

รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
ฉบับสมบูรณ์

โครงการการปรับตัวของเกษตรกรเพื่ออยู่ร่วมกับช้างป่าอย่างสันติ
บริเวณชายขอบป่าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี หมู่บ้านรวมไทย ตำบลหาดขาม
อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

โดย

นางสาวน้ำฝน เอี่ยมสะอาด และคณะ

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

สิงหาคม 2563

รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นฉบับสมบูรณ์

โครงการการปรับตัวของเกษตรกรเพื่ออยู่ร่วมกับช้างป่าอย่างสันติ
บริเวณชายขอบป่าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี หมู่บ้านรวมไทย ตำบลหาดขาม
อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คณะผู้วิจัย

1	นางสาวน้ำฝน	เอี่ยมสะอาด
2	นางจันทร์จิลา	ภูซัง
3	นายสมพร	ภูซัง
4	นางปราณี	แจ่มแจ้ง
5	นางสำลี	ทองสุข
6	นางทองม้วน	เอี่ยมสะอาด
7	นางจันทร์รา	เกตุงาม
8	นายจักรินทร์	พรมสะอาด
9	นายชูชาติ	แนววัน
10	นายสมเดชน์	พัฒน์เข้ม

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

คำนำ

โครงการการปรับตัวของเกษตรกรเพื่อการอยู่ร่วมกับช้างป่าอย่างสันติ บริเวณชายป่าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี หมู่บ้านรวมไทย ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นั้นเป็นโครงการวิจัยท้องถิ่นที่มุ่งให้ชาวบ้าน/ชุมชน สามารถดำเนินกระบวนการเรียนรู้ การคิด การวิเคราะห์เพื่อหาแนวทาง ทางเลือกในการปรับเปลี่ยนที่เหมาะสมในการที่ต้องอยู่ร่วมกันกับช้างป่ากุยบุรีได้โดยชุมชน โดยการดำเนินโครงการวิจัยในครั้งนี้ได้ให้ทีมวิจัยและชาวบ้านได้การปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน การพูดคุยและการสำรวจพื้นที่จริงให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นและร่วมกันวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการปรับตัวร่วมกัน โดยที่ชาวบ้าน/ชุมชนเป็นผู้นำเสนอและสรุปปัญหา เพื่อนำไปสู่แนวทางในการอยู่ร่วมกันกับช้างป่าอย่างสันติได้

อย่างไรก็ดี การดำเนินการที่ผ่านมาของโครงการวิจัยนั้นได้พบเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคมากมายตลอดเวลา แต่ท้ายที่สุดชุมชนก็สามารถผ่านอุปสรรคต่างๆไปได้ และกล้าที่จะเผชิญหน้ายอมรับพร้อมเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับช้างป่าได้อย่างสันติและเหมาะสมต่อไป

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของงานวิจัย	1
1.2 ระยะเวลาดำเนินการงานวิจัย	6
1.3 คำถามวิจัย/โจทย์การวิจัย	7
1.4 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	7
1.5 การดำเนินงานวิจัย	7
1.6 ขอบเขตการศึกษางานวิจัย	9
1.7 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	11
1.8 ทีมวิจัย	11

บทที่ 2 บริบทชุมชน

12

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

20

บทที่ 4 ผลการวิจัย

4.1 ข้อมูลข้างป่า	38
4.2 กระบวนการปรับเปลี่ยนพืชที่ข้างไม่กิน	64
4.3 กระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพความปลอดภัย ในการเฝ้าระวังข้างป่า	71

บทที่ 5 สรุปและวิจารณ์ผลการวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัย	73
5.2 สิ่งที่ได้จากการวิจัย	74
5.3 ข้อเสนอแนะต่อชุมชน	76

ภาคผนวก

ก. สรุปรายงานการประชุม	77-171
------------------------	--------

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของงานวิจัย

บริเวณพื้นที่หมู่บ้านรวมไทย ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ มีเนื้อที่ประมาณ 17,842 ไร่ ให้เป็นที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน ภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูงล้อมรอบด้วยภูเขา มีอาณาเขต ทิศเหนือติดต่อกับ ตำบลไร่ใหม่ อำเภอสามร้อยยอด ทิศใต้ติดต่อกับบ้านย่านซื่อ หมู่ที่ ๙ ตำบลหาดขาม ทิศ ตะวันออก ติดต่อกับบ้านยางชุมเหนือ หมู่ที่ ๖ ตำบลหาดขาม ทิศตะวันตกติดต่อกับเทือกเขา ตะนาวศรีและสหภาพเมียนมา มีประชากรตามทะเบียนราษฎรทั้งหมด ๒,๐๐๘ คน จำนวน ครวเรือนทั้งหมด ๗๐๗ ครวเรือนและพื้นที่ทำกินของชาวบ้านติดกับผืนป่ากุยบุรี (ปัจจุบันคือ อุทยานแห่งชาติกุยบุรีและพื้นที่โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุย บุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.กุยบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์) ซึ่งเป็นที่อยู่ของสัตว์ป่า มากมายโดยเฉพาะช้างป่าที่มีอยู่มากในพื้นที่ และมีการออกมาในพื้นที่ทำการเกษตรในเวลา กลางคืน ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเกิดความเสียหาย

ที่ผ่านมาชาวบ้านในพื้นที่ มีการเฝ้าระวังพื้นที่การเกษตรของตนเองอย่างต่อเนื่องตลอด ทั้งคืนและทุกคืน โดยอาศัยอยู่ในพื้นที่ทำกินนี้ เป็นเวลากว่า 20 ปี บางครอบครัวได้ทำกินใน พื้นที่ และส่งต่อมาถึงรุ่นที่ 2 เพื่อเฝ้าระวังช้างป่า และมีบางพื้นที่เริ่มมีการเข้าทำลายพืช ทางการเกษตรของช้างป่าในระยะ 1-5 ปี ส่วนในเวลากลางวันก็ทำกิจกรรมการเกษตรกัน อย่างสม่ำเสมอ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่าที่เข้ามาทำลาย พืชผลทางการเกษตรในพื้นที่หมู่ ๗ บ้านรวมไทย ประมาณ 10 ไร่เศษนี้ ของจำนวน ครวเรือนในหมู่บ้านและเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์ในหมู่บ้านอื่น ๆ ของตำบล หาดขาม ช้างป่าได้ขยายตัวไปยังพื้นที่ใหม่ ๆ มากขึ้นตามการบอกเล่าของชุมชน โดยเข้ากินสวน มะม่วง สวนทุเรียน และไร่สับปะรด ในหมู่บ้านย่านซื่อ หมู่บ้านพุดอน ช้างป่าได้มีการกระจายตัว หากินนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์เป็นวงกว้าง ได้แก่ พื้นที่ตอนบน ด้านตะวันออก ที่กิ่งอำเภอสามร้อย ยอด บริเวณหุบมะขาง โครงการกฤษณในท้องที่อำเภอกุยบุรี พื้นที่บริเวณโดยรอบ ที่ทำการ อุทยานแห่งชาติ ในท้องที่อำเภอกุยบุรี และพื้นที่บริเวณด้านใต้ บริเวณหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ เข็ด กา ประจวบคีรีขันธ์ ได้รับผลกระทบเล็กน้อยจากฝูงช้างป่าที่มาจากบริเวณที่ทำการอุทยาน แห่งชาติ (สุพล จิตวิจักขณ์ และคณะ, 2550)

ในเวลาที่ผ่านมาหลายหน่วยงานเข้ามาแก้ไขปัญหาระหว่างคนกับช้างป่ามาโดยตลอด ทั้งในรูปแบบของการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์ การป้องกัน และผลักดันช้างป่าให้กลับคืนพื้นที่ป่า พื้นที่กุยบุรีเป็นพื้นที่ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานในการจัดการปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับช้างป่า ซึ่งมีประวัติศาสตร์ของการดำเนินงานดังนี้

พ.ศ. 2528-2537 เป็นช่วงเวลาที่ราคาสับปะรดสูงขึ้นอีกครั้ง เจ้าของไร่จึงเข้าทำไร่อย่างเข้มข้น เมื่อถึงช่วงเวลาเคลื่อนย้ายตามฤดูกาลของช้างป่าเช่นเดิม

พ.ศ. 2537-2539 ช้างป่าเริ่มเดินมาถึงบริเวณไร่สับปะรดก่อนฤดูกาลเคลื่อนย้ายตามปกติ เริ่มปรากฏตัวบ่อยขึ้นและใช้เวลาอยู่บริเวณริมป่าสงวนแห่งชาติกุยบุรีนานขึ้น ความเสียหายจากช้างป่าลงมากินสับปะรดเพิ่มมากขึ้น

พ.ศ. 2541 แนวทางการแก้ไขปัญหาคอนกับช้างป่าอย่างสันติ ต้นแบบจากพระราชดำริโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ เป็นจุดรวมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ร่วมกันดำเนินโครงการสนองพระราชดำริ ร่วมกัน ออกแบบและลงมือปฏิบัติปรับปรุงแหล่งอาศัยให้ช้างป่า ปลุกพืชอาหารช้างและสร้างแหล่งน้ำในพื้นที่เหนืออ่างเก็บน้ำยางชุม ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 19 ตารางพื้นที่โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการสร้างแนวทางรูปธรรมในการแก้ไขปัญหาคอนกับช้างป่าอย่างสันติ โดยเน้นการมีส่วนร่วมทั้งรัฐและชุมชน

พ.ศ. 2540 ช่วงเวลาที่ช้างป่ามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างรวดเร็ว โดยใช้เวลาหากินบริเวณชายป่าใกล้ไร่สับปะรดมากขึ้น ปรากฏตัวนอกพื้นที่ป่ามากขึ้นจนนำไปสู่พฤติกรรมหากินในพื้นที่เปิดโล่งติดกับไร่สับปะรดทุกวัน ทุกคืนจะลงมากินสับปะรดของชาวไร่ กลายเป็นการเผชิญหน้าระหว่างคนกับช้างป่าที่กลายเป็นความขัดแย้งมาจนปัจจุบัน

พ.ศ. 2544 งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นกับการแก้ไขปัญหาคอนกับช้างป่า ชุมชนพื้นที่หนองเสือ พุใหญ่ หุบมะขาง กิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว. สำนักงานภาค) และมูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ ร่วมกันวางระบบการเฝ้าระวังและเก็บข้อมูลช้างป่า จากนั้นนำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชนและเยาวชนในพื้นที่เพื่อปรับปรุงการเฝ้าระวังและป้องกันพืชผลภายในชุมชน นอกจากนี้ยังช่วยกันติดตั้งรั้วไฟฟ้าชุมชน ขยายผลให้กับผู้ที่สนใจและความร่วมมือกับอุทยานแห่งชาติกุยบุรีและชุมชนใกล้เคียง ซึ่งชุมชนเห็นว่าการป้องกันเฝ้าระวังและรั้วไฟฟ้าชุมชนสามารถป้องกันได้ผลดีระดับหนึ่ง รวมถึงไม่มีช้างป่าบาดเจ็บและเสียชีวิตใน

พื้นที่ (มูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชฯ, 2549)ปัจจุบันชาวบ้านยังคงเข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมงานอนุรักษ์และแก้ไขปัญหาช้างป่าอย่างต่อเนื่อง และใช้องค์ความรู้จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นต่อยอดสู่การพัฒนาในด้านอื่นๆในชุมชน

พ.ศ. 2546-2547 ประชากรช้างป่าเพิ่มขึ้น มีการพบเห็นช้างป่าที่มีงาประมาณ 10-20 ตัว ช้างป่าในอุทยานแห่งชาติกุยบุรีในปัจจุบันจะแยกเป็นฝูงย่อยๆ จำนวนฝูงละ 10-20 ตัว ทั้งหมดมีประมาณ 140 ฝูง ออกหากินทั่วพื้นที่ทั้งป่าและหุบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นหุบตาแพ้ง หุบตาอู๋ หุบมะกรูด หุบกระซัง หุบไ้อ์ลาเนา หน่วยป่าอย่าง พื้นที่โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติกุยบุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

พ.ศ. 2548 อุทยานแห่งชาติกุยบุรี ชุมชนท้องถิ่นและ WWF ประเทศไทย ได้ปรับปรุงแบบและกระบวนการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับช้างป่า ด้วยการหันหน้าเข้ามาพูดคุยและหาทางออกร่วมกัน นี่คือการเริ่มต้นที่มีการมองถึงการแก้ปัญหาในระยะยาว ที่ยึดถือข้อเท็จจริงที่ปรากฏและอ้างอิงได้ในทางวิชาการ

พ.ศ. 2549 ได้มีการจัดทำแผนการจัดการประชากรช้างป่า อุทยานแห่งชาติกุยบุรี ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน

พ.ศ. 2550 ดำเนินการตามแผนบางส่วนโดยอุทยานแห่งชาติกุยบุรี และชุมชนท้องถิ่น (สุพล จิตวิจิตร และคณะ, 2550)

พ.ศ.2551-2555 หน่วยงานภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคเอกชนและประชาชนในการอนุรักษ์ช้างป่ามีการลงนามในบันทึกข้อตกลงร่วมกันในการเฝ้าระวังให้ความปลอดภัยต่อช้างป่าและมีการก่อตั้งชมรมและกลุ่มอนุรักษ์ช้างป่าขึ้นหลายกลุ่ม เช่น

ชมรมคนรักช้างป่า โดย ดร.มัทนา ศรีกระจำจ ทำกิจกรรมอนุรักษ์ช้างป่าและส่งเสริมจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ช้าง ผ่านกิจกรรม “นับช้างป่ากุยบุรี” โดยเริ่มกิจกรรมครั้งแรก ในปี พ.ศ.2550 ร่วมกับประชาชนในพื้นที่ อาสาสมัครผู้มีใจรักช้างป่า องค์กรอนุรักษ์ทั้งรัฐและเอกชน โดยจัดกิจกรรมต่อเนื่องโดยใช้กิจกรรมนับช้างป่าสร้างการมีส่วนร่วม ผลิตรายการวิทยุช้างป่า และส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมรู้จักช้างป่าในธรรมชาติมากขึ้น โดยจัดทั้งหมด 8 ครั้ง โดยครั้งล่าสุดจัดขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2558

ชมรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศอนุรักษ์ช้างป่ากุยบุรี ชุมชนรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมพานักท่องเที่ยวชมช้างป่าในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สร้างรายได้และช่วยลดผลกระทบให้กับครอบครัวที่อยู่บริเวณชายขอบป่าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี

ชมรมรักษ์ช้างป่าบ้านพ้อ ทำกิจกรรมขยายผลโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณ ป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

POWER OF KUIBURI ดำเนินกิจกรรมด้านงานปรับปรุงแหล่งอาศัยช้างป่าในพื้นที่ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ งานด้านการมีส่วนร่วม งานลาดตระเวนป้องกันช้างป่าและ งานวิจัย โดยประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ได้แก่ 1. อำเภอกุยบุรี 2.อุทยาน แห่งชาติกุยบุรี 3. กรมทหารราบที่ 9 โดยหน่วยเฉพาะกิจจงอางศึก กองกำลังสุรสีห์ 4. กรมทหารราบที่ 11รักษาพระองค์โดย ร.11 พัน.3 รอ.กรมทหารพรานที่ 145.WWF ประเทศไทย โดยโครงการอนุรักษ์ช้างป่าและต่อต้านล่าสัตว์ป่ากุยบุรี6.กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่145 7.จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยที่ทำการปกครองจังหวัด 8.สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ 9.มูลนิธิช้างป่า...บ้านพ้อ 10.ศูนย์นวัตกรรมอุทยานแห่งชาติและพื้นที่คุ้มครอง จังหวัดเพชรบุรี 11.บริษัท สยามไวเนอรี่ เทรดิง พลัส จำกัด12.ศูนย์การทหารราบ

พ.ศ. 2556 ปริมาณนักท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติกุยบุรีเพิ่มขึ้น 146.54% เมื่อเทียบกับปี 2551, ประชาชนในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการให้บริการด้านการท่องเที่ยว , การศึกษาดูงาน และบำเพ็ญประโยชน์ในการสร้างแหล่งอาหารและแหล่งน้ำให้กับช้างและสัตว์ป่าเพิ่มขึ้น , สื่อมวลชนระดับประเทศและต่างประเทศในสื่อทุกแขนงถ่ายทอดประเด็นความขัดแย้งระหว่างคน กับช้างป่าเพิ่มมากขึ้น

พ.ศ. 2556 นายกรัฐมนตรี น.ส. ยิ่งลักษณ์ ชินวัตรยกย่องกุยบุรีโมเดลเป็นต้นแบบการ จัดการความขัดแย้งระหว่างคนกับช้างป่าที่ดีที่สุดของประเทศไทย (กองทุนสัตว์ป่าโลก (WWF)ประเทศไทย, 2562)

พ.ศ. 2561-2562 อุทยานแห่งชาติกุยบุรี ร่วมกับบริษัทเอกชน ติดตั้งกล้องดักถ่ายช้างป่า แบบ real time พร้อมชุดสกัดและผลักดันช้าง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลักดันช้างกลับเข้า ป่า โดยทางหัวหน้าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี หัวหน้าทศเนตร เพชรคง ใช้มาตรการช้างป่าออกนอก พื้นที่ป่าเป็น 0 % โดยใช้มาตรการเข้าสกัดและผลักดันอย่างรวดเร็ว

จากประวัติศาสตร์อันยาวนาน และมีผู้เข้าร่วมในการอนุรักษ์และแก้ปัญหาช้างป่าของ พื้นที่ป่ากุยบุรีเป็นจำนวนมาก ทั้งการเฝ้าระวังผลักดัน การปรับปรุงแหล่งอาศัย และการสร้างการ มีส่วนร่วม แต่รูปแบบพฤติกรรมช้างป่ายังคงออกมาหากินในพื้นที่ทำกินของชาวบ้านอยู่ตลอด แม้ จะมีการทำความเข้าใจและลดผลกระทบด้วยวิธีการต่างๆแล้ว แต่ชาวบ้านบางส่วนที่ประสบ ปัญหายังเกิดความไม่เข้าใจในการอยู่ร่วมกับช้างป่า ขณะเดียวกันการเฝ้าระวังโดยใช้กำลังคนเพื่อ ป้องกันช้าง ต้องทุ่มเทเวลา และกำลังคน เมื่อต้องเฝ้าระวังและอดนอนเป็นระยะเวลาต่อเนื่อง ยาวนาน ทำให้ชาวบ้านบางท่านเสียสุขภาพ และมีปัญหาครอบครัวตามมาเนื่องจากไม่ได้ใช้เวลา

กับครอบครัว หากเป็นครอบครัวที่มีเฉพาะผู้หญิงและเด็ก บางรายจึงไม่สามารถเฝ้าระวังได้เต็มประสิทธิภาพ ดังนั้นการเฝ้าระวังและอยู่ร่วมกับช้าง ด้วยต้นทุนที่มีอยู่เดิมจึงต้องมีการทบทวนทั้งแง่ต้นทุนเดิมด้านการเกษตรและวิถีที่เป็นอยู่

จากการพูดคุยผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสองเวที ที่ชุมชนบ้านรวมไทย ได้ร่วมพูดคุยกับหัวหน้าและเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติกุยบุรี หัวหน้าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกุยบุรีฯ และมีทางโครงการวิจัยและพัฒนาระบบเพื่อการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่าฯ สกว. ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น เป็นผู้จัดกระบวนการพูดคุย ชุมชนหมู่บ้านรวมไทย ตำบลหาดขาม เป็นกลุ่มแรกที่ร่วมกันพัฒนาโจทย์วิจัยเพื่อท้องถิ่น หลายครอบครัวอยู่บริเวณแนวปะทะแรกที่ต้องพบเจอช้างป่าอยู่ทุกวัน ชุมชนจึงเกิดคำถามถามตนเองขึ้นมาว่า เหตุใดเราจึงอยู่ได้ ไม่มีคนบาดเจ็บและเสียชีวิตตลอด 20 ปี ตั้งแต่เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับช้างป่า คำถามที่สอง ชุมชนตกลงร่วมกัน ถามตนเองว่าจะทำอย่างไร ให้คนได้เรียนรู้เรื่องราวการปรับตัวอยู่ร่วมกับช้างป่า และยังมีการปรับตัวรูปแบบใดบ้างที่เราจะมีชีวิตที่ดีขึ้นไปด้วยในระยะยาว หลุดจากการปะทะกับช้างป่าในรูปแบบเดิมๆ เมื่อประเมินพูดคุยร่วมกันในชุมชนบ้านรวมไทย มีการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยการนำนักท่องเที่ยวเข้าชมสัตว์ป่าในพื้นที่ของโครงการพระราชดำริและอุทยานฯ อยู่แล้ว ซึ่งเป็นต้นทุนที่สร้างรายได้และช่วยลดผลกระทบจากช้างป่าในหลายครอบครัวของหมู่บ้านรวมไทย และอีกหลายครอบครัวในตำบลหาดขาม

อีกส่วนหนึ่ง ทางกลุ่มเห็นว่าการนำจะนำเสนอวิถีชีวิตการอยู่ร่วมกันกับช้างของชาวไร่ (เกษตรกร) ว่าเราอยู่กันได้อย่างไร น่าจะมีความรู้และประสบการณ์ที่แบ่งปันกับชาวบ้านหรือนักท่องเที่ยวที่เข้ามาให้ได้รับรู้เรื่องราวของชาวกุยบุรี แนวชายขอบป่า ที่ต้องพบเจอช้างป่าแทบทุกวัน ทางชุมชนบ้านรวมไทยเสนอให้มีการทำกิจกรรมชวนเพื่อนเฝ้าช้าง หมายถึง พาแขกหรือเพื่อนบ้านโดยรอบเพื่อมาเรียนรู้วิถีคนอยู่ร่วมกับช้างป่าของชุมชนที่อยู่ด้านหน้าช้างและตระหนักถึงบทบาทของชุมชนที่อยู่ด้านหน้าที่เป็นแนวกันช้างไว้เพื่อความปลอดภัยของชุมชนที่อยู่ด้านหลัง อย่างไรก็ตามหากทำกิจกรรมนี้ก็จำเป็นต้องมีการถอดบทเรียนการอยู่ร่วมกับช้างก่อนการทำกิจกรรม และศึกษาถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ของการจัดทำกิจกรรมว่าต้องมีส่วนใดบ้าง เช่น ระบบการความรู้ที่ควรมี เรื่องเล่าของชุมชน สถานที่รับเพื่อนๆ ที่เข้ามาชมช้าง เรียนรู้วัฒนธรรมการอยู่ร่วมกับช้าง

อย่างไรก็ตาม การจะเฝ้าช้างเข้ามาดูช้างจะมีได้มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย พาเพื่อนมาอยู่เรียนรู้เที่ยวชมช้างป่าได้ จำเป็นต้องมีจุดที่ปลอดภัย มีหাঁหรือหอขนาดที่เหมาะสม ดังนั้นทางทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่นกุยบุรี จึงเห็นว่าหাঁเฝ้าช้างที่มีอยู่ในปัจจุบันของชุมชน อาจจะต้องมีการศึกษาหารูปแบบที่เหมาะสม ออกแบบ ปรับปรุงจากกระบวนการวิจัยครั้งนี้เพราะหাঁที่มีอยู่

ในปัจจุบันทำไว้ชั่วคราวเพื่อเผื่อระวาง มีขนาดที่เหมาะสมกับการเผื่อระวางเท่านั้น ไม่เพียงพอสำหรับรองรับเพื่อนที่จะมาพักด้วย หรือมีขนาดประมาณเพียง 1x1 เมตร ความสูงประมาณ 3 เมตร โดยห้างพักที่พบในพื้นที่กุยบุรีแบ่งออกเป็น

1. ห้างที่อยู่บนต้นไม้

1.1 ห้างเผื่อระวางข้าง จะมีคาบและใช้เปลผูก

1.2 ห้างเพื่อการเผื่อระวางและดูช้าง อยู่สูงจากพื้นประมาณ 3 เมตร

2. ห้างแบบยกสูงนั่งร้าน สูงประมาณ 3 เมตร มีขนาดพื้นที่ประมาณ 4 เมตร สร้างจากไม้ไผ่

3. ห้างแบบบ้านพัก ลานด้านบนเป็นที่นั่งดูช้าง ตัวบ้านใช้ไม้ก่ออิฐบางส่วนเพื่อความแข็งแรง มีขนาดพื้นที่ประมาณ 4 เมตร และลานบ้านพักสูงประมาณ 3 เมตร มีที่กันเพื่อกันคนและช้างบริเวณลานบ้านพัก

งานวิจัยจะต้องทบทวนขนาด จุดที่จะทำห้างก็ต้องสอดคล้องกับการป้องกันช้างป่าและอยู่ในตำแหน่งที่สูงพอเพื่อสร้างความปลอดภัยให้กับเพื่อนที่มาร่วมเผื่อช้าง ดูช้างเพื่อเรียนรู้ได้อย่างสบายใจ นอกจากนี้ ทางทีมวิจัยยังเห็นว่าการดูช้างเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรสร้างมาตรฐานจากการที่เราดูแล้วไม่รบกวนช้าง โดยควรดูอยู่บนที่สูง อยู่ในบริเวณที่เหมาะสม ซึ่งการออกแบบจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลจากงานวิจัย เก็บข้อมูลบริเวณที่ช้างออกและเปรียบเทียบห้างที่มีอยู่ในปัจจุบันเพื่อการพัฒนาต้นแบบห้างดูช้างฉบับชุมชนที่เหมาะสม ซึ่งการจะดำเนินการต่อว่าจะทำหรือไม่ทำ คุ่มหรือไม่ จำเป็นต้องใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมสำรวจไปร่วมกันและหาฉันทามติบนฐานข้อมูลว่ากิจกรรมนี้เหมาะสมกับการทำต่อหรือไม่ อย่างไร

อนึ่ง การทำไร่สับปะรดในปัจจุบัน ชุมชนต้องเผื่อระวาง และเสียหายจากช้างป่าอยู่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการปรับตัวที่สำคัญ ชุมชนต้องมีการพึ่งพาในการดูแลตนเอง และลดความเสียหายของพืชผล ทางกลุ่มวิจัยจึงเห็นว่าจำเป็นต้องมีการศึกษาเพื่อการปรับเปลี่ยนวิถีเกษตรเพื่อปรับตัวอยู่ร่วมกับช้างป่าในระยะยาว เนื่องจากราคาสับปะรดขึ้นลงตามปัจจัยภายนอก(สภาพเศรษฐกิจ)และเกษตรกรต้องพึ่งพาพืชเกษตรเชิงเดี่ยวชนิดนี้ จำยังถูกช้างป่าเข้ารบกวนและทำลาย ที่ผ่านมา ปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับช้างป่าในพื้นที่กุยบุรีจะรุนแรงมีแนวโน้มสัมพันธ์กับราคาที่สูงขึ้นของสับปะรด (Srikrachang and Srikosamatara, 2005)

ทางกลุ่มวิจัยจึงอยากศึกษาและวิจัยหาแนวทางเพื่อปรับตัวด้วยต้นทุนความรู้ทาง การเกษตรที่มีในชุมชน เพื่อหาพืชที่เหมาะสมอยู่ร่วมกับช้างป่าในระยะยาว โดยสำรวจและ ศึกษาบนฐานคิดพืชที่ทนต่อการทำลายของช้างป่า พร้อมสร้างรายได้ให้กับชุมชน ซึ่งเป็นแนวคิด เดียวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่เป็นกิจกรรมที่อยู่ร่วมกับช้างได้และสร้างประโยชน์ให้กับตัว ชุมชน หรือถ้าเทียบคือ วิถีไม่เป็นลบกับช้างป่า และส่งผลเชิงบวกกับคน

โดยใช้กระบวนการงานวิจัยเริ่มตั้งแต่การเปรียบเทียบราคาชนิดพันธุ์ พื้นที่เหมาะสมใน การปลูกเพื่อเปลี่ยนแปลง ประสิทธิภาพในการทนทานต่อการเข้าทำลายหรือความเสียหายที่ เกิดขึ้นเมื่อช้างป่าเดินเข้ามาในแปลงเกษตร การตลาด ตลาดรับซื้อ การแปรรูป เพื่อสร้าง ศักยภาพในการปรับตัวให้อยู่ร่วมกับช้างป่าด้วยวิถีเกษตร ที่เป็นมิตรกับทั้งช้างป่าและเกษตรกรที่ ต้องรายได้เพื่อการดำรงชีวิตในขณะเดียวกันต้องอยู่ร่วมกันกับช้างป่าได้อย่างสันติ

คำถามจากเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กฤษฎี ที่ชุมชนบ้านรวมไทยตั้งคำถามร่วมกัน จึงเป็น ที่มาของโครงการศึกษาแนวทางการปรับตัวของเกษตรกรเพื่ออยู่ร่วมกับช้างป่าอย่างสันติ บริเวณ ชายขอบป่าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี ฯ โดยมีวัตถุประสงค์รวมกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากช้างป่า เพื่อร่วมกันศึกษาและประเมินสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงของคนกับช้างป่าถอดประสบการณ์ และองค์ความรู้ในการที่อาศัยร่วมกับช้างป่ากันมายาวนาน โดยกลุ่ม มีกระบวนการดำเนินงานอย่าง มีส่วนร่วมเพื่อศึกษารูปแบบ วิธีการ และทางเลือกที่เหมาะสม ให้มีการสำรวจผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อการดำเนินชีวิตในพื้นที่ที่มีช้างป่าเข้ามาในพื้นที่ทำเกษตร มีการร่วมกันหาทางเลือกที่ตัว ชาวบ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพึงพอใจและพร้อมจะปรับตัวและอยู่ร่วมกับช้างป่าได้อย่าง สันติและยั่งยืน

ระยะเวลาดำเนินการงานวิจัย

1 ปี (1 กันยายน พ.ศ.2562 ถึง 31 สิงหาคม พ.ศ. 2563)

คำถามวิจัย/โจทย์การวิจัย

1. การปรับตัวของชุมชนที่อยู่ร่วมกับช้างป่าตามแนวชายขอบของอุทยานแห่งชาติกุยบุรี มีรูปแบบใดบ้างอย่างไร และรูปแบบที่อยู่ร่วมกับช้างป่าได้ ไม่สูญเสีย หรือได้รับผลกระทบน้อย มีรูปแบบอย่างไร ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และการอยู่ร่วมแบบใดที่ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกของชุมชน

2. การปรับตัวและพฤติกรรมของช้างป่าตามแนวชายขอบของอุทยานแห่งชาติกุยบุรี มีรูปแบบใดบ้าง และมีการปรับตัวอย่างไร รูปแบบพฤติกรรมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีรูปแบบอย่างไร ปัจจัยใดเป็นตัวกำหนด และรูปแบบการอยู่ร่วมกับช้างแบบใดนำไปสู่พฤติกรรมการเข้ามาของช้างลดลง หรือมีผลกับพฤติกรรมเชิงลบของช้างลดลง

วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน ในการประเมินสถานการณ์การอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่าและพื้นที่ติดกับชายป่า รวมถึงถอดบทเรียนประสบการณ์การอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่าของสมาชิกกลุ่มและชุมชนเพื่อนำไปสู่การ สร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างคนกับช้างป่า
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรม จำนวน และความถี่ของช้างป่า ที่ออกมาในพื้นที่ทางการเกษตรของชุมชน เพื่อการวิเคราะห์วางแผนสำหรับชุมชน และศึกษาทดลองการลดผลกระทบจากช้างป่าด้วยต้นทุนทางการท่องเที่ยวและการเกษตรในการปรับตัวให้อยู่กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตได้

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. ประชุมทีมวิจัยทบทวนโครงการและวางแผนการดำเนินงาน
2. เวทีทำความเข้าใจและชี้แจงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ตำบลหาดขาม ถึงที่มาโครงการ เป้าหมายและความสำคัญของงานวิจัยที่จะช่วยสร้างความรู้ การปรับตัวสู่การพัฒนาระบบการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่าในพื้นที่ พร้อมสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันในตำบลหาดขามและตำบลใกล้เคียงในพื้นที่ชายขอบป่าของอุทยานแห่งชาติกุยบุรี
3. เวทีประวัติศาสตร์ชุมชน ทบทวนเรื่องราวอื่น ๆ นอกเหนือจากช้างป่า ความเป็นมาของชุมชนในพื้นที่ตำบลหาดขาม และตำบลใกล้เคียงในพื้นที่ชายขอบป่าของอุทยานแห่งชาติกุยบุรี
4. จัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การอยู่ร่วมกับช้างจากบุคคลรุ่นที่๑ (ในพื้นที่) และนักวิชาการเพื่อเพิ่มเติมความรู้ให้กับทีมวิจัย เยาวชนและผู้สนใจ ทั้งในตำบลหาดขาม และพื้นที่ใกล้เคียง เช่น กิ่งอำเภอสามร้อยยอดและอำเภอมืองกุยบุรี เพื่อถอดเป็นความรู้และประสบการณ์การอยู่ร่วมกันกับช้างป่าของบ้านรวมไทยและ

สร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกให้คนกับระหว่างชุมชนกับช้างป่าให้มีความรู้ความเข้าใจในพฤติกรรมและนิเวศวิทยาของช้างป่า

- ถอดบทเรียน เรื่องเล่า และจัดทำบันทึก หรือหนังสือเพื่อเป็นคลังความรู้ และเผยแพร่ ในรูปแบบเรื่องเล่าคนเฝ้าช้างกุยบุรี
- เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องพฤติกรรมและนิเวศวิทยาช้างป่าเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและสร้างทัศนคติต่อการปรับตัวเชิงบวกเพื่ออยู่ร่วมกับช้างป่า

5. จัดเวทีออกแบบกำหนดวิธีการในการเก็บข้อมูลของช้างที่ออกมาตามแนวชายป่าระหว่างพื้นที่ทำกินของชาวบ้านกับอุทยานและพื้นที่โครงการพระราชดำริ (ทีมวิจัย)

- ออกแบบร่วมกันโดยกำหนดวิธีการเก็บข้อมูลพฤติกรรมของช้างป่าตั้งแต่เริ่มวิจัย
- ประเมินและสำรวจการป้องกัน รูปแบบการป้องกัน ประสิทธิภาพร่วมกันในเครือข่ายเฝ้าระวังของตำบลหาดขามและพื้นที่ใกล้เคียง
- สำรวจข้อมูลสภาพพื้นที่จริงตามจุดต่าง ๆ และแนวชายป่าทั้งหมด
- ดำเนินการจัดทำแผนที่ แนวชายป่าและสรุปจุดที่ช้างออกมาบ่อยที่สุดเพื่อออกแบบแนวป้องกันและกำหนดห้วงดุช้างชุมชน

ชุมชน

- กิจกรรมสำรวจรูปแบบทางทั้งหมดในพื้นที่บ้านรวมไทยและพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อหารูปแบบที่เหมาะสม เช่น ความสูง ขนาด อุปกรณ์เสริมเพื่อให้การเฝ้าระวังและดูช้างปลอดภัยมากขึ้นและมีมาตรฐานด้านความแข็งแรงราคาไม่สูงเกินไป อยู่บนหลักการชุมชนสามารถดำเนินการต่อเองได้ในอนาคต
 - เวทีศึกษาและออกแบบทางเฝ้าช้างชุมชน
 - ใช้ข้อมูลก่อนตัดสินใจสร้างทางเฝ้าช้างโดยทีมวิจัยและผู้สนใจเข้ามามีส่วนร่วมพร้อมประเมินความพอใจ โดยเพื่อนเฝ้าช้าง
6. ประชุมเพื่อวางแผนการทดลองการพืชเกษตร เพื่อลดผลกระทบจากการเข้าทำลายของช้างป่า ลดความเสียหายของผลผลิต และเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนที่อยู่อาศัยและทำการเกษตรตามแนวชายป่า (วางแผนการปลูกและเลี้ยงสัตว์ , วางแผนการตลาด, วางแผนการแปรรูป)
- กำหนดพื้นที่ทดลอง และชนิดของพืช

- วางแผนการปลูก การแปรรูป และการตลาด
 - ประเมินและติดตาม (บัญชีครัวเรือน)
7. ประชุมทีมวิจัยสรุปและร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล
 8. นำเสนอข้อมูลและผลการดำเนินงานต่อชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอในการปรับตัว
 9. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชนอื่น ๆ ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาช้างป่ารบกวนพืชผลทางการเกษตร
 10. จัดทำและเตรียมข้อมูลการวิจัย และย่อข้อมูลเพื่อสื่อสาร ค้นข้อมูลสู่ชุมชน พร้อมนำข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การอยู่ร่วมกันกับช้างตามศาสตร์พระราชา ด้วยความร่วมมือกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทุกบุรี
 11. ถอดบทเรียนการทำวิจัย เป็นระยะเวลาเพื่อสังเคราะห์วิธีการทำงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มวิจัย
 12. สรุปผลการดำเนินงานโครงการ
 13. จัดทำรายงานผลการวิจัย

ขอบเขตการศึกษางานวิจัย

พื้นที่วิจัย ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ประชากรหรือกลุ่มเป้าหมายรวมประมาณ 40 คน ประกอบด้วย

1. ชาวบ้าน(ประชาชน) ที่ได้รับผลกระทบจากการที่มีช้างป่าเข้ามาทำลายพืชผลทางการเกษตรในพื้นที่และเป็นด่านแรกในการข้ามมาระหว่างพื้นที่ป่าและพื้นที่ของชุมชน โดยมีครอบครัวที่เป็นแนวกันชนช้างป่าเป็นกลุ่มผู้นำการวิจัยหลัก ร่วมกับราษฎรในชุมชนบ้านรวมไทยที่สนใจเข้าร่วมในกระบวนการวิจัย โดยวางเป้าหมายในการร่วมกันศึกษาวิจัยเป็นเครือข่ายใน 11 หมู่บ้านของตำบลหาดขาม เน้นไปที่หมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่า และมีใจอาสาเข้ามาทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
2. เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติกุยบุรี
3. เจ้าหน้าที่ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

ประเด็นศึกษา

1. ประวัติศาสตร์ชุมชน และการอยู่ร่วมกับช้างป่าในอดีตที่ผ่านมา โดยย้อนรอยจากผู้คนในชุมชนบ้านรวมไทย และชุมชนที่อาสาเข้าร่วมในตำบลหาดขาม 11 หมู่บ้าน ประกอบกันเป็นประวัติศาสตร์ชุมชนคนกับช้างป่า เพื่อสำรวจตนเอง และปัจจัยการก่อเกิดของสถานการณ์และความเป็นปัจจุบันของบ้านรวมไทย
2. พฤติกรรม จำนวน และความถี่ของช้างป่าในการเข้ามาในพื้นที่ทางการเกษตร
3. สถานการณ์ของชุมชนและช้างป่าที่เกิดขึ้นในพื้นที่ทำกินทางการเกษตร
4. รูปแบบวิธีการและผลที่เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิตในพื้นที่ที่มีช้างป่าเข้ามาในพื้นที่ทางการเกษตรที่ผ่านมา ทั้งระดับความรุนแรง พฤติกรรมช้างป่า การป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยประเมินจากพื้นที่ตำบลหาดขาม และพื้นที่รอบนอกบริเวณชายขอบป่าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี เช่น กิ่งอำเภอสามร้อยยอด และอำเภอเมืองกุยบุรี
5. ศึกษาวิธีการและทางเลือกในการปรับตัวของชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่าในอนาคต
 - ศึกษาลักษณะทางเผ่าช้างชุมชน โดยกำหนดจุดและรูปแบบจากข้อมูลการกระจายของช้าง ศึกษา ออกแบบ และทดลองสร้างห้ำที่ปลอดภัยและเหมาะสม
 - ศึกษาพืชเกษตรทางเลือกจากการทดลองแปลงขนาดเล็ก
6. ผลลัพธ์ที่เรียนในการปรับเปลี่ยนปรับตัวของชาวบ้านในกลุ่มเป้าหมาย
7. ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ต่อการปรับเปลี่ยนและการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างในอำเภอกุยบุรี
8. การสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกจากความรู้เรื่องช้าง ระบบนิเวศ กับคนในชุมชน และเยาวชนในพื้นที่บ้านรวมไทย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ด้านงานวิจัย

1. การอยู่ร่วมกันของคนกับช้างป่าตามแนวพื้นที่ชายป่ากุยบุรี (อ่างหิน-บ้านรวมไทย)
2. การปรับตัวของชุมชน ให้อยู่ร่วมกับช้างป่าโดยสันติและมีแนวทางที่เหมาะสมในการดำรงวิถีชีวิตตามแนวทางของศาสตร์พระราชา
3. รวบรวมพฤติกรรมและลักษณะของช้างป่าที่ออกมาในพื้นที่ทำกินของชาวบ้านจากแนวชายป่า
4. แผนที่และจุดที่ช้างป่าออกมาจากชายป่ามาในพื้นที่ของชาวบ้าน เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมช้างป่า และปัจจัยทางนิเวศในพื้นที่เกษตรของชุมชน

5. การที่มีผู้ที่สนใจในวิถีของคนกับช้างมาเยี่ยมชมและอุดหนุนในวิถีของชาวกุยบุรี (อ่างหิน-บ้านรวมไทย)

ด้านการพัฒนา

1. เกิดกระบวนการและเปลี่ยนแปลงและการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกของชาวบ้านที่อยู่ตามแนวชายป่าให้เกิดแนวทางเพื่ออยู่ร่วมกับช้างป่าได้
2. ชุมชนได้เริ่มทดลองปรับเปลี่ยนวิถีพืชเกษตรบนฐานงานวิจัย ซึ่งจะสามารถทำให้การปรับตัวในอนาคตด้านอื่น ๆ เท่าทันและใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจมากขึ้น

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น (Outcomes)

1. ชาวบ้านมีแนวทาง ทางเลือกในการปรับเปลี่ยน มีทางเลือกที่เหมาะสมในการอยู่ร่วมกับช้างป่าอย่างสันติ
2. ต้นแบบห้างคูช้างป่าชุมชน ที่เกิดจากงานวิจัยเก็บข้อมูลก่อนสร้าง และเป็นมิตรกับช้างป่าจากการตั้งห้างในระดับและความสูงที่เหมาะสม
3. สื่อและบทความการอยู่ร่วมกับช้างป่าฉบับชุมชน อย่างน้อย 2 ชิ้น

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น (Impacts)

1. คนในชุมชน (ชาวบ้าน) ที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่ามีทางเลือกในการบริหารจัดการสภาพเศรษฐกิจระดับครัวเรือนและลดภาวะตึงเครียดในการเฝ้าระวังช้างป่าในเวลากลางคืน
-แนวทางการอยู่ร่วมระหว่างคนกับช้างป่าอย่างสันติ ผ่านการทำกิจกรรมร่วมกันทั้งการปรับตัวด้านวิถีเกษตรและสังเคราะห์ความรู้เพื่อให้ชุมชนและเยาวชนในพื้นที่ได้เรียนรู้ไปพร้อมกัน

ทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่นกุยบุรี

1. นางสาวน้ำฝน	เอี่ยมสะอาด	หัวหน้าโครงการวิจัย
2. นางจันทร์จิรา	ภูมั่ง	ทีมวิจัย
3. นายสมพร	ภูมั่ง	ทีมวิจัย
4. นางปราณี	แจ่มแจ้ง	ทีมวิจัย
5. นางสาวลี	ทองสุข	ทีมวิจัย
6. นางทองม้วน	เอี่ยมสะอาด	ทีมวิจัย

7. นางจันทรา	เกตุงาม	ทีมวิจัย
8. นายจักรินทร์	พรมสะอาด	ทีมวิจัย
9. ชูชาติ	แนววัน	ทีมวิจัย
10. นางสาวรองทิพย์	พวงทิพย์	ทีมวิจัย
11. นางสาวมัทนา	ศรีกระจ่าง	ที่ปรึกษา
12. นายนิตินันท์แน่นแคว้น		ที่ปรึกษา
13. หัวหน้าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี		ที่ปรึกษา
14. หัวหน้าโครงการพระราชดำริฯ ที่		ปรึกษา
15. เกษตรอำเภอกุยบุรี		ที่ปรึกษา

บทที่ 2

บริบทชุมชน

2.1 สภาพทั่วไปและที่ตั้งของชุมชน

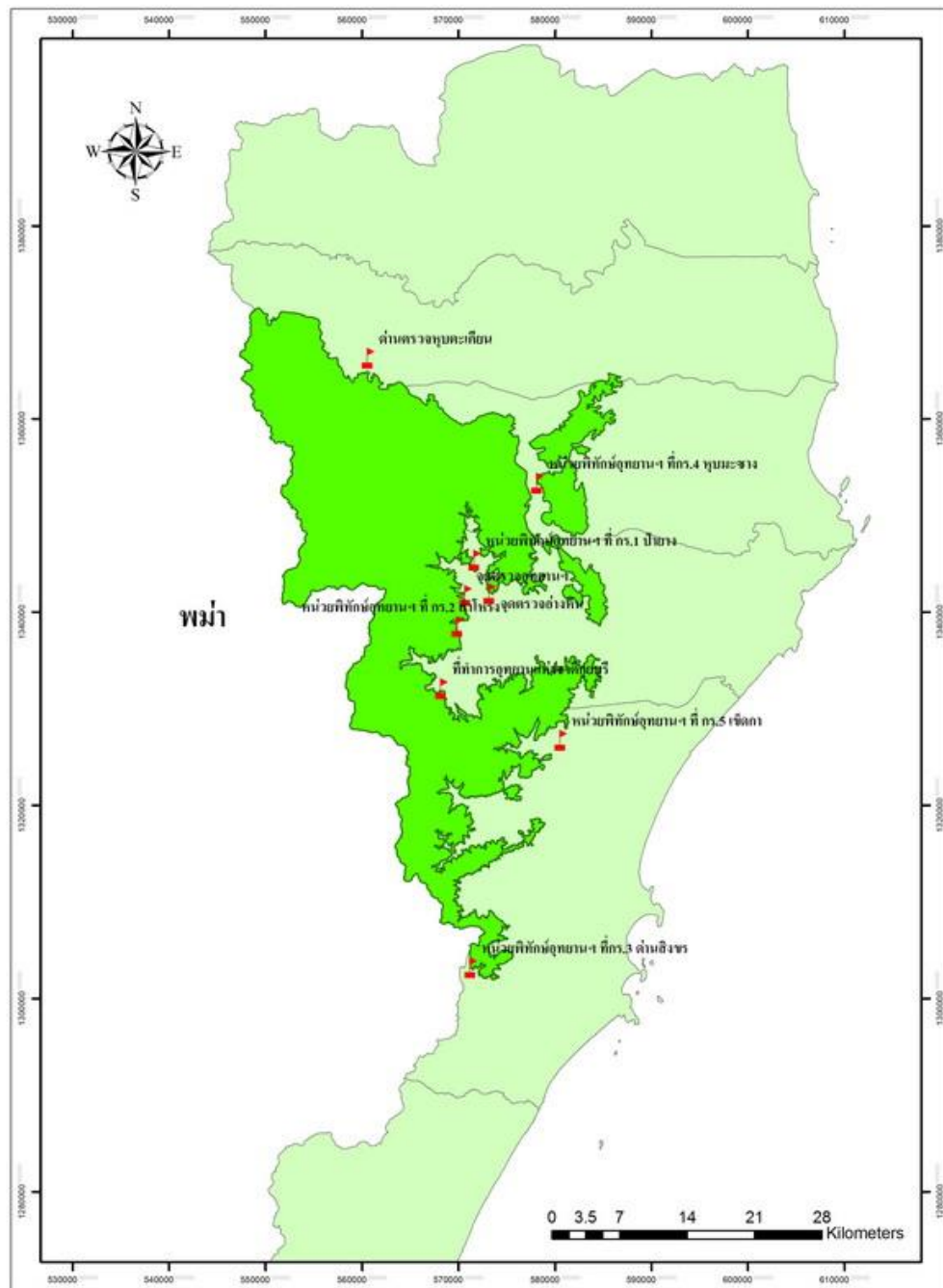
2.1.1 อุทยานแห่งชาติกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

อุทยานแห่งชาติกุยบุรี หรือ ผืนป่ากุยบุรี เป็นแหล่งต้นน้ำสำคัญของ แม่น้ำกุยบุรี และแม่น้ำปราณบุรีหล่อเลี้ยงชีวิตของผู้อยู่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้รับการประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติที่ปรากฏในพื้นที่ เพื่อเป็นแหล่งหาความรู้ศึกษาวิจัย และการประกอบกิจกรรมนันทนาการของประชาชนได้รับประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 20ก วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2542 นับเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 90 ของประเทศไทย มีเนื้อที่ประมาณ 969 ตารางกิโลเมตร หรือ 605,625 ไร่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของประเทศ ครอบคลุม มีอาณาเขต 4 อำเภอ คือ อำเภอปราณบุรี อำเภอสามร้อยยอด อำเภอกุยบุรี และอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์โดยมีอาณาเขตของพื้นที่ป่าติดต่อกับพื้นที่ของชุมชนต่างๆ ดังนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลเขาจ้าว อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลหาดขาท ในพื้นที่ อำเภอกุยบุรี ตำบลศิลาลอย ตำบลศาลาล้อย ตำบลไร่เก่า ตำบลไร่ใหม่ ในพื้นที่อำเภอสามร้อยยอด ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลบ่อนอก ตำบลคลองบึง ตำบลอ่าวน้อย ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ทิศตะวันตก ติดต่อกับแนวเขตพรมแดนประเทศไทยกับสหภาพเมียนมาร์

ป่ากุยบุรี มีความหลากหลายทางระบบนิเวศทางชีวภาพสูง ประกอบด้วย สังคมพืชที่มีความโดดเด่น ได้แก่ ป่าดิบแล้ง พบกระจายอยู่ทั่วไป ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของอุทยานแห่งชาติกุยบุรี ป่าดิบเขา พบกระจายเป็นพื้นที่เล็กๆตามสันเขา ยอดเขาสูงชันทางด้านทิศตะวันตก ป่าดิบชื้น พบตามริมลำห้วย ป่าผสมผลัดใบพบกระจายบางพื้นที่ทางด้านตะวันออก ส่วนตอนกลางของพื้นที่ของบริเวณหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่กร.1 (ป่ายาง) เป็นพื้นที่ฟื้นฟูสภาพป่า ปลูกพืช อาหารสัตว์ และพื้นที่จัดการทุ่งหญ้าเพื่อเป็นอาหารสัตว์ป่า มีการสร้างแหล่งน้ำ ทั้งในรูปฝายเก็บน้ำ และฝายต้นน้ำเพื่อรักษาความชุ่มชื้นให้ผืนป่าตามโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรี

ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพทั่วไปเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน แนวเขาขวางตัวในทิศเหนือ-ใต้ เป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาตะนาวศรี อันเป็นเทือกเขาซึ่งกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศพม่า ซึ่งมีสภาพพื้นที่แบ่งออกเป็นสองลักษณะ คือ แบบลูกคลื่นลอนชันถึงเนินเขา มีความลาดชันประมาณ 80-100 เมตร พื้นที่ส่วนใหญ่จะถูกบุกรุกแผ้วถางทำไร่สับปะรด อ้อย ผักต่างๆ และแบบภูเขาประกอบด้วยภูเขาสูงชัน ลาดชันประมาณ 35% และอยู่สูงจากระดับน้ำทะเล 750 เมตรขึ้นไป ประกอบด้วยเขาวังไทรดิ่ง เขาหนองหว่า..เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารของลำห้วยลำธารหลายสาย เช่น ห้วยตะลุยแพรกขวา ห้วยตะลุยแพรกซ้าย คลองกุย เป็นต้น

แผนที่อุทยานแห่งชาติกุยบุรี

ลักษณะภูมิอากาศ

อุทยานแห่งชาติกุยบุรี มีภูมิอากาศจัดอยู่ในประเทศฝนเมืองร้อน เฉพาะฤดู (Tropical Savannah Climate) กล่าวคือ อุณหภูมิจะสูงตลอดทั้งปี และมีช่วงแล้งที่เห็นได้ชัดในรอบปี ทั้งนี้ ตามระบบการจำแนกทางภูมิศาสตร์ ลักษณะข้างต้นเป็นภูมิอากาศแบบกึ่งชื้นแล้ง โดยมีช่วงกลางวันยาวในฤดูร้อน และกลางวันสั้นในฤดูหนาว จะมีช่วงที่มีน้ำมากเกินเพียงพอเป็นระยะเวลาสั้นๆ หรือไม่มีเลย มีฤดูใหญ่อยู่ 3 ฤดู คือ

ฤดูฝนจะเริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม จนถึงกลางเดือนพฤศจิกายน เป็นระยะเวลาประมาณ 7 เดือน โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งลมนี้พัดมาจากมหาสมุทรอินเดีย โดยฝนจะหนักในเดือนพฤษภาคม แล้วฝนจะทิ้งช่วงในเดือนมิถุนายน และเดือนกรกฎาคม หลังจากนั้นฝนจะตกหนักในช่วงเดือนสิงหาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,179 มิลลิเมตร

ฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่กลางเดือนธันวาคม ถึงปลายเดือนกุมภาพันธ์ ในระยะนี้เป็นมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งลมนี้จะพัดมาจากบริเวณความกดอากาศสูงในทะเลจีนใต้ซึ่งจะพัดเอาความร้อนขึ้นมา อุณหภูมิต่ำสุดประมาณ 25 องศาเซลเซียส

ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึง กลางเดือนพฤษภาคม โดยระยะนี้เป็น ช่วงรอยต่อของฤดูลมมรสุมหลังจากสิ้นสุดลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือแล้ว อากาศจะเริ่มร้อน และมีอากาศร้อนที่สุดในเดือนเมษายน แต่ไม่ร้อนมากนักเนื่องจากภูมิประเทศเป็นคาบสมุทรอยู่ใกล้ทะเล กระแสลมและไอน้ำจากทะเลทำให้อากาศคลายร้อนลงไป อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 29 องศาเซลเซียส

พืชพรรณและสัตว์ป่า

สภาพป่าโดยทั่วไปเป็นป่าดิบแล้งและป่าดิบชื้นที่อุดมสมบูรณ์ มีพันธุ์ไม้ที่สำคัญได้แก่ พลอง ทะลายเขา เขลียง กระชิต พลวง สมอ ตะเคียนหิน มะไฟป่า พืชตระกูลปาล์มชนิดต่างๆ เช่น หมากเขียว หวายชนิดต่างๆ เต่าร้าง โดยเฉพาะหวายมีเป็นจำนวนมาก พืชชั้นล่างหลายชนิด เช่น พวกพืชในวงศ์ขิง ข่า เฟิน บอน เป็นต้น

สำหรับสัตว์ป่ายังมีชุกชุม เนื่องจากมีแหล่งน้ำและอาหารสมบูรณ์ สัตว์ป่าทั่วไป ได้แก่ ช้างป่า กระทิง วัวแดง กวางป่า หมู กิ้งก่า สมเสร็จ ชะนี ลิง ค่าง เลียงผา กระเจิง หมูป่า กระต่ายป่า ฯลฯ นอกจากนั้นยังมีนกชนิดต่างๆ เช่น นกกางเขน ไก่ป่า นกกระดังงา นกกางเขนดง นกเขา นกยางกรอก นกยางแดง และยังมีสัตว์เลื้อยคลานได้แก่ เต่า ตะพาบน้ำ และสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ ได้แก่ กบ หอย คางคก เขียด และปลาชนิดต่างๆ

2.1.2 ที่ตั้งและประวัติชุมชน

พื้นที่ของหมู่บ้านรวมไทย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ อยู่ในความดูแลของกรมป่าไม้และจัดตั้งหมู่บ้านขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ตามนโยบายของรัฐบาลซึ่งในต่อนั้นเป็นพื้นที่สีแดง มีฐานที่ตั้งของคอมมิวนิสต์ (ผกค.) ซ่องสุมกำลังพล มีพื้นที่ ๑๗,๘๔๒ ไร่ เป็นหมู่บ้านตั้งบนพื้นที่ราบสูง มีเทือกเขาล้อมรอบและอยู่เหนืออ่างเก็บน้ำยางชุม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โดยมีอาณาเขตของพื้นที่ป่าติดต่อกับพื้นที่ชุมชนต่างๆ ดังนี้ คือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลไร่ใหม่ อำเภอสามร้อยยอด
ทิศใต้	ติดต่อกับ	บ้านย่านซื่อ หมู่ที่ ๙ ตำบลหาดขาม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	บ้านยางชุมเหนือ หมู่ที่ ๖ และอ่างเก็บน้ำยางชุม
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	กับเทือกเขาตะนาวศรีและสหภาพเมียนมา

แผนที่แสดงที่ตั้งของหมู่บ้านรวมไทย

การทำกินในช่วงแรกของชาวบ้านรวมไทย ทำการเกษตรได้ตามปกติมีสัตว์ป่าออกมา
รบกวนน้อยมาก (ปี 2521 – 2540) โดยพื้นที่ทำกินของหมู่บ้านรวมไทยจะมีแนวเขตที่ติดกับ
พื้นที่ของนายทุนที่ปลูกสับปะรด อ้อย จำนวนมากในตอนนั้น (ปัจจุบันคือบริเวณพื้นที่โครงการ
อนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่า บริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริและ
อุทยานแห่งชาติกุยบุรี) โดยส่วนใหญ่ชาวบ้านจะใช้เวลาเดินทางไปทำการเกษตรในพื้นที่

ชาวบ้านรวมไทยในอดีตประกอบอาชีพการเกษตร ทำไร่ ทำสวน โดยส่วนใหญ่เน้นทำ
การปลูกพืชเศรษฐกิจตามที่รัฐมีการส่งเสริม เช่น สับปะรด เพราะมีโรงงานอุตสาหกรรมในตัว
อำเภอรองรับเรื่องผลผลิตอยู่แล้ว และการขนส่งถือว่าไม่ไกลมากจึงมีการปลูกจำนวนมากในพื้นที่

บริเวณพื้นที่ทำกินของชาวบ้านจะอยู่ทางทิศเหนือและทิศตะวันตกเป็นส่วนใหญ่ และมี
แนวเขตติดกับชายป่าของอุทยานแห่งชาติกุยบุรีและกรมป่าไม้ซึ่งเป็นพื้นที่ป่า ซึ่งเป็นที่อยู่ของ
สัตว์ป่าและช้างป่า

ประวัติความเป็นมาและวิถีชุมชนบ้านรวมไทย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ที่มา/ระยะก่อตั้ง “หมู่บ้านรวมไทย”

ย้อนไปในราวปี พุทธศักราช 2521 ทางหน่วยงานราชการระดับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามนโยบายของรัฐบาลในสมัยนั้น คือ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี มีแนวคิดเปลี่ยนพื้นที่สีแดง ซึ่งเป็นพื้นที่ตั้งของฐานคอมมิวนิสต์ และเป็นพื้นที่หลบซ่อน ซ่องสุมกำลังพล ในการปฏิบัติการต่อต้านรัฐบาล บริเวณแถบน้ำตกดงมะไฟ บ้านย่านชุม หมู่ที่ 9 ตำบลหาดขาม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ *อ้างถึงแผนที่* โดยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยนายสนอง รอดโพธิ์ทอง ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในสมัยนั้น จัดสรรให้ราษฎรที่ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินและมีความต้องการเข้ามาตั้งรกรากในพื้นที่ เพื่อเปลี่ยนแปลงพื้นที่อ่อนไหวให้เป็นพื้นที่กันชน โดยใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ในความดูแลของกรมป่าไม้ โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ขออนุมัติใช้ประโยชน์ในพื้นที่ จำนวน 21,875 ไร่

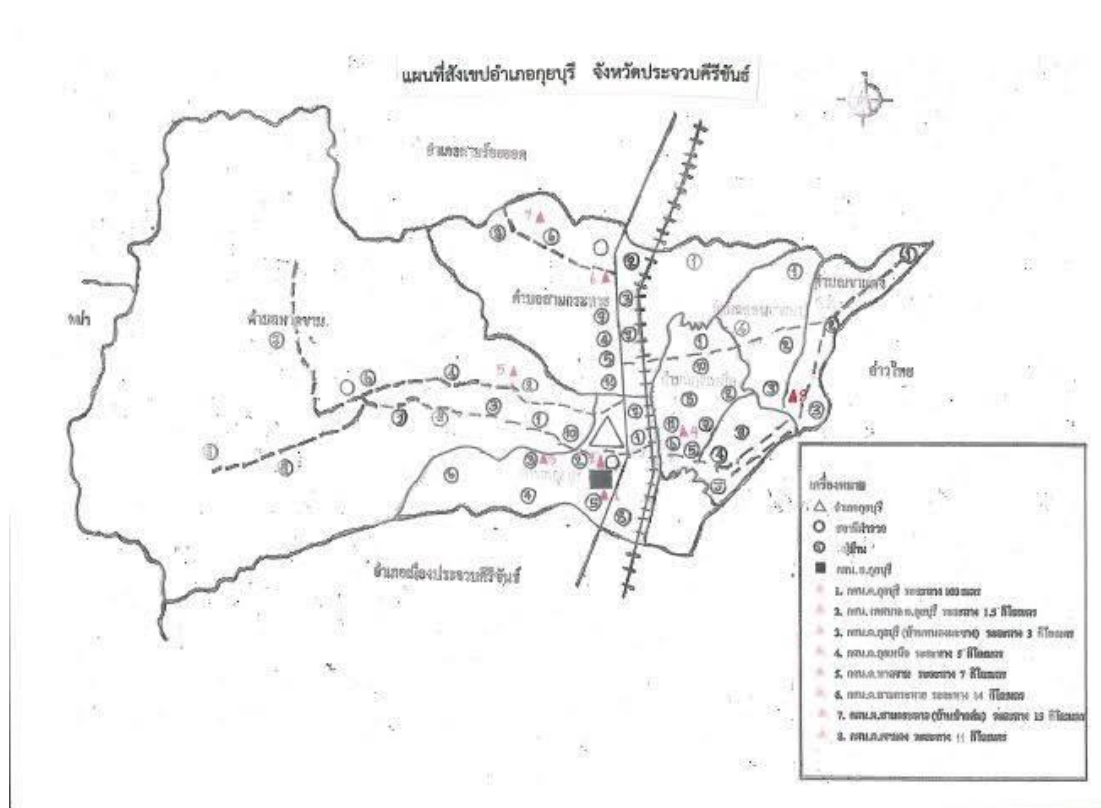

ทางจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้จัดโครงการ “หมู่บ้านตัวอย่าง” ในหลายพื้นที่ของจังหวัด อาทิเช่น พื้นที่ป่าละอู ฯลฯ หมู่บ้านรวมไทยก็เป็นหมู่บ้านหนึ่งที่เป็นเป้าหมายในการจัดตั้งหมู่บ้าน (ตามคำบอกเล่า นายบุญช่วย มณีวงษ์ อายุ 83 ปี และ นายบุญนาค เอี่ยมสะอาด อายุ 83 ปี) โดยให้ราษฎรมีฐานะยากจน ไม่มีที่ทำกินเข้ามาอยู่อาศัย โดยทางจังหวัดกำหนดเกณฑ์การรับสมัคร คือ ในครัวเรือนต้องมีแรงงานไม่ต่ำกว่า 4 คน ในตอนนั้นมีราษฎรที่สมัครเป็นสมาชิก ทั้งหมด 230 ราย โดยแบ่งเป็น 3 รุ่น โดยรุ่นแรกมีจำนวน 50 คน แต่มารายงานตัวเข้าพื้นที่ จำนวนเพียง 31 รายเท่านั้น ชาวบ้านที่ได้รับสิทธิ์จะแบ่งกันเป็นกลุ่มเพื่อช่วยกันสร้างเป็นแคมป์ที่พัก ซึ่งเป็นเรือนนอนแถวยาว ลักษณะคล้ายแค้มป์ของคองงาน ทำด้วยไม้สมาชิกในรุ่นที่ 1 จะดำเนินการกันวัดพื้นที่ร่วมกับฝ่ายปกครอง เพื่อจัดสรรเป็นที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน โดยจะมีที่ดินคนละ 23 ไร่ ซึ่งแบ่งเป็นที่อยู่อาศัย จำนวน 3 ไร่ และที่ดินทำกินจำนวน 20 ไร่ โดยเตรียมความพร้อมเพื่อให้สมาชิกรุ่นที่ 2 และสมาชิก รุ่น 3 ตามลำดับ สมาชิกแต่ละรุ่นจะเข้ามาในพื้นที่ ระยะเวลาห่างกันประมาณ 2 เดือนเศษ ชาวบ้านในรุ่นที่ 1 จะทำงานด้วยกันเป็นกลุ่ม โดยแบ่งกันออกไปตัดไม้ เพื่อสร้างบ้านพักอาศัย(แคมป์) มีลักษณะเป็นเรือนไม้ยกสูง แถวยาว ทำการเกษตรหรือแม้แต่การดำรงชีวิตประจำวันอื่นๆ จำนวนราษฎรที่มารายงานตัวเพื่อเข้าอยู่อาศัยในหมู่บ้านรวมไทย ทั้งสิ้นจำนวน 150 ราย ต่อมาไม่นานนัก มีราษฎรจำนวน 1 ราย ขอสละสิทธิการเป็นสมาชิก อันเนื่องจากการ ไม่สามารถรับสภาพกับ

สภาพแวดล้อมของพื้นที่ในขณะนั้นได้ มีความกังวลที่อาจจะเผชิญกับผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ (ผกค.) เป็นเหตุให้สมาชิกที่อยู่อาศัยเพียง 149 รายเท่านั้นในตอนก่อตั้งหมู่บ้าน ทำให้พื้นที่ในหมู่บ้านมีจำนวนลี้ภัยที่สร้างบ้านว่างอยู่ให้เห็น ณ ปัจจุบัน และกลายเป็นพื้นที่สาธารณะของหมู่บ้านนั้นคือ ศาลาเอนกประสงค์และยังข้าวของหมู่บ้าน (บริเวณหัวซอย 2 ในปัจจุบัน)

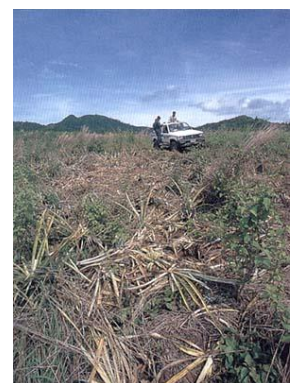
ก่อตั้งหมู่บ้านครั้งแรกในวันที่ 19 ตุลาคม 2521 โดยใช้ชื่อหมู่บ้านนี้ว่า “หมู่บ้านรวมไทย” ผู้ใหญ่บ้านคนแรก ชื่อ นายต้อย ดีตลอด , นายสุน์ หมวกเมือง , นายสมชาย มณีวงษ์ และนายนิติพัฒน์ แนนแก้ว จนถึงปัจจุบัน

แผนที่ แสดงที่ตั้งหมู่บ้านรวมไทย

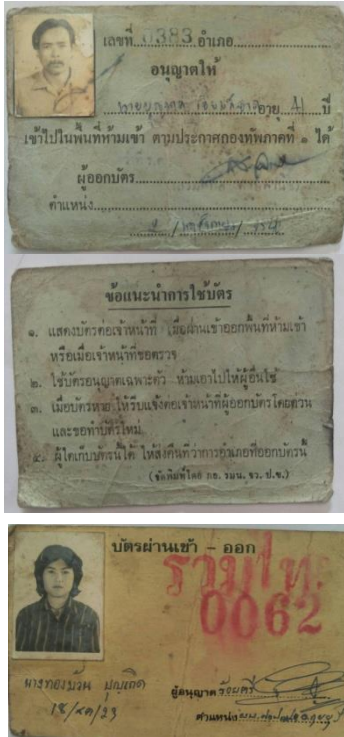

หมู่บ้านรวมไทย (ในปี 2521) เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ สังกัดกรมป่าไม้ในสมัยนั้น สภาพพื้นที่ในขณะนั้นเป็นป่าเสื่อมโทรม ทำเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ที่มียาทุนเข้ามาแผ้วถางทำการเกษตร โดยทำเป็นไร่สับปะรด ไร่อ้อยอยู่ก่อนแล้ว

ในช่วงแรกที่สมาชิกที่ตั้งบ้านเรือน และทำกินในพื้นที่หมู่บ้านรวมไทย การเข้า – การออก ต้องมีบัตรประจำตัวบุคคล ที่ออกโดยอำเภอฝาง ภูเกตรวมหาดไทย เพื่อแสดงตัวตนในการเข้าออกพื้นที่ของหมู่บ้านรวมไทย โดย

ทางราชการในสมัยนั้นออกเพื่อป้องกันการแฝงตัวปะปนของผู้ก่อการร้ายในสมัยนั้น เพื่อกักตุน เสี่ยงหรือความมั่นคงทางรัฐบาลในสมัยนั้น

สมาชิกในหมู่บ้าน ประกอบอาชีพทำการเกษตรและปศุสัตว์เป็นหลัก ปลูกรุ่น ปลูกรัก โดยในหมู่บ้านรวมไทย มีสหกรณ์ ส่งเสริมการเกษตร วัด และโรงเรียน

หมู่บ้านรวมไทย หากย้อนกลับไปราวปี 2521 การเดินทางลำบาก มีเพียงถนนลูกรัง รถประจำทางมีเพียงแค่ 2 คันต่อวัน เท่านั้น การเข้าออกหมู่บ้านจะต้องผ่านด่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นทหาร ตำรวจตระเวนชายแดน ฝ่ายปกครอง มีป้อมที่ต้องผลัดเวรกันเข้าประจำการ(ปัจจุบันยังเหลือให้เห็นเพียง 2 จุด คือทางเข้าหมู่บ้านและท้ายซอย 6) ตรวจตราความสงบเรียบร้อยของหมู่บ้าน เป็นหมู่บ้านเงียบๆ ถ้ากลางซุนเขาป่ากุ่มบุรี ไม่มีไฟฟ้าและน้ำประปา มีเพียงแค่แสงสว่างจากตะเกียงเท่านั้น น้ำที่ใช้อุปโภค บริโภค ก็เป็นน้ำจากธรรมชาติ หรือก็ไม่ก็ไม่นอกจากบ่อน้ำ มาใช้ ก็ไม่ได้เสียบเหงาไปได้ตลอด ก็ยังมีความบันเทิงรถเริ่มเปิดวิก ฉายหนังกลาง มีข้าวของมาจำหน่ายใน

หมู่บ้านอยู่เหมือนกัน ในช่วงเทศกาลสงกรานต์หมู่บ้านจะมีประเพณี การละเล่นพื้นบ้าน ย้อนเวลาไปคิดถึงวันแรกที่เข้ามาอยู่ในรวมไทย และคงไม่มีทางลืมเลือนคำบอกเล่า ของลุงช่วย ชายวัย ๘๐

“จากหลากหลายถิ่นที่มา แต่มายู่ด้วยกันในบ้านหลังใหญ่ ที่ชื่อว่า รวมไทย”

“ต่างพ่อ ต่างแม่ ต่างถิ่น แต่ความแตกต่าง ก็สามารถหลวมรวม ให้เป็นหมู่บ้านรวมไทยในปัจจุบัน”

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินโครงการวิจัย “ การปรับตัวของเกษตรกรเพื่ออยู่ร่วมกับช้างป่าอย่างสันติ บริเวณชายขอบป่าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี หมู่บ้านรวมไทย ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ” เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน ในการประเมินสถานการณ์ การอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่าและพื้นที่ติดชายป่า รวมถึงการถอดบทเรียนประสบการณ์ของสมาชิกกลุ่มและชุมชน เพื่อนำไปสู่การสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างคนกับช้างป่า และการศึกษาพฤติกรรม จำนวน ความถี่ของช้างป่าที่ออกมาในพื้นที่การเกษตรของชุมชน เพื่อการวิเคราะห์วางแผนสำหรับชุมชนและศึกษาทดลอง การลดผลกระทบจากช้างป่าด้วยต้นทุนทางการท่องเที่ยวและการเกษตรในการปรับตัวให้อยู่กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตได้ การเรียนรู้ในโครงการวิจัยฯ เป็นจัดการเรียนรู้ รูปแบบการจัดเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้สนใจและผู้ที่มีประสบการณ์ร่วมกัน

2.1 กระบวนการวิจัย

-กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning Process)

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR = Participatory Action Research)คือ การแสวงหาความรู้ ความจริงที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ ตรวจสอบได้ โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีกลุ่มบุคคลเข้ามาร่วมกันเรียนรู้เพื่อรู้จักตัวเอง ชุมชน สิ่งแวดล้อมให้เห็นปัญหาของตัวเอง และเห็นทางแก้หรือทางออกจากปัญหาโดยลงมือปฏิบัติจริงได้ผลจริงแก้ปัญหาได้จริง ซึ่ง สุภากร จันทวานิช (2547: 67) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) หมายถึง วิธีการที่ให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมวิจัย เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ โดยอาศัย การมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการวิจัย นับตั้งแต่การกำหนด ปัญหา การดำเนินการ การวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนหาแนวทางในการแก้ปัญหาหรือส่งเสริม กิจกรรม ”

กระบวนการที่เกี่ยวข้องต่อผลที่เกิดขึ้น ดังนี้

- กระบวนการในการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาแต่อยู่ใน บทบาทหน้าที่ต่างกัน ซึ่งจะท าให้มีความเข้าใจระหว่างกันมากขึ้น
- กระบวนการในการฝึกฝนนักวิจัย เป็นการทำความเข้าใจในเรื่องของกระบวนการ เครื่องมือและ วิธีการในการค้นหาความรู้ ความจริงอย่างเป็นเหตุเป็นผลและเท่าทันปัญหาของผู้ร่วม กระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถนำไปใช้กับการแก้ปัญหาอื่นๆ ได้

- กระบวนการปฏิบัติการทางสังคม เป็นการเคลื่อนไหวของชุมชนและสังคม เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาทุกระดับ ทั้งระดับครัวเรือน ชุมชน สังคม และระดับนโยบาย

กิจกรรมที่ 1 ประชุมทีมวิจัยทบทวนโครงการและวางแผนการดำเนินงาน

โดยมีวัตถุประสงค์

- เพื่อทบทวนรายละเอียดโครงการวิจัยก่อนเริ่มดำเนินงาน
- เพื่อแบ่งบทบาทหน้าที่ของทีมวิจัย
- วางแผนขั้นตอนการทดลองและการเก็บข้อมูล

กระบวนการ/วิธีการ

ประชุมทีมวิจัยและที่ปรึกษาโครงการ กลุ่มเป้าหมายเป็นการประชุมทีมวิจัยและชาวบ้านร่วมกัน โดยทางทีมวิจัยมีการจัดประชุมย่อยเฉพาะทีมวิจัยเพื่อสร้างความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการฯและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน เปิดโอกาสให้ทีมวิจัยสอบถามเพื่อทำความเข้าใจโครงการฯก่อนที่จะมีการจัดประชุมร่วมกับชาวบ้านและผู้ที่เกี่ยวข้องมีการวางแผนบทบาทหน้าที่ในทีมวิจัยเพื่อการจัดประชุมทบทวนโครงการฯจะเป็นการฝึกทีมวิจัยท้องถิ่น ให้เข้าใจกระบวนการการทำงานวิจัยฝึกการใช้เครื่องมือในการทำกระบวนการวิจัยท้องถิ่นร่วมกับชุมชนในกับทีมวิจัยท้องถิ่นและดำเนินกิจกรรมจัดต่อเนื่องกันในเดือนตุลาคม

กลุ่มเป้าหมาย

ทีมวิจัย ชาวบ้านที่สนใจและที่ปรึกษา

ผลการดำเนินงาน

-เกิดความเข้าใจร่วมกันของทีมและกลุ่มเป้าหมาย ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในครั้งนี้ เพื่อหาแนวทางการปรับตัวของเกษตรกร (ชาวไร่) ทั้งที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่าหรือตอนนี้ยังไม่รับผลกระทบ ว่าในอนาคตจะวางแผนการทำอะไรหรือใช้ชีวิตในแนวทางไหนต่อไปเมื่อเรามีพื้นที่ทำการเกษตรติดกับพื้นที่ป่าที่ช้างออกมาทำลายพืชผลทางการเกษตรอยู่เป็นประจำ

-การทำงานมีการวางแผนและแบ่งบทบาทหน้าที่ตามความถนัดของบุคคล มีการวางแผนเป็นกระบวนการ คิด ตั้งข้อสงสัย และแก้ปัญหา ร่วมกันในการทำงาน

-มีการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อหาข้อมูลเพื่มาวางแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่อไปของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

บทเรียนที่ได้รับ

-ได้เรียนรู้ปัญหาของการทำมาหากินในพื้นที่ของชาวไร่ ที่ต้องเผื่อระวังช้างในเวลา กลางคืนเพื่อรักษาพืชผลทางการเกษตรไว้เพื่อเลี้ยงครอบครัว

-การแบ่งบทบาทหน้าที่ในทีมวิจัยตามความถนัดของแต่ละบุคคล การบริหารจัดการ ร่วมกัน

-การวางแผนการประชุม การติดต่อสถานที่และผู้เข้าร่วมประชุม

-การเตรียมตัวของทีมวิจัย เพื่อกระตุ้นในการพูดคุยและแสดงความคิดเห็นได้อย่างทั่วถึง และการตั้งคำถามเพื่อสร้างการเรียนรู้

-การบันทึกข้อมูลในการประชุมเพื่อนำข้อมูลมาพูดคุยหลังจากจัดกิจกรรมเสร็จสิ้น

กิจกรรมที่ 2เวทีทำความเข้าใจและชี้แจงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ตำบลหาดขาม ถึง ที่มาโครงการ เป้าหมายและความสำคัญของงานวิจัยที่จะช่วยสร้างความรู้ การปรับตัวสู่การ พัฒนาระบบการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่าในพื้นที่ พร้อมสร้างเครือข่ายการทำงาน ร่วมกันในตำบลหาดขามและตำบลใกล้เคียงในพื้นที่ชายขอบป่าของอุทยานแห่งชาติกุยบุรี

วัตถุประสงค์

-เพื่อทำความเข้าใจและชี้แจงถึงที่มาและเป้าหมายของโครงการและความสำคัญใน งานวิจัย

-เพื่อให้หน่วยงานในพื้นที่และผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจถึงโครงการ

กลุ่มเป้าหมาย

-ทีมวิจัยที่ปรึกษาหน่วยงานในพื้นที่ ชาวบ้านที่สนใจเข้าร่วม โครงการวิจัยฯในหมู่บ้าน รวมไทยและพื้นที่ใกล้เคียง

กระบวนการ/วิธีการ

-จัดการประชุมทีมวิจัยและหน่วยงานในพื้นที่หมู่บ้านรวมไทย เครือข่ายที่ทำงานเกี่ยวกับ เรื่องช้างในพื้นที่ตำบลหาดขามและชาวบ้านที่สนใจโครงการ

ผลการดำเนินงาน

-เกิดความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยฯ และผู้นำชุมชนเห็นด้วยกับการทำ โครงการวิจัยฯที่ไม่ใช้ความรุนแรงและหาทางปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับช้างป่าอย่างสันติ และการทำ โครงการวิจัยในครั้งนี้ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ชาวบ้านได้เลือกเพื่อจะทดลองศึกษาแนวทาง ใหม่ในการอยู่ในพื้นที่ที่มีช้างมารบกวนพืชของชาวไร่

ปัญหาที่เกิดขึ้นและข้อค้นพบ

-การประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องมีการเชิญด้วยหนังสือหรือลายลักษณ์อักษรในการเชิญเข้าร่วมประชุม ทำให้หน่วยงานไม่มาร่วมการประชุม

-การเรียกร้องเรื่องรั้วกันข้างกิ่งถาวร ชาวบ้านมีความสนใจและต้องการที่จะให้สร้างเป็นเสี้ยวส่วนใหญ่เพราะต้องเผชิญกับปัญหาเรื่องข้างป่าเข้ามาทำลายพืชผลทางการเกษตรเป็นเวลานานโดยที่ไม่มีหน่วยงานภาครัฐมาช่วยเหลือหรือชดเชยให้
บทเรียนที่ได้รับ

-การเตรียมการนำเสนอข้อมูล และการจัดลำดับการทำงาน

-การติดต่อประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการติดตามผู้ที่จะร่วมประชุม

กิจกรรมที่ 3เวทีประวัติศาสตร์ชุมชน ทบทวนเรื่องราวอื่น ๆ นอกเหนือจากข้างป่า ความเป็นมาของชุมชนในพื้นที่ตำบลหาดขาม และตำบลใกล้เคียงในพื้นที่ชายขอบป่าของอุทยานแห่งชาติกุยบุรี

วัตถุประสงค์

-เพื่อให้คนในชุมชนบ้านรวมไทยและหมู่บ้านใกล้เคียงได้แลกเปลี่ยนเรื่องราวประวัติศาสตร์ของหมู่บ้าน

-เพื่อให้ชุมชนบ้านรวมไทยทำความเข้าใจถึงการสร้างรากฐานและรูปแบบของชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

กระบวนการ/วิธีการ

-ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม(Participatory Learning Process) และใช้เครื่องมือในการดำเนินกระบวนการ เช่น การใช้ timelineในการบอกเล่าเรื่องราวชุมชนและสร้างความสัมพันธ์ของคนในชุม

-ประชุมและเปิดเวทีพูดคุยข้อมูลของชุมชน เชิญคนรุ่นแรกและหลากหลายรุ่นในชุมชน และคนที่สนใจหมู่บ้านใกล้เคียง ทีมวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกันในการบันทึกข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

-ทีมวิจัย ที่ปรึกษา ชาวบ้านรวมไทยและหมู่บ้านใกล้เคียง

ผลการดำเนินงาน

-ได้รู้ถึงประวัติตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันของชุมชน

-ได้เรียนรู้ร่วมกันระหว่างคนในชุมชนบ้านรวมไทยและรู้ถึงประวัติชุมชนว่าก่อตั้งขึ้นมาได้อย่างไร การใช้ชีวิตในอดีตมีความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจแม้กระทั่งอาชีพในการทำเกษตรกรรมว่าเริ่มทำอาชีพที่เริ่มทำในช่วงเริ่มก่อตั้งหมู่บ้านเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีร่วมกันระหว่างคนในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง

การเรียนรู้/บทเรียนที่ได้รับ

-ควรมีการพูดคุย รวบรวมข้อมูลเพื่อนำวิเคราะห์และสรุปให้มากกว่าเพื่เปรียบเทียบค่าบอกเล่าซึ่งกันและกัน

-ควรสร้างกระบวนการเปิดใจให้ทีมวิจัยและชาวบ้าน เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ในการมีส่วนร่วมในท้องถิ่นได้

-การเตรียมทีมวิจัยและการทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

-การบอกเล่าเรื่องราวในอดีตของแต่ละบุคคล จากมุมมองของตัวเองจากบุคคลรุ่นแรก ต้องนำวิเคราะห์และสรุปร่วมกัน

การใช้เครื่องมือในกระบวนการวิจัย

คือ timeline ในการบอกเล่าเรื่องราวชุมชนและสร้างความสัมพันธ์ของคนในชุมชน

-การพูดคุยแบบมีส่วนร่วม โดยมีผู้นำชุมชนเข้าร่วมพูดคุย คือ รองนายก อบต.หาดขาม ผู้ใหญ่บ้านรวมไทย ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านรวมไทย

กิจกรรมที่ 4จัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การอยู่ร่วมกับช้างจากบุคคลรุ่นที่๑ (ในพื้นที่) และนักวิชาการเพื่อเพิ่มเติมความรู้ให้กับทีมวิจัย เยาวชนและผู้สนใจ
วัตถุประสงค์

- เพื่อศึกษาและเรียนรู้วิถีคนกับช้าง ณ ป่ากุยบุรีบริเวณชายขอบป่าบ้านรวมไทย (ม.7)
- เพื่อรวบรวมความรู้และเรื่องเล่าจนกลายเป็นเอกสาร
- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของทีมวิจัยและชาวบ้านให้มีความรู้เรื่องช้างป่า สัตว์ป่า

กระบวนการ/วิธีการ

- ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม(Participatory Learning Process)
- ให้ความรู้โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสัตว์ป่า
- ประชุมทีมวิจัย ที่ปรึกษาและชาวบ้านรวมไทยที่เข้ามาอยู่ในหมู่บ้านในยุคแรกๆที่ประสบปัญหาที่ช้างป่ามาทำลายพืชและเยาวชนในพื้นที่

กลุ่มเป้าหมาย

ทีมวิจัย ที่ปรึกษา ชาวบ้านที่สนใจโครงการ เยาวชนในพื้นที่โดยทางทีมวิจัยเลือกเป็นเยาวชนที่โรงเรียนบ้านรวมไทย

ผลการดำเนินงาน

- เยาวชนในพื้นที่ได้ความรู้เกี่ยวกับสัตว์ป่า ช้างป่าและระบบนิเวศของผืนป่ากุยบุรี อุทยานแห่งชาติกุยบุรีโดยผู้เชี่ยวชาญ ได้รับข้อมูลที่เกิดขึ้นระหว่างคนกับช้างป่าตั้งแต่อดีตจนถึง

ปัจจุบัน และวิธีการปรับตัวของชาวไร่ในการอยู่ร่วมกันกับช้างป่าอย่างสันติไปยังผู้ปกครองผ่าน
การบอกเล่าของเยาวชนที่ได้มาร่วมกิจกรรม

- ทีมวิจัยและผู้เข้าร่วมในเวที มีความเข้าใจเรื่องสัตว์ป่ามากขึ้น และเรียนรู้การจำแนก
ช้างป่าเพื่อนำไปใช้ในการเฝ้าระวังช้างป่าที่เข้ามาในพื้นที่ของตนเอง

การเรียนรู้/บทเรียนที่ได้รับ

- การประสานงานเพื่อจัดเตรียมอุปกรณ์ในการประชุม
- การสื่อสารในทีมเพื่อแบ่งหน้าที่และความร่วมมือในการทำงานในการจัดประชุมให้เป็น
ด้วยความราบรื่น
- ตรวจสอบสภาพอากาศเพื่อให้การจัดกิจกรรมในเวทีนี้เป็นไปได้ทุกกิจกรรมตามที่
ตั้งเป้าหมายไว้

กิจกรรมที่ 5 ประชุมเพื่อทำความเข้าใจและเรียนรู้กระบวนการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกใน
การอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่าในทีมวิจัยและผู้สนใจ

วัตถุประสงค์

- เพื่อทำความเข้าใจระบบแนวคิดในเชิงบวกของการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า
- เพื่อศึกษาพฤติกรรมลักษณะและระยะความถี่ของช้างป่าที่ออกจากป่ามาใน
พื้นที่ทำกินของชาวบ้าน

กระบวนการ/วิธีการ

- ประชุมทีมวิจัยและกลุ่มผู้สนใจโครงการ ที่ปรึกษาร่วมแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับช้างป่า
ร่วมกันเก็บข้อมูลของช้างที่ออกมาระหว่างแนวพื้นที่ชายป่าและพื้นที่ทำกิน
- ร่วมกันออกแบบ “แบบบันทึกข้อมูล” เพื่อเก็บข้อมูลช้างป่าที่ออกจากพื้นที่ป่าเข้ามาในไร่นาของ
ชาวบ้านที่มีพื้นที่ติดกับแนวชายขอบป่าเป็นระยะเวลา 6 เดือนเพื่อนำข้อมูลในแต่ละเดือนมาวิเคราะห์ร่วมกัน
ในการออกแบบกิจกรรมของโครงการฯ

-ได้รูปแบบการณีสื่อสารในเฝ้าระวังช้างป่าในพื้นที่การเกษตรของชาวไร่เพื่อความปลอดภัยยิ่งขึ้นจากการที่ต้องเฝ้าไร่ในระยะที่ห่างกันมากและยังได้รู้เส้นทางของช้างป่าเพื่อป้องกันการเข้าทำลายพืชผลทางการเกษตร

การเรียนรู้/บทเรียนที่ได้รับ

-ควรมีการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการสื่อสารข้อมูลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกันในลดการผลกระทบจากช้างป่าที่ออกมาทำลายพืชผลทางการเกษตรอย่างต่อเนื่อง

-วางแผนการพูดคุยถึงวัตถุประสงค์ของโครงการและประเด็นที่จะพูดคุยในแต่ละครั้ง รวมถึงการจัดทำข้อมูลที่รัดกุมในการพูดคุยและการติดต่อประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-วางแผนการแบ่งหน้าที่ของทีมงานวิจัย แบ่งคนแบ่งงาน และหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจนในการกิจกรรมแต่ละครั้ง

-วางแผนการเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนและสม่ำเสมอในทุกวันของการเก็บข้อมูลในช่วงเวลาที่กำหนด

กิจกรรมที่ 6 ประชุมถอดบทเรียน และดำเนินการจัดทำแผนที่ตามแนวชายป่าและสรุปจุดที่ ข้างออกมาบ่อยที่สุดและรายงานความคืบหน้าโครงการในช่วง 1-6 เดือน

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ได้ข้อมูลแผนที่ตามความเป็นจริง
- เพื่อให้ระบุจุดที่ข้างออกจากแนวชายป่ามายังพื้นที่ทำการเกษตรของชาวบ้าน
- เพื่อระบุจุดสร้างห้างข้างชุมชน หรือระบุจุดที่ข้างป่าใช้ประโยชน์เป็นประจำ
- รายงานความคืบหน้าของโครงการวิจัยในช่วงหกเดือนแรก

กระบวนการ/วิธีการ

- จัดทำแผนที่และจุดที่ข้างป่าออกจากแนวชายป่าบ่อยที่สุดในช่วงที่เก็บข้อมูลทำวิจัย
- จัดทำรายงานช่วง 1-6 เดือน
- จัดประชุมเพื่อนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นในการทำโครงการฯ และสรุปผลการดำเนินงานผ่าน

กิจกรรมต่างๆ

กลุ่มเป้าหมาย

ทีมวิจัยที่ปรึกษาโครงการผู้สนใจร่วมโครงการ

ผลการดำเนินงาน

-ได้ข้อมูลที่เป็นแผนที่และจุดที่ข้างป่าตามแนวชายป่า(บ้านรวมไทย-อ่างหิน)ระหว่างวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เพื่อใช้ในการพูดคุยถึงความถี่ที่ข้างออกมาเมื่อเทียบกับข้อมูลกับของทางอุทยานแห่งชาติกุยบุรี มีความแตกต่างกัน

- นำข้อมูลที่เก็บในระยะแรก เพื่อพูดคุยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ความคืบหน้าในการเก็บข้อมูลข้างเพื่อดำเนินกิจกรรมต่อไปตามโครงการ

การเรียนรู้/บทเรียนที่ได้รับ

-การติดต่อประสานงานในโครงการ การสรุปบทเรียนหลังทำกิจกรรมและการเตรียมความพร้อมแต่ละกิจกรรมให้ตรงกับเป้าหมายของการดำเนินกิจกรรมโครงการฯ

-การวางแผนทำกิจกรรมให้เข้าสถานการณ์ของประเทศเรื่องการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

สรุปจากการทำกิจกรรมที่ผ่านมา

-สมาชิกในทีมวิจัยได้เรียนรู้รูปและทราบรูปแบบ วิธีการทำงานเป็นทีม มีการเปิดโอกาสให้คนที่สนใจเข้าร่วมเป็นทีมวิจัย มีการปรับเปลี่ยนวิธีคิดในการอยู่ร่วมกับข้างป่า

-ชุมชนได้ชุดข้อมูลของข้างป่าที่เข้ามาทำลายพืชผลทางการเกษตรในเวลากลางคืน แสดงให้เห็นถึงความถี่ของข้างที่เข้ามาในพื้นที่ในแต่ละเดือนอย่างชัดเจน เชื่อถือได้ เพื่อนำมาวิเคราะห์ร่วมกันในทีมวิจัยและผู้สนใจ

-มีการปรับเปลี่ยนวิธีคิดในการประกอบอาชีพของกลุ่มผู้ที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม ในการปลูกพืชที่ไม่ดึงดูดข้างป่า

-มีการปฏิสัมพันธ์เชิงบวกในการอยู่ร่วมกัน ระหว่างคนกับคน และคนกับช้างในแนวทางที่ดีของผู้เข้าร่วมโครงการ

กิจกรรมที่ 7สำรวจข้อมูลสภาพพื้นที่จริงตามจุดต่างๆ และแนวชายป่าทั้งหมด เพื่อเก็บข้อมูลการกระจายของช้างป่า

วัตถุประสงค์

-เพื่อให้ได้รู้ถึงสภาพพื้นที่จริงตามแนวกันชนระหว่างพื้นที่ทำกินและแนวชายป่า

-เพื่อให้ได้ข้อมูล ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตลอดแนวชายป่าที่ช้างป่าออกมาในพื้นที่ทำกิน

-เพื่อได้ข้อมูลประกอบการจัดทำแผนที่การเคลื่อนที่ของช้างป่าเพื่อการวางแผนด้านการเกษตรและการทำหังช้างชุมชน

กระบวนการ/วิธีการ

-สำรวจแนวชายป่าตามความเป็นจริงทำพิกัดเพื่อทำแผนที่ตามแนวชายขอบป่าและพื้นที่ทำกินของชาวไร่ เก็บข้อมูลพืชที่ปลูกในแปลงเกษตรและสำรวจหังเผ่าระวังช้างป่าที่มีอยู่เดิมเพื่อนำปรับใช้ในการสร้างหังที่ได้มาตรฐานและปลอดภัยในการเผ่าระวัง

-สำรวจความเสียหายของพื้นที่และยังพิกัด GPS เพื่อระบุตำแหน่งความเสียหายจากช้างป่าเข้ามาในพื้นที่

-สอบถามข้อมูลและความคิดเห็นของชาวบ้านผู้ประสบปัญหาช้างป่าออกมาในพื้นที่การเกษตรเวลากลางคืนการพูดคุยระหว่างทีมวิจัยและชาวไร่เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันและเก็บข้อมูลการเผ่าไร่ของชาวไร่เพื่อนำมาทำแผนที่(ไร่ที่ไม่มีคนเผ่า)

-สำรวจพืชที่ช้างไม่กินในพื้นที่ป่า(พื้นที่โครงการพระราชดำริ)และพื้นที่ของชาวไร่ที่มีการปลูกเพิ่มเติมจากพืชหลัก คือสับปะรดและยางพารา

กลุ่มเป้าหมาย

ทีมวิจัยชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่า

ผลการดำเนินงาน

-ได้ความมีส่วนร่วมของชุมชน ผ่านรูปแบบประชุมและการพูดคุยแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ผ่านชุดข้อมูลที่เก็บมาอย่างต่อเนื่อง แม้บางช่วงจะไม่มีช้างเข้ามาในพื้นที่หรือบางช่วงช้างเข้าถี่มาก

- ทีมวิจัยและชาวบ้านที่สนใจได้รู้ถึงบริบทและสภาพพื้นที่จริงตามแนวชายขอบป่าทั้งหมดของหมู่บ้านเพื่อเข้าใจในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบมีส่วนร่วมและเข้าใจแนวคิดในการอยู่ร่วมกันระหว่างคนและช้างป่า

- ทราบสถานการณ์การเคลื่อนไหวของช้างป่า พฤติกรรมของช้างป่าและการพูดคุยผ่านสัญญาณวิทยุ ทำให้เตรียมตัวรับมือกับช้างป่าได้อย่างปลอดภัยต่อการเฝ้าระวังในพื้นที่ไร่

- ได้ข้อมูลพืชที่ช้างไม่ทำลายเมื่อเข้ามาในพื้นที่และข้อมูลของห้างเฝ้าระวังช้างป่า เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินกิจกรรมต่อไป

การเรียนรู้/บทเรียนที่ได้รับ

- การวางแผนเพื่อพูดคุยวัตถุประสงค์ของโครงการและประเด็นในการคุยแต่ละครั้งให้ชัดเจน รวมถึงการป้องกันช้างป่ากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ควรมีการติดตามสถานการณ์ช้างป่าอย่างต่อเนื่อง และวางแผนการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเก็บข้อมูลเป็นชุดเดียวกันและได้ข้อมูลที่เป็นจริงจากชาวบ้าน

- การสร้างแนวคิดในการอยู่ร่วมกันกับช้างป่าอย่างสันติ ต้องสร้างจากการพูดคุยเป็นเวลานานและสม่ำเสมอ เริ่มจากกลุ่มคนที่เห็นด้วยและสนใจอาจใช้ระยะเวลานานต่อโอกาสในการที่คนในชุมชนเข้าใจแนวคิดนี้เป็นไปได้ในระยะยาวถ้าทีมวิจัยมีความเข้มแข็งและขยายแนวคิดนี้เป็นตัวอย่างได้

กิจกรรมที่ 8 ประชุมเพื่อศึกษาวางแผนการทำทดลองการเปลี่ยนพืชเพื่อความอยู่รอดของ ผู้ประสบภัยตามแนวชายป่า

วัตถุประสงค์

-เพื่อปฏิบัติการทดลองการปลูกพืชหัวใต้ดิน/พืชสมุนไพรในพื้นที่ ที่ติดแนวป่าที่ข้าง
ออกมาทำลายพืชผลในช่วงกลางคืน

-เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในการปลูกพืชหัวใต้ดิน/พืชสมุนไพร

-เพื่อศึกษาผลกระทบและความเปลี่ยนแปลงของการเปลี่ยนพื้นที่แนวกันชนในบางส่วน
กระบวนการ/วิธีการ

-ประชุมเพื่อวางแผนกระบวนการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ติดแนวกันชนชายป่าที่ข้าง
ออกมาทำลายพืชผลการเกษตรของชาวไร่

-เพื่อวางแผนการเพาะปลูก จากข้อมูลที่มีวิจัยเก็บมาว่าพื้นที่ไหนควรเป็นพื้นที่ทดลอง
สอดคล้องกับผลกระทบจากชายป่าเพื่อสร้างการเรียนรู้ในการลดผลกระทบร่วมกันต่อไป

-ทดลองและลงมือปลูกพืช

-วางแผนการตลาดวางแผนการแปรรูปจากผลผลิตที่มีอยู่เดิมในพื้นที่ที่ข้างไม่กินและวางแผนการเก็บเกี่ยวผลผลิต

-จัดบันทึกการที่มีข้างเข้าในพื้นที่ทดลองและผลกระทบ/ความเสียหายที่ได้รับ

กลุ่มเป้าหมาย

ทีมวิจัยชาวบ้านที่เข้าร่วมโครงการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกษตรอำเภอกุยบุรี

ผลการดำเนินงาน

-ได้รู้ถึงกระบวนการวางแผนการหาพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ตามแนวชายป่า

-ได้ข้อมูลถึงผลกระทบที่ได้รับจากเปลี่ยนพืชในพื้นที่บางส่วนของที่เฝ้าข้าง

-ได้ข้อมูลความเสียหายและสภาพเศรษฐกิจในครัวเรือน

-ได้ข้อมูล รูปแบบและวิธีการในการปรับตัวในวิธีการของชาวบ้านที่ติดแนวชายป่าที่ข้าง
ป่าออกมาในเขตพื้นที่ทำการเกษตรของชาวบ้าน

-วางแผนการแปรรูปสมุนไพรเดิมที่ข้างไม่กิน เพื่อต่อยอดในการรองรับสมุนไพรที่จะ
เกี่ยวเกี่ยวผลผลิตในอนาคต

การเรียนรู้/บทเรียนที่ได้รับ

-การวางแผนการดำเนินกิจกรรม การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การแบ่ง
หน้าที่แบ่งคน แบ่งงาน ในการดำเนินกิจกรรม

-การดำเนินกิจกรรมการทดลองปรับเปลี่ยนพืชมีไร้ที่ต้องการปลูกและพิจารณาเป็นไร้นำ
ร่องจำนวน 5 ไร่

-สภาพภูมิอากาศในช่วงที่วางแผนปลูกฝนมาล่าช้าและมีการทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของพืชที่ทดลองปลูก

-เรียนรู้การแปรรูปสมุนไพร สร้างแบรนด์และทดลองทำการตลาดในแบรนด์ “พลายบุรี”

กิจกรรมที่ 9 ดำเนินศึกษาและนำร่องการจัดทำ “ห้างดูช้าง” เพื่อความปลอดภัยของ เพื่อนที่จะเรียนรู้วิถีชีวิตและช่วยเราเฝ้าช้าง ตามข้อมูลช้างป่า

วัตถุประสงค์

-เพื่อความปลอดภัยในการเฝ้าระวังช้างป่าและเป็นมาตรฐานสำหรับ “เพื่อน” ที่จะเข้ามาเรียนรู้วิถีของคนที่กับช้างป่าในพื้นที่กุ่มบุรี

กระบวนการ/วิธีการ

-จัดทำและออกแบบห้างเฝ้าระวังช้างป่าเพื่อความปลอดภัย จากเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ที่มีชาวบ้านเฝ้าไร่เสียชีวิต ในเขตหมู่บ้านรวมไทย ทำให้ทางโครงการวิจัยปรับจากการทำห้างชุมชนเป็นห้างเฝ้าระวังช้างป่า ในพื้นที่ไร่ของชาวไร่

-ประชุม ใช้ข้อมูลที่เก็บเป็นเวลาหกเดือนมาวิเคราะห์ และกำหนดจุดที่สร้างห้างเฝ้าระวังช้างป่า โดยเจ้าของไร่จะต้องสมทบเงินส่วนที่เหลือในการสร้างห้าง โดยทางโครงการฯจะออกให้ส่วนหนึ่ง

กลุ่มเป้าหมาย

ทีมวิจัย ผู้สนใจโครงการ

ผลการดำเนินงาน

เกิดความรู้สึกลปลอดภัยในการเฝ้าระวังช้างป่าในพื้นที่ ลดแรงกดดันและความกังวลในเฝ้าไร่ ในเวลากลางคืน สร้างความเชื่อมั่นในการทำกิจกรรมร่วมกันกับบุคคลภายนอก เนื่องจากเวลามีผู้มาขอเรียนรู้ในไร่ เจ้าของไร่มีที่ปลอดภัยให้ได้พูดคุยกันลดความตึงเครียดของเจ้าของไร่

การเรียนรู้/บทเรียนที่ได้รับ

-เตรียมข้อมูลที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในกิจกรรม

-การแบ่งบทบาทหน้าที่และความถนัดของแต่ละบุคคล การบริหารจัดการภายในร่วมกัน

-การพูดคุยและการกำหนดรูปแบบห้างเฝ้าระวังช้างป่าร่วมกัน

กิจกรรมที่ 11 การศึกษาดูงาน “เรื่องกระบวนการอยู่ร่วมกันกับช้างป่าของพื้นที่ประสบปัญหาในพื้นที่อื่น”

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ทีมวิจัยได้เรียนรู้รูปแบบหรือวิธีการในการแก้ไขจากพื้นที่อื่น
- เพื่อให้ทีมวิจัยได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ สถานการณ์การแก้ไขปัญหาการปรับตัวของชุมชนอื่นที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาช้างป่า
- เพื่อนำเสนอผลงานวิจัยในที่ประชุม

กระบวนการ/วิธีการ

ทีมวิจัยได้ปรึกษาร่วมกันกับทีมพี่เลี้ยงเพื่อเลือกสถานที่ศึกษาดูงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับโครงการมีการคัดเลือกสถานที่ศึกษาดูงานและประสานงานกับวิทยากร สถานที่ที่จะเข้าศึกษาดูงานระหว่างวันที่ 10-12 กันยายน 2563 ณ สถานีวิจัยสัตว์ป่าภูหลวง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง จังหวัดเลย

กลุ่มเป้าหมาย

ทีมวิจัย ที่ปรึกษาโครงการ

ผลการดำเนินงาน

- ทราบถึงบริบทพื้นที่และวิธีการในการปรับตัวเพื่ออยู่กับช้างป่าได้สันติ ไม่ใช้ความรุนแรงในการขับไล่ช้างป่าการปรับเปลี่ยนพืชที่สร้างรายได้ในการประกอบอาชีพหรืออาชีพทางเลือกของคนในพื้นที่ มีความเข้าใจในการใช้เครื่องมือที่มีอยู่ในพื้นที่ คือ “ผึ้ง” ในการช่วยเฝ้าระวังช้างป่าในช่วงที่จะเก็บเกี่ยวผลผลิต

- เรียนรู้กระบวนการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลผลิตที่มีในท้องถิ่น

- ทราบวิธีการคิด ปรับเปลี่ยนพืชเพื่อสร้างความหลากหลายในการเพาะปลูกและปลูกพืชที่ไม่ดึงดูดช้างป่า มีคำของวิทยากรที่ทีมนำมาคิดเพิ่ม “ตราบโดที่ยังปลูกพืชที่ดึงดูดช้าง ช้างก็จะยังอยู่ในพื้นที่”

การเรียนรู้/บทเรียนที่ได้รับ

- ได้เรียนรู้การจัดการแปลงเกษตรที่ไม่มีพืชดึงดูดช้าง และสร้างรายได้
- ได้เรียนรู้อาชีพทางเลือก “การเลี้ยงผึ้งโพรงอิตาลี” ใช้ป้องกันช้างป่าและทำให้เกิดรายได้เสริมจากน้ำผึ้งซึ่งเป็นอาชีพที่สร้างความสนใจให้กับทีมศึกษาดูงานได้
- ได้เรียนรู้เรื่องการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างรู้คุณค่า และเพิ่มมูลค่า เช่น ชีช้าง
- การเลือกศึกษาดูงานในพื้นที่ใกล้เคียงทำให้มีปัญหาในการจัดเวลาที่จะเรียนรู้

กิจกรรมที่ 12 ประชุมทีมวิจัยวิเคราะห์และสรุปข้อมูล

วัตถุประสงค์

- เพื่อสรุปข้อมูลที่ดำเนินการเก็บรวบรวมมา
- เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างการเก็บข้อมูลเป็นระยะ
- เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดจากการปรับตัวในพื้นที่
- เพื่อวิเคราะห์หาแนวทางการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตที่สามารถอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่าได้อย่าง

สันติและยั่งยืน

กระบวนการ/วิธีการ

ทีมวิจัยและผู้สนใจ สรุปผลการดำเนินงานของโครงการในแต่ละกิจกรรมที่ผ่านมาโดยแต่ละกิจกรรมเน้นไปที่การพูดคุยและสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกในการอยู่ร่วมกับช้างป่า สร้างจิตสำนึก และเน้นการทำความเข้าใจในการอยู่ร่วมกับช้างป่าอย่างสันติให้ได้้อย่างยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมาย

ทีมวิจัยที่ปรึกษาโครงการ

ผลที่จะได้รับ

-ได้รับความร่วมมือในดำเนินกิจกรรมจากชุมชน ทั้งชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่า และไม่ได้รับผลกระทบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติกุยบุรีซึ่งมีการเปลี่ยนหัวหน้าอุทยาน ๓ ท่าน หัวหน้าโครงการพระราชดำริ ทหารชุดประสานงานโครงการพระราชดำริ องค์การ WWF ประเทศไทย ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น

-ทีมวิจัยได้พัฒนาตนเองผ่านการฝึกทำเวทีด้วยตนเอง มีการพูดคุยอย่างเป็นระบบ รู้จักตนเองเพิ่มมากขึ้นและกล้าเผชิญหน้ากับปัญหาที่เกิดขึ้น ใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในการแก้ปัญหาและนำข้อมูลที่มีอยู่เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแก้ไขปัญหาาร่วมกันกับชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่า

-สื่อสารไปยังเยาวชนในท้องถิ่นให้รับทราบถึงปัญหาและวิธีการปรับตัวในการอยู่ร่วมกับช้างป่าอย่างสันติ และขยายผลไปสู่ผู้ปกครองและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

การเรียนรู้/บทเรียนที่ได้รับ

-การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ การเตรียมความพร้อมในการทำกิจกรรม การสรุปบทเรียนหลังกิจกรรม การติดตามเอกสารในการดำเนินโครงการ และการทำงานให้เชื่อมโยงของการทำกิจกรรม เป้าหมายการดำเนินกิจกรรมของโครงการ

-การสรุปผลการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการ ทำให้ทีมวิจัยได้เรียนรู้การทำงานร่วมกันอย่างเป็นขั้นเป็นตอน การคิด วิเคราะห์ผ่านข้อมูลมีอยู่เพื่อบริหารจัดการในกิจกรรมต่างๆ ต่อเนื่องกันไป

-ชุมชนได้มีโอกาสนำเสนอแนวทางการปรับตัว ทดลองปฏิบัติ ตลอดจนการปรับเปลี่ยนการประกอบอาชีพที่เหมาะสม ส่งผลต่อการให้ชีวิตประจำวัน โดยมีการนำกระบวนการวิจัย (ข้อมูล) มาประกอบการตัดสินใจ

-หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเห็นความสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาข้างป่าร่วมกัน และช่วยให้ชุมชนมีความเข้าใจขั้นตอน กระบวนการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอย่างเป็นระบบ

-ชาวบ้านมีการปรับเปลี่ยนวิธีคิดในการประกอบอาชีพ เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชุมชนที่มีช้างป่าเข้ามาทำลายพืชผลทางการเกษตรอยู่เป็นประจำ มองหาพืชทางเลือกเพื่อช่วยเสริมรายได้ และการปรับเปลี่ยนอาชีพในอนาคต

กิจกรรมที่ 13 แลกเปลี่ยนข้อมูลงานวิจัยร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอในการปรับตัว

วัตถุประสงค์

- เพื่อเตรียมความพร้อมทีมวิจัยในการคืนข้อมูล
- เพื่อนำเสนอข้อมูลผลการวิจัยและร่วมกันกำหนดแนวทางการปรับตัวของชาวบ้านที่มีพื้นที่ทำกินติดแนวขอบชายป่ากุยบุรี (อ่างหิน-บ้านรวมไทย)

กระบวนการ/วิธีการ

ประชุมร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่อำเภอกุยบุรี นำเสนอข้อมูลและผลการดำเนินกิจกรรมที่ผ่านมาในเวทีแลกเปลี่ยนได้แก่ ข้อมูลที่ข้างเข้ามาในพื้นที่ทางการเกษตรที่มีการเก็บข้อมูลและเสนอแนวทางการเฝ้าระวังร่วมกับภาครัฐ การทำกิจกรรมสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกในพื้นที่ให้คนในชุมชนได้พูดคุยและปรับแนวคิดในการอยู่ร่วมกับช้างป่าอย่างสันติ การปรับเปลี่ยนพืชที่ช้างไม่กินหรือทำความเสียหายให้น้อยกว่าการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เป็นต้น

กลุ่มเป้าหมาย

ทีมวิจัยที่ปรึกษาโครงการทีมวิจัยชาวบ้านกลุ่มเป้าหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่
ผลการดำเนินงาน

- ทีมวิจัยนำเสนอข้อมูล และกิจกรรมในการทำโครงการให้หน่วยงานในพื้นที่อำเภอกุยบุรีได้รับทราบข้อมูลและเป็นการพัฒนาตนเองผ่านกระบวนการงานวิจัย

- ข้อมูลที่ได้นำเสนอ เป็นแนวทางในการผลักดันช้างป่าร่วมกับทางอุทยานแห่งชาติกุยบุรี และใช้ข้อมูลของโครงการวิจัยฯ เสนอแนะแนวทางการเก็บข้อมูลของอุทยานฯ ในการเก็บข้อมูลพืชทั้งหมดของชาวไร่ เพื่อระบุชนิดพืช ขนาดแปลง ระยะเวลาการเก็บเกี่ยวผลผลิต เพื่อวิเคราะห์เส้นทางของช้างป่าเวลาออกหากินนอกพื้นที่ป่าและใช้ข้อมูลแผนที่นำเสนอไรที่ไม่มีคนเฝ้าจะเป็นช่องว่างให้ช้างเข้า-ออก จากป่าในเวลากลางคืน

- นำเสนอการปรับเปลี่ยนพืชที่ชาวบ้านเริ่มทดลองปลูกเป็นพืชทางเลือกในการปรับเปลี่ยนวิถีทางการเกษตร

การเรียนรู้/บทเรียนที่ได้รับ

- การประสานงานกับหน่วยงานอุทยานแห่งชาติ เพื่อจัดเวทีแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ
- การสรุปบันทึกการประชุมหลังทำกิจกรรม กับเป้าหมายการดำเนินกิจกรรมของโครงการฯ
- การเตรียมการนำเสนอข้อมูลโครงการฯ

กิจกรรมที่ 14สรุปผลการดำเนินงานโครงการและคืนข้อมูลให้ชุมชน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคนในชุมชนและนอกชุมชน

วัตถุประสงค์

- เพื่อเตรียมความพร้อมทีมวิจัยในการคืนข้อมูล
- เพื่อนำเสนอข้อมูลผลการวิจัยและร่วมกันกำหนดแนวทางการปรับตัวของชาวบ้านที่มีพื้นที่ทำกินติดแนวขอบชายป่ากุยปี (อานหิน-บ้านรวมไทย)

กระบวนการ/วิธีการ

ประชุมทีมวิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการโดยทีมวิจัยนำเสนอข้อมูลโครงการวิจัยที่ได้ทำตลอดระยะเวลาของโครงการฯให้ในที่ประชุมทราบ

กลุ่มเป้าหมาย

ทีมวิจัยชาวบ้านกลุ่มเป้าหมายที่ปรึกษา

ผลการดำเนินโครงการ

ทีมวิจัยนำเสนอข้อมูลสู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แลกเปลี่ยนกับชุมชนที่มีปัญหาเรื่องช้างเข้าทำลายพืชผลทางการเกษตรอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนนำเสนอข้อมูลผ่านสื่อสาธารณะ และคาดว่าเมื่อชุมชนรอบข้างเกิดการเรียนรู้ก็จะสามารถปรับวิถีคิด ในการปรับตัวให้อยู่ร่วมกับช้างป่าอย่างสันติได้อย่างยั่งยืน และสิ่งที่สำคัญ คือการเก็บรวบรวมข้อมูลความถี่การเข้าทำลายของช้างป่า เพื่อประเมินและวางแผนการจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ข้อสรุปที่ได้ คือ “คน” เป็นเครื่องมือสำคัญในการเฝ้าระวังช้างป่า

การเรียนรู้/บทเรียนที่ได้รับ

วิถีคิดในการปรับตัวต้องใช้เวลาในการลงมือทำ การเก็บข้อมูลก็เป็นการเรียนรู้เพื่อสร้างชุดข้อมูลในเชิงประจักษ์ ในการพูดคุยหรือต่อรองกับหน่วยงานของภาครัฐแทนการบอกด้วยคำพูด และช่วยขยายผลอย่างเป็นรูปธรรมได้ดี

บทที่ 4

ผลการวิจัย

4.1 ข้อมูลข้างป่า

ข้อมูลข้างป่า

ข้อมูลพื้นฐานของข้างป่าในพื้นที่ป่าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี มีประชากรข้างป่าไม่น้อยกว่า 250 ตัวและพบข้างป่าโดยรอบพื้นที่ประมาณ 20-30 ตัว ข้างป่าแยกหากินเป็นฝูงเล็ก หรือหากินลำพังตัวเดียวในป่าลึกตอนกลางของอุทยานแห่งชาติกุยบุรี บริเวณหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ กุยบุรี ที่ กร. 1 (ป่ายาง) และพื้นที่โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พบข้างป่ารวมฝูงทั้งฝูงขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ประมาณ 200 ตัวและพบลูกข้างเกิดใหม่หลายตัว (ข้อมูลปี พ.ศ.2556) และในปัจจุบันคาดว่าจะมีข้างป่าในพื้นที่อุทยานแห่งชาติกุยบุรีไม่ต่ำกว่า 300 ตัว แต่ยังไม่มีการตรวจสอบทางพันธุกรรมที่แน่นอน และยังมีข้างประจำถิ่นที่ไม่เดินตามวงรอบของข้างป่าประมาณ 50 ตัวที่ยังอยู่ตามแนวป่าชายขอบอุทยานแห่งชาติกุยบุรี

ทีมวิจัยได้ดำเนินการศึกษาเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ ในการประเมินสถานการณ์การอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับข้างป่า ในพื้นที่ ที่ได้ผลกระทบจากข้างป่าและพื้นที่ติดกับชายป่า รวมถึงถอดบทเรียนประสบการณ์การอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับข้างป่าของสมาชิกกลุ่มและชุมชน เพื่อนำไปสู่การสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างคนกับข้างป่า เพื่อศึกษาพฤติกรรม จำนวนและความถี่ของข้างป่าที่ออกมาในพื้นที่การเกษตรของชุมชนบ้านรวมไทย เพื่อการวิเคราะห์วางแผนสำหรับชุมชน และศึกษาทดลองการลดผลกระทบจากข้างป่าด้วยต้นทุนทางการท่องเที่ยวและการเกษตรในการปรับตัวให้อยู่กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตได้ แต่ในช่วงที่ดำเนินงานวิจัยมีปัจจัยเรื่องโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 เข้ามาทำให้การพัฒนาเรื่องการท่องเที่ยวหยุดชะงักลง

ในช่วงเวลาที่ทำโครงการวิจัยฯ ข้างป่าออกมาหากินนอกพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติกุยบุรี และพื้นที่โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่า บริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริบ่อยครั้งและสร้างความเสียหายต่อพืชเกษตรที่ชาวไร่ปลูกไว้ในพื้นที่ของตนเองและความเสียหายต่อชีวิตของชาวบ้านรวมไทย ซึ่งยังไม่มีเก็บข้อมูลที่แท้จริงถึงจำนวนและความถี่ของข้างป่าที่ออกมาในพื้นที่ของชาวไร่ในช่วงเวลากลางคืนและการสื่อสารของชาวไร่ที่เฝ้าไร่ก็ไม่เชื่อมต่อกัน การเฝ้าไร่ของชาวบ้านขาดความปลอดภัยและสูญเสียรายได้เมื่อมีการทำลายพืชไร่เกิดขึ้น การสะท้อนปัญหาและการพูดคุยระหว่างเจ้าหน้าที่ในพื้นที่และชาวไร่ยังมีไม่มาก

นัก โครงการวิจัยฯและชุมชนจึงเก็บข้อมูลข้างป่าที่ออกมานอกพื้นที่ป่าบริเวณบ้านรวมไทย (อ่างหิน) ที่มีการเผ่าไร่อยู่อย่างยาวนานกว่า 20 ปี ตามรายละเอียดสรุปสถานการณ์ข้างป่ากินพืชไร่บริเวณบ้านรวมไทย (อ่างหิน) ระหว่างวันที่ 15 ธันวาคม 2562 – 30 มิถุนายน 2563 ดังนี้

**ข้อมูลจำนวน และความถี่ของข้างป่าที่ออกมาในพื้นที่ทางการเกษตร
ของชุมชนบ้านรวมไทย (อ่างหิน)
ในเดือนธันวาคม 2562 ตั้งแต่วันที่ 15-31 ธันวาคม 2562**

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลข้างป่า	การปลักต้น	พื้นที่ไร่
15 ธ.ค.62	01.30 น.	หักกิ่งยางพารา 2 ต้น และลวดเสียหาย	ปลักตนเอง	สมเดช
	21.30 น.	กระทิง 1 ตัว (ทำไร่บริเวณฝายน้ำ)	ปลักตนเอง	น้ำฝน
	03.00 น.	ข้าง ๑ ตัว กินสับประรด 100 ลูก	ปลักตนเอง	สำลี
16 ธ.ค.62	04.30 น.	ข้าง 1 ตัวหักต้นยางพารา 1 ต้นและต้น สตอ 1 ต้น	ปลักตนเอง	สมเดช
17 ธ.ค.62	04.30 น.	ข้าง 3 ตัว หักต้นสน 3 ต้น	ปลักตนเอง	น้ำฝน
18 ธ.ค.62	22.00 น.	ข้าง 3 ตัวหักต้นยางพารา 3 ต้น และลวด กันข้างเสียหาย	ปลักตนเอง	สมเดช
19 ธ.ค.62	20.45 น.	วัวกระทิง 1 ตัว แห่ลงน้ำทำไร่	ปลักตนเอง	น้ำฝน
	01.45 น.	ข้าง 5 ตัว หักกล้วย 5 กอ /ต้นสน 2 ต้น	ปลักตนเอง	น้ำฝน
23 ธ.ค.62	01.45 น.	ข้าง 5 ตัวมะพร้าว 2 ต้น	ปลักตนเอง	น้ำฝน
24 ธ.ค.62	ไม่ทราบ	ไม่เห็นตัว มะพร้าว 10 ต้น	ออกเอง	น้ำฝน

สรุปข้อมูลประจำเดือนธันวาคม 62

-ข้างออกนอกพื้นที่ป่าเข้ามาในพื้นที่ทำการเกษตรของชาวไร่ จำนวน 10 ครั้ง
แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ 18.00น-00.00น จำนวน 3 ครั้ง 00.00น-06.00น จำนวน 7 ครั้ง
ความเสียหายที่ได้รับ

-มะพร้าว 10 ต้น -กล้วย 5 กอ -ยางพารา 3 ต้น
-สตอ 1 ต้น -ต้นสน 5 ต้น -สับประรด 100 ต้น
-ลวดที่ใช้กันเสียหายทุกแปลง

-ช้างที่เข้าทำลายจะมีจำนวนตั้งแต่ 1-5 ตัว

**ข้อมูลจำนวน และความถี่ของช้างป่าที่ออกมาในพื้นที่ทางการเกษตร
ของชุมชนบ้านรวมไทย (อ่างหิน)
ในเดือนมกราคม 2563 ตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม 2563**

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลช้างป่า	การผลักดัน	พื้นที่ไร
4 ม.ค.63	02.45น.	ช้าง 1 ตัว	ผลักดันเอง	น้ำฝน
7 ม.ค.63	01.26 น.	ช้าง 1 ตัว (ต้นมะขาม)	ผลักดันเอง	น้ำฝน
8 ม.ค.63	00.46 น.	ช้าง 1 ตัว หักต้นสน 1 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
9ม.ค.63	00.00น.	ช้าง 1 ตัว	ผลักดันเอง	ปราณี
13ม.ค.63	22.15 น.	ช้าง 2 ตัว แม่ลูกอ่อนคลอด	ผลักดันเอง	น้ำฝน
14ม.ค.63	18.45 น.	ช้าง 6 ตัว เล่นน้ำท้ายไร่(เตรียมเดินข้าม)	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	01.45 น.	ช้าง 1 ตัว บริเวต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
15ม.ค.63	20-22 น.	ช้าง 2 ตัว หักกิ่งยางพารา 2 ต้น	ผลักดันเอง	สมเดช
16ม.ค.63	21.00น.	ช้าง 2 ตัว รอดลาวด	ผลักดันเอง	สมเดช
19ม.ค.63	18.00น.	ช้าง 1 ตัว เล่นน้ำท้ายไร่	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	19.30น.	ไต่ยีนเสีย ไม่เห็นตัว	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
	18.30น.	ช้าง 1 ตัว สับประรด 300 ต้น	ผลักดันเอง	สมพร
20ม.ค.63	22.45น.	ช้าง 3 ตัว ต้นมะม่วง 8 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	18.00น.	ช้าง 4 ตัว สับประรด 1000 ต้น	ผลักดันเอง	สมพร
22ม.ค.63	20.00 น.	ช้าง 3 ตัว	ผลักดันเอง	สมพร
	23.00น.	ช้าง 1 ตัว หักต้นมะม่วง 3 ต้น, ใฝ่ 2 กอ	ผลักดันเอง	น้ำฝน
23ม.ค.63	00.46 น.	ช้าง 1 ตัว หักต้นสน 1 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	05.00น.	ช้าง 2 ตัว ไม่ได้รับความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
25ม.ค.63	21.30 น.	ช้าง 1 ตัว ไม่ได้รับความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
	21.00น.	ช้าง 2 ตัว สับประรดเสียหาย 2,000 ต้น	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
	04.00น.	ช้าง 5 ตัว เดินออกท้ายไร่ ต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
26ม.ค.63	23.45 น.	ช้าง 1 ตัว เดินเข้าตรงต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	19.30 น.	ช้าง 3 ตัว สับประรด 3,000 ต้น	ผลักดันเอง	สมพร

27ม.ค.63	23.00 น.	ช้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
28ม.ค.63	21.00น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
29ม.ค.63	20.00น.	ช้าง 3 ตัว สับประรด 3,000 ต้น	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
	19.00น.	ช้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
	18.40น.	ช้าง 4 ตัว เล่นน้ำท้ายไร่	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	21.00น.	วัวกระทิง 1 ตัว ข้ามต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	00.48 น.	ช้าง 3 ตัว ชนลวด	ผลักดันเอง	น้ำฝน
30ม.ค.63	20.00น.	ช้าง 3 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
	19.30น.	ช้าง 5 ตัว เล่นน้ำท้ายไร่ เตรียมเดินข้าม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	22.45น.	ช้าง 1 ตัว เดินข้ามตรงต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	23.00น.	ได้ยินเสียงหูกไม้ ไม่เห็นตัว ไร้จำเขี้ยว	จนท.	น้ำฝน
31ม.ค.63	01.30น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
	21.30น.	ได้ยินเสียงไร้ช้างเคียง	จนท.	จันทร์จิลา

สรุปข้อมูลประจำเดือนมกราคม 2563

-ช้างออกนอกพื้นที่ป่าเข้ามาในพื้นที่ทำการเกษตรของชาวไร่ จำนวน 35 ครั้ง
แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ -18.00น-00.00นจำนวน 27 ครั้ง
-00.00น-06.00นจำนวน 8 ครั้ง

ความเสียหายที่ได้รับ

-ต้นสน 2 ต้น -ต้นยางพารา 2 กิ่ง -สับประรด 9,300 ต้น
-ต้นมะพร้าว 8 ต้น -ไผ่ 2 กอ
-ลวดที่ใช้กันเสียหายทุกแปลง

พฤติกรรมของช้างป่าขณะการผลักดัน

-ช้างป่าที่ผลักดันออกนอกพื้นที่การเกษตรมีความรุนแรงขึ้นโดยหันหน้าวิ่งเข้าใส่
-การผลักดันเป็นตัวของเจ้าของพื้นที่
-ช้างที่เดินผ่านโดยไม่ทำลายพืชเกษตรในพื้นที่
-ช้างบริเวณในป่าของโครงการพระราชดำริ

**ข้อมูลจำนวน และความถี่ของช้างป่าที่ออกมาในพื้นที่ทางการเกษตร
ของชุมชนบ้านรวมไทย (อ่างหิน)
ในเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ตั้งแต่วันที่ 1-28 กุมภาพันธ์ 2563**

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลช้างป่า	การผลักดัน	พื้นที่ไร่
1 ก.พ.63	18.30น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	จนท.	สมพร
	00.45น.	มีรอยเท้า ท่อน้ำแตกเสียหาย ไม่เจอตัว	ออกเอง	น้ำฝน
	02.40น.	ช้าง 1 ตัว มะม่วงหัก 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
2 ก.พ.63	23.00น.	ได้ยินเสียงไม่เห็นตัว ผลักดันเอง	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
	02.00 น.	ช้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
3ก.พ.63	20.00น.	ช้าง 2 ตัวไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
4 ก.พ.63	21.00น.	ช้าง 3 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
5 ก.พ.63	21.00น.	ช้าง 1 ตัวไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
6 ก.พ.63	19.00น.	พบรอยเท้าช้าง ไม่เห็นตัว สับปะรดเสียหาย 500 ต้น	จนท	สมพร
7 ก.พ.63	18.30 น.	ช้าง 2 ตัวไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
8 ก.พ.63	22.30น.	ช้าง 1 ตัว มีรอยเท้า มะละกอหัก 3 ต้น	ผลักดันเอง	สำลี
9 ก.พ.63	19.30น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
10 ก.พ.63	20.00น.	ได้ยินเสียง ไม่เห็นตัว เดินผ่านไป	ผลักดันเอง	สมพร
	21.00น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
11 ก.พ.63	02.00น.	ช้าง 3 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
	01.00น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
	03.00น.	ช้าง 3 ตัว ลงมาท้ายที่ปัก	ผลักดันเอง	น้ำฝน
12 ก.พ.63	01.00น.	ช้าง 3 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
14 ก.พ.63	21.00น.	ไม่เห็นตัว	จนท	สมพร
15 ก.พ.63	18.00น.	วัวกระทิง 1 ตัว	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	20.00น.	วัวกระทิง 1 ตัว ข้ามต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	19.30น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
16 ก.พ.63	02.30น.	ช้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร

17 ก.พ.63	19.30น.	ช่าง 3 ตัว กำลังเดินข้ามน้ำ	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	22.40น.	ช่าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	20.45น.	ช่าง 1 ตัว ข้ามน้ำท้ายไร่	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	22.40น.	ช่าง 1 ตัว ข้ามตรงต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
20 ก.พ.63	22.00น.	ช่าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลลา
21 ก.พ.63	18.00น.	ช่าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลลา
23 ก.พ.63	20.40-	ไม่เห็นตัว ได้ยินเสียงช่างเขย่ามะม่วงใน	จนท.	น้ำฝน
	23.00น.	โครงการพระราชดำริฯ		
	22.48น.	ช่าง 5 ตัว เดินข้ามน้ำท้ายไร่	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	04.30น.	ช่าง 1 ตัว เดินกลับตรงต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
24 ก.พ.63	20.40น.	ไม่เห็นตัว ได้ยินเสียงช่างเขย่ามะม่วงใน	จนท.	โครงการฯ
		โครงการพระราชดำริฯ		
	21.45น.	วัชระทิง 1 ตัว ข้ามตรงต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
25 ก.พ.63	04.30น.	ช่าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
27 ก.พ.63	20.00น.	ช่าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลลา

สรุปข้อมูลประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2563

-ช่างออกนอกพื้นที่ป่าเข้ามาในพื้นที่ทำการเกษตรของชาวไร่ จำนวน 38 ครั้ง
แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ -18.00น-00.00น จำนวน 28 ครั้ง
-00.00น-06.00น จำนวน 10 ครั้ง

ความเสียหายที่ได้รับ

-ท่อน้ำถูกเหยียบ -มะม่วง 2 ต้น -สับปะรด 500 ต้น
-มะละกอ 3 ต้น -ลวดที่ใช้กันเสียหายทุกแปลง

พฤติกรรมของช้างป่าขณะผลักดัน/สถานการณ์ที่เกิดขึ้น

-ช้างที่เดินผ่านโดยไม่ลายพืชเกษตรในพื้นที่
-มีคนเสียชีวิต 1 ราย
-ในพื้นที่ไม่มีวิตกกังวลในเรื่องความปลอดภัย

-ช้างบริเวณในป่าของโครงการพระราชดำริ

**ข้อมูลจำนวน และความถี่ของช้างป่าที่ออกมาในพื้นที่ทางการเกษตร
ของชุมชนบ้านรวมไทย (อ่างหิน)
ในเดือนมีนาคม2563ตั้งแต่วันที่ 1-31มีนาคม2563**

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลช้างป่า	การผลักดัน	พื้นที่ไร่
1 มี.ค.63	22.00น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
4 มี.ค.63	ไม่ทราบ	มะพร้าวหัก 5 ต้น ท่อน้ำ 10 เส้น		น้ำฝน
	19.00น.	ช้าง 2 ตัว ไม่มีความเสีย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
5 มี.ค.63	21.30น.	ช้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
6 มี.ค.63	21.30น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
	01.00น.	ช้าง 1 ตัว ท่อน้ำแตก 3 เส้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
7 มี.ค.63	22.46น.	ช้าง 1 ตัว สับประรด100 ต้น	ผลักดันเองกับ จนท	สมพร
	01.00น.	กระทิง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	02.30น.	ช้าง 2 ตัว มะม่วงต้นใหญ่ 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
9 มี.ค.63	21.00น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	00.30น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
10 มี.ค.63	21.00น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
	21.00น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
	02.30น.	ช้าง 2 ตัว มะม่วงหัก 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
18 มี.ค.63	19.00น.	ช้าง 25 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	20.00น.	เขย่าต้นมะม่วงท้ายไร่	จนท	โครงการฯ
	23.00น.	ช้าง 6 ตัว เข้าทางต้นมะขาม/ไม่เสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
19 มี.ค.63	19.20น.	ช้าง 10 ตัว	ผลักดันเอง	โครงการฯ
	01.20น.	กระทิง 1 ตัว บริเวณป่าสน	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	03.30น.	ช้าง 5 ตัว หักมะม่วง 4 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
20 มี.ค.63	01.40น.	ช้าง 2 ตัว หักต้นสน 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
22 มี.ค.63	23.15น.	ช้าง 2 ตัว หักมะม่วง 7 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน

	01.45น.	ช้าง 1 ตัว หักมะม่วง 3 ต้น	ผลักตนเอง	น้ำฝน
23 มี.ค.63	22.45น.	ช้าง 3 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ผลักตนเอง	น้ำฝน
	23.45น.	ช้าง 3 ตัว หักมะม่วง 3 ต้น	ผลักตนเอง	น้ำฝน
24 มี.ค.63	22.00น.	ช้าง 1 ตัว หักมะม่วง 1 ต้น	ผลักตนเอง	น้ำฝน
	01.40น.	ช้าง 1 ตัว หักมะม่วง 3 กิ่ง	ผลักตนเอง	น้ำฝน

สรุปข้อมูลประจำเดือนมีนาคม 2563

-ช้างออกนอกพื้นที่ป่าเข้ามาในพื้นที่ทำการเกษตรของชาวไร่ จำนวน 24 ครั้ง
แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ -18.00น-00.00น จำนวน 14 ครั้ง
-00.00น-06.00น จำนวน 10 ครั้ง

ความเสียหายที่ได้รับ

-มะพร้าว 5 ต้น	-ท่อน้ำแตก 13 จุด
-สับปะรด 100 ต้น	-มะม่วง 13 ต้น และ 12 กิ่ง
-ต้นสน 2 ต้น	-ลวดที่ปักใช้กันเสียหายทุกแปลง

พฤติกรรมของช้างป่าขณะผลักต้น/สถานการณ์ที่เกิดขึ้น

-ในพื้นที่ชาวไร่มีวิตกกังวลในเรื่องความปลอดภัยในการเฝ้าระวังช้างป่า เนื่องจากความกลัวจากที่มีผู้เสียชีวิตเมื่อเดือนกุมภาพันธ์

**ข้อมูลจำนวน และความถี่ของช้างป่าที่ออกมาในพื้นที่ทางการเกษตร
ของชุมชนบ้านรวมไทย (อ่างหิน)
ในเดือนเมษายน 2563 ตั้งแต่วันที่ 1-30 เมษายน 2563**

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลช้างป่า	การผลักดัน	พื้นที่ไร่
2 เม.ย.63	20.21- 20.46น.	ช้าง 2 ตัว เสียงเขย่ามะม่วงในโครงการฯ	จนท.	โครงการฯ
	21.42น.	กระทิง 1 ตัว บริเวณต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	23.00น.	ช้าง 1 ตัว บริเวณต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
3 เม.ย.63	19.00น.	ช้าง 1 ตัว เสียงเขย่ามะม่วงในโครงการฯ	จนท.	โครงการฯ
	20.00น.	กระทิง 1 ตัว ท้ายไร่	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	21.00น.	กระทิง 1 ตัว ท้ายไร่ต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
4 เม.ย.63	21.45น.	กระทิง 2 ตัว ท้ายไร่ บนถนน	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	00.4น.	ช้าง 5 ตัว ช้างแหล่งน้ำท้ายไร่ กำลังข้าม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
4 เม.ย.63	03.25น.	ช้าง 1 ตัว แหล่งน้ำท้ายไร่ กำลังข้าม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	03.40น.	ช้าง 1 ตัว ในไร่จำเขียว	ไม่มี	จำเขียว
5 เม.ย.63	19.00น.	ไม่เห็นตัว เขย่ามะม่วงในโครงการฯ	จนท.	โครงการฯ
	21.00น.	ช้าง 1 ตัว ต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
8 เม.ย.63	04.30น.	ช้าง 2 ตัว เดินกลับทางต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
9 เม.ย.63	20.35น.	ช้าง 2 ตัว ในแปลงมะม่วง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	05.35น.	ช้าง 1 ตัว เดินกลับทางต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
10 เม.ย.63	01.00น.	ช้าง 3 ตัว หักมะม่วง 6 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	01.45น.	ช้าง 2 ตัว หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	03.00น.	ช้าง 2 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	04.00น.	ช้าง 1 ตัว หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
11 เม.ย.63	02.00น.	ช้างหักมะม่วง 30 ต้น ไม่เห็นตัว	ออกเอง	น้ำฝน
12 เม.ย.63	19.00น.	ช้าง 1 ตัว ไม่เสียหาย	จนท.	น้ำฝน
	22.05น.	ช้าง 1 ตัว ไม่เสียหาย	จนท.	โครงการฯ
	00.08น.	ช้าง 3 ตัว ไม่เสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน

	02.48น.	ข้าง 1 ตัว ไม่เสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
13 เม.ย.63	00.56น.	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วง 6 ต้น	ผลักดันเองและจนท.	น้ำฝน
14 เม.ย.63	19.48น.	ไม่เห็นตัว เขย่ามะม่วงในโครงการฯ	จนท	โครงการฯ
	22.47น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 10 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	03.00น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
15 เม.ย.63	20.00น.	ไม่เห็นตัว ข้างเขย่ามะม่วงในโครงการฯ	จนท	โครงการฯ
19 เม.ย.63	22.40น.	ข้าง 1 ตัว สับปรด 400 ต้น	ผลักดันเอง	สมพร
20 เม.ย.63	22.40น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 3 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	03.15น.	ข้าง 1 ตัว ไม่เสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	03.30น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 4 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	04.00น.	ข้าง 1 ตัว ท่อแตก 10 เส้น พริก 10 ต้นและมะละกอ 1 ต้น	ผลักดันเอง	ปราณี
20 เม.ย.63	21.00น.	ข้าง 2 ตัว ต้นกำมปู(โครงการฯ)	ผลักดันเอง	โครงการฯ
	22.00น.	ข้าง 2 ตัว สับปรด 60 ต้น	ผลักดันเอง	สมพร
	04.00น.	ข้าง 2 ตัว ท่างไร่	ผลักดันเอง	น้ำรอด
21 เม.ย.63	22.15น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 1 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
			และจนท.	
	23.20น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	23.40น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	00.50น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	03.15น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 4 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	05.15น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 3 ต้นและ 1 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	02.00น.	ข้าง 2 ตัว เดินท่ายไร่	ผลักดันเอง	ปราณี
	05.00น.	ข้าง 1 ตัว เดินชนลวด	ผลักดันเอง	สมพร
22 เม.ย.63	19.30น	ข้าง 5 ตัว เดินเข้าตรงต้นมะขามป่าสน	จนท	น้ำฝน
	22.40น	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 1 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	23.30น	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	24.40น	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	01.20น	ข้าง 3 ตัว หักต้นมะม่วง 1 ต้น/ 1 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน

	01.45น	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	03.00น	ข้าง 3 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
23 เม.ย.63	23.14น	ข้าง 2 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	จนท	น้ำฝน
	04.00น	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ปราณี
	23.00น	ข้าง 1 ตัว สับปรด 100 ต้น	ผลักดันเอง	สมพร
	02.00น	ข้าง 1 ตัว สับปรด 100 ต้น	ผลักดันเอง	สมพร
	05.00น	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
24/04/2563	03.00	ข้าง 2 ตัว หักต้นกล้วย 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
24/04/2563	03.30	ข้าง 1 ตัว หักมะพร้าว2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
24/04/2563	19.30	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
24/04/2563	20.00	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
24/04/2563	04.00	ข้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
24/04/2563	20.20	ข้าง 4 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
25/04/2563	21.00	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
25/04/2563	20.00	ไม่เห็นตัว ได้ยินเสียงเขย่ามะม่วง	จนท	โครงการฯ
25/04/2563	20.30	ไม่เห็นตัว ได้ยินเสียงเขย่ามะม่วง	จนท	โครงการฯ
25/04/2563	19.45	ข้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
25/04/2563	00.45	ข้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
25/04/2563	20.30	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
25/04/2563	22.40	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
25/04/2563	03.00	ข้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
26/04/2563	21.00	ข้าง 1 ตัว มะละกอ2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
26/04/2563	00.30	ข้าง 1 ตัว มะพร้าว4 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
26/04/2563	02.00	ข้าง 1 ตัว กล้วย 5 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
26/04/2563	21.00	ข้าง 4 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
26/04/2563	23.00	ข้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
28/04/2563	20.00	ไม่เห็นตัว ได้ยินเสียงเขย่ามะม่วง	ผลักดันเอง	โครงการฯ
28/04/2563	22.00	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย

สรุปข้อมูลประจำเดือนเมษายน 2563

-ช่างออกนอกพื้นที่ป่าเข้ามาในพื้นที่ทำการเกษตรของชาวไร่ จำนวน 78 ครั้ง
แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ -18.00น-00.00น จำนวน 42 ครั้ง
-00.00น-06.00น จำนวน 36 ครั้ง

ความเสียหายที่ได้รับ

-มะม่วง 61 ต้นและ 14 กิ่ง -สับปะรด 660 ต้น
-พริก 10 ต้น -มะพร้าว 16 ต้น
-กล้วย 7 ต้น -มะละกอ 2 ต้น
-ท่อแตก 10 จุด -ลวดเสียหาย
-ลวดที่ใช้กันเสียหายทุกแปลง

พฤติกรรมของช้างป่าขณะผลักดัน/สถานการณ์ที่เกิดขึ้น

-ในพื้นที่ไม่มีวิตกกังวลในเรื่องความปลอดภัย
-ช้างป่าที่เดินผ่านโดยไม่ลายพิษเกษตรในบางพื้นที่

ข้อมูลจำนวน และความถี่ของช้างป่าที่ออกมาในพื้นที่ทำการเกษตร ของชุมชนบ้านรวมไทย (อ่างหิน) ในเดือนพฤษภาคม 2563ตั้งแต่วันที่ 1-31พฤษภาคม 2563

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลช้างป่า	การผลักดัน	พื้นที่ไร่
04/05/2563	22.15 น.	ช้าง 1 ตัว หักต้นสน 4 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/05/2563	00.30 น.	ช้าง 4 ตัว หักต้นมะม่วง 8 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/05/2563	02.07 น.	ช้าง 5 ตัว หักต้นมะม่วง 8 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/05/2563	03.56 น.	ช้าง 5 ตัว หักต้นมะม่วง 5 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/05/2563	04.28 น.	ช้าง 1 ตัว หักต้นมะม่วง 7 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/05/2563	00.00 น.	ช้าง 7 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สำลี
04/05/2563	00.00 น.	ช้าง 1 ตัว ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	สมพร
04/05/2563	03.00 น.	ช้าง 1 ตัว ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	สมพร
05/05/2563	22.45 น.	ช้าง 1 ตัว หักมะม่วง 3 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน

05/05/2563	23.50 น.	ช่าง 1 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักตัวเอง	น้ำฝน
05/05/2563	01.05 น.	ช่าง 1 ตัว หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลักตัวเอง	น้ำฝน
05/05/2563	01.20 น.	ช่าง 1 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ผลักตัวเอง	น้ำฝน
05/05/2563	03.10 น.	ช่าง 1 ตัว หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลักตัวเอง	น้ำฝน
05/05/2563	22.00 น.	ช่าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักตัวเอง	สำลี
05/05/2563	22.00 น.	ช่าง 1 ตัว ขนลวดขาด	ผลักตัวเอง	สมพร
06/05/2563	19.15 น.	กระทิง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักตัวเอง	น้ำฝน
06/05/2563	20.45 น.	ช่าง 2 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักตัวเอง	น้ำฝน
06/05/2563	21.45 น.	กระทิง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักตัวเอง	น้ำฝน
06/05/2563	22.00 น.	ช่าง 1 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักตัวเอง	น้ำฝน
06/05/2563	04.45 น.	ช่าง 1 ตัว หักมะม่วง 3 กิ่ง	จนท.	น้ำฝน
07/05/2563	19.10 น.	ช่าง 1 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักตัวเอง	น้ำฝน
07/05/2563	21.45 น.	ช่าง 1 ตัว ขนลวดขาด	ผลักตัวเอง	น้ำฝน
07/05/2563	01.50 น.	ช่าง 1 ตัว ขนลวดขาด	ผลักตัวเอง	น้ำฝน
07/05/2563	22.00 น.	ช่าง 1 ตัว ขนลวดขาด	ผลักตัวเอง	สมพร
07/05/2563	23.00 น.	ไม่เห็นตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักตัวเอง	สมพร
08/05/2563	23.50 น.	ช่าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักตัวเอง	น้ำฝน
08/05/2563	00.05 น.	ช่าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักตัวเอง	น้ำฝน
08/05/2563	02.05 น.	ช่าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักตัวเอง	น้ำฝน
08/05/2563	02.10 น.	ช่าง 9 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักตัวเอง	น้ำฝน
08/05/2563	03.10 น.	ช่าง 9 ตัว หักต้นสน 2 ต้น	ผลักตัวเอง	น้ำฝน
08/05/2563	04.00 น.	ช่าง 9 ตัว หักต้นสน 2 ต้น	ผลักตัวเอง	น้ำฝน
08/05/2563	20.15 น.	ช่าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักตัวเอง	รองทิพย์
08/05/2563	20.30 น.	ช่าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักตัวเอง	รองทิพย์
08/05/2563	04.00 น.	ช่าง 1 ตัว เขี่ยบับประรด 200 ต้น	ผลักตัวเอง	สมพร
08/05/2563	23.00 น.	ช่าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักตัวเอง	สมพร
09/05/2563	04.00 น.	ช่าง 1 ตัว ขนลวดขาด หักมะม่วง 3 ต้น	ผลักตัวเอง	น้ำฝน
09/05/2563	04.45 น.	ช่าง 1 ตัว (งายาว 1 ฟุต) หักต้นสน 8 ต้น	ผลักตัวเอง	น้ำฝน
09/05/2563	06.00 น.	ช่าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักตัวเอง	น้ำฝน

09/05/2563	20.15 น.	ข้าง 1 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
09/05/2563	23.00 น.	ข้าง 1 ตัว	เหยียบสับปะรด 1,000 ต้น	ผลักดันเอง	ละมัย
09/05/2563	05.00 น.	ข้าง 1 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
09/05/2563	20.45 น.	ข้าง 1 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
09/05/2563	01.00 น.	ข้าง 1 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สำลี
09/05/2563	01.00 น.	ข้าง 1 ตัว	ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	สมพร
10/05/2563	22.30 น.	ข้าง 1 ตัว	ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	น้ำฝน
10/05/2563	23.30 น.	ข้าง 2 ตัว	หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
10/05/2563	00.40 น.	ข้าง 2 ตัว	หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
10/05/2563	01.45 น.	ไม่เห็นตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
10/05/2563	20.00 น.	ข้าง 1 ตัว	เหยียบสับปะรด 100 ต้น	ผลักดันเอง	สมพร
11/05/2563	20.10 น.	ข้าง 1 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
12/05/2563	23.10 น.	ข้าง 1 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
12/05/2563	02.10 น.	ข้าง 1 ตัว	ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	น้ำฝน
12/05/2563	04.25 น.	กระหิง 1 ตัว	ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	น้ำฝน
12/05/2563	23.00 น.	ข้าง 1 ตัว	ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	สมพร
12/05/2563	01.00 น.	ข้าง 1 ตัว	ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	สมพร
12/05/2563	20.15 น.	ไม่เห็นตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	รองทิพย์
13/05/2563	21.00 น.	ข้าง 2 ตัว	หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
13/05/2563	21.30 น.	ข้าง 2 ตัว	หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
13/05/2563	23.00 น.	ข้าง 1 ตัว(ไม่มีงา)	ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	น้ำฝน
13/05/2563	23.25 น.	ข้าง 1 ตัว(ไม่มีงา)	ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	น้ำฝน
13/05/2563	01.00 น.	ข้าง 1 ตัว	หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
13/05/2563	01.45 น.	ข้าง 2 ตัว	หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
13/05/2563	23.00 น.	ข้าง 2 ตัว	เหยียบสับปะรด 20 ต้น	ผลักดันเอง	สมพร
13/05/2563	03.00 น.	ข้าง 1 ตัว	ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	สมพร
14/05/2563	19.30 น.	ข้าง 2 ตัว	ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	สมพร
14/05/2563	19.00 น.	ข้าง 1 ตัว	ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	ละมัย
15/05/2563	23.00 น.	ข้าง 2 ตัว	หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน

15/05/2563	00.10 น.	ข้าง 2 ตัว	ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	น้ำฝน
15/05/2563	02.00 น.	ข้าง 2 ตัว	ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	น้ำฝน
15/05/2563	04.00 น.	ข้าง 2 ตัว	ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	น้ำฝน
17/05/2563	22.30 น.	ข้าง 2 ตัว	หักมะม่วง 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
17/05/2563	23.35 น.	ข้าง 2 ตัว	หักมะม่วง 3 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
17/05/2563	00.35 น.	ข้าง 2 ตัว	หักต้นสน 4 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
17/05/2563	01.50 น.	ข้าง 2 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
17/05/2563	21.00 น.	ข้าง 2 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	รองทิพย์
17/05/2563	02.00 น.	ข้าง 2 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	รองทิพย์
17/05/2563	04.00 น.	ข้าง 2 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	รองทิพย์
17/05/2563	22.00 น.	ข้าง 1 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
17/05/2563	01.00 น.	ข้าง 1 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
17/05/2563	04.00 น.	ข้าง 1 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
17/05/2563	23.00 น.	ข้าง 1 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
17/05/2563	23.00 น.	ข้าง 1 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
17/05/2563	20.30 น.	ข้าง 2 ตัว	ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	สำลี
17/05/2563	22.30 น.	ข้าง 1 ตัว	ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	สำลี
18/05/2563	19.28 น.	ข้าง 1 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
18/05/2563	20.20 น.	กระทิง 2 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
18/05/2563	20.30 น.	ข้าง 1 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สำลี
18/05/2563	22.30 น.	ข้าง 1 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สำลี
19/05/2563	19.00 น.	ข้าง 1 ตัว	ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	ละมัย
19/05/2563	21.00 น.	ข้าง 1 ตัว	ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	ละมัย
19/05/2563	19.30 น.	ข้าง 1 ตัว	ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	สมพร
19/05/2563	22.30 น.	ข้าง 3 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
19/05/2563	22.30 น.	ข้าง 5 ตัว	หักมะม่วงใหญ่ 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
19/05/2563	00.00 น.	ข้าง 5 ตัว	หักมะม่วงใหญ่ 4 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
19/05/2563	00.48 น.	ข้าง 3 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
19/05/2563	02.00 น.	ข้าง 1 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน

23/05/2563	20.50 น.	ข้าง 3 ตัว	หักมะม่วง 1 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
23/05/2563	20.50 น.	ข้าง 1 ตัว	หักมะม่วง 2 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
23/05/2563	21.30 น.	ข้าง 1 ตัว	หักต้นสน 3 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
23/05/2563	03.00 น.	ข้าง 2 ตัว	หักต้นสน 1 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
24/05/2563	00.05 น.	ข้าง 2 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
25/05/2563	22.30 น.	ข้าง 1 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
26/05/2563	19.39 น.	ข้าง 2 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
26/05/2563	20.19 น.	ข้าง 1 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
26/05/2563	23.20 น.	ข้าง 2 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
26/05/2563	01.10 น.	ข้าง 2 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
26/05/2563	03.00 น.	ข้าง 2 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
26/05/2563	03.12 น.	ข้าง 10 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
26/05/2563	03.12 น.	กระทิง 2 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
26/05/2563	23.00 น.	ข้าง 1 ตัว	ชนลวดขาด	ผลักดินเอง	สมพร
29/05/2563	01.00 น.	ข้าง 3 ตัว	หักต้นมะม่วง 3 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
29/05/2563	02.00 น.	ข้าง 3 ตัว	หักต้นมะม่วง 6 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
29/05/2563	03.00 น.	ข้าง 3 ตัว	หักต้นสน 2 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
29/05/2563	04.00 น.	ข้าง 1 ตัว	หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
29/05/2563	05.00 น.	ข้าง 1 ตัว	หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
30/05/2563	03.00 น.	ข้าง 1 ตัว	หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
30/05/2563	04.00 น.	ข้าง 1 ตัว	หักมะม่วง 3 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
30/05/2563	04.00น.	ข้าง 1 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	ละมัย
30/05/2563	03.30 น.	ข้าง 1 ตัว	ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	สำลี
31/05/2563	00.30 น.	ข้าง 3 ตัว	หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
31/05/2563	00.30 น.	ข้าง 2 ตัว	หักมะม่วง 3 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน

สรุปข้อมูลประจำเดือนพฤษภาคม 2563

-ช้างออกนอกพื้นที่ป่าเข้ามาในพื้นที่ทำการเกษตรของชาวไร่ จำนวน 121 ครั้ง
แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ -18.00น-00.00น จำนวน 63 ครั้ง
-00.00น-06.00น จำนวน 58 ครั้ง

ความเสียหายที่ได้รับ

-สับปะรด 1,320 ต้น -ต้นสน 24 ต้น
-มะม่วง แยกเป็น 74 กิ่ง -มะม่วง 27 ต้น
-ลวดขาด 25 ครั้ง/จุด

พฤติกรรมของช้างป่าขณะผลักดัน/สถานการณ์ที่เกิดขึ้น

-ช้างออกมาในพื้นที่ทางการเกษตรถี่มากขึ้นเนื่องจากในพื้นที่เป็นฤดูผลไม้ประจำปี คือ
มะม่วงและสับปะรด
-ในพื้นที่ไม่มีวิตกกังวลในเรื่องความปลอดภัย

**ข้อมูลจำนวน และความถี่ของช้างป่าที่ออกมาในพื้นที่ทางการเกษตร
ของชุมชนบ้านรวมไทย (อ่างหิน)
ในเดือนมิถุนายน 2563 ตั้งแต่วันที่ 1-30 มิถุนายน 2563**

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลช้างป่า	การผลักดัน	พื้นที่ไร่
01/06/2563	ไม่ทราบ	พบรอยเท้า มะม่วงหัก 20 ต้น	ไม่ทราบ	น้ำฝน
01/06/2563	ไม่ทราบ	ไม่เห็นตัว ต้นสนหัก 4 ต้น	ไม่ทราบ	น้ำฝน
01/06/2563	ไม่ทราบ	ไม่เห็นตัว ท่อแตก 1 จุด	ไม่ทราบ	รองทิพย์
01/06/2563	ไม่ทราบ	ไม่เห็นตัว ท่อแตก 38 จุด	ไม่ทราบ	รองทิพย์
01/06/2563	20.30	ไม่เห็นตัว มะม่วงหัก 2 ต้น	ผลักดันเอง	สมพร
01/06/2563	21.30	ช้าง 2 ตัว มะม่วงหัก 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	สมพร
02/06/2563	20.30	ช้าง 2 ตัว มะม่วงหัก 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
02/06/2563	21.30	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
02/06/2563	22.30	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
02/06/2563	22.40	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
02/06/2563	23.30	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 1 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
02/06/2563	00.40	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
02/06/2563	01.00	ช้าง 5 ตัว ต้นสน หัก 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
02/06/2563	01.40	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 3 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
02/06/2563	01.50	กระทิง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
02/06/2563	02.00	ช้าง 5 ตัว มะม่วง 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/06/2563	00.00	ช้าง 3 ตัว มะม่วงหัก 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/06/2563	02.00	ช้าง 4 ตัว มะม่วง 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/06/2563	03.15	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/06/2563	04.00	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/06/2563	04.30	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 3 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/06/2563	00.00	ไม่เห็นตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	รองทิพย์
04/06/2563	ไม่ทราบ	ไม่ได้เฝ้า มะละกอหัก 10 ต้น	ไม่ทราบ	ลำลี
04/06/2563	ไม่ทราบ	ไม่ได้เฝ้า สับปะรด 200 ต้น	ไม่ทราบ	ลำลี

05/06/2563	00.30	ช้าง 20 ตัว ต้นสนหัก 2ต้น,มะม่วงหัก 1ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
05/06/2563	01.00	ช้าง 8 ตัว มะม่วงหัก 3 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
05/06/2563	04.00	ช้าง 2 ตัว มะม่วงหัก 4 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
05/06/2563	05.00	ช้าง 2 ตัว มะม่วงหัก 1 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
05/06/2563	21.00	ช้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
05/06/2563	22.00	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 3 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
05/06/2563	00.00	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 4 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
05/06/2563	00.30	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 2 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
05/06/2563	01.30	ช้าง 20 ตัว มะม่วงหัก 10 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
05/06/2563	02.00	ช้าง 2 ตัว มะม่วงหัก 2 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
08/06/2563	04.00	ช้าง 3 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
08/06/2563	05.00	ช้าง 3 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
09/06/2563	20.00	ช้าง 4 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
09/06/2563	20.30	กระทิง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
09/06/2563	20.40	ช้าง 8 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
09/06/2563	22.40	ช้าง 10 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
14/06/2563	00.00	ช้าง 2 ตัว สับปรดถูกเหยียบ 1,000 ต้น	ผลักดินเอง	ลำลี
15/06/2563	22.00	ช้าง 2 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
15/06/2563	00.30	ช้าง 4 ตัว หักมะม่วง 1 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
15/06/2563	04.00	ช้าง 5 ตัว หักมะม่วง 7 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
15/06/2563	05.00	ช้าง 8 ตัว หักมะม่วง 12 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
16/06/2563	00.30	ช้าง 10 ตัว หักต้นสน 2 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
16/06/2563	02.00	ช้าง 8 ตัว หักต้นสน 4 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
16/06/2563	04.00	ช้าง 7 ตัว หักต้นสน 8 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
16/06/2563	05.00	ช้าง 4 ตัว หักต้นสน 10 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
17/06/2563	22.10	ช้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
17/06/2563	22.30	ช้าง 6 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
17/06/2563	22.40	ช้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน

17/06/2563	23.00	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
17/06/2563	23.40	ข้าง 10 ตัว หักมะม่วง 4 กิ่ง	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
17/06/2563	23.50	ข้าง 10 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
17/06/2563	00.15	ข้าง 4 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
17/06/2563	01.20	ข้าง 4 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
17/06/2563	03.20	ข้าง 2 ตัว หักต้นสน 2 ต้น	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
18/06/2563	00.40	ข้าง 7 ตัว หักมะม่วง 6 กิ่ง	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
18/06/2563	02.00	ข้าง 6 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
18/06/2563	02.10	ข้าง 2 ตัว หักต้นสน 2 ต้น	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
18/06/2563	03.00	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
18/06/2563	03.40	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
18/06/2563	04.00	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
22/06/2563	00.00	ข้าง 1 ตัว ขนลาวดขาด	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
22/06/2563	02.00	ข้าง 1 ตัว ขนลาวดขาด	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
22/06/2563	02.30	ข้าง 3 ตัว ขนลาวดขาด	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
22/06/2563	22.30	ข้าง 3 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
22/06/2563	23.00	ข้าง 3 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
22/06/2563	24.00	ข้าง 3 ตัว หักมะม่วง 4 กิ่ง	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
22/06/2563	23.00	ข้าง 3 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
22/06/2563	18.00	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลัดตนเอง	สมพร
22/06/2563	05.00	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลัดตนเอง	สมพร
23/06/2563	21.00	ข้าง 5 ตัว มีลูกด้วย หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	21.30	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วง 4 ต้น	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	21.35	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	21.40	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	22.00	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	22.20	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลัดตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	22.30	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลัดตนเอง	น้ำฝน

23/06/2563	22.58	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วง 4 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
23/06/2563	23.30	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
23/06/2563	24.00	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
23/06/2563	24.15	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
23/06/2563	24.30	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
23/06/2563	01.00	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
23/06/2563	01.30	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
23/06/2563	01.45	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
23/06/2563	02.00	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
23/06/2563	02.15	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
23/06/2563	02.30	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
23/06/2563	03.30	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
23/06/2563	22.40	ข้าง 2 ตัว เหยียบสับปะรด 50 ต้น	ผลักดินเอง	สมพร
23/06/2563	05.00	ข้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	สมพร
24/06/2563	19.20	ข้าง 2 ตัว หักมะม่วง 10 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
24/06/2563	01.00	ข้าง 9 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
24/06/2563	01.20	ข้าง 9 ตัว หักมะม่วง 5 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
24/06/2563	01.30	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วง 3 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
24/06/2563	01.40	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วง 4 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
24/06/2563	01.50	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	จนท	น้ำฝน
24/06/2563	02.30	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
24/06/2563	02.40	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
24/06/2563	02.50	ข้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
24/06/2563	03.00	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
24/06/2563	04.00	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
25/06/2563	21.00	ข้าง 3 ตัว เหยียบสับปะรด 1000 ต้น	ผลักดินเอง	ละมัย
25/06/2563	02.00	ข้าง 6 ตัว เหยียบสับปะรด 1000 ต้น	ผลักดินเอง	ละมัย
25/06/2563	04.30	ข้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	รองทิพย์
26/06/2563	21.00	กระทิง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
26/06/2563	23.00	กระทิง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	จนท	น้ำฝน

26/06/2563	01.00	กระทิง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	จนท	น้ำฝน
26/06/2563	02.30	ข้าง 4 ตัว เหยียบสับปะรด 200 ต้น	ผลักดันเอง	ละมัย
26/06/2563	03.10	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	รองทิพย์
27/06/2563	02.00	ข้าง 6 ตัว เหยียบสับปะรด 1000 ต้น	ผลักดันเอง	ละมัย
27/06/2563	22.30	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	รองทิพย์
28/06/2563	02.00	ข้าง 4 ตัว เหยียบสับปะรด 1000 ต้น	ผลักดันเอง	ละมัย
28/06/2563	05.00	ข้าง 4 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	รองทิพย์
29/06/2563	04.00	ข้าง 2 ตัว เหยียบสับปะรด 500 ต้น	ผลักดันเอง	ละมัย
30/06/2563	02.00	ข้าง 14 ตัว เหยียบสับปะรด 2000 ต้น	ผลักดันเอง	ละมัย
30/06/2563	22.00	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สำลี
30/06/2563	23.00	ไม่เห็นตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	รองทิพย์

สรุปข้อมูลประจำเดือนมิถุนายน 2563

-ข้างออกนอกพื้นที่ป่าเข้ามาในพื้นที่ทำการเกษตรของชาวไร่ จำนวน 121 ครั้ง
แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ 18.00น-00.00น จำนวน 50 ครั้ง 00.00น-06.00น จำนวน 65 ครั้งและไม่ทราบช่วงเวลาที่เข้าป่าเข้ามาแล้วเกิดความเสียหาย จำนวน 6 ครั้ง

ความเสียหายที่ได้รับ

-สับปะรด 7,950 ต้น -ต้นสน 13 ต้น -มะละกอ 10 ต้น
-มะม่วง แยกเป็น 118 กิ่ง -มะม่วง 77 ต้น -ท่อแตก 39 จุด
-ลวดขาด 3 ครั้ง/จุด

พฤติกรรมของช้างป่าขณะผลักดัน/สถานการณ์ที่เกิดขึ้น

-ช้างออกมาในพื้นที่ทำการเกษตรถี่มากขึ้นเนื่องจากในพื้นที่เป็นฤดูผลไม้ประจำปี คือ มะม่วงและสับปะรด

-ในพื้นที่ไม่มีวัดกักขังในเรื่องความปลอดภัย

-วันที่ 27 มิ.ย.63 มีเหตุชาวไร่ใช้อาวุธปืนยิงช้างป่าตายใกล้กับบริเวณที่คนถูกช้างเหยียบเสียชีวิต

สรุปข้อมูลเพื่อศึกษาพฤติกรรม จำนวน ความถี่ของช้างป่าที่ออกมาในพื้นที่ทางการเกษตร
ของชาวบ้านในหมู่บ้านรวมไทย
ตั้งแต่ 15 ธันวาคม 2562-30 มิถุนายน 2563

เดือน/ปี	จำนวน ครั้ง	ช่วงเวลา	ความเสียหาย	พื้นที่	หมายเหตุ
15-31 ธค.62	10 ครั้ง	แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ 18.00น-00.00น จำนวน 3 ครั้ง 00.00น-06.00น จำนวน 7 ครั้ง	-มะพร้าว 10 ต้น -กล้วย 5กอ -ยางพารา 3 ต้น -สตอ 1 ต้น -ต้นสน 5 ต้น -สับปะรด 100ต้น -ผลไม้ที่ขึ้นเสียหายทุกแปลง -ช้างที่เข้าทำลายจะมีจำนวนตั้งแต่ 1-5 ตัว	อ่างหิน บ้านรวม ไทย	-ช้างที่ผลักดันออกนอกพื้นที่การเกษตรมีความรุนแรงขึ้นโดยหันหน้าวิ่งเข้าใส่ -การผลักดันเป็นตัวเจ้าของพื้นที่และมีจนท.อช.มาช่วยในบางครั้ง
ม.ค. 63	35 ครั้ง	แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ 18.00น-00.00น จำนวน 27 ครั้ง 00.00น-06.00น จำนวน 8 ครั้ง	-ต้นสน 2 ต้น -ต้นยางพารา 2 กิ่ง -สับปะรด 9,300 ต้น -ต้นมะพร้าว 8ต้น -ไผ่ 2 กอ -ผลไม้ที่ขึ้นเสียหายทุกแปลง	อ่างหิน บ้านรวม ไทย	-ช้างที่ผลักดันออกนอกพื้นที่การเกษตรมีความรุนแรงขึ้นโดยหันหน้าวิ่งเข้าใส่ -การผลักดันเป็นตัวเจ้าของพื้นที่ -ช้างที่เดินผ่านโดยไม่ลายพืชเกษตรในพื้นที่ -ช้างบริเวณในป่าของโครงการพระราชดำริ

เดือน/ปี	จำนวน ครั้ง	ช่วงเวลา	ความเสียหาย	พื้นที่	หมายเหตุ
ก.พ.63	38 ครั้ง	แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ 18.00น-00.00น จำนวน 28 ครั้ง 00.00น-06.00น จำนวน 10 ครั้ง	-ท่อน้ำถูกเหยียบ -มะม่วง 2 ต้น -สับปะรด 500 ต้น -มะละกอ 3 ต้น -ลวดที่ใช้กันเสียหายทุกแปลง	อ่างหิน บ้านรวม ไทย	-มีคนเสียชีวิต 1 ราย -ในพื้นที่ไร่มีวิตกกังวลในเรื่องความปลอดภัย ช้างที่เดินผ่านโดยไม่ ลายพืชเกษตรในพื้นที่ -ช้างบริเวณในป่าของ โครงการพระราชดำริ
มี.ค.63	24 ครั้ง	แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ 18.00น-00.00น จำนวน 14 ครั้ง 00.00น-06.00น จำนวน 10 ครั้ง	-มะพร้าว 5 ต้น -ท่อน้ำแตก 13 จุด -สับปะรด 100 ต้น -มะม่วง 13 ต้น และ 12 กิ่ง -ต้นสน 2 ต้น -ลวดที่ใช้กันเสียหายทุกแปลง	อ่างหิน บ้านรวม ไทย	-ได้ยินเสียงจุดลูกปรง ทางฝั่งเขาน้อยมาก ขึ้น -ในพื้นที่ไร่มีวิตกกังวลในเรื่องความปลอดภัย ช้างบริเวณในป่าของ โครงการพระราชดำริ

เม.ย.63	78 ครั้ง	แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ 18.00น-00.00น จำนวน 42 ครั้ง 00.00น-06.00น จำนวน 36 ครั้ง	-มะม่วง 61 ต้นและ 14 กิ่ง -สับปะรด 660 ต้น -พริก 10 ต้น -มะพร้าว 16 ต้น -กล้วย 7 ต้น -มะละกอ 2 ต้น -ท่อแตก 10จุด -ลวดเสียหาย -ลวดที่ใช้กันเสียหายทุกแปลง	อ่างหิน บ้านรวม ไทย	-ได้ยินเสียงจุดลูกปรง ทางฝั่งเขาน้อยมาก ขึ้น -ในพื้นที่ไร่มีวิตกกังวลในเรื่องความปลอดภัย ช้างที่เดินผ่านโดยไม่ ลายพีชเกษตรในพื้นที่
เดือน/ปี	จำนวน ครั้ง	ช่วงเวลา	ความเสียหาย	พื้นที่	หมายเหตุ
พ.ค.63	121 ครั้ง	แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ 18.00น-00.00น จำนวน 63 ครั้ง 00.01น-06.00น จำนวน 58 ครั้ง	-สับปะรด 1,320 ต้น -ต้นสน 24 ต้น -มะม่วง แยกเป็น 74 กิ่ง 27 ต้น -ลวดขาด 25 ครั้ง/จุด	อ่างหิน บ้านรวม ไทย	-ช้างออกมาในพื้นที่ ทางการเกษตรถี่มาก ขึ้นเนื่องจากในพื้นที่ เป็นฤดูผลไม้ประจำปี คือ มะม่วง และ สับปะรด -ในพื้นที่ไร่มีวิตกกังวลในเรื่องความปลอดภัย
มิ.ย.63	121 ครั้ง	แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ 18.00น-00.00น จำนวน 50 ครั้ง	-สับปะรด 7,950 ต้น -ต้นสน 13 ต้น -มะละกอ 10ต้น -มะม่วง แยกเป็น 118 กิ่ง	อ่างหิน บ้านรวม ไทย	-ช้างออกมาในพื้นที่ ทางการเกษตรถี่มาก ขึ้นเนื่องจากในพื้นที่ เป็นฤดูผลไม้ประจำปี

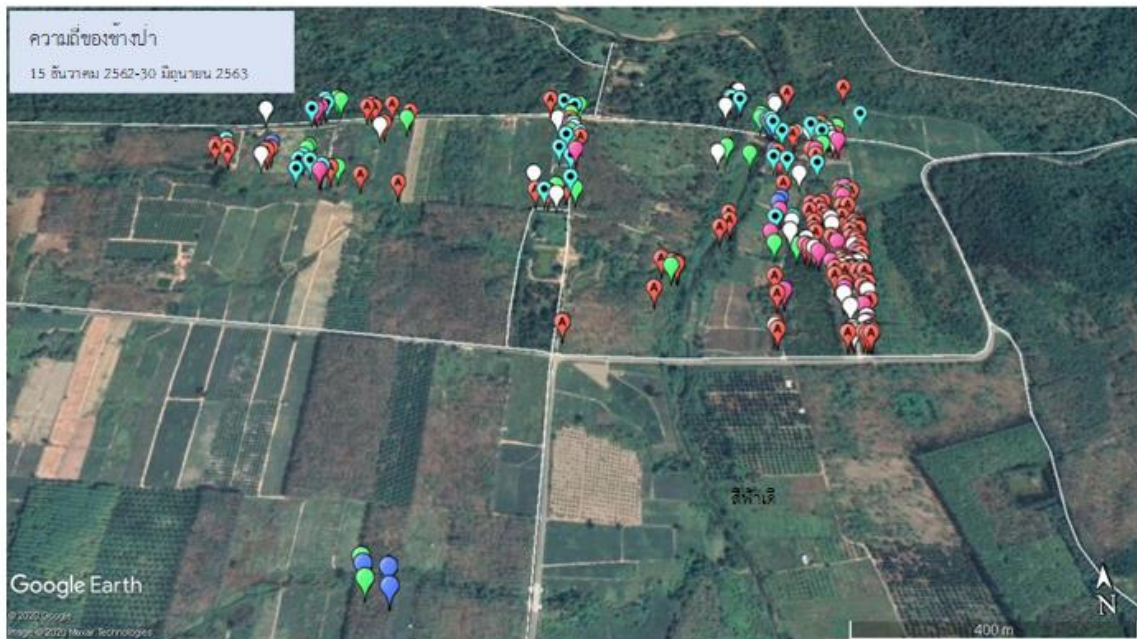
		00.01น-06.00น จำนวน 65 ครั้ง และไม่ทราบ ช่วงเวลาแล้วเกิด ความเสียหาย จำนวน 6 ครั้ง	77 ต้น -ท่อแตก 39จุด -ลวดขาด 3 ครั้ง/จุด		คือ มะม่วง และ สับปะรด -ในพื้นที่ไร่มีวิตก กังวลในเรื่องความ ปลอดภัย -วันที่ 27 มิ.ย.63 มี เหตุชาวไร่ใช้อาวุธปืน ยิงช้างเสียชีวิตใกล้กับ บริเวณที่คนถูก ช้างเหยียบเสียชีวิต
--	--	---	--	--	--

การเรียนรู้จากการเก็บข้อมูลความถี่ของช้างป่าที่เข้ามาในพื้นที่การเกษตรของชาวไร่
ควบคู่กับการสื่อสารแบบใช้วิทยุสื่อสาร ในรายงานสถานการณ์ช้างป่าและทำให้ชาวบ้านสามารถ
เฝ้าระวังการเข้าทำลายของช้างป่าได้อย่างทันทั่วถึงและสร้างความปลอดภัยในระดับหนึ่งเมื่อ
ชาวไร่รู้ทิศทางของช้างป่าจากไร่ข้างเคียงก่อน ทั้งยังช่วยส่งต่อข้อมูลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
อย่างอุทยานแห่งชาติกุยบุรี ช่วยกันเฝ้าระวังช้างป่าที่จะเข้ามาในพื้นที่การเกษตรของชาวไร่ อีกทั้ง
ทั้งยังใช้ข้อมูลในการนำเสนอปัญหาที่ชาวบ้านต้องเผชิญในการวางแผนการเฝ้าระวังร่วมกับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

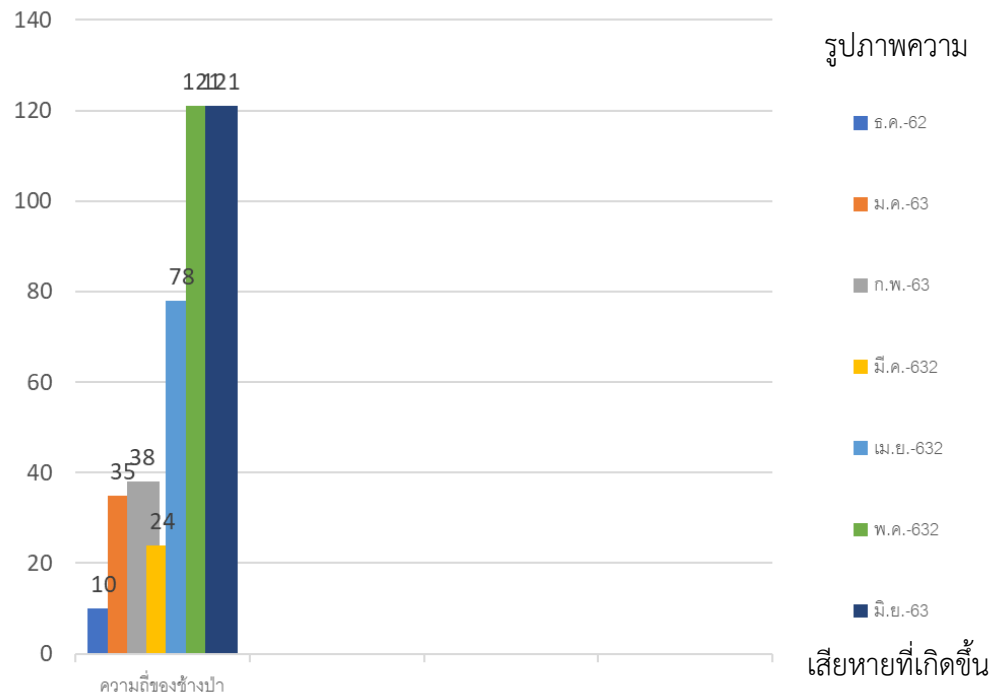
สรุปความเสียหายที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่มีการเก็บบันทึกข้อมูลในเวลา 6 เดือน มีมาก
ถึง 427 ครั้ง ช้างป่าจะเข้าทำลายพืชผลทางการเกษตรและอุปกรณ์การเกษตรของเกษตรกร
แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ เวลา 18.00น-00.00 น. จำนวน 227 ครั้งและเวลา 00.00น-06.00
น. จำนวน 194 ครั้ง ความเสียหายต่อพืชทางการเกษตร เช่น สับปะรด จำนวน 19,930 ต้น
มะม่วง แยกเป็น เสียหายทั้งต้น 187 ต้น เสียหายเฉพาะกิ่ง 218 กิ่ง ต้นสน จำนวน 46
ต้นและสินทรัพย์ที่ไม่ใช่พืช เช่น ลวดที่ใช้กันช้าง ท่อน้ำที่ชำรุดพืชเกษตรในไร่ ทำให้ชาวบ้านมี
ข้อมูลที่ชี้ให้เห็นชัดเจนในการที่ช้างป่าเข้ามาในพื้นที่ทำการเกษตร และนำมาวิเคราะห์ในการ
วางแผนสำหรับชุมชนในการปรับเปลี่ยนพืชที่ปลูกในพื้นที่ของตนเอง และนำมาออกแบบทางเฝ้า
ระวังช้างป่าเพื่อความปลอดภัย ประเมินสถานการณ์ปัจจุบันที่ต้องอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้าง
ป่าต่อไป

นอกจากนี้ยังพบว่าในช่วงเดือน พฤษภาคม และมิถุนายน ความถี่ของช้างป่าที่เข้ามาในพื้นที่การเกษตรเพิ่มจำนวนขึ้นเนื่องจากเป็นช่วงที่มะม่วงออกผลผลิตประจำปี จึงยิ่งเพิ่มแรงจูงใจให้ช้างป่าออกมาเพื่อกินพืชของชาวไร่มากขึ้น

แผนที่ความถี่ของช้างป่าที่ออกมาในพื้นที่ทางการเกษตรของชาวบ้านหมู่บ้านรวมไทย (อ่างหิน)

จากการเก็บข้อมูลความถี่ของช้างป่าที่ออกมาในพื้นที่ทางการเกษตรของชาวบ้านหมู่บ้านรวมไทย (อ่างหิน)
ตั้งแต่ 15 ธันวาคม 2562 – 30 มิถุนายน 2563

จากการเข้าทำลายของช้างป่าในพื้นที่บ้านรวมไทย (อ่างหิน)

4.2 กระบวนการปรับเปลี่ยนพืชที่ข้างไม้กิน

พื้นที่หมู่บ้านรวมไทย เป็นหมู่บ้านที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก และเป็นหมู่บ้านที่มีพื้นที่ทำการเกษตรติดกับแนวขอบชายป่าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี การปลูกพืชจะเป็นการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ได้แก่ สับปะรด ยางพารา มะม่วง ปาล์มน้ำมัน ฯ ซึ่งจากผลของการเก็บข้อมูลข้างป่า ตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2562 – 30 มิถุนายน 2563 ความเสียหายต่อพืชทางการเกษตรที่ได้รับมากที่สุด คือ สับปะรด รองลงมาคือ มะม่วงและเห็นความถี่ที่ข้างป่าเข้ามาในพื้นที่ ช่องทางของข้างป่าที่เข้าในพื้นที่ ทำให้ทีมวิจัยและชาวบ้านมีข้อมูลในการวิเคราะห์ เพื่อทำการกำหนดพื้นที่ในการปรับเปลี่ยนพืช และเริ่มกระบวนการดำเนินงานเรื่องการทดลองปรับเปลี่ยนพืช

สร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชน การพัฒนาทีมวิจัยและชาวบ้าน(ประชาชน) ให้มีกระบวนการคิดอย่างเป็นขั้นตอนในการทำงานตามโครงการฯ รู้จักการเตรียมทีมเพื่อสร้างการเรียนรู้ การประสานงาน การประชุม การบันทึกข้อมูลให้เกิดการเรียนรู้ในการใช้ข้อมูลและเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมในการดำเนินงาน ทางทีมวิจัยมีชุดข้อมูลความถี่ของข้างป่าที่เก็บมาเป็นระยะ ของการทำงานวิจัย และทางทีมวิจัยจึงเริ่มเก็บข้อมูลพืชไร่ของชาวบ้านที่มีพื้นที่ทำการติดกับแนวพื้นที่ของอุทยานกุยบุรี/พื้นที่โครงการอนุรักษ์แลฟื้นฟูสภาพป่า บริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อนำมาวิเคราะห์ร่วมกันในเวทีประชุมทำความเข้าใจ เวทีของการสำรวจพื้นที่จริงและมีข้อมูลเพื่อวางแผนทดลองการปรับเปลี่ยนพืช

ขอบเขตพื้นที่ในการสำรวจข้อมูลพืช

รายชื่อแปลงเจ้าของพื้นที่และพืชที่ปลูกในแปลงที่มีพื้นที่ติดกับแนวชายขอบป่า

อุทยานแห่งชาติกุยบุรี

แปลงที่	ชื่อเจ้าของแปลง		พืชที่ปลูก
1	นายไพศาล	นาคทอง	ยาพารา
2	นายเตี้ยว	เกษมสุขไพศาล	สับปะรด
3	นายสมมาส	สุนทร	สับปะรด
4	นายอุ๊ด	ปลื้สุวรรณ	ยาพารา
5	นางสมพงษ์	ศิรินิล	สับปะรด
6	นางบุญชูบ	ทิมประเสริฐ	สับปะรด
7	นายสมจิตร	วงศ์วรรณ	ยางพารา
8	นางวรรณวรรณ	ตนาสาลี	ยาพารา
9	นางอารีย์	คงมัน	ยาพารา
10	นายประเสริฐ	รักดี	ยาพารา
11	นายจารุวัฒน์	นุชศิริ	ยาพารา
12	นายสุกิจ	คงมัน	ยางพารา
13	นายธนศิษฐ์	พิบูลย์วัฒนา	ยาพารา
14	นางสำลี	ทองสุข	สับปะรด
15	นางจันทร์จิลา	ภู่ง	สับปะรด
16	นายละมัย	เอมโอด	สับปะรด
17	นายอยู่	ล้อมวงษ์	สับปะรด
18	นายณรงค์	อรักดี	มะพร้าว
19	นายแสง		ยางพารา
20	นายณรงค์	อรักดี	สับปะรด
21	นางระเปียบ	สุนทร	สับปะรด
22	จำเขี้ยว	คงเจริญ	ยาพารา
23	นาทองม้วน	เอี่ยมสะอาด	มะพร้าว/มะม่วง/กล้วย/ กาแฟ/พืชผสมผสาน
24	นายพีระ	สุกิจปารณินิจ	สับปะรด/ยางพารา

ข้อมูลที่สำรวจแสดงให้เห็นได้ว่าการปลูกพืชของชาวไร่ที่มีพื้นที่ติดกับแนวเขตอุทยานแห่งชาติกุยบุรีและพื้นที่โครงการอนุรักษ์แลพื้นฟูสภาพป่าฯ จะเป็นพืชเชิงเดี่ยวและเป็นพืชที่มีแรงดึงดูดช้างให้ออกมานอกพื้นที่ป่า

ทีมวิจัยและผู้สนใจ เริ่มดำเนินการสำรวจข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมที่ ๘ เพื่อการบริหารจัดการ วางแผนการจัดการพืชที่เหมาะสมในการปรับเปลี่ยน เพื่อวางแผนการทดลองปลูกพืชในเวลาต่อไป

ชุมชนเกิดการปรับตัวเพื่อให้อยู่ร่วมกับช้างป่าโดยสันติและมีแนวทางที่เหมาะสมในการดำรงชีวิตตามแนวทางของศาสตร์พระราชา คือพอเพียง แต่การเริ่มต้นในการปรับเปลี่ยนต้องหาข้อมูลพืชที่ช้างไม่กินหรือทำความเสียหายน้อยที่สุดก่อน เป็นความโชคดีของชาวบ้านหมู่บ้านรวมไทยที่มีพื้นที่อยู่ติดกับโครงการอนุรักษ์แลพื้นฟูสภาพป่า บริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริซึ่งในพื้นที่โครงการพระราชดำริฯ มีการทดลองปลูกพืชไว้มากมาย ทำให้ทีมวิจัยและผู้สนใจ เข้าไปสำรวจและเก็บข้อมูลพืชสมุนไพรที่ยังเหลืออยู่ในโครงการพระราชดำริฯ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนทดลองปรับเปลี่ยนพืชได้ (พื้นที่ในโครงการพระราชดำริฯ เป็นพื้นที่ที่ช้างป่าอาศัยอยู่ในเวลากลางวัน

การสำรวจในพื้นที่ป่าของโครงการพระราชดำริฯ ที่เป็นพื้นที่ป่าที่มีพืชหลากหลายเป็นต้นแบบได้เป็นอย่างดีในการนำมาปรับเปลี่ยนในพื้นที่การเกษตรของชาวบ้าน เกษตรอำเภอกุยบุรีก็ได้ช่วยในการให้ความรู้เรื่องการปลูก การดูแลพืชและปรับพื้นที่ให้เหมาะสมกับพืช มีการร่วมกันวางแผนด้านการแปรรูปและวางแผนด้านการจำหน่ายเมื่อในอนาคตมีผลผลิตออกมาดังนี้

- ด้านการเพาะปลูกพืช ให้ความรู้ในการปลูก ระยะที่เหมาะสมในการปลูก
- ด้านการแปรรูปผลผลิต เนื่องจากในหมู่บ้านมีกลุ่มอาชีพเรื่องการแปรรูปเครื่องสำอางและแปรรูปสมุนไพรอยู่แล้วจึงสามารถส่งเสริมเรื่องการเรียนรู้ได้
- ด้านการตลาด มีการประสานงานติดต่อเพื่อขอจำหน่ายให้กับแผนกแพทย์แผนไทยของโรงพยาบาลหัวหินเพื่อเข้ายาในการทำลูกประคบ

ข้อมูลการสำรวจพืชที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่าและไม่ได้รับผลกระทบจากช้างป่า

ลำดับที่	ชนิดของพืช	ได้รับผลกระทบ	ไม่ได้รับผลกระทบ
----------	------------	---------------	------------------

1	สับปะรด	/	
2	ยางพารา	/	
3	กระชาย		/
4	กาแฟ		/
5	ขมิ้น		/
6	ตะไคร้		/
7	สามสิบ		/
8	ลำไย		/
9	มะกรูด		/
10	ขนุน	/	
11	บอระเพ็ด		/
12	สะเดา		/
13	มักเฒ่า		/
14	ลองกอง		/
15	มะตูม		/
16	มะพร้าว	/	
17	ไพล		/
18	มะนาว		/
19	ข่า		/
20	ปาล์ม	/	
21	มะละกอ	/	
22	มะม่วง	/	
23	ว่านหางจระเข้	ยังไม่แน่นอน	

จากตารางข้อมูลพืชที่เป็นพืชเศรษฐกิจที่มีปลูกในพื้นที่การเกษตรของชาวบ้าน จำนวน 7 ชนิด ได้แก่ สับปะรด ยางพารา ขนุน มะพร้าว ปาล์ม มะละกอ มะม่วง เป็นพืชที่ถูกช้างป่าทำลายเมื่อออกผลผลิต ส่วนพืชที่ไม่ได้รับผลกระทบ ได้แก่ กระชาย กาแฟ ขมิ้น ตะไคร้ สามสิบ ลำไย มะกรูด บอระเพ็ด สะเดา มักเฒ่า ลองกอง มะตูม ไพล มะนาว ข่า รวมจำนวน 15 ชนิด และพืชที่ยังไม่มีข้อมูลแน่นอนอีก 1 ชนิดได้แก่ ว่านหางจระเข้ ในปัจจุบันที่ยังทำโครงการวิจัยอยู่ยังไม่มีการทำลายของช้างป่า

ในการเก็บข้อมูลเบื้องต้นเรื่องพืชที่ไม่ได้รับผลกระทบจากช้างป่า มีเจ้าของแปลงที่ดินดำเนินการปรับเปลี่ยนพืชในบางส่วนของแปลงเกษตร และมีพื้นที่หลายแปลงร่วมทดลองเพื่อการปรับเปลี่ยนพืช ดังนี้

การทดลองการปรับเปลี่ยนพืชที่ช้างไม่กิน มีแปลงที่เข้ากระบวนการทดลองจำนวน 5 แปลงได้แก่ แปลงที่ 1 นางทองม้วน เอี่ยมสะอาด

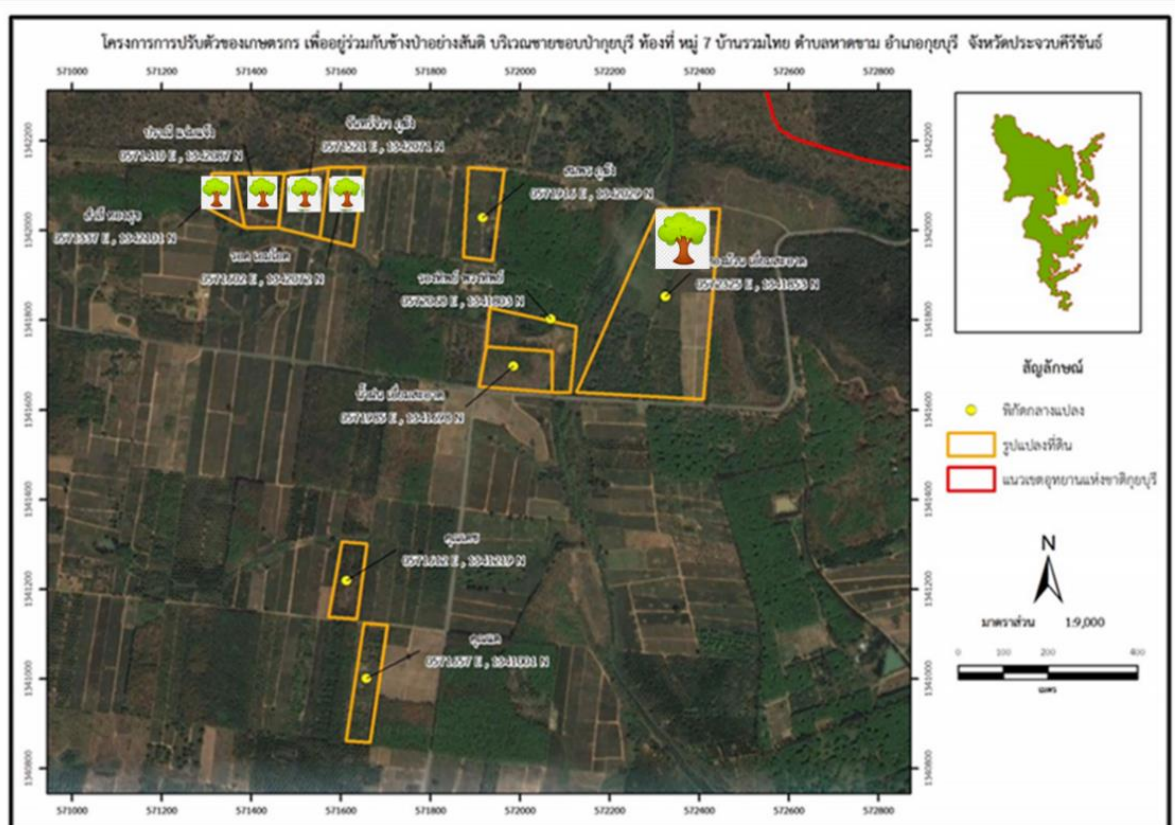
แปลงที่ 2 นายรอด เอ็มโอด

แปลงที่ 3 นางจันทร์จิลา ภูซัง

แปลงที่ 4 นางปราณี แจ่มแจ้ง

แปลงที่ 5 นางสาวลี ทองแผ่น

แผนที่แปลงที่ทดลองปรับเปลี่ยนพืช

-การทดลองปรับเปลี่ยนพืชเกษตรทางเลือกในกลุ่มเป้าหมายที่มีพื้นที่ติดแนวชายขอบป่า เพื่อลดผลกระทบจากการเข้าทำลายของช้างป่า และเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนที่อยู่อาศัยและ

ทำการเกษตรตามแนวชายป่า แต่พืชสมุนไพรที่เลือกปลูกนี้ ระยะเวลาในการเก็บผลผลิต ประมาณ 9-10 เดือน ซึ่งเกินระยะเวลาดำเนินโครงการวิจัย ในส่วนของการแปรรูปทางกลุ่มมีสมุนไพรที่อยู่ในชุมชนอยู่แล้ว จึงสามารถนำมาเรียนรู้เพื่อการแปรรูปได้

พื้นที่ทดลอง ทำในแปลงพื้นที่ขนาด 100 ตารางวา หรือ 1 งาน เป็นออกเป็น 4 ส่วน เพื่อปลูกสมุนไพรที่ข้างไม้กินจำนวน 4 ชนิด ได้แก่ ไพล ตะไคร้หอม ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย และดำเนินการเก็บข้อมูลเมื่อมีข้างเข้ามาในพื้นที่

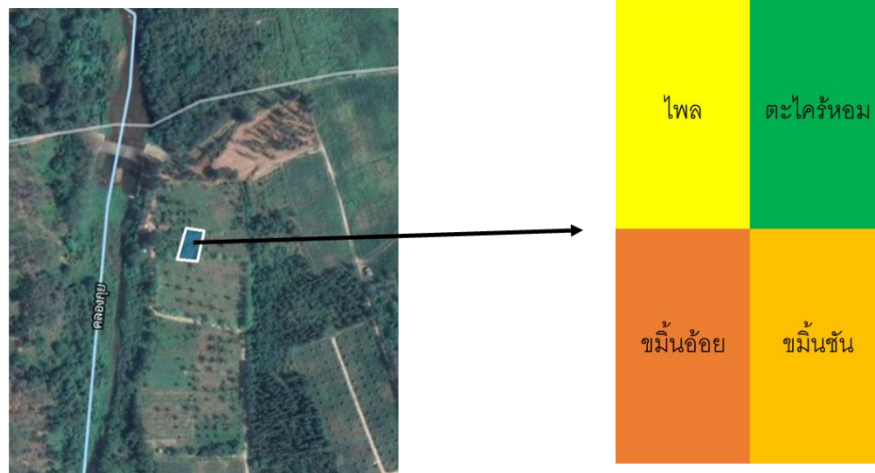
วิธีการดำเนิน

-จัดซื้อพันธ์พืชในช่วงต้นเดือนมิถุนายน 2563 เพื่อเป็นการจองหัวพันธ์ และแจกหัวพันธ์ พืชที่ข้างไม้กินในแปลงทดลองเป้าหมาย จำนวน 5 แปลง ดำเนินการปลูกให้เสร็จสิ้นภายในเดือน มิถุนายน 2563

แนวทางการปรับเปลี่ยนพืชที่ข้างไม้กิน

แผนที่ ที่ตั้งแปลงทดลอง

ผังการปลูกพืชที่ข้างไม้กิน จำนวน 4 ชนิด

จากการที่ทีมวิจัยได้นำกระบวนการปรับเปลี่ยนพืชที่ข้างไม้กิน มาทดลอง ปฏิบัติในแปลงทดลองบริเวณแนวชายขอบป่าติดกับอุทยานแห่งชาติกุยบุรี

เก็บข้อมูลในแปลงทดลองการปลูกพืชที่ข้างไม้กินในเดือนกรกฎาคมเป็นเวลา 1 เดือน เพื่อเปรียบเทียบความเสียหายในแปลง
สรุปข้อมูลประจำเดือนกรกฎาคม 2563

-ช้างออกนอกพื้นที่ป่าเข้ามาในพื้นที่ทำการเกษตรของชาวไร่ จำนวน 56 ครั้ง
แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ 18.00น-00.00น จำนวน 35 ครั้ง 00.00น-06.00น จำนวน 21 ครั้ง

ความเสียหายที่ได้รับในแปลงทดลองปลูก

เมื่อช้างป่าเข้ามาผ่านในพื้นที่บริเวณแปลงทดลองพืช ไม่มีความเสียหายกับตัวพืชเอง แต่พืชบริเวณใกล้เคียง คือ กล้ายและมะพร้าว ได้รับความเสียหายและในช่วงเดือนธันวาคมและมกราคม สมุนไพรจะยุบตัวลงเป็นหัวอยู่ใต้ดินรอการแตกหน่อในฤดูฝน

ความเสียหายเมื่อช้างป่าเข้ามาในแปลงทดลองการปรับเปลี่ยนพืช

ข้อมูลแสดงความเสียหายในพื้นที่แปลงทดลองปลูกพืชที่ช้างไม่กิน

การแปรรูป เรียนรู้ร่วมกับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มต้นกล้าอาชีพแปรรูปเครื่องสำอางและสมุนไพรบ้านรวมไทย อำเภอกุยบุรี ได้ผลิตภัณฑ์ภายใต้แบรนด์ “พลายบุรี” ซึ่งมีความหมายคือ พลาย = ช้างป่ากุยบุรี , บุรี = ย่อมาจากคำว่า กุยบุรี จำหน่ายภายใต้

นำสมุนไพรที่มีอยู่มาทดลองแปรรูปเพื่อรองรับการสมุนไพรที่ทดลองปลูกในอนาคต

ผลิตภัณฑ์ภายใต้แบรนด์ “พลายบุรี”

มีส่วนผสมของสมุนไพร 3 ชนิด คือ ไพล ขมิ้นอ้อย ขมิ้นชัน

ผลที่ได้จากการดำเนินการปรับเปลี่ยนพืช

จากการที่ทีมวิจัยได้นำแนวทางการทดลองการปรับเปลี่ยนพืชที่ข้างไม่กิน มาทดลองปลูกและผลิตสินค้าแปรรูปจากสมุนไพร แล้วนำไปแลกเปลี่ยนกับผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มอาชีพในหมู่บ้านเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมในอนาคต เพราะการแก้ปัญหาต้องใช้เวลาและการทำความเข้าใจกับคนที่อยู่ในชุมชน การเรียนรู้และนำบทเรียนที่ได้มาปรับใช้ตามสถานการณ์ เพราะการแก้ปัญหาระหว่างคนกับช้างป่าต้องเรียนรู้ซึ่งกันและกันตลอดเวลา

การปรับเปลี่ยนพืชที่ทดลองจะเห็นได้เวลาที่ช้างเข้ามาในพื้นที่แปลงทดลอง จะเดินผ่านไปแต่ถ้ายังมีพืชอาหารช้าง เช่น กล้าย มะพร้าว สับปะรด อยู่ก็จะเข้ามาทำความเสียหายและพืชที่ทดลองก็จะได้รับความเสียหายไปด้วย แต่พืชที่ทดลองจะไม่ตายและเจริญเติบโตขึ้นใหม่ได้

4.3 กระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพความปลอดภัย ในการเฝ้าระวังช้างป่า

สถานการณ์ของชุมชนและช้างป่าที่เกิดขึ้นในพื้นที่ทำการเกษตรในช่วงต้นปี 2563 ชาวบ้าน(ไม่ได้อยู่ในทีมวิจัย)ที่เฝ้าไร่เสียชีวิต 1 ราย ในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2563 โดยถูกช้าง กระแทบจนเสียชีวิตในพื้นที่ไร่ของตนเองทีมวิจัยและชุมชนที่ร่วมในโครงการฯ มีแนวทางในการ เพิ่มความปลอดภัยให้กับชาวไร่ที่เฝ้าไร่ในพื้นที่ที่มีช้างป่าออกมา มาก โดยใช้ข้อมูลความถี่ของ ช้างป่าที่ออกมาในพื้นที่ทางการเกษตรเพื่อวางแผนกำหนดตำแหน่งของการสร้างหাঁง ซึ่งการ ออกแบบใช้การสำรวจตามพื้นที่จริงที่มีหাঁงอยู่ก่อนแล้ว และจัดเวทีเพื่อร่วมกัน จำเป็นต้องใช้ กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมและหาฉันทามติบนฐานข้อมูลที่อยู่เพื่อดำเนินต่อไปได้

-การสำรวจหাঁงเฝ้าช้างในพื้นที่บ้านรวมไทยและพื้นที่ใกล้เคียงทั้งหมดเพื่อหารูปแบบที่ เหมาะสม เพื่อให้การเฝ้าระวังช้างปลอดภัยและมีมาตรฐานด้านความแข็งแรง ราคาไม่สูงเกินไป และทางชุมชนสามารถดำเนินการเองต่อไปได้ในอนาคต รูปแบบที่มีจะนำเสนอในเวทีต่อไปเพื่อ หาข้อสรุป

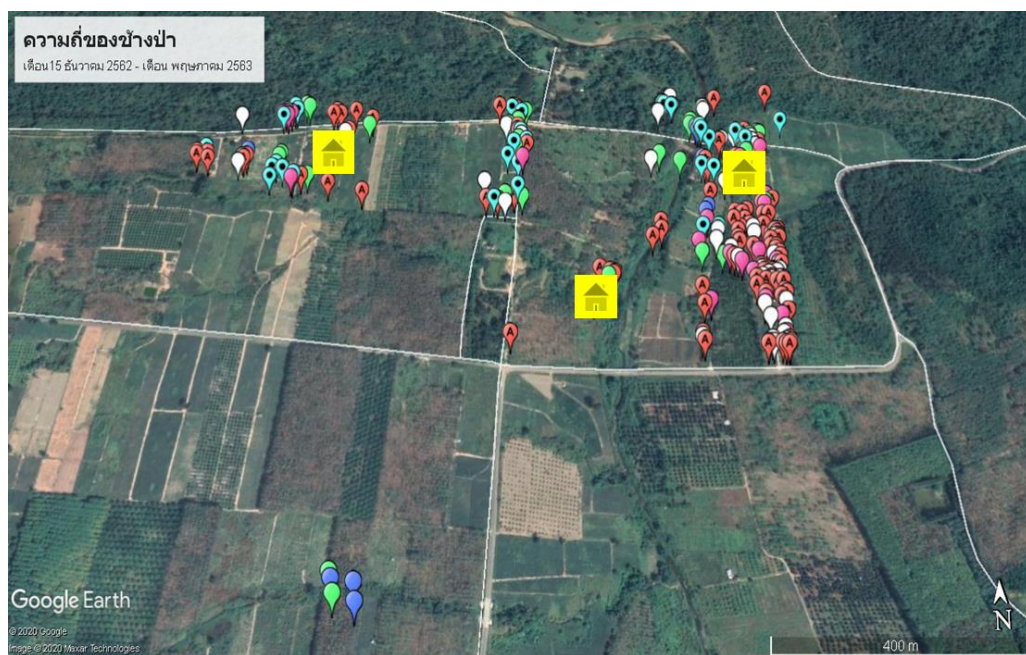

-มติในที่ประชุมของเวทีสำรวจสภาพพื้นที่ ฯและการประชุมทีมวิจัย สรุปข้อมูล เห็นชอบให้สร้างหাঁงเฝ้าระวังช้างเพื่อความปลอดภัยในพื้นที่ของเกษตรกร จำนวน 3 ราย โดยจะ แบ่งทุนในการสร้างออกเป็น 3 ส่วน เพื่อทำตัวอย่างในแปลงและเจ้าของแปลงร่วมสมทบด้วยเพื่อ ความปลอดภัยในการเฝ้าระวังช้างป่าในเวลากลางคืน มีรายละเอียด ดังนี้

1. หাঁงเฝ้าระวังช้างป่าต้องมีความสูงไม่ต่ำกว่า 4 เมตร กว้าง 3 เมตร

2. การสร้างห้างจะได้รับเงินสนับสนุนจากทางโครงการวิจัยฯ ห้างละ 10,000 บาทแต่ส่วนเกินในการจัดสร้างห้างเฝ้าระวังช้างป่าเจ้าของไร่จะสมทบเอง
3. ต้องสร้างห้างให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคม 2563

แผนที่แสดงที่ตั้งของห้างเฝ้าระวังช้างป่า

ผลที่ได้จากการดำเนินงาน

- สิ่งที่ได้จากการดำเนินการสร้างห้างเสร็จสิ้น คือ ความรู้สึกปลอดภัยในการเฝ้าระวังช้างป่าเมื่อเจ้าของแปลงมาเฝ้าไร่ และการได้มองช้างป่าในมุมสูงเพื่อความปลอดภัยมากกว่าเดิมและเป็นห้างเฝ้าช้างตัวอย่างเพื่อให้ชาวไร่คนอื่นได้ดูเป็นแบบอย่าง
- เกิดความเข้าใจในการลงมติเพื่อสร้างห้างเฝ้าระวังช้างป่าในพื้นที่ติดแนวชายขอบป่าก่อนเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการเฝ้าระวังช้างป่าตอนกลางคืน

4.4 กระบวนการสร้างเครือข่าย

การมีส่วนร่วมของชุมชน ทีมวิจัยได้มีการร่วมพูดคุยกับผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่อุทยานฯ ทหารหน่วยประสานงานโครงการพระราชดำริฯ เจ้าหน้าที่โครงการพระราชดำริฯ บริษัทเอกชน

WWF ประเทศไทย เพื่อส่งต่อข้อมูลที่มีและนำเสนอแผนในการเฝ้าระวังช้างป่าร่วมกัน หา
แนวทางที่เหมาะสมร่วมกันระหว่างชาวบ้านและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

การดำเนินงานวิจัยได้สร้างเครือข่ายไปยังเยาวชน ที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อสร้างปฏิ
สัมพันธ์เชิงบวกระหว่างคนกับช้างป่า โดยให้ความรู้เรื่องช้างป่า สัตว์ป่า ระบบนิเวศของป่ากุยบุรี
เพื่อสร้างความเข้าใจในการอยู่ร่วมกับช้างป่าอย่างยั่งยืนในอนาคต

บทที่ 5

สรุปและวิจารณ์ผลการวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัย

ชุมชนบ้านรวมไทย ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นชุมชนที่มีพื้นที่ทำเกษตรกรรมติดกับแนวชายขอบของอุทยานแห่งชาติกุยบุรีและมีการแก้ไขปัญหาระหว่างคนกับช้างป่าจากทั้งภาครัฐและเอกชนมาโดยตลอด และทางทีมวิจัยเพื่อชุมชนก็เป็นอีกโครงการหนึ่งที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาคนกับช้างป่า โดยใช้งานวิจัยเข้ามามีส่วนร่วมมีคนในชุมชนเป็นคนดำเนินกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาคนทำกิจกรรมสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกร่วมกันในชุมชน และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ใช้การพูดคุยร่วมกันบนฐานข้อมูลที่มีการเก็บรวบรวม คิด วิเคราะห์เพื่อการทดลองการปรับเปลี่ยนพืช การปรับตัวของเกษตรกรร่วมกันในชุมชนและนำไปสู่การอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่าอย่างสันติในอนาคตได้

นอกจากนี้ยังมีการเก็บข้อมูลความถี่ของช้างป่าที่เข้ามาในพื้นที่การเกษตรอย่างต่อเนื่องพบว่าช้างป่าออกมานอกพื้นที่ป่ามีความถี่มากในช่วงที่มีผลผลิต คือ มะม่วง ในช่วงเดือนพฤษภาคม และเดือนมิถุนายน และยังทำลายอุปกรณ์การเกษตรอื่นด้วย เช่น ท่อน้ำ โดยความเสียหายเกิดขึ้นตลอดทั้งคืน

วิธีการปรับตัวของเกษตรกรให้การปรับเปลี่ยนเรื่องพืช โดยทำการทดลองลดพื้นที่การปลูกสับปะรดมาเป็นพืชสมุนไพร เช่น โพล ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย ตะไคร้หอม เพื่อนำมาแปรรูปเป็นของใช้และมีการวางแผนการตลาดร่วมกันเมื่อมีผลผลิตออกมา เป็นแปลงตัวอย่างหรือเป็นแนวทางในการนำร่องเพื่อให้เกษตรกรคนอื่นที่สนใจปรับเปลี่ยนพืชในอนาคต แต่พืชที่ทำการทดลองปลูกเป็นพืชสมุนไพรที่ต้องใช้เวลาในการดูแลเป็นระยะเวลานานกว่าโครงการวิจัย จึงทำให้ยังไม่ได้ผลผลิตเพื่อการทำมาเปรียบเทียบกับพืชเดิม และการปลูกพืชแบบผสมผสานจากการไปศึกษาดูงานแนวทางการปรับเปลี่ยนพืช ทีมวิจัยสามารถหาแนวทางการปรับเปลี่ยนการปลูกได้หลากหลาย สรุปได้ดังนี้

- การลดพื้นที่การปลูกสับปะรด หรือพืชที่เป็นอาหารช้างในพื้นที่ของตัวเอง
- เก็บข้อมูลการเข้าออกของช้างป่าและประสานกับเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติกุยบุรีเมื่อมีช้างป่าเข้ามาในพื้นที่เกษตรของตัวเองได้
- วางแผนการตลาดและการแปรรูปผลผลิต

-ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพืชให้ครอบครัวใกล้เคียงและชุมชนใกล้เคียงในการปลูกพืชสมุนไพร

5.2 สิ่งที่ได้จากการวิจัย

5.2.1 เรียนรู้กระบวนการของงานวิจัย

-เรียนรู้การวางแผนการทำงานร่วมกันในทีมวิจัย การวางแผนการทำงานให้เหมาะสมกับความสามารถและรู้ถึงศักยภาพของคนในการดำเนินงานแต่ละกิจกรรม การทำงานในรูปแบบงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ทำให้ทีมวิจัยและชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน มีการข้อมูลที่ได้มา ทบทวน ประเมิน วิเคราะห์ เรียนรู้ ตัดสินใจ มีการนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในพื้นที่มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการดำเนินงาน

-เรียนรู้การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการประสานงานระหว่างทีมวิจัยเอง ต้องมีการนัดหมายโดยใช้หนังสือเชิญประชุมหรือการประสานงานซ้ำเมื่อใกล้ถึงกำหนดการประชุม

-เรียนรู้ประวัติและความเป็นมาของชุมชน การผลิตพืชในอดีต จากการเปิดเวทีพูดคุย ทีมได้รู้จุดเริ่มต้นในการก่อตั้งการใช้ที่ดินและพื้นที่โดยรอบชุมชน การทำการเกษตรของคนในอดีตและนำมาเรียนรู้ประกอบกับข้อมูลที่มีในการปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตพืช และการทดลองการปรับเปลี่ยนพืชบางส่วนในแปลง วางแผนการผลิตพืช การแปรรูป การตลาดเมื่อมีผลผลิตออกมา

-เรียนรู้ว่าการประชุมทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการวางแผนการกระบวนการดำเนินงานที่มีการบันทึกข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ คิด และตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลก่อนที่จะแก้ปัญหาอื่นๆ

5.2.1.1 สิ่งที่ได้กับทีมวิจัย

-เรียนรู้แนวคิด จิตใจ และพฤติกรรมของสมาชิก

-เรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกันเป็นทีม

-เรียนรู้การบริหารจัดการหน้าที่ ที่ต้องรับผิดชอบ การจัดระเบียบการทำงานอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและเชื่อมโยงข้อมูลสู่การแก้ปัญหาของชุมชนร่วมกับหน่วยงานอื่น

-เรียนรู้นำข้อมูลและความสัมพันธ์จากเครือข่ายนักวิจัยท้องถิ่นมาปรับใช้ในการดำเนินงานของโครงการ

5.2.2 กระบวนการวิจัยกับความเปลี่ยนแปลงของชุมชน

การรวมตัวกันทำงานงานวิจัยของคนในชุมชน ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นในชุมชน มีการพูดคุยและเสนอความคิดต่อการทำงานร่วมกัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหันมาให้ความสนใจ ปัญหาที่เกิดขึ้นและนำไปปรับใช้ต่อกับการทำงานเมื่อโครงการเสร็จสิ้น การเชื่อมโยงระหว่าง ชาวบ้านและหน่วยเกี่ยวข้องกับข้างป่าโดยตรง การเข้าถึงปัญหาที่ตรงจุดโดยทางที่วิจัยมีการ สะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นจริงให้หน่วยงานรับทราบและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกันบน พื้นฐานของข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน

5.2.2.1 ทีมวิจัย

- พัฒนาศักยภาพของสมาชิกทีมเพิ่มขึ้น
- รู้จักควบคุมอารมณ์และความรู้สึก มองเห็นคุณค่าในตัวเอง มีเหตุผลมากขึ้น
- ได้ทบทวนเรื่องกระบวนการทำงาน ความเข้าใจในการทำงาน การจัดการ การวางแผน การใช้ข้อมูลที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและทีมวิจัย
- ได้แนวคิดในการการหาทางออกของปัญหาที่มีอยู่ในชุมชน และการพึ่งตัวเอง
- การนำบทเรียน แนวคิด รวมถึงการนำข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยมาปรับใช้และ ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆที่นอกเหนือจากข้างป่าได้
- ได้เรียนรู้พฤติกรรมคนจากการเข้าร่วมเวทีการประชุม และจากการทำงาน ร่วมกัน
- เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการประกอบอาชีพ
- ได้สื่อสารแนวคิดในแก้ไขปัญหาให้นอกชุมชนได้รับรู้ เกิดความเข้าใจเชิงบวก ต่อชุมชนที่มีต่อการแก้ไขปัญหาลข้างป่า

- ได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชนเพิ่มมากขึ้น

5.2.2.2 ชุมชน

- เรียนรู้แนวทาง รูปแบบ และวิธีการเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหายั่งยืน
- เกิดความสัมพันธ์จากการพูดคุย ถึงแม้จะมีการแบ่งตัวของคนในชุมชนแต่ วิธีการของงานวิจัย ก็มีการรวมกันพูดคุยให้เกิดความร่วมมือกันเพราะในบางเวทีจะไม่ได้มีการ พูดคุยในเรื่องของข้างป่าเลย เน้นไปที่ความมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างคนในชุมชนเพื่อนำไปสู่ความ ร่วมมือร่วมใจในการแก้ไขปัญหาลข้างป่าที่ยั่งยืนในอนาคต

-เกิดการเปิดใจ รับรู้ข้อมูลและแนวทางการแก้ปัญหาที่ทีมวิจัยได้ช่วยกันคิด

5.3 ข้อเสนอแนะต่อชุมชน และการวิจัยในอนาคต

-อยากให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่มีตัวแทนทีมวิจัย

โครงการต่างๆ ในลักษณะการทำงานในประเด็นที่ใกล้เคียงกันเพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน

-ข้อดีของงานวิจัย คือ การได้ฝึกฝนและทบทวนความรู้ที่เคยเรียนมา เช่น การทำรายงาน การเรียบเรียง การจับประเด็น การได้กลับมาทบทวนสิ่งที่เคยเรียนมาและทบทวนไปพร้อมๆกันกับการทำงานวิจัย ช่วยให้หาแนวทาง ทางเลือกที่เหมาะสมในการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน การดำเนินวิถีชีวิตด้วยความปลอดภัยกับสถานการณ์ช้างป่าที่เพิ่มมากขึ้นและขยายวงกว้างขึ้นในการเดินทางกิน ได้รู้วิธีการเก็บข้อมูลเพื่อนำวิเคราะห์ประกอบการตัดสินใจในการทำกิจกรรมในแปลง วางแผนการเพาะปลูกได้

-ข้อเสนอแนะ การดำเนินโครงการวิจัย การเข้า-ออกของทีมวิจัยก็เป็นปัจจัยหนึ่งในการดำเนินงานให้ล้าช้า และด้วยภารกิจของนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นทำให้การไม่ค่อยราบรื่น แต่ก็เป็นบทเรียนในการปรับการทำงานให้ได้ตามเป้าหมาย และเป็นแนวทางในการดำเนินโครงการอื่นๆที่จะเข้ามาในอนาคต เป็นการฝึกฝนชาวบ้านให้เป็นนักวิจัยได้

-สถานการณ์โรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้มีบางช่วงเวลาของการทำกิจกรรมเป็นได้อย่างระมัดระวังและการทำงานตามเป้าที่กำหนดไว้ในบางข้อ ต้องหยุดการดำเนินงาน เช่น เรื่องการท่องเที่ยว โดยทางทีมวิจัยให้ความสำคัญในเรื่องของความปลอดภัยในการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เนื่องจากในบางช่วงเวลามีความอ่อนไหวในการพูดคุยเรื่องช้างป่าเพราะมีผู้เสียชีวิตจากช้างป่าทำร้าย

ภาคผนวก

โครงการ “การปรับตัวของเกษตรกรเพื่อยู่ร่วมกันกับช้างป่าอย่างสันติ บริเวณชายขอบ
ป่าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี หมู่บ้านรวมไทย ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์”
มีภาคผนวก ดังนี้

ก. สรุปรายงานการประชุม

สรุปเวทีกิจกรรม

สำรวจพื้นที่จริงตามจุดต่างๆ และแนวชายป่าทั้งหมด เพื่อเก็บข้อมูลการกระจายของช้างป่า

วันที่ 3 ธันวาคม 2562

ณ ห้องประชุมศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

โดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ได้รู้ถึงสภาพพื้นที่จริงตามแนวกันชนระหว่างพื้นที่ทำกินและแนวชายป่า
2. เพื่อให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตลอดแนวชายป่าที่ช้างป่าออกมาในพื้นที่ทำกิน
3. เพื่อได้ข้อมูลประกอบการจัดทำแผนที่มีการเคลื่อนที่ของช้างป่าเพื่อการวางแผนด้านการเกษตรและการทำห้ำหุ้มชน

การจัดทำเวทีประชุมและการลงสำรวจข้อมูลตามพื้นที่จริงตลอดแนวชายป่าที่ช้างป่าออกมาในพื้นที่ทำการเกษตรของชาวบ้าน ทีมวิจัยได้ดำเนินกิจกรรมในพื้นที่หมู่ที่ 7 บ้านรวมไทย เพื่อสำรวจปัจจัยที่ทำให้ช้างป่าเข้ามาในพื้นที่การเกษตร การผลักดัน การป้องกัน และความคิดทัศนคติของชาวบ้านที่เฝ้าไร่ต่อช้างป่า ในการจัดเวทีประชุมผู้ที่เข้าร่วมเป็นผู้ได้รับผลกระทบเป็นประจำที่มีพื้นที่ทำการเกษตรที่ช้างป่าเข้าถึงพื้นที่แทบทุกวันทั้งด้านในและด้านหน้าชายขอบป่า และผู้ร่วมสนใจเพื่อรับฟังการดำเนินกิจกรรมของโครงการวิจัยฯ เนื่องจากพื้นที่การเกษตรของตนเองยังไม่ถูกช้างป่าเข้าลายพืชเกษตร

รูปแบบกิจกรรมการเก็บข้อมูลช้างป่า

1. การเก็บข้อมูลช้างป่าที่เข้ามาในพื้นที่การเกษตรในเวลากลางคืน
2. การสำรวจพื้นที่ชายขอบป่าระหว่างพื้นที่ป่าและพื้นที่ทำกินของชาวบ้านด้วยรถมอเตอร์ไซด์หรือเดินสำรวจของทีมวิจัยร่วมกับชาวบ้านและจนท. อุทยานแห่งชาติกุยบุรี
3. การสำรวจพื้นที่ทำการเกษตรที่เสียหาย และช่องทางด่าน (ช่องทางเดินที่ช้างออกเป็นประจำ) ของช้างป่าที่เข้ามาในพื้นที่ พร้อมบันทึกพิศในการจัดทำแผนที่
4. สำรวจเส้นทางระหว่างแนวพื้นที่ทำกินของชาวบ้านและพื้นที่อุทยาน/โครงการพระราชดำริ โดยทีมพี่เลี้ยงโครงการฯ สมาชิกทีมวิจัยชาวบ้านที่สนใจเพื่อเก็บข้อมูลพฤติกรรมของช้างป่า ผลกระทบที่เกิดขึ้น พืชที่ปลูกในแปลงเกษตรส่วนใหญ่ปลูกอะไร พร้อมเก็บพิศของแปลงที่ เพื่อวางแผนการทดลองการปรับเปลี่ยนพืช

สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

1. ชาวบ้านไม่ทราบการเคลื่อนย้ายของช้างนอกพื้นที่การเกษตรของตนเอง
2. การปลูกพืชส่วนใหญ่ยังเป็นพืชอาหารของช้างป่า
3. มีความสนใจรูปแบบการสำรวจพื้นที่

รองทิพย์ พวงทิพย์ ผู้บันทึก
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจการบันทึก

สรุปบันทึกการประชุม
กิจกรรมประชุมทำความเข้าใจและเรียนรู้กระบวนการการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวก
ในการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่าในทิวเขาย้อยและผู้ที่เกี่ยวข้อง
วันที่ 17 ธันวาคม 2562
ณ ศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

ในการดำเนินงานมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อทำความเข้าใจระบบแนวคิดในเชิงบวกของการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมลักษณะและระยะความถี่ของช้างป่าที่ออกมาจากป่าในพื้นที่ทำกินของชาวบ้าน

ในการประชุมมีการสรุป ดังต่อไปนี้

- ทิวเขาย้อยนำเสนอข้อมูลและประเภทของพืช ที่ได้จากการสำรวจพื้นที่บางส่วนในพื้นที่หมู่บ้านรวมไทย หมู่ที่ ๗ เพื่อร่วมกันพูดคุยกับชาวบ้านในเบื้องต้น เนื่องจากพืชที่ปลูกจะเปลี่ยนไปตามเวลา แต่พืชที่เป็นหลักตลอดจะมีตามที่สำรวจมา

แปลงที่	เริ่มต้น		สิ้นสุด		ผู้ครอบครอง ชื่อ - สกุล		พืช
	X	Y	X	Y			
1	0570735	1340319	0570695	1340304	นายไพศาล	นาคทอง	ยางพารา
2	0570695	1340304	0570580	1340593	นายเด็ช	เกษมสุขไพศาล	สับปะรด
3	0570580	1340593	0570448	1340725	นายสมมาศ	สุนทร	สับปะรด
4	0570448	1340725	0570330	1341038	นายอู๊ด	ปลื้สุวรรณ	ยางพารา
5	0570330	1341038	0570323	1341396	นางสมพงษ์	ศิริณี	สับปะรด
6	0570323	1341396	0570242	1341602	นางบุญหุบ	ทิมประเสริฐ	สับปะรด
7	0570242	1341602	0570405	1342064	นายสมจิตร	วงษ์วรรณ	ยางพารา
8	0570405	1342064	0570517	1342112	นางวรรรณ	ตนาลี	ยางพารา
9	0570517	1342112	0570598	1342137	นางอารีย์	กม้น	ยางพารา
10	0570598	1342137	0570763	1342158	นายประเสริฐ	รักดี	ยางพารา
11	0570763	1342158	0570858	1342155	นายจรรุวัฒน์	นุชศิริ	ยางพารา
12	0570858	1342155	0571130	1342143	นายสุกิจ	กม้น	สับปะรด
13	0571130	1342143	0571133	1342133	นายธนศิษฐ์	พิบูลย์วัฒนา	ยางพารา
14	0571133	1342133	0571524	1342142	นางสำลี	ทองสุข	สับปะรด
15	0571524	1342142	0571598	1342142	นางจันทร์จิลา	ภูม้ง	สับปะรด
16	0571598	1342142	0571655	1342143	นายละมัย	เอนอด	สับปะรด

โดยส่วนใหญ่เป็นพืชเศรษฐกิจ เช่น สับปะรดและยางพารา จึงเป็นพืชดึงดูดช้างให้ออกมานอกพื้นที่ป่าอยู่แล้ว

-แนวทางการสำรวจข้อมูลที่เราเก็บไปเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2562 เอาตามความสมัครใจที่จะเก็บข้อมูลเนื่องจากอยากให้เข้าร่วมด้วยความสมัครใจ และก็จะได้ข้อมูลที่จริงเพื่อนำมาวิเคราะห์กันต่อไป

-การปรับเปลี่ยนพืช ได้รับความสนใจแต่ถ้าเปลี่ยนแล้วจะขายใคร แล้วถ้ามีเยอะอีก ปัญหาของหมู่บ้านรวมไทย พอเข้าฤดูแล้งจะไม่มีน้ำในพื้นที่อาจทำให้พืชล้มลุกไม่สามารถเจริญเติบโตได้และอาจไม่ได้ผลเท่าที่ควร แต่ในเบื้องต้นอยากให้ทำร่วมกันทำข้อมูลพืชที่ช้างไม่กิน หรือกินน้อยมาเพื่อดำเนินการต่อไป จะได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น เกษตรอำเภอกุยบุรีมาร่วมพูดคุยด้วย

ชูชาติ แนวนัน ผู้บันทึกการประชุม
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจบันทึกการประชุม

สรุปบันทึกการประชุม
กิจกรรมประชุมเพื่อทำความเข้าใจและเรียนรู้กระบวนการการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวก
ในการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า

วันที่ 4 พฤศจิกายน 2562 ณ ศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

ในการดำเนินงานมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1 เพื่อทำความเข้าใจระบบแนวคิดในเชิงบวกของการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า
- 2 เพื่อศึกษาพฤติกรรมลักษณะและระยะความถี่ของช้างป่าที่ออกมาจากป่าในพื้นที่ทำกินของชาวบ้าน

ราษฎรที่ร่วมเข้าการประชุมจะเป็นชาวบ้านที่อยู่ในหมู่บ้านรวมไทย ที่อยากเข้ามาฟังแนวทางของโครงการว่ามีการดำเนินการกิจกรรมและวิธีการดำเนินแบบไหน งานวิจัยอาจเป็นสิ่งใหม่ในการทำงานที่คนในชุมชนเป็นคนจัดเวทีการประชุมเรื่องเกี่ยวกับช้างขึ้นเอง ทางทีมวิจัยจึงประสานกับแกนนำหมู่บ้าน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการให้รู้ถึงรายละเอียดโครงการวิจัยฯ และดำเนินงานโครงการในระยะต่อไป เพื่อสร้างความเข้าใจในส่วนรวมของหมู่บ้านรวมไทยและหมู่บ้านใกล้เคียงที่ได้รับผลกระทบ แต่ในเบื้องต้นทางทีมวิจัยได้จัดกิจกรรมของโครงการเป็นการประสานความสัมพันธ์และไม่ให้เวทีประชุมมีความตึงเครียดมากนักโดยยึดแนวทางจากการที่เข้าร่วมอบรมกับทางทีมวิจัยหลักที่จังหวัดสมุทรสงคราม เพราะในกิจกรรมของโครงการจะมีการจัดประชุมก่อนข้างบ่อจึงเป็นการเชิญชวนให้มีกิจกรรมร่วมกัน เช่น การเล่นเกมส์เพื่อให้การรวมกลุ่มง่ายขึ้น

ในการพูดคุยแลกเปลี่ยนกันระหว่างชุมชน ชาวบ้านที่มีผลกระทบจากช้างป่าเข้ามาทำลายผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ ในการจัดการประชุมจะมีการพูดคุยเรื่องทั่วไปกันก่อนและบอกถึงวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยฯ ทุกครั้งพร้อมกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อให้เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด การมาร่วมประชุมจึงอยากให้ทำกิจกรรมร่วมกันโดยใช้เครื่องมือจากที่ตัวแทนทีมวิจัยไปอบรมจากทีมกลาง คือ การเล่นเกมส์บอกต่อข้อความและเกมส์สลับนี้วก่อนการพูดคุย

และมีการนำเสนอแบบบันทึกข้อมูลเพื่อแก้ไขให้ตรงตามความต้องการเนื่องจากในการประชุม
ก่อนหน้าทางทีมวิจัยและชาวบ้านช่วยกันออกแบบรูปแบบของ “แบบบันทึกข้อมูล” แบบร่าง
และให้ทุกคนช่วยเสนอแนะและกำหนดความต้องการรูปแบบ การทำความเข้าใจเพื่อใช้ในการ
เก็บข้อมูลความถี่ จำนวน และพฤติกรรมของช้างป่าที่ออกมาในพื้นที่ทำการเกษตร ใช้ข้อมูลที่
เก็บได้ในแต่ละครั้งเพื่อพูดคุยให้ชาวบ้านที่สนใจและทีมวิจัย เริ่มเก็บข้อมูลในวันที่ 15 ธันวาคม
2562

มีการเสนอแก้ไขบางส่วนเพื่อความง่ายในการลงบันทึกข้อมูลและอยากให้เริ่มเก็บข้อมูล
จากคนที่มีความสนใจโครงการฯและเอาความสนใจเป็นหลักในการเก็บข้อมูล เพื่อไม่ให้เกิด

ความเบื่อหน่ายในที่จะเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไปอีก

แบบบันทึกข้อมูล

[illegible]

ชูชาติ แนวนวัน	ผู้บันทึกข้อมูลการประชุม
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด	ผู้ตรวจบันทึกการประชุม

สรุปการประชุม

กิจกรรมประวัติศาสตร์ชุมชน ทบทวนเรื่องราวอื่นๆนอกเหนือจากช้างป่า ความเป็นมาของชุมชน

ในพื้นที่ตำบลหาดขาม และตำบลใกล้เคียงในพื้นที่ชายขอบป่าของอุทยานแห่งชาติกุยบุรี

วันที่ 22 พฤศจิกายน 2562 ณ ศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

วัตถุประสงค์ของการจัดเวทีประชุม มีดังนี้

- 1 เพื่อให้คนในชุมชนบ้านรวมไทยและหมู่บ้านใกล้เคียงได้แลกเปลี่ยนเรื่องราว ประวัติศาสตร์ของหมู่บ้าน
- 2 เพื่อให้ชุมชนบ้านรวมไทยทำความเข้าใจถึงการสร้างรากฐานและรูปแบบของชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

เวทีการประชุมเริ่มพูดคุยเกี่ยวกับการเข้ามาอยู่ในหมู่บ้านรวมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยทีมวิจัยใช้ข้อมูลจากการประชุมเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2562 มาเป็นข้อมูลในการร่วมพูดคุยกับชาวบ้าน ในครั้งนี้จะเป็นชาวบ้านรุ่นใหม่ที่จะมาร่วมกิจกรรม

ในการจัดกิจกรรมให้ทุกคนได้ทำความรู้จักกัน โดยมีการให้แนะนำตัวเองและบอกเล่าถึงการประกอบอาชีพในชุมชนและนำภาพกิจกรรมที่เกิดขึ้นในครั้งที่แล้วให้ดูเพื่อให้มีการพูดคุยและวิเคราะห์ถึงข้อมูลที่ได้ และนักวิจัยท้องถิ่นนำเสนอข้อมูลประวัติของหมู่บ้านรวมไทยที่ได้จากจัดทำเวทีก่อนหน้านี้มาพูดคุยกันต่อ ผู้เข้าประชุมให้ความสนใจในการทำประวัติศาสตร์ชุมชนมาก เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการจัดทำมัลติมีเดียของชุมชนในอนาคต และในเมื่อหมู่บ้านรวมไทยเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวอยู่แล้วก็น่าจะส่งเสริมเรื่องนี้ต่อไปด้วย

มีมุมมองจากผู้เข้าร่วมประชุมในการทำโครงการวิจัย มันคืออะไรและจะทำได้จริงไหมในเมื่อทุกวันนี้ช้างป่าก็เดินเข้ามาใกล้หมู่บ้านมากขึ้น ความปลอดภัยของเราจะเป็นอย่างไรและเราจะอยู่ร่วมกับช้างได้อย่างไร ขอดูก่อนว่าจะทำยังไง

นักวิจัยท้องถิ่นให้แนวคิดในการปรับเปลี่ยนเป็นการสร้างแนวคิดใหม่ๆในการดำเนินชีวิต ปัจจุบันเพราะถ้าเราไม่ลองปรับตัวเองก็จะมีสิ่งดึงดูดช้างให้ออกมาเร็วขึ้นและคนรุ่นต่อไปก็ใช้ชีวิตยากขึ้นกว่านี้อีก

ปัญหา/อุปสรรค

- การดำเนินกิจกรรมไม่มีความชำนาญในการพูดคุยของทีมวิจัย
- การวางแผนคน แบ่งงานไม่มีความชำนาญทำให้คนทีมวิจัยทำงานไม่ได้ตามแผนที่วางไว้

รองทิพย์ พวงทิพย์

ผู้บันทึกข้อมูลการประชุม

น้ำฝน เอี่ยมสะอาด

ผู้ตรวจบันทึกการประชุม

สรุปบันทึกการประชุม
กิจกรรมประชุมเพื่อทำความเข้าใจและเรียนรู้กระบวนการการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวก
ในการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า
วันที่ 30 พฤศจิกายน 2562 ณ ศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

ในการดำเนินงานมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1 เพื่อทำความเข้าใจระบบแนวคิดในเชิงบวกของการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า
- 2 เพื่อศึกษาพฤติกรรมลักษณะและระยะความถี่ของช้างป่าที่ออกมาจากป่าในพื้นที่ทำกินของชาวบ้าน

เนื้อหาการประชุม

หัวหน้าโครงการฯ นำเสนอและทำความเข้าใจในโครงการ การปรับตัวของเกษตรกรเพื่ออยู่ร่วมกับช้างป่าอย่างสันติ บริเวณชายขอบป่าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี หมู่บ้านรวมไทย ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป้าหมายความสำคัญของงานวิจัยที่จะช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจและเรียนรู้กระบวนการ การปรับตัวสู่การพัฒนานาระบบการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่าในพื้นที่ พร้อมสร้างเครือข่ายการทำงานในตำบลหาดขามและตำบลใกล้เคียงในพื้นที่ชายขอบป่าของอุทยานแห่งชาติกุยบุรี และให้ชาวบ้านที่ร่วมประชุมแนะนำตัวและพื้นที่ทำกินชาวบ้านและทีมวิจัยแนะนำตัวและพื้นที่ทำการเกษตรรวมถึงชาวบ้านที่สนใจเข้าร่วมรับฟัง ดร.มัทนาเข้าร่วมการประชุมและบอกเล่าถึงเมื่อก่อนว่าเหตุใด

ช้างถึงมาอยู่ในพื้นที่มาก

- ดร.มัทนา การขุดค้นพื้นที่ข้างที่มีอยู่มาในพื้นที่ เนื่องจากในป่าไม่มีน้ำ และทางชายแดนฝั่งพม่ามีปัญหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อย ทำให้ช้างป่ามาอยู่ในฝั่งประเทศไทยมากขึ้น เพราะปลอดภัยกว่าและการขุดค้นพื้นที่ในสมัยนั้นก็มีทหารเป็นผู้ดำเนินการคุยกับนายทุนที่มาเช่าพื้นที่ปลูกพืช และมาปรับปรุงเป็นแหล่งอาหารให้สัตว์ป่า ช้างป่าต่อมาหัวหน้ากรม เป็นหัวหน้าโครงการ เข้ามาฟื้นฟูป่า และแหล่งน้ำ 12 แห่งในพื้นที่โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรี ปี 2540 จากเดิมที่เคยออกมาฝูงใหญ่ก็จะกระจายเป็นฝูงเล็กและลดการออกมาจากป่า เพราะในป่ามีแหล่งน้ำแหล่งอาหารมากขึ้น และเมื่อปี 2540 การที่ช้างออกมานอกพื้นที่ตามชายขอบป่าก็จะผลักดันเข้าไปได้ง่าย เพราะในป่ามีการสร้างแหล่งอาหารและน้ำไว้ให้แล้วและอาหารที่ดีที่สุดของช้างป่าคือหญ้า
- จนท.โครงการพระราชดำริ การปลูกต้นไม้ในพื้นที่ป่า พอปลูกออกมา ช้างก็หักแบบโค่น ตันยิ่งในฤดูฝนทำลายแบบถอนราก ยางนาพอดันใหญ่ก็หัก เป็นการละลายงบประมาณ
- ชาวบ้าน อาหารที่ดีที่สุดคือ หญ้า แต่หน่วยงานราชการไม่ฟังชาวบ้านฟังแต่ผู้นำ เอางบประมาณมาเทลงในพื้นที่
- ชาวบ้าน เห็นด้วย หญ้า คืออาหารที่ดีที่สุด แต่การปลูกไม่ควรไถ แต่ควรใช้ดอกหญ้า ปลูกในฤดูฝน หรือให้เจ้าหน้าที่อุทยานพาเข้าไปหว่านในฤดูที่เหมาะสม ไม่ต้องไปทำแปลงละ 6000 บาทให้เสียงบประมาณ ถ้าทำแบบชาวบ้านแปลงละ 2000 บาทก็ได้แล้ว
- ดร.มัทนา ชาวบ้านควรพูดให้หน่วยงานภาครัฐ ให้เห็นด้วยและเข้าใจ
- ชาวบ้าน การทำงานของหน่วยงานภาครัฐที่ผ่านมา มีการทุจริตเยอะไป ทำให้การฟื้นฟูเป็นได้ช้าและไม่ตรงเป้าหมาย
- ชาวบ้าน ลุงพูดตั้งแต่อุทยานยังไม่ได้มี
- ชาวบ้าน การรวมกลุ่มกันแบบนี้เป็นความคิดที่ดี การทำแบบกลุ่มอย่าให้กลุ่มคนบางกลุ่มมาเอาที่ของเราเป็นที่หากิน

ดร.มัทนา มียังยัยคะ

ชาวบ้าน คือ เรามีพื้นที่ทำมาหากิน แต่มีกลุ่มคนมาเอาเราไปหากินโดยใช้ชื่อเราอ้าง
หลายหน่วยงานที่เคยเจอมาก็อยากมาร่วมคิดร่วมทำแก้ปัญหา

ชาวบ้านพี่ นที่ทำการเกษตร ไกล่ได้รับผลกระทบเพราะข้างจะมาถึงอยากมีส่วนร่วมด้วย

หัวหน้าโครงการฯ ส่วนใหญ่เป็นผู้ประสบภัยจากข้าง
ที่ข้างเข้าทำลายพืชผลทางเกษตร
และผู้ที่ยังไม่ได้รับผลกระทบแต่ก็
ใกล้จะถึงแล้ว ปัญหาเรื่องข้าง
เป็นปัญหาที่มีระยะเวลานานอาจ
ตั้งแต่ก่อนเริ่มก่อตั้งหมู่บ้านและ
ทวีความรุนแรงขึ้นมา โดยใน
สมัยก่อนยังไม่เข้ามาที่ทำกินส่วน
ของหมู่บ้านมากนัก

ชาวบ้าน เมื่อก่อนที่ยังไม่ถึงที่ทำกินของหมู่บ้านคงเป็นเพราะเมื่อก่อนในพื้นที่อุทยานฯ
และโครงการพระราชดำริฯ สมัยนี้เป็นที่พื้นที่ให้เข้าเพื่อทำการเกษตรจึงมีคน
ผลักดันให้ก่อน และข้างก็คงกินพืชที่ผู้เช่าที่เหล่านั้นโดยที่ไม่ต้องเดินลงมาไกล
อีกทั้งยังมีชาวบ้านอยู่ในพื้นที่บริเวณนั้นจำนวนไม่น้อย แต่เมื่อมีการเวียนคืน
พื้นที่ ข้างป่าตาย ทำให้พื้นที่ไม่คนและพืช เช่น สับปะรด ผลไม้ ฯลฯ ในพื้นที่
ข้างจึงเดินลงมาเรื่อย ๆ จนถึงพื้นที่ของชาวบ้าน และออกมาอยู่เรื่อย ๆ

ชาวบ้าน การที่หน่วยงานนำเสนอผลงานการดำเนินการว่าเป็นกุญแจโมเดล มีชุดเฉพาะ
กิจเคลื่อนที่เร็วผลักดันข้างป่า มีกล้องสามารถรายงานผลว่าข้างออกนอกพื้นที่
ได้และใช้ชุดเฝ้าระวัง รับไปผลักดันออกแต่ในความเป็นจริง พื้นที่ 20
กิโลเมตร มีกล้อง 13 ตัว ข้างเค้าจะเดินผ่านกล้องทุกตัวไหม้

หัวหน้าโครงการฯ วันนี้ที่เรามาแลกเปลี่ยนและพูดคุยกัน แต่เดิมพื้นที่ที่ได้รับความ
เสียหายมากและเผาไร่มาเป็นเวลานานคือทางโซนอ่างหิน เผามาตั้งแต่
ก่อนปี 38 และต่อมาเป็นโซนทางซอย 6 ก็เริ่มได้รับความเสียหายจากข้าง
ป่าเมื่อ 4-5 ปีที่ผ่านมาจะเป็นได้ว่าข้างเดินขยายวงกว้างขึ้น ทางโซนเขา

- น้อย เพื่อเริ่มเมื่อ 1-2ปี ที่ผ่านมา และเรามาลองดูกันว่าถ้าทำ
การเกษตรอยู่เราจะมีารออกแบบหรือดูพืชอะไรดี
- ชาวบ้าน ที่ไหนเขาน้อย
- หัวหน้าโครงการฯ ตรงด้านท้ายซอย 12 ที่พื้นที่ติดกับย่านซื้อและยาวถึงบริเวณอ่างเก็บ
น้ำ
- ชาวบ้าน ในเวทีใหญ่ๆ พูดมากก็ไม่ได้ มีคนบอกว่าจะหิวไปเก็บ มีคนมาบอกทำ
ให้ในครั้งต่อไปเราไม่ได้เข้าไปพูดรับฟังในเวทีไหนเลย
- ชาวบ้าน เราไม่กล้าออกความเห็นอะไรมาก
- หัวหน้าโครงการฯ ทราบว่าในปัจจุบันมีภาวะกดดันหลายอย่างในพื้นที่ ยิ่งตอนนี้ภัยบุรี
เป็นพื้นที่แก้ปัญหาได้ระดับประเทศไปแล้ว
- ดร.มัทนา โครงการฯนี้่น่าศึกษามาก
- ดร.มัทนา ในพื้นที่ของโครงการพระราชดำริฯ ก็เป็นพื้นที่ตัวอย่างได้เป็นอย่างดี ที่
หัวหน้ากรมฯ ทำไว้เป็นแปลงตัวอย่างและเป็นแปลงที่เราจะศึกษาว่าข้างไม่กิน
- จนท.โครงการพระราชดำริ พืชที่ปลูกไว้ข้างทำลายแทบจะทุกชนิด เช่น ไม้ กระถ่อน
ดาหลา พืชหัวตะไคร้หอม ก็มีทำลายจนไม่กล้าเดินออกไป
นอกอาคาร
- ดร.มัทนา ตะไคร้หอมในไร่ก็ปลูกยังไม่กินแต่อาจปลูกไม่เยอะก็ได้
- หัวหน้าโครงการฯ ในไร่ก็ปลูกข้างยังไม่ทำลาย มีกระชาย ข่า หรือเพราะอาจปลูก
หลากหลาย
- ดร.มัทนา ผักหวาน ถั่วที่ไหน ข้างไม่กิน ชะอมก็ไม่กิน
- ชาวบ้าน ชะอมที่หักยอดกินเลย
- ดร.มัทนา แสดงว่าในไร่ทำระบบการป้องกันดี แต่ก็ต้องรอดูต่อ
- ชาวบ้าน หมาก กับกาแฟ ที่ปลูกในไร่ไม่หัก เดินผ่าน
- จนท.โครงการพระราชดำริ ในโครงการฯกาแฟ ไม่หักนะ

- ชาวบ้าน เมื่อก่อนมีนักศึกษา来做โครงการมากันเป็น 100 คน มาช่วยกันปลูกชะอม เป็นแนวกันข้างป่า แต่ก็ไม่เหลือ
- ดร.มัทนา แสดงว่าอะไรที่คนกินได้ ช่างกินได้หมด
- ชาวบ้าน ยังงัยเราก็ต้องดูพืชที่ข้างกินน้อยที่สุด หรือเดินผ่านแล้วความเสียหายน้อยที่สุด
- ชาวบ้าน อาจเป็นเพราะพื้นที่ของโครงการพระราชดำริกว้างและเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ยิ่งในเวลากลางคืนจึงทำให้ช่างประจำอยู่ในพื้นที่นานจนมีเวลาทำลายพืช
- หัวหน้าโครงการฯ การที่เราทำโครงการในครั้งนี้เพื่อเป็นทางเลือกและแนวทางในการปรับตัวของพวกเรา(เกษตรกร)ที่ต้องเฝ้าไร่กันอยู่ทุกคืน ในตอนนี้เรายังอดนอนไหวกันแต่ในอนาคตถ้าเรายังทำการเกษตร ปลูกพืชแบบเดิม ตัวเราก็แก่ลงแล้วพวกเราจะทำยังงัยกัน
- หัวหน้าโครงการฯ มาเรื่องการเก็บข้อมูลมาช่วยกันออกแบบว่าเราอย่างได้อะไรบ้าง
- ดร.มัทนา เราทำแผนที่หมู่บ้านคร่าวก่อนดีกว่าไหม
- ทีมวิจัย เค้าเราเริ่มที่แต่ละแปลงที่ดีกว่าว่าอยู่ที่ไหนกันบ้าง แล้วจะจับพิกัดเพื่อทำแผนที่ของแต่ละแปลง ตอนนี้อาแบบง่ายๆ ถ้าช่างเข้าก็ถ่ายรูปส่งมาในไลน์
- ชาวบ้าน ใช้ไม่เป็น โทรศัพท์ถ่ายรูปไม่ได้
- หัวหน้าโครงการฯ ตอนนี้อยากให้ทุกคนช่วยกันว่าในรูปแบบ ตัวอย่าง เช่น ช่างเข้ามาก็ โมง กี่ตัว ลักษณะเด่นเอาไหม ตัวผู้ ตัวเมีย
- ชาวบ้าน ถ้ามีกระดาษมาให้กรอกยังพอทำได้ ถ่ายรูปอะไรไม่เป็น
- ชาวบ้าน ตอนนีการเฝ้าช่างเริ่มปล่อยเพราะร่างกายไม่ไหว แก่ตัวลงทุกวัน
- ชาวบ้าน บางทีนอนทำยรถยนต์ ช่างมายืนใกล้ทำยรถยนต์ ตายังมองไม่เห็นเลย เราตกใจ
- ชาวบ้าน ตอนนีเฝ้าไม่ไหวแล้ว ลูกหลานก็ไม่มี
- ดร.มัทนา จำนวนไร่ ปลูกอะไร ข้อมูลพวกนี้จะเป็นข้อมูลเริ่มต้น จำนวนต้นปลูก
- ชาวบ้านลงวันที่อีก ไลน์อะไม่เป็น

- ทีมวิจัย เก็บเป็นรายเดือนไหม้คะช่วงเวลา ช่างเจตั่ว ได้ยินเสียง ใครช่วยผลักดัน ในกรณีที่ช่างไม่ได้เข้ามาในพื้นที่เราแต่เข้ามาในพื้นที่ใกล้เคียง
- ชาวบ้าน วันที่ ช่วงวันที่ เวลา ความเสียหายมากเท่าไร
- ชาวบ้าน เองง่ายๆ ก่อน
- หัวหน้าโครงการฯ มีอะไรเพิ่มเติมอีกไหม
- ดร.มัทนา วันที่ เวลา มันควรอยู่ในตาราง เห็นตัว ได้ยินเสียง กับร่องรอย ถ้าไม่เห็นตัวจะลงอย่างไร เห็นตัว
- ชาวบ้าน ถ้าเห็นร่องรอย ความเสียหายถ้าเข้ามาแล้วไม่ใช่ไรเรา
- ชาวบ้าน ช่างเข้ามาแต่ไม่หักมะม่วงในไร่ คิดว่าช่าง 1 ตัว แต่อุทยานบอกว่า 4 ตัว ได้ยินเสียงก็จุดเห็นแค่ตัวเดียว
- ดร.มัทนา เราคิดถึงหลักว่าถ้าช่างเข้ามาในพื้นที่ ต้องเก็บอะไรบ้าง แล้วถ้ามาไรช่างใครไล่ออกจากพื้นที่ แล้วถ้าเป็นเราที่ไล่ช่างออกจะเก็บข้อมูลอย่างไร
- ทีมวิจัย รูปแบบ ด้านบนก็จะแสดงข้อมูลของเจ้าของไร่ ในตาราง วันที่ เวลา ลักษณะการเข้ามา ร่องรอย จำนวน มาในพื้นที่ของตัวเองหรือพื้นที่ใกล้เคียง ความเสียหาย ใครเป็นคนผลักดันออก
- หัวหน้าโครงการฯ เด่วการสรุปรูปแบบเด่วเอามาให้ดูในครั้งหน้านะคะ แล้วมาช่วยกันปรับปรุงว่าเพิ่มหรือลดอะไร ในการจับพิกัดพื้นที่ เด่วเรานัดวันกันออกสำรวจอีกทีหนึ่ง

ข้อสรุปจากเวทีการประชุม

การจัดการประชุมของทีมวิจัย เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่าและผู้สนใจ เพื่อเป็นสร้างกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน ในการประเมินสถานการณ์การอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่าในพื้นที่ในระยะแรกให้ทีมวิจัยได้รู้จักการวิเคราะห์เพื่อวางแผนสำหรับชุมชน

อีกมุมที่เห็นชาวบ้านได้พูดและแสดงความคิดเห็นในการประชุมที่ไม่หน่วยงานราชการเข้ามามีส่วนร่วมให้เค้าได้ระบายและพูดออกมาว่าเค้าได้พบเจออะไรมาบ้างในการดูแลพื้นที่ทำ

การเกษตรของตัวเอง ได้แสดงความเห็นในการจัดทำรูปแบบเพื่อกรอกข้อมูลที่ข้างเข้ามาในพื้นที่ และประเด็นเรื่องพืชในพื้นที่ของชาวไร่ที่อยู่ตามแนวขอบชายป่าที่ได้รับความเสียหายน้อยเมื่อ ข้างเข้ามาในพื้นที่ ก็จะช่วยลดในการประชุมเรื่องการเปลี่ยนพืช

ชูชาติ	แนววัน	ผู้บันทึกข้อมูลการประชุม
น้ำฝน	เอี่ยมสะอาด	ผู้ตรวจบันทึกการประชุม

สรุปเวทีกิจกรรม

สำรวจพื้นที่จริงตามจุดต่างๆ และแนวชายป่าทั้งหมด เพื่อเก็บข้อมูลการกระจายของช้างป่า

วันที่ 3 ธันวาคม 2562

ณ ห้องประชุมศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

โดยมีวัตถุประสงค์

4. เพื่อให้ได้รู้ถึงสภาพพื้นที่จริงตามแนวกันชนระหว่างพื้นที่ทำกินและแนวชายป่า
5. เพื่อให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตลอดแนวชายป่าที่ช้างป่าออกมาในพื้นที่ทำกิน
6. เพื่อได้ข้อมูลประกอบการจัดทำแผนที่มีการเคลื่อนที่ของช้างป่าเพื่อการวางแผนด้านการเกษตรและการทำห้ำหุ้มชน

การจัดทำเวทีประชุมและการลงสำรวจข้อมูลตามพื้นที่จริงตลอดแนวชายป่าที่ช้างป่าออกมาในพื้นที่ทำการเกษตรของชาวบ้าน ทีมวิจัยได้ดำเนินกิจกรรมในพื้นที่หมู่ที่ 7 บ้านรวมไทย เพื่อสำรวจปัจจัยที่ทำให้ช้างป่าเข้ามาในพื้นที่การเกษตร การผลักดัน การป้องกัน และความคิดทัศนคติของชาวบ้านที่เฝ้าไร่ต่อช้างป่า ในการจัดเวทีประชุมผู้ที่เข้าร่วมเป็นผู้ได้รับผลกระทบเป็นประจำที่มีพื้นที่ทำการเกษตรที่ช้างป่าเข้าถึงพื้นที่แทบทุกวันทั้งด้านในและด้านหน้าชายขอบป่า และผู้ร่วมสนใจเพื่อรับฟังการดำเนินกิจกรรมของโครงการวิจัยฯ เนื่องจากพื้นที่การเกษตรของตนเองยังไม่ถูกช้างป่าเข้าลายพืชเกษตร

รูปแบบกิจกรรมการเก็บข้อมูลช้างป่า

1. การเก็บข้อมูลช้างป่าที่เข้ามาในพื้นที่การเกษตรในเวลากลางคืน
2. การสำรวจพื้นที่ชายขอบป่าระหว่างพื้นที่ป่าและพื้นที่ทำกินของชาวบ้านด้วยรถมอเตอร์ไซด์หรือเดินสำรวจของทีมวิจัยร่วมกับชาวบ้านและ จนท. อุทยานแห่งชาติกุยบุรี
3. การสำรวจพื้นที่ทำการเกษตรที่เสียหาย และช่องทางด่าน (ช่องทางเดินที่ช้างออกเป็นประจำ) ของช้างป่าที่เข้ามาในพื้นที่ พร้อมบันทึกพิศักในการจัดทำแผนที่
4. สำรวจเส้นทางระหว่างแนวพื้นที่ทำกินของชาวบ้านและพื้นที่อุทยาน/โครงการพระราชดำริ โดยทีมพี่เลี้ยงโครงการฯ สมาชิกทีมวิจัยชาวบ้านที่สนใจเพื่อเก็บข้อมูลพฤติกรรมของช้างป่า ผลกระทบที่เกิดขึ้น พืชที่ปลูกในแปลงเกษตรส่วนใหญ่ปลูกอะไร พร้อมเก็บพิศักของแปลงที่ เพื่อวางแผนการทดลองการปรับเปลี่ยนพืช

สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

4. ชาวบ้านไม่ทราบการเคลื่อนย้ายของช้างนอกพื้นที่การเกษตรของตนเอง
5. การปลูกพืชส่วนใหญ่ยังเป็นพืชอาหารของช้างป่า
6. มีความสนใจรูปแบบการสำรวจพื้นที่

รองทิพย์ พวงทิพย์ ผู้บันทึก
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจบันทึก

สรุปบันทึกการประชุม
กิจกรรมประชุมทำความเข้าใจและเรียนรู้กระบวนการการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวก
ในการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่าในทิวเขาย้อยและผู้ที่เกี่ยวข้อง
วันที่ 17 ธันวาคม 2562
ณ ศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

ในการดำเนินงานมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อทำความเข้าใจระบบแนวคิดในเชิงบวกของการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมลักษณะและระยะความถี่ของช้างป่าที่ออกมาจากป่าในพื้นที่ทำ
กินของชาวบ้าน

ในการประชุมมีการสรุป ดังต่อไปนี้

- ทิวเขาย้อยนำเสนอข้อมูลและประเภทของพืช ที่ได้จากการสำรวจพื้นที่บางส่วนในพื้นที่
หมู่บ้านรวมไทย หมู่ที่ ๗ เพื่อร่วมกันพูดคุยกับชาวบ้านในเบื้องต้น เนื่องจากพืชที่ปลูกจะ
เปลี่ยนไปตามเวลา แต่พืชที่เป็นหลักตลอดจะมีตามที่สำรวจมา

แปลงที่	เริ่มต้น		สิ้นสุด		ผู้ครอบครอง ชื่อ - สกุล		พืช
	X	Y	X	Y			
1	0570735	1340319	0570695	1340304	นายไพศาล	นาคทอง	ยางพารา
2	0570695	1340304	0570580	1340593	นายเด็ช	เกษมสุขไพศาล	สับปะรด
3	0570580	1340593	0570448	1340725	นายสมมาศ	สุนทร	สับปะรด
4	0570448	1340725	0570330	1341038	นายอู๊ด	ปลื้สุวรรณ	ยางพารา
5	0570330	1341038	0570323	1341396	นางสมพงษ์	ศิริณี	สับปะรด
6	0570323	1341396	0570242	1341602	นางบุญหุบ	ทิมประเสริฐ	สับปะรด
7	0570242	1341602	0570405	1342064	นายสมจิตร	วงษ์วรรณ	ยางพารา
8	0570405	1342064	0570517	1342112	นางวรรณ	ตนาลี	ยางพารา
9	0570517	1342112	0570598	1342137	นางอารีย์	กม้น	ยางพารา
10	0570598	1342137	0570763	1342158	นายประเสริฐ	รักดี	ยางพารา
11	0570763	1342158	0570858	1342155	นายจาวุฒ	นุชศิริ	ยางพารา
12	0570858	1342155	0571130	1342143	นายสุกิจ	กม้น	สับปะรด
13	0571130	1342143	0571133	1342133	นายธนศิษฐ์	พิบูลย์วัฒนา	ยางพารา
14	0571133	1342133	0571524	1342142	นางสำลี	ทองสุข	สับปะรด
15	0571524	1342142	0571598	1342142	นางจันทร์จิลา	ภูม้ง	สับปะรด
16	0571598	1342142	0571655	1342143	นายละมัย	เอนเอด	สับปะรด

โดยส่วนใหญ่เป็นพืชเศรษฐกิจ เช่น สับปะรดและยางพารา จึงเป็นพืชดึงดูดช้างให้ออกมานอกพื้นที่ป่าอยู่แล้ว

-แนวทางการสำรวจข้อมูลที่เราเก็บไปเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2562 เอาตามความสมัครใจที่จะเก็บข้อมูลเนื่องจากอยากให้เข้าร่วมด้วยความสมัครใจ และก็จะได้ข้อมูลที่จริงเพื่อนำมาวิเคราะห์กันต่อไป

-การปรับเปลี่ยนพืช ได้รับความสนใจแต่ถ้าเปลี่ยนแล้วจะขายใคร แล้วถ้ามีเยอะอีก ปัญหาของหมู่บ้านรวมไทย พอเข้าฤดูแล้งจะไม่มีน้ำในพื้นที่อาจทำให้พืชล้มลุกไม่สามารถเจริญเติบโตได้และอาจไม่ได้ผลเท่าที่ควร แต่ในเบื้องต้นอยากให้ทำร่วมกันทำข้อมูลพืชที่ช้างไม่กิน หรือกินน้อยมาเพื่อดำเนินการต่อไป จะได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น เกษตรอำเภอกุยบุรีมาร่วมพูดคุยด้วย

ชูชาติ แนวนัน ผู้บันทึกการประชุม
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจรายงานการประชุม

สรุปเวทีกิจกรรม

สำรวจพื้นที่จริงตามจุดต่างๆ และแนวชายป่าทั้งหมด เพื่อเก็บข้อมูลการกระจายของช้างป่า

วันที่ 12 มกราคม 2563

ณ ห้องประชุมศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

โดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ได้รู้ถึงสภาพพื้นที่จริงตามแนวกันชนระหว่างพื้นที่ทำกินและแนวชายป่า
2. เพื่อให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตลอดแนวชายป่าที่ช้างป่าออกมาในพื้นที่ทำกิน
3. เพื่อได้ข้อมูลประกอบการจัดทำแผนที่การเคลื่อนที่ของช้างป่าเพื่อการวางแผนด้านการเกษตรและการทำห้ำหุ้มชน

นำเสนอข้อมูลที่สำรวจจากทีมวิจัยและชาวบ้านที่สนใจ

-สำรวจข้อมูลพืชที่ช้างไม่กินบริเวณชายขอบป่าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี พื้นที่ของโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริและพื้นที่ของชาวบ้านที่มีไร่อยู่ติดขอบชายป่า

จากการสำรวจพืชที่ไม่ได้รับความเสียหายจากช้างป่าที่ยังคงมีอยู่ในพื้นที่อยู่จนถึงปัจจุบัน

จำนวน	ชนิดของพืช	ได้รับผลกระทบ	ไม่ได้รับผลกระทบ
1	สับปะรด	/	
2	ยางพารา	/	
3	กระชาย		/
4	กาแฟ		/
5	ขมิ้น		/
6	ตะไคร้		/
7	สามสีบ		/
8	ลำไย		/
9	มะกรูด		/
10	ขนุน	/	
11	บอระเพ็ด		/
12	สะเดา		/

13	มักเฒ่า		/
14	ลองกอง		/
15	มะตูม		/
16	มะพร้าว	/	
17	ไพล		/
18	มะนาว		/
19	ข่า		
20	ปาล์ม	/	
21	มะละกอ	/	
22	มะม่วง	/	
23	ว่านหางจระเข้	ยังไม่แน่นอน	

จากตารางข้อมูลพืชที่เป็นพืชเศรษฐกิจที่มีปลูกในพื้นที่การเกษตรของชาวบ้าน จำนวน 7 ชนิด ได้แก่ สับปะรด ยางพารา ขนุน มะพร้าว ปาล์ม มะละกอ มะม่วง เป็นพืชที่ได้รับผลกระทบจากการกั้นและเข้าทำลายเมื่อออกผลผลิต ส่วนพืชที่ไม่ได้รับผลกระทบ ได้แก่ กระชาย กาแฟ ขมิ้น ตะไคร้ สามสิบ ลำไย มะกรูด บอระเพ็ด สะเดา มักเฒ่า ลองกอง มะตูม ไพล มะนาว ข่า รวมจำนวน 15 ชนิด และพืชที่ยังไม่มีข้อมูลแน่นอนอีก 1 ชนิด ได้แก่ ว่านหางจระเข้

-ทีมวิจัยและชาวบ้านที่สนใจสำรวจตามแบบบันทึกข้อมูลและสภาพพื้นที่ของหมู่บ้านรวมไทยเพื่อกำหนดพิกัดและนำมาพูดคุยในครั้งต่อไป

สรุปกิจกรรมการใช้วิทยุสื่อสาร
กิจกรรมสำรวจพื้นที่จริงตามจุดต่างๆ และแนวชายป่าทั้งหมด
เพื่อเก็บข้อมูลการกระจายของช้างป่า
ณ ท้ายไร่นางทองม้วน เอี่ยมสะอาด

- การใช้วิทยุเพื่อการติดต่อสื่อสารในการเก็บข้อมูลช้างป่าที่เข้ามาในพื้นที่การเกษตร
ได้เชิญวิทยากรจาก มูลนิธิวัดกุยบุรีที่ดูแล – ตอบรับวิทยุสื่อสารของศูนย์กู้ภัย มาช่วยให้
ความรู้เรื่องการใช้วิทยุ การกำหนดช่องสัญญาณและกำหนดนามเรียกขาน
- กำหนดรหัสเรียกแทนชื่อเวลาใช้เรียกสอบถามหรือแจ้งเหตุคือ
 - 01 ไร่ของน้ำฝน น้ำฝน เอี่ยมสะอาด
 - 02 ไร่ของน้องเอ๋ รongทิพย์ พวงทิพย์
 - 03 ไร่ของพี่ศักดิ์ สมพร ภูซัง
 - 04 ไร่ของน้ำรอด ละมัย เอ็มโอด
 - 05 ไร่ของน้ำใหญ่ จันทร์จิลา ภูซัง
 - 06 ไร่ของพี่หยก ตรุณรัตน์ กล้าหาญ
- การตั้งรหัสช่องสื่อสารในวิทยุจะตั้งรหัสที่ใช้พูดคุยกันเฉพาะในทีมวิจัย คือ
 - 165.550 เป็นช่องสัญญาณเฉพาะของทีมเฝ้าระวังช้างป่า
 - 173.775 เป็นช่องสัญญาณที่ใช้ร่วมกับอุทยานกุยบุรี เฉพาะชุดผลักดันช้างป่า

ผู้เชี่ยวชาญการใช้วิทยุสื่อสารประจำมูลนิธิหลวงพ่อบุญ วัดกุยบุรี

ชาวไร่ที่เก็บข้อมูลข้างป่าร่วมเรียนและรับวิทยุไปช่วยในการเก็บข้อมูล

รองทิพย์ พวงทิพย์ ผู้บันทึก
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ตรวจบันทึก

สรุปบันทึกการประชุม
กิจกรรมประชุมเพื่อทำความเข้าใจและเรียนรู้กระบวนการการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวก
ในการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า
วันที่ 15 มกราคม 2563
ณ โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรี

ในการดำเนินงานมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1 เพื่อทำความเข้าใจระบบแนวคิดในเชิงบวกของการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า
- 2 เพื่อศึกษาพฤติกรรมลักษณะและระยะความถี่ของช้างป่าที่ออกมาจากป่าในพื้นที่ทำกินของชาวบ้าน

การประชุมมีการสรุป ดังนี้

-แลกเปลี่ยนสถานการณ์ช้างและสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังช้างป่าของชาวบ้าน

เมื่อเก็บข้อมูลมาสู่ระยะหนึ่ง ทางทีมวิจัยมีข้อเสนอแนะในการสร้างเครือข่ายในการเฝ้าระวังช้างป่าเพื่อเชื่อมกับทางอุทยานกุยบุรีและชาวบ้านที่มีอยู่เดิม โดยเป็นการเฝ้าระวังช้างของพื้นที่การเกษตรที่อยู่ในแนวป่าชายขอบเป็นการทดลอง 6 แปลงก่อน(ที่ร่วมเก็บข้อมูล) โดยใช้วิทยุสื่อสารเป็นเครื่องมือในการบอกเส้นทางของช้างป่าที่เข้ามาพื้นที่ทำการเกษตร และแจ้งเตือนกันเป็นระยะที่ไร้ติดกัน มีไร่ของหัวหน้าโครงการฯ (น้ำฝน เอี่ยมสะอาด) เป็นคนเชื่อมโยงเมื่อมีเหตุเกิดขึ้น เริ่มใช้ให้เร็วที่สุด ภายในเดือนมกราคม 63มีขั้นตอน ดังนี้

1. มีการจัดอบรมการใช้วิทยุสื่อสาร มารยาทในการใช้วิทยุสื่อสาร กำหนดรหัสที่ใช้
ง่ายๆสำหรับชาวบ้านโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญจากมูลนิธิหลวงพ่อกุญชรบุรี
2. กำหนดรหัสเรียกแทนชื่อเวลาใช้เรียกสอบถามหรือแจ้งเหตุคือ
 - 01 ไร่ของน้ำฝน น้ำฝน เอี่ยมสะอาด
 - 02 ไร่ของน้องเอ๋ รongทิพย์ พวงทิพย์
 - 03 ไร่ของพี่ศักดิ์ สมพร ภูซัง
 - 04 ไร่ของน้ารอด ละมัย เอ็มโอด
 - 05 ไร่ของน้าใหญ่ จันทร์จิลา ภูซัง
 - 06 ไร่ของพี่หยก ดรุณรัตน์ กล้าหาญ
3. การตั้งรหัสช่องสื่อสารในวิทยุจะตั้งรหัสที่ใช้พูดคุยกันเฉพาะในทีมวิจัย คือ

165.550 เป็นช่องสัญญาณเฉพาะของทีมเผ่าระวังช้างป่า

173.775 เป็นช่องสัญญาณที่ใช้ร่วมกับอุทยานกุญชรบุรี เฉพาะชุดผลักดันช้างป่า
ขป.2
4. ประสานงานกับ จนท.อุทยานกุญชรบุรี ชุด ขป. (ชุดป้องกันช้างป่า)เพื่อขอเข้าร่วม
ความถี่ที่อุทยานกุญชรบุรีและชาวบ้านที่ใช้เดิมอยู่แล้ว และทดลองเชื่อมสัญญาณ

-นัดประชุมย่อยสำหรับผู้ที่ใช้วิทยุและอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยวันและเวลานัดกันได้
ตามสะดวกเพราะเป็นการพูดคุยและเรียนรู้การใช้วิทยุที่ถูกต้อง

ชูชาติ แนววัน ผู้บันทึกการประชุม
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจบันทึกการประชุม

สรุปกิจกรรม

สำรวจพื้นที่จริงตามจุดต่างๆ และแนวชายป่าทั้งหมด เพื่อเก็บข้อมูลการกระจายของช้างป่า

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2563

ณ ห้องประชุมศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

โดยมีวัตถุประสงค์

4. เพื่อให้ได้รู้ถึงสภาพพื้นที่จริงตามแนวกันชนระหว่างพื้นที่ทำกินและแนวชายป่า
5. เพื่อให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตลอดแนวชายป่าที่ช้างป่าออกมาในพื้นที่ทำกิน
6. เพื่อได้ข้อมูลประกอบการจัดทำแผนที่มีการเคลื่อนที่ของช้างป่าเพื่อการวางแผนด้านการเกษตรและการทำห้ำหุ้มชน

กิจกรรมการสำรวจพื้นที่และข้อมูลความถี่ช้างป่า

-กิจกรรมการสำรวจพื้นที่การเกษตรที่ได้รับความเสียหายและการเก็บข้อมูลช้างป่าที่ออกมานอกพื้นที่ป่า โดยทีมวิจัยและชาวบ้านที่สนใจ นำเสนอข้อมูลเพื่อวางแผนการปรับเปลี่ยนพืชเกษตรและการพูดคุยในครั้งต่อไปได้

ข้อมูลความถี่ของช้างป่า ที่เริ่มเก็บมาในระยะเวลา 15 ธันวาคม 2562

เดือนธันวาคม 2562 (ตั้งแต่วันที่ 15 – 31 ธันวาคม 2562)

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลช้างป่า	การผลักดัน	พื้นที่ไร่
15 ธ.ค.62	01.30น	หักกิ่งยางพารา 2 ต้น และลวดเสียหาย	ผลักดันเอง	สมเดช
	21.30 น.	กระทิง 1 ตัว (ทำร้ายบริเวณฝายน้ำ)	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	03.00 น.	ช้าง ๑ ตัว กินสับประรด 100 ลูก	ผลักดันเอง	ลำลี
16 ธ.ค.62	04.30 น.	ช้าง 1 ตัวหักต้นยางพารา 1 ต้นและต้นสะตอ 1 ต้น	ผลักดันเอง	สมเดช
17 ธ.ค.62	04.30 น.	ช้าง 3 ตัว หักต้นสน 3 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
18 ธ.ค.62	22.00 น.	ช้าง 3 ตัวหักต้นยางพารา 3 ต้น และลวดกันช้างเสียหาย	ผลักดันเอง	สมเดช
19 ธ.ค.62	20.45 น.	วัวกระทิง 1 ตัว แหล่งน้ำทำร้าย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	01.45 น.	ช้าง 5 ตัว หักกล้วย 5 กอ /ต้นสน 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลช้างป่า	การผลักดัน	พื้นที่ไร
23 ธ.ค.62	01.45 น.	ช้าง 5 ตัวมะพร้าว 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
24 ธ.ค.62	ไม่ทราบ	ไม่เห็นตัว มะพร้าว 10 ต้น	ออกเอง	น้ำฝน

สรุปข้อมูลเพื่อศึกษาพฤติกรรม จำนวน ความถี่ของช้างป่าที่ออกมาในพื้นที่
ทางการเกษตรของชาวบ้านในหมู่บ้านรวมไทย

เดือน/ปี	จำนวน ครั้ง	ช่วงเวลา	ความเสียหาย	พื้นที่	หมายเหตุ
15-31 ธ.ค. 62	10 ครั้ง	แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ 18.00น-00.00น จำนวน 3 ครั้ง 00.00น-06.00น จำนวน 7 ครั้ง	-มะพร้าว 10 ต้น -กล้วย 5 กอ -ยางพารา 3 ต้น -สตอ 1 ต้น -ต้นสน 5 ต้น -สับปะรด 100 ต้น -ผลไม้ที่ขึ้นเสียหายทุก แปลง -ช้างที่เข้าทำลายจะมี จำนวนตั้งแต่ 1-5 ตัว	อ่างหิน บ้านรวม ไทย	-ช้างที่ผลักดัน ออกนอกพื้นที่ การเกษตรมี ความรุนแรงขึ้น โดยหันหน้าวิ่ง เข้าใส่ -การผลักดัน เป็นตัวเจ้าของ พื้นที่ และมี จนท.ขอ.มาช่วย ในบางครั้ง

จากข้อมูลความถี่ของช้างป่า เดือนมกราคม 63 (ตั้งแต่วันที่ 1 – 31มกราคม 2563)
เดือนมกราคม 2563

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลช้างป่า	การผลักดัน	พื้นที่ไร
4 ม.ค.63	02.45น.	ช้าง 1 ตัว	ผลักดันเอง	น้ำฝน
7 ม.ค.63	01.26 น.	ช้าง 1 ตัว (ต้นมะขาม)	ผลักดันเอง	น้ำฝน
8 ม.ค.63	00.46 น.	ช้าง 1 ตัว หักต้นสน 1 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
9ม.ค.63	00.00น.	ช้าง 1 ตัว	ผลักดันเอง	ปราณี

13ม.ค.63	22.15 น.	ช่าง 2 ตัว แม่ลูกกล่องคลอง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
14ม.ค.63	18.45 น.	ช่าง 6 ตัว เล่นน้ำท้ายไร่(เตรียมดินข้าม)	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	01.45 น.	ช่าง 1 ตัว บริเวต้นมะขาม	ผลักดินเอง	น้ำฝน
15ม.ค.63	20-22 น.	ช่าง 2 ตัว หักกิ่งยางพารา 2 ต้น	ผลักดินเอง	สมเดช
16ม.ค.63	21.00น.	ช่าง 2 ตัว รอดลวด	ผลักดินเอง	สมเดช
19ม.ค.63	18.00น.	ช่าง 1 ตัว เล่นน้ำท้ายไร่	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	19.30น.	ไต่ยีนเสีย ไม่เห็นตัว	ผลักดินเอง	จันทร์จิลา
	18.30น.	ช่าง 1 ตัว สับประรด 300 ต้น	ผลักดินเอง	สมพร
20ม.ค.63	22.45น.	ช่าง 3 ตัว ต้นมะม่วง 8 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	18.00น.	ช่าง 4 ตัว สับประรด 1000 ต้น	ผลักดินเอง	สมพร
22ม.ค.63	20.00 น.	ช่าง 3 ตัว	ผลักดินเอง	สมพร
	23.00น.	ช่าง 1 ตัว หักต้นมะม่วง 3 ต้น, ไข่ 2 กอ	ผลักดินเอง	น้ำฝน
23ม.ค.63	00.46 น.	ช่าง 1 ตัว หักต้นสน 1 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	05.00น.	ช่าง 2 ตัว ไม่ได้รับความเสียหาย	ผลักดินเอง	สมพร
25ม.ค.63	21.30 น.	ช่าง 1 ตัว ไม่ได้รับความเสียหาย	ผลักดินเอง	สมพร
	21.00น.	ช่าง 2 ตัว สับประรดเสียหาย 2,000 ต้น	ผลักดินเอง	จันทร์จิลา
	04.00น.	ช่าง 5 ตัว เดินออกท้ายไร่ ต้นมะขาม	ผลักดินเอง	น้ำฝน
26ม.ค.63	23.45 น.	ช่าง 1 ตัว เดินเข้าตรงต้นมะขาม	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	19.30 น.	ช่าง 3 ตัว สับประรด 3,000 ต้น	ผลักดินเอง	สมพร
27ม.ค.63	23.00 น.	ช่าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	สมพร
28ม.ค.63	21.00น.	ช่าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	จันทร์จิลา
วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลช่างป่า	การผลักดิน	พื้นที่ไร่
29ม.ค.63	20.00น.	ช่าง 3 ตัว สับประรด 3,000 ต้น	ผลักดินเอง	จันทร์จิลา
	19.00น.	ช่าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	สมพร
	18.40น.	ช่าง 4 ตัว เล่นน้ำท้ายไร่	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	21.00น.	วักระทิง 1 ตัว ข้ามต้นมะขาม	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	00.48 น.	ช่าง 3 ตัว ขนลวด	ผลักดินเอง	น้ำฝน
30ม.ค.63	20.00น.	ช่าง 3 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	สมพร

	19.30น.	ช่าง 5 ตัว เล่นน้ำท้ายไร่ เตรียมเดินข้าม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	22.45น.	ช่าง 1 ตัว เดินข้ามตรงต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	23.00น.	ได้ยินเสียงหักไม้ ไม่เห็นตัว ไร้จำเขี้ยว		น้ำฝน
31ม.ค.63	01.30น.	ช่าง 1 ตัวไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
	21.30น.	ได้ยินเสียงไร้ข้างเคียง		จันทร์จิลา

สรุปข้อมูลเพื่อศึกษาพฤติกรรม จำนวน ความถี่ของช้างป่าที่ออกมาในพื้นที่ทางการเกษตรของ
ชาวบ้านในหมู่บ้านรวมไทย

เดือน/ปี	จำนวนครั้ง	ช่วงเวลา	ความเสียหาย	พื้นที่	หมายเหตุ
ม.ค. 63	35 ครั้ง	แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ 18.00น - 00.00 น จำนวน 27 ครั้ง 00.00น - 06.00 น จำนวน 8 ครั้ง	-ต้นสน 2 ต้น -ต้นยางพารา 2 กิ่ง -สับประรด 9,300 ต้น -ต้นมะพร้าว 8 ต้น -ไผ่ 2 กอ -ลวดที่ใช้กันเสียหายทุกแปลง	อ่างหิน บ้านรวม ไทย	-ช่างที่ผลักดันออกนอกพื้นที่การเกษตรมีความรุนแรงขึ้นโดยหันหน้าวิ่งเข้าใส่ -การผลักดันเป็นตัวเจ้าของพื้นที่ -ช่างที่เดินผ่านโดยไม่ลายพืชเกษตรในพื้นที่ -ช่างบริเวณในป่าของโครงการพระราชดำริ

จากข้อมูลทางที่มวิจัยและผู้สนใจ สํารวจพื้นที่ของหมู่บ้านรวมไทย (อ่างหิน)ตั้งแต่
ห้วยท้ายไร่นายพีระ สุกิจปราชญ์นิจ เลาะไปตามลำห้วย พบพื้นที่ด้านข้างหลายจุดที่ข้างเดินข้าม
จากพื้นที่ป่าเข้าพื้นที่ทำกินของชาวบ้าน ต่อมาเป็นไร่นางทองม้วน เอี่ยมสะอาด มีด้านที่
ข้างข้ามตรงจุดต้นมะขาม มีรอยเท้าสัตว์ป่า ข้างป่า กระทั่งป่า มากมาย

สํารวจพื้นที่ตามแนวชายขอบป่าระหว่างพื้นที่ทำกินและพื้นที่ป่า

ตารางการลงพื้นที่จริงของทีมวิจัยและชาวบ้านผู้ได้รับผลกระทบจากช้างป่า เพื่อจดพิกัดพื้นที่
ทำกินที่ติดแนวชายขอบป่าและพืชเกษตรที่มีในพื้นที่เพื่อนำไปใช้ในการพูดคุยและร่วมกัน

วิเคราะห์

แปลงที่	เริ่มต้น		สิ้นสุด		ผู้ครอบครอง ชื่อ - สกุล		พืช
	X	Y	X	Y			
1	0570735	1340319	0570695	1340304	นายไพศาล	นาคทอง	ยางพารา
2	0570695	1340304	0570580	1340593	นายเด็ช	เกษมสุขไพศาล	สับปะรด
3	0570580	1340593	0570448	1340725	นายสมมาศ	สุนทร	สับปะรด
4	0570448	1340725	0570330	1341038	นายอู๊ด	ปลื้สุวรรณ	ยางพารา
5	0570330	1341038	0570323	1341396	นางสมพงษ์	ศิริณี	สับปะรด
6	0570323	1341396	0570242	1341602	นางบุญหุบ	ทิมประเสริฐ	สับปะรด
7	0570242	1341602	0570405	1342064	นายสมจิตร	วงษ์วรรณ	ยางพารา
8	0570405	1342064	0570517	1342112	นางวรวรรณ	คนสาลี	ยางพารา
9	0570517	1342112	0570598	1342137	นางอารีย์	คงมัน	ยางพารา
10	0570598	1342137	0570763	1342158	นายประเสริฐ	รักดี	ยางพารา
11	0570763	1342158	0570858	1342155	นายจาวุฒ	นุชศิริ	ยางพารา
12	0570858	1342155	0571130	1342143	นายสุกิจ	คงมัน	สับปะรด
13	0571130	1342143	0571133	1342133	นายธนศิษฐ์	พิบูลย์วัฒนา	ยางพารา
14	0571133	1342133	0571524	1342142	นางสำลี	ทองสุข	สับปะรด
15	0571524	1342142	0571598	1342142	นางจันทร์จิลา	ภูมั่ง	สับปะรด
16	0571598	1342142	0571655	1342143	นายละมัย	เอมโอด	สับปะรด
17	0571655	1342143	0571732	1342141	นายอยู่	ล้อมวงษ์	สับปะรด
18	0571732	1342141	0571804	1342143	นายณรงค์	อรภักดี	มะพร้าว
19	0571804	1342143	0571888	1342143	นายแสง		ยางพารา
20	0571888	1342143	0571963	1342137	นายณรงค์	อรภักดี	สับปะรด
21	0571963	1342137	0572245	1342100	นางระเบียบ	สุนทร	สับปะรด
22	0572245	1342100	0572291	1342081	จำเริญ	คงเจริญ	ยางพารา
23	0572316	1342049	0572457	1342059		เอี่ยมสะอาด	มะพร้าว/มะม่วง
							กล้วย/ต้นไม้
24	0572457	1342059	0572731	1342006	นายพีระ(ก้านันต์)	สุกิจปราณีนิจ	สับปะรด

สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากข้อมูลที่สำรวจครั้งนี้

-รู้ว่าแหล่งน้ำที่ช้างใช้ประโยชน์มีไม่เพียงพอ

-การปลูกพืชของชาวไร่ที่อยู่ตามแนวชายป่าเป็นพืชที่ดึงดูดช้าง

-พื้นที่การเกษตรของชาวบ้านถูกปล่อยให้ว่างเปล่า ไม่มีการทำกินหรือการเผาไรในเวลา
กลางคืนหลายแปลง

-ด้านที่ข้างป่า ใช้เดินเข้ามาในพื้นที่เกษตรของชาวไร่มีหลายด้านมากและอยู่ในไร่ที่ไม่มี
คนเฝ้าไร่

-ยังได้มีข้อมูลน้อยและที่น่าเสนอให้ชาวบ้านที่เข้าร่วมกิจกรรมเห็นถึงการดึงดูดของข้าง
ป่า

-เก็บข้อมูลความถี่ของช้างให้นานกว่าเดิมและนำข้อมูลมาคุยกันประจำทุกเดือน

-ทำแผนที่เพื่อให้เห็นภาพมากขึ้น เวลาพูดคุยในกิจกรรม

รองทิพย์ พวงทิพย์ ผู้บันทึก
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจการบันทึก

สรุปบันทึกการประชุม
กิจกรรมประชุมเพื่อทำความเข้าใจและเรียนรู้กระบวนการการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวก
ในการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า
วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2563
ณ ศูนย์โอทอปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

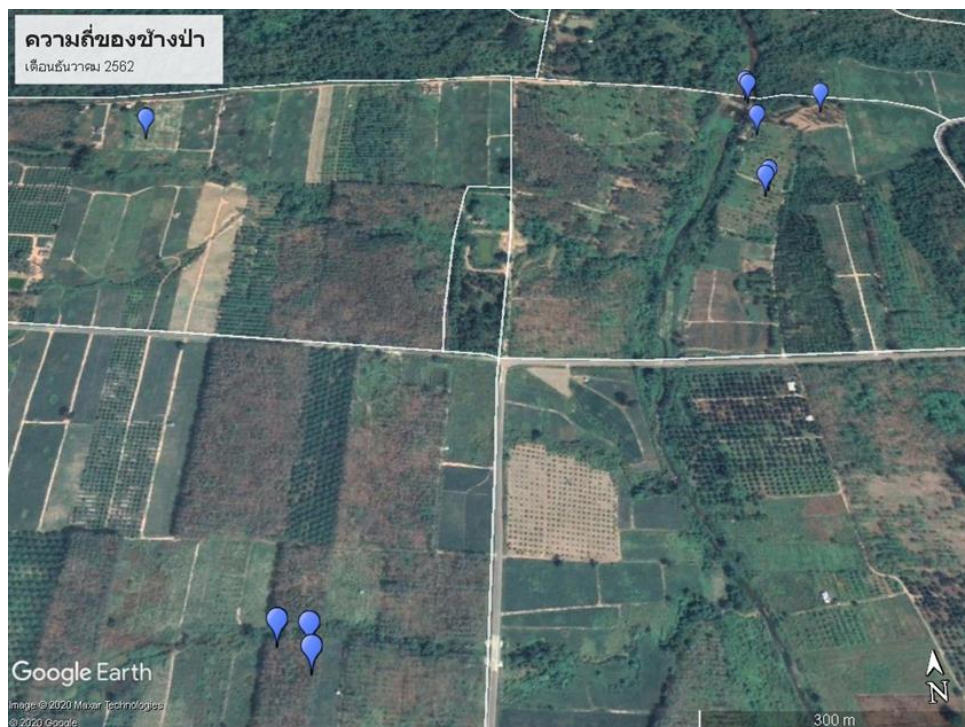
ในการดำเนินงานมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1 เพื่อทำความเข้าใจระบบแนวคิดในเชิงบวกของการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า
- 2 เพื่อศึกษาพฤติกรรมลักษณะและระยะความถี่ของช้างป่าที่ออกมาจากป่าในพื้นที่ทำกินของชาวบ้าน

การนำเสนอข้อมูล

-นำเสนอข้อมูลความถี่ของช้างป่าที่ออกมาจากป่าเข้ามาในพื้นที่ทำกินของชาวบ้านในช่วงเดือนที่ผ่านมาตั้งแต่เริ่มเก็บข้อมูลเป็นเวลา 2 เดือนในรูปแบบแผนที่เพื่อความเข้าใจง่าย

เดือนธันวาคม ตั้งแต่วันที่ 15 – 31 ธันวาคม 2562

ช้างป่าจะเข้าทำลายพืชผลทางการเกษตร จำนวน 10 ครั้ง

แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ

-เวลา 18.00น-00.00 น.	จำนวน 3 ครั้ง
-เวลา 00.00น-06.00น	จำนวน 7 ครั้ง

เดือนมกราคม ตั้งแต่วันที่ 1 – 31 มกราคม 2563

ข้างป่าจะเข้าทำลายพืชผลทางการเกษตร จำนวน 35 ครั้ง

แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ -เวลา 18.00น-00.00 น. จำนวน 27 ครั้ง
-เวลา 00.00น-06.00น จำนวน 8 ครั้ง

สถานการณ์ข้างและสถานการณ์ทั่วไปในท้องที่

- มีคนเสียชีวิตจากข้างป่าเหยียบ จำนวน 1 ราย ทำให้สถานการณ์ในพื้นที่ที่มีความตึงเครียด เนื่องจากเกิดจากการเผ่าไรในเวลากลางคืนของเกษตรกร เมื่อวันที่ 11 ก.พ. 63 เป็นชาวบ้านหมู่บ้านรวมไทย หมู่ที่ 7 ต.หาดขาม

สรุปการประชุม

ทำให้ทีมวิจัยและชาวบ้านที่ร่วมกิจกรรมเห็นถึงข้อมูลที่ข้างเข้ามาในพื้นที่ ความถี่ และข้อมูลที่มีการบันทึก เพื่อนำไปพูดคุยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการป้องกันหรือหาแนวทางร่วมกันในเผ่าระวังข้างป่า แต่ในเบื้องต้นยังไม่อยากคุยเพราะสถานการณ์ระหว่างเจ้าหน้าที่กับชาวบ้านในช่วงนี้ที่มีคนเสียชีวิต ทำให้มีความตึงเครียด กันในพื้นที่

การใช้วิทยุสื่อสารในพื้นที่เพื่อการเก็บข้อมูลและการเผ่าระวัง เพื่อความปลอดภัยของชาวไร่ที่เผ่าไร ใช้การสื่อสารบอกเส้นทางเดินของข้างป่าว่าถึงจุดไหนแล้ว เพื่อความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

ชูชาติ แนววัน ผู้บันทึกการประชุม

น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจรายงานการประชุม

สรุปบันทึกการประชุม
กิจกรรมประชุมเพื่อศึกษาวางแผนการทำทดลองการเปลี่ยนพืช
เพื่อความอยู่รอดของผู้ประสบตามแนวชายป่า
วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2563
ณ ศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1 เพื่อปฏิบัติการทดลองการปลูกพืชหัวใต้ดิน/พืชสมุนไพรในพื้นที่ประมาณ 1 งาน (400 ตารางวา) ของไร่ที่ติดแนวขอบป่าที่ข้างออกมาทำลายพืชเกษตรในช่วงเวลา กลางคืน
- 2 เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในการปลูกพืชหัวใต้ดิน/พืชสมุนไพร
- 3 เพื่อศึกษาผลกระทบและความเปลี่ยนแปลงของการเปลี่ยนพื้นที่แนวกันชนบางส่วน

เริ่มการประชุมโดยทีมวิจัยฯ ได้ชี้แจงวัตถุประสงค์หลักของการดำเนินโครงการฯ และการจัดการประชุมขึ้นในครั้งนี้ และได้เชิญเกษตรกรอำเภออุบลราชธานีเข้าร่วมด้วย

หัวหน้าทีมวิจัยฯ แจ้งวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยฯ และวัตถุประสงค์ในการจัดเวทีการประชุม ในครั้งนี้เรื่องการปรับตัวของเกษตรกรเพื่อการอยู่ร่วมกับช้างป่าอย่างสันติ บริเวณชายขอบป่าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี และวันนี้มาเพื่อศึกษาว่าพืชท้องถิ่น ของเราที่ไม่ถูกช้างทำลายเวลาเข้ามาในพื้นที่หรือเข้ามาแล้วเสียหายน้อยที่สุด เพราะในปัจจุบันชาวบ้านนิยมปลูกพืชเชิงเดี่ยว เช่น สับปะรด ยางพารา มะม่วง ขนุน ปาล์มน้ำมัน เป็นส่วนใหญ่ ทำให้เวลาช้างป่าเข้ามาในพื้นที่ทำให้

เกิดความเสียหายมากที่นี้เราลองพูดคุยกันว่ามีพืชในท้องถิ่นของเราอะไรบ้าน
ที่เวลาข้างเข้ามาแล้วไม่ได้รับความเสียหายเลยหรือน้อยที่สุด โดยมีข้อมูลก่อน
หน้านี้เพื่อใช้ประกอบในประชุม

- ชาวบ้าน มันจะมีอะไรบ้าง นึกไม่ออกเลย เพราะทำแต่สับปะรด
- ชาวบ้าน เมื่อก่อนปลูกขิง กระชาย เข้ามาถ้าเหยียบก็ไม่ตายและข้างก็ไม่เยอะขนาดนี้
- ชาวบ้าน ในไร่ที่ปลูกไว้ก็มี ข่า ตะไคร้ มะกรูด ไม่กินนะ
- เกษตรอำเภอ มีชาวบ้านหมู่บ้านย่านซื่อข้างเข้าไปทำความเสียหายในสวนยางพารา เค้
ทดลองปลูกพืชหลายอย่างแล้ว แต่มีพืชอยู่ตัวหนึ่งคือชะอมเป็นแนวกันรั้ว เค้
ก็แข็งแรงข้างเข้าน้อยลง แต่ทางผมยังไม่ได้ตรวจสอบ เค้เป็นคนต่างพื้นที่ที่มี
พื้นที่ครอบครองในเขตย่านซื่อ หรืออาจเป็นแนวรั้วกันข้างได้
- ชาวบ้าน ที่อ่างหินนะปลูกไว้ข้างเดินรูดเลย กินยอดอ่อน กิ่งแก่ก็หัก
- ชาวบ้าน บางทีเหยียบต้นเลย
- หัวหน้าทีมวิจัย บางที่ทางฝั่งย่านซื่ออาจเป็นพืชใหม่ที่เค้ยังไม่เคยเรียนรู้ แต่ทางฝั่งนี้ข้างเรียนรู้
ที่จะกินแล้วถ้าพืชหัวระยะเวลาการปลูกก็จะอยู่ที่ 4-5 เดือน ขึ้นอยู่กับสภาพ
พื้นที่ของแต่ละแปลงด้วย ถ้าเป็นพื้นที่ที่ปลูกสับปะรดมาเป็นเวลานานดินก็จะ
เสื่อมโทรม ต้องมีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อการบำรุงดินด้วยทั้งแบบแห้งและแบบ
น้ำเพื่อใช้ในการบำรุงดินชาวบ้านน่าจะทำได้ใช้ทุกแปลงเพื่อการบำรุงดินตอน
ปลูกพืช
- ชาวบ้าน แล้วจุลินทรีย์สังเคราะห์ใช้ได้เปล่า
- เกษตรอำเภอ ใช้ได้เหมือนกันแต่ถ้าเป็นปุ๋ยหมักจะดีกว่า ใช้เศษผลไม้หมักดีกว่า
- ชาวบ้าน แล้วข่านี่ใช้เวลากี่เดือน
- แปลงสับปะรดพืชเชิงเดี่ยว

เกษตรอำเภอ ข่านี้อยู่ที่ไม่น่าจะถึง 4 เดือน ตะไคร้ 45 วัน พืชสมุนไพร หรือพืชหัวคิดว่า
ข้างจะทำลายน้อยกว่าไหม้ครับ

ชาวบ้าน เท่าที่มีอยู่ในไร่บ้างก็ไม่ทำลายแถมยังขุดขายได้ตลอด คือตอนนี้นำลูกสับปะรด
เป็นหลักอย่างเดียว ข้างเข้ามาที่หนึ่งก็เสียหายมาก กว่าที่จะเก็บลูกได้เป็นปี เข้า
ทีเดียวเป็นหนี้เพิ่มอีก

ความเสียหายเมื่อข้างป่าเข้ามาในพื้นที่

บรรยากาศการร่วมประชุม

หัวหน้าทีมวิจัย เรื่องการวางแผนการตลาดและการแปรรูปที่ไม่น่าเป็นห่วง เพราะเป็นแหล่ง
ท่องเที่ยวอยู่แล้ว และในหมู่บ้านก็มีกลุ่มแปรรูปเครื่องสำอางค์พร้อมรองรับอยู่

เกษตรอำเภอ ที่เกษตรอำเภอก็จัดตลาดทุกวันอังคารเวลา 13.00 น. เป็นตลาดเพื่อสุขภาพมี
ชาวญี่ปุ่นมาเดินซื้อของที่ตลาดเยอะพอสมควร ช่วงเช้ามีที่ รพ.สามร้อยยอด
ถ้ามีผลผลิตที่สามารถติดต่อให้ได้นะ เรื่องการส่งเสริมอื่นๆ ทางเกษตรอำเภอ
ก็สามารถสนับสนุนได้ถ้ามีผลผลิตเยอะ

หัวหน้าทีมวิจัย การวางแผนการตลาด มีในทีมสามารถติดต่อส่งผลผลิตให้กับ รพ.หัวหินได้

ชาวบ้าน ต้นไม้อื่นที่ไม่กิน ก็มีซี่เหล็ก กาแฟ สะเดา

หัวหน้าทีมวิจัย ข้อสังเกตคือต้นไม้ที่มีรสพาด ขม ที่ไม่กิน

เกษตรอำเภอ ต้นรากสามสิบ ก็เป็นสมุนไพรเถา เป็นที่ต้องการของตลาดนะ

ชาวบ้าน ลูกของต้นสามสิบมีอยู่ต้นหนึ่ง ไม่กินนะ

เกษตรอำเภอ มีคนรับซื้อเป็น กิโลเป็น ร้อยบาทมีปลูกที่ชาวบ้านย่านซื้อ

ชาวบ้าน มีคนปลูกพริกไทยไว้กับต้นขนุน ก็กินทั้งขนุนทั้งพริกไทย

เกษตรอำเภอ เค้าปลูกชะอมพอโตแล้วเอามาสานกัน ช่างป่าก็จะเลี้ยงเดินไปเข้าอื่น

ชาวบ้าน ตอนนี้น้ำพื้นที่มีคู่กันช่าง ก็ชะลอได้บ้าง แต่กันเลยไม่ได้mugfup;

หัวหน้าทีมวิจัย ต้นสามสิบก็น่าสนใจเป็นพืชอีกตัวหนึ่งอาจปลูกแซมไว้ในแปลงได้บ้าง

เกษตรอำเภอ ตลาดเกษตรเป็นตลาดปลอดสารพิษมีการตรวจสอบสารพิษ ขายดีสำหรับร้านค้าที่ไปร่วม

ชาวบ้าน ข่านี่เพิ่งชุดขายไปในไร่ ได้ตั้ง 4,000 กว่าบาท ช่างเดินเลยไปเลยมา กระชาย ตะไคร้ ไม่ยุ่งเลย

หัวหน้าทีมวิจัย ในไร่ น้ำ เมื่อคืนช่วยกันไล่ มีผีเสื้อ น้ำปราง น้ำจุก น้ำติ่ม ตาเยี่ยม ช่วยกันกันไล่ 3 ตัวหันหลังชนกัน แล้วหันหลังสู่ ไล่ยังงัยก็ไม่ไป ช่วยกันไล่เกือบชั่วโมงแล้วก็เมื่อตอนตีมาเขย่ามะม่วงชูงวง พอส่องไฟ วิ่งเข้าใส่กิ่งวังหวี คินั่น น้ำไม่ได้นอนเลย

ชาวบ้าน ตอนนี้ช่างหักในไร่ ไม่กลัวตะเกียงแล้ว ไล่ออกยากด้วย

ชาวบ้าน ในการเก็บข้อมูลยังมีมือที่ล้มลงมาด้วย เมื่อวันที่ 11 หักสับประรดหัวแดง ประมาณ 1000 ต้นมะละกอ 10 ต้น หักเล่น

ทีมวิจัย ถ้ามีวิทยุให้ครบ ก็จะสามารถสื่อสารให้ได้ว่าช่างออกไปเส้นทางไหนได้ครบถ้วน และสื่อสารได้เพราะตอนนี้มีไม่เพียงพอ

หัวหน้าทีมวิจัย รับข้อเสนอไว้เพื่อพิจารณาในระยะต่อไป

ชาวบ้าน มีช้างตัวที่เกลียดแสงไฟ

ชาวบ้าน พุดถึงคุกกี้ปลอดภัยได้ระดับหนึ่ง

หัวหน้าทีมวิจัย ทุกคนที่ช้างเข้ามาในพื้นที่ทำการเกษตรว่าเราชอบไหม้ คงไม่ชอบหรอก แต่เราจะทำอย่างไรให้สามารถอยู่ร่วมกับช้างป่าได้หรือมีพืชเมื่อช้างเข้ามาแล้วยังพอได้บ้าง

ชาวบ้าน ใช่เราต้องปรับยังงัยให้สามารถอยู่ด้วยกันได้ ในอนาคตเราจะอยู่ยังงัย เมื่อเราเผ่าไร่ไม่ไหวหรือช้างพฤติกรรมเปลี่ยนซึ่งตอนนี้ก็ทำลายคนแล้ว

ชาวบ้าน เมื่อก่อนช้างกว่าจะออกมาแต่ตอนนี้ช้างออกมาเร็วมาก แต่ตอนนี้เราไปไม่ทันเพราะบางที 6 โมงเย็นช้างออกมาแล้วพืชเราก็เสียหายแล้ว

ชาวบ้าน เมื่อก่อนนอนสบาย แต่ตอนนี้พอนายทุนออกไป ช้างก็เดินมาเรื่อยถึงพื้นที่หมู่บ้าน

ชาวบ้าน เมื่อก่อนนายทุนกันไว้กินสับปรदनายทุนก่อน ตรงบ้านสามหลังแหละ

ชาวบ้าน อย่างตะไคร้ที่ปลูกไว้ถึงช้างวิ่งเตะกระตุกออกมาทั้งกอ ก็ยังไม่ตายเอาลงหลุมใหม่ก็รอดเลย พี่ว่าการปลูกพืชถ้าหลากหลายในพื้นที่หนึ่งน่าจะเป็นทางออกที่ดี

หัวหน้าทีมวิจัย มีพืชตัวไหนอีกไหมที่มีในพื้นที่แล้วช้างไม่ทำลายหรือทำลายน้อย

ชาวบ้าน การแปรรูปปลูกประคบเองก็น่าสนใจนะ

หัวหน้าทีมวิจัย ตอนนี้เรารวมกลุ่มแบบกลุ่มธรรมชาติ อยากให้เข้มแข็งก่อนถึงจะจดวิสาหกิจชุมชน

เกษตรอำเภอ เห็นด้วยนะ เพราะการจดไม่ยาก อยากให้กลุ่มเราแข็งแรงแล้วทำกิจกรรมได้ถ้าจะจดทางเกษตรอินดีและช่วยทุกอย่าง

- ชาวบ้าน เรื่องน้ำจะมีปัญหากับพืชไหม้
- ชาวบ้าน ชานะถ้าอยู่ใต้ดิน แล้งก็เหี่ยวอยู่ใต้ดินพอโดนฝนก็แตก
- เกษตรอำเภอ ชานะเป็นพืชใช้น้ำน้อยแล้วต้นค้ำแมกซิโก ที่นี้มีปลูกไหม้
- ชาวบ้าน มีนะ ช้างไม่ยุ่งด้วย สงสัยมียาง
- หัวหน้าทีมวิจัย เป็นพืชปลูกง่าย น้ำเอาพันธุ์มาจากไร่ด้อยเคยเพาะขายนักท่องเที่ยวดี ช้างไม่ยุ่ง
- เกษตรอำเภอ คนในกุยบุรี ยังไม่เคยกินและไม่รู้จัก
- หัวหน้าทีมวิจัย เวลาเมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามา ทำเป็นเมนูชวนชิมให้นักท่องเที่ยวกิน ได้รับความนิยม
- ชาวบ้าน เคยเมื่อนักท่องเที่ยวมากินข้าวท้ายไร่ ทำให้กินเหมือนกันขอซื้อต้นพันธุ์กลับบ้านด้วย
- หัวหน้าทีมวิจัย จากที่คุยกันมา การปลูกพืชสมุนไพรหรือพืชหัวใต้ดินเป็นพืชทางเลือกอีกตัวหนึ่งที่น่าสนใจจากพืชหลักที่เป็นพืชเชิงเดี่ยว เพราะจะได้มีรายได้รายเดือนและเมื่อช้างเข้ามาในพื้นที่การเกษตรก็ได้รับความเสียหายน้อยกว่าพืชเชิงเดี่ยวที่เราปลูกกันอยู่ อีกทั้งในพื้นที่ก็ยังมีปลูกกันอยู่บ้างแล้วจึงไม่เป็นการยากสำหรับการดูแล

กระบวนการจัดเวทีการประชุม การพูดคุยสัมภาษณ์และลงพื้นที่สำรวจข้อมูลรูปแบบการปลูกพืชเดิมของเกษตรกรที่มีปัญหาจากการเข้ามาในพื้นที่ ซึ่งในพื้นที่ของเกษตรกรแต่ละรายมีรายละเอียดที่คล้ายๆ กัน คือ เป็นการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เมื่อช้างป่าเข้ามาทำลายพืชการเกษตรความเสียหายที่ได้รับก็มากเพราะมูลค่าของพืชนั้นๆ ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับผลผลิตที่จะได้ในระยะยาว ความเสียหายที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่ามากที่สุดเนื่องจากมีพื้นที่ติดกับชายขอบป่าของอุทยานฯและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของช้างป่า จากการสนทนาทางทีมวิจัยฯได้เก็บข้อมูลและทำแผนที่กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่าเพื่อวางแผนการเปลี่ยนรูปแบบการผลิตพืชเกษตร

ชูชาติ แนวนวัน ผู้บันทึกการประชุม
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจรายงานการประชุม

สรุปกิจกรรมย่อย

กิจกรรมประชุมเพื่อทำความเข้าใจและเรียนรู้กระบวนการการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวก

ในการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2563

ณ โครงการพระราชดำริ อนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติกุยบุรี

-จัดประชุมทำความเข้าใจเป็นกลุ่มย่อยในการกรอกแบบบันทึกข้อมูล

ร่วมกันพูดคุย และหาวิธีสื่อสารเพื่อให้เหมาะกับพื้นที่ในการเฝ้าระวังช้างป่าและเก็บข้อมูลลงในแบบบันทึก อีกทั้งยังช่วยกันบอกเส้นทางการเดินของช้างป่าเมื่อออกนอกเขตอุทยานฯ ให้ชาวไร่ได้ระวังตัวและพืชผลทางการเกษตร และชี้แจงการกรอกข้อมูลลงในแบบบันทึกข้อมูลให้ชาวบ้านเข้าใจหรือตอบคำถามให้ในกรณีที่ไม่เข้าใจในการกรอกแบบบันทึกสำรวจความถี่ของช้างป่า

ปัญหาและอุปสรรค

-ตัวหนังสือเล็กเกินไปในการกรอกข้อมูล

-ชาวไร่บางรายเขียนหนังสือไม่ได้

-เหมือนเป็นภาระในการที่ต้องเฝ้าไร่อยู่แล้ว ต้องมีงานเพิ่ม

-ไม่สะดวกในการเก็บข้อมูลให้ แต่ก็พยายามช่วยให้มากที่สุด เพราะบางที่ไม่ค่อยได้มาเฝ้าไร่

รองทิพย์ พวงทิพย์ ผู้จัดบันทึก
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจการจดบันทึก

สรุปการประชุมนักวิจัยท้องถิ่นกับช่าง
โครงการการปรับตัวของเกษตรกรเพื่ออยู่ร่วมกันกับช้างป่าอย่างสันติ บริเวณชายขอบป่าอุทยาน
แห่งชาติกุยบุรี หมู่บ้านรวมไทย ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
วันที่ 2 มีนาคม 2563
ณ ห้องประชุมศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว

สรุปการประชุม

1. การเก็บข้อมูลความถี่ของช้างป่า อยากรให้ดำเนินการเก็บตามเดิมเพื่อนำข้อมูลมาวางแผนการดำเนินโครงการในระยะต่อไป
 - การเรียกสัญญาณวิทยุ จะเรียกทุกเวลา 20.00 น.ของทุกวันโดยหัวหน้าทีมวิจัยเพื่อเป็นการรีเช็คสัญญาณวิทยุและทดสอบเครื่อง อยากรให้ตอบกลับมา และถ้ายังไม่ได้เข้าไร้ เมื่อมาถึงให้ตอบแจ้งมายังหัวหน้าทีมวิจัย ที่ รหัส 01
 - ไร้ของทีมจุดไหนอับสัญญาณ ต้องการเสาที่มีประสิทธิภาพมากกว่าเดิมให้แจ้งทางทีมวิจัยได้เลย
2. วิเคราะห์ข้อมูลความถี่ของช้างที่ออกมานอกพื้นที่ป่า ทำให้เห็นข้อมูลจริงและมีข้อมูลบางตัวไม่ตรงกับอุทยานฯ แต่ทางโครงการวิจัยฯ ต้องดำเนินการเก็บข้อมูลให้มากกว่านี้เพื่อนำไปพูดคุยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. การปรับตัวเรื่องพืช เป็นทางเลือกที่ดีแต่มีปัจจัยหลายอย่างในพื้นที่ ทำให้ความสนใจในการอยู่ร่วมกับช้างป่าอย่างสันติ เป็นไปได้ยากในช่วงนี้ แต่เมื่อสถานการณ์คลี่คลายต่อไปอาจทำให้ชาวบ้านสนใจทางเลือกนี้ก็ได้
 - วางแผนการสำรวจข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำเสนอในที่ประชุมครั้งต่อไป
4. เวทีประวัติศาสตร์ชุมชน
 - เป็นเวทีที่ทำให้คนในชุมชนได้พูดคุยและเป็นละลายพฤติกรรมเรื่องอื่นที่นอกเหนือจากเรื่องช้าง ทำให้ผ่อนคลายในการร่วมกิจกรรมและการพูดคุยกันระหว่างทีมวิจัยและชาวบ้านเข้าร่วมกิจกรรม แต่ในครั้งต่อไปต้องมีการวางแผนการประชุมก่อนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องกว่านี้

ชูชาติ แนวนวัน ผู้บันทึกข้อมูล
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจรายงานการประชุม

สรุปการประชุมถอดบทเรียน
โครงการการปรับตัวของเกษตรกรเพื่อยู่ร่วมกันกับช้างป่าอย่างสันติ บริเวณชายขอบป่าอุทยาน
แห่งชาติกุยบุรี หมู่บ้านรวมไทย ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
วันที่ 17 มีนาคม 2563
ณ ศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

ถอดบทเรียนกิจกรรม 2 กิจกรรม

1. กิจกรรมเก็บข้อมูลประวัติศาสตร์ชุมชน ทบทวนเรื่องอื่นนอกเหนือจากช้างป่า
2. กิจกรรมสำรวจข้อมูลสภาพพื้นที่จริงตามจุดต่างๆ และแนวชายป่าทั้งหมดและสรุป
จุดที่ช้างออกมาบ่อยที่สุด

กิจกรรม1กิจกรรมเก็บข้อมูลประวัติศาสตร์ชุมชน ทบทวนเรื่องอื่นนอกเหนือจากช้างป่า
สิ่งที่ได้รับ

- ได้เรียนรู้การวางแผน การทำงานร่วมกับคนหลากหลายรูปแบบ
- ได้เรียนรู้การติดต่อประสานงาน การสื่อสาร
- ได้เรียนรู้การทำกระบวนการหน้าเวที การควบคุมการพูดคุย ถึงแม้จำทำไม่ได้
- ได้เรียนรู้ประวัติของชุมชนบ้านรวม การก่อตั้ง การเปลี่ยนแปลงจนถึงปัจจุบัน
- ได้ความร่วมมือของสมาชิกทีมวิจัย

ปัญหา/อุปสรรค

- การทำงานไม่ได้ตามแผนที่วางไว้
- การดำเนินรายการของกิจกรรม วิทยากรของทีมไม่มีความเชี่ยวชาญ

กิจกรรม 2 กิจกรรมสำรวจข้อมูลสภาพพื้นที่จริงตามจุดต่างๆ และแนวชายป่าทั้งหมด และสรุปจุดที่ข้างออกมาบ่อยที่สุด

สิ่งที่ได้รับ

- ได้รู้สภาพพื้นที่ตามแนวชายขอบป่าระหว่างพื้นที่ทำกินกับพื้นที่ป่า
- ได้รู้จักช่องทางที่ช้างใช้เข้า-ออกจากป่ามาในพื้นที่เกษตรกรรมของชาวไร่
- ได้ข้อมูลช้างป่าที่เข้ามาในพื้นที่เกษตรของชาวไร่ตามความเป็นจริงที่ชาวไร่เก็บเอง
- ได้เรียนรู้การพัฒนาตัวเองในการทำงานวิจัยท้องถิ่น
- ได้เรียนรู้การทำงานกับผู้อื่นที่หลากหลาย

ขยายข้อมูล เรื่องการเรียนรู้ (สิ่งที่ได้)

ได้เรียนรู้การวางแผน การทำงานร่วมกับคนหลากหลายรูปแบบอย่างไรบ้าง

- การวางแผนการทำงานในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งของทีมวิจัยท้องถิ่น และการต้องทำงานร่วมกับคนในทีมที่มีหลากหลายความรู้สึก
- การวางแผนและการแบ่งหน้าที่ ต้องบริหารจัดการให้ได้ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- การเตรียมเอกสาร และสถานที่
- ระดมความคิดในการวางแผนการทำกิจกรรม
- การประเมินตัวเองจากผลงานที่เกิดขึ้นในการทำกิจกรรม

ได้เรียนรู้การติดต่อประสานงาน การสื่อสาร

- ประสานกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ได้เรียนรู้ประวัติของชุมชนบ้านรวม การก่อตั้ง การเปลี่ยนแปลงจนถึงปัจจุบัน

- ประวัติและความเป็นมาของพื้นที่ตั้งแต่เริ่มเข้ามาอยู่
- วิถีชีวิตของชาวบ้านตั้งแต่เริ่มเข้ามาอยู่

ได้รู้สภาพพื้นที่ตามแนวชายขอบป่าระหว่างพื้นที่ทำกินกับพื้นที่ป่า

- พืชที่ปลูกในพื้นที่ติดขอบชายป่า
- ชาวบ้านที่ทำการเกษตรอยู่หรือไม่ทำยอมปล่อยพื้นที่เพราะไม่ไหวในการเฝ้าช้าง
- การใช้เครื่องมือช่วยในการเฝ้าระวังช้างป่าเมื่อเข้ามาในพื้นที่การเกษตร
- สภาพถนนที่ใช้สัญจรในการเฝ้าช้างป่า

ได้ข้อมูลช้างป่าที่เข้ามาในพื้นที่เกษตรของชาวไร่ตามความเป็นจริงที่ชาวไร่เก็บเอง

- ข้อมูลช้าง พฤติกรรมตามช่วงเวลา สถานการณ์ช้างป่า การเฝ้าระวัง
- การผลักดันช้างป่า

-ความเสียหายของพืชเกษตรในระยะเวลาที่เก็บข้อมูล

การดำเนินการจัดทำแผนที่ตามแนวชายป่า

ดำเนินการสำรวจโดยใช้เลขพิกัดเรียบร้อยแล้ว และการเก็บข้อมูลความถี่ของช้างป่าในแต่ละเดือนเพื่อดำเนินการลงพิกัดและกำหนดบริเวณที่ช้างออกบ่อยที่สุด
สิ่งที่ต้องทำ

- เขียนรายงานความก้าวหน้าระยะแรกเขียนถึง เมษายน 2563
- เขียนได้แค่ไหนก็เอาแค่นั้น เพื่อรายงาน เนื่องจากเริ่มการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส
- แจ้งความเคลื่อนไหวของบัญชี
- สำรวจพื้นที่ พิกัดจุด และแจ้งในที่ประชุมเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพูดคุยกับชาวบ้าน
- สมาชิกที่เฝ้าช้าง เน้นการสื่อสารเพื่อให้เกิดความปลอดภัยที่สุด
- วางแผนการดำเนินกิจกรรมให้ทันตามระยะเวลาโครงการฯ

ชูชาติ แนววัน ผู้บันทึกข้อมูล
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจรายงาน

สรุปบันทึกการประชุม

กิจกรรมประชุมเพื่อทำความเข้าใจและเรียนรู้กระบวนการการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวก
ในการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า
วันที่ 20 เมษายน 2563 ณ ศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

ในการดำเนินงานมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1 เพื่อทำความเข้าใจระบบแนวคิดในเชิงบวกของการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า
- 2 เพื่อศึกษาพฤติกรรมลักษณะและระยะความถี่ของช้างป่าที่ออกมาจากป่าในพื้นที่ทำกินของชาวบ้าน

-นำเสนอในที่ประชุมเรื่องข้อมูลความถี่ของช้างป่าที่ผ่าน

ข้อมูลความถี่ของช้างป่า เดือนกุมภาพันธ์ 2563

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลช้างป่า	การผลักดัน	พื้นที่ไร่
1 ก.พ.63	18.30น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	จนท.	สมพร
	00.45น.	มีรอยเท้า ท่อน้ำแตกเสียหาย ไม่เจอตัว	ออกเอง	น้ำฝน
	02.40น.	ช้าง 1 ตัว มะม่วงหัก 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
2 ก.พ.63	23.00น.	ได้ยินเสียงไม่เห็นตัว ผลักดันเอง	ผลักดันเอง	จันทร์จิลลา
	02.00 น.	ช้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
3ก.พ.63	20.00น.	ช้าง 2 ตัวไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลลา
4 ก.พ.63	21.00น.	ช้าง 3 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลลา
5 ก.พ.63	21.00น.	ช้าง 1 ตัวไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
6 ก.พ.63	19.00น.	พบรอยเท้าช้าง ไม่เห็นตัว สับปะรดเสียหาย 500 ต้น	จนท	สมพร
7 ก.พ.63	18.30 น.	ช้าง 2 ตัวไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
8 ก.พ.63	22.30น.	ช้าง 1 ตัว มีรอยเท้า มะละกอหัก 3 ต้น	ผลักดันเอง	สำลี
9 ก.พ.63	19.30น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลลา
10 ก.พ.63	20.00น.	ได้ยินเสียง ไม่เห็นตัว เดินผ่านไป	ผลักดันเอง	สมพร
	21.00น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลลา
11 ก.พ.63	02.00น.	ช้าง 3 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลลา
	01.00น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
	03.00น.	ช้าง 3 ตัว ลงมาท้ายที่พัก	ผลักดันเอง	น้ำฝน
12 ก.พ.63	01.00น.	ช้าง 3 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
14 ก.พ.63	21.00น.	ไม่เห็นตัว	จนท	สมพร
15 ก.พ.63	18.00น.	วัวกระทิง 1 ตัว	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	20.00น.	วัวกระทิง 1 ตัว ข้ามต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	19.30น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลลา
16 ก.พ.63	02.30น.	ช้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
17 ก.พ.63	19.30น.	ช้าง 3 ตัว กำลังเดินข้ามน้ำ	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	22.40น.	ช้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	20.45น	ช้าง 1 ตัวข้ามน้ำท้ายไร่	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	22.40น	ช้าง 1 ตัว ข้ามตรงต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
20 ก.พ.63	22.00น.	ช้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลลา

21 ก.พ.63	18.00น.	ช้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลลา
23 ก.พ.63	20.40-	ไม่เห็นตัว ได้ยินเสียงช้างเขย่ามะม่วงใน	จนท.	น้ำฝน
	23.00น.	โครงการพระราชดำริฯ		
	22.48น.	ช้าง 5 ตัว เดินข้ามน้ำท้ายไร่	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	04.30น.	ช้าง 1 ตัว เดินกลับตรงต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
24 ก.พ.63	20.40น.	ไม่เห็นตัว ได้ยินเสียงช้างเขย่ามะม่วงใน	จนท.	โครงการฯ
		โครงการพระราชดำริฯ		
	21.45น.	วัวกระทิง 1 ตัว ข้ามตรงต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
25 ก.พ.63	04.30น.	ช้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
27 ก.พ.63	20.00น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลลา

สรุปความเสียหายที่เกิดขึ้น

ช้างป่าจะเข้าทำลายพืชผลทางการเกษตร จำนวน 38 ครั้ง

แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ -เวลา 18.00น-00.00 น. จำนวน 28 ครั้ง

-เวลา 00.00น-06.00น จำนวน 10 ครั้ง

ความเสียหายที่ได้รับ -ท่อน้ำถูกเหยียบ -มะม่วง 2 ต้น -สับปะรด 500

ต้น

-มะละกอ 3 ต้น -ลวดที่ใช้กันเสียหายทุกแปลง

หมายเหตุ มีคนเสียชีวิตจากการถูกช้างเหยียบ 1 ราย คือนายอนุวัฒน์ แสงเดือน อายุ 43 ปี

เป็นชาวไร่ที่เฝ้าไร่ในเวลากลางคืน

คำคิดเห็นและคำแนะนำ

-พอเห็นข้อมูลช้างป่าที่เข้ามาในพื้นที่ ก็ทำให้เห็นถึงความลำบากในการทำไร่ของ

ชาวบ้าน แต่ก็ร่วมกันหาวิธีแก้ไขกันไป ในอนาคตก็ไม่รู้จะเป็นอย่างไรบ้าง

-เมื่อเทียบกับเมื่อก่อนช้างออกมาเยอะมาก โครงการที่ทำก็ดี แต่จะเห็นผลก็ต้องลองดู

- คนที่เฝ้าข้างแล้วเก็บข้อมูล มีวิทยุสื่อสารอยู่แล้ว เวลาที่มีข้างออกมาอยากให้ระวังตัว
เป็นไปได้ประสานชุดเฝ้าระวังข้างเพื่อช่วยผลักดัน เป็นห่วงไม่อยากให้สูญเสียชีวิต
- การประชุมในครั้งต่อไปอยากให้ทำเป็นวาระการประชุม

ชูชาติ แนวนวัน ผู้บันทึกการประชุม
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจบันทึกการประชุม

สรุปกิจกรรม

สำรวจพื้นที่จริงตามจุดต่างๆ และแนวชายป่าทั้งหมด เพื่อเก็บข้อมูลการกระจายของช้างป่า
วันที่ 30 เมษายน 2563 ณ ห้องประชุมศูนย์โอทอปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

โดยมีวัตถุประสงค์

7. เพื่อให้ได้รู้ถึงสภาพพื้นที่จริงตามแนวกันชนระหว่างพื้นที่ทำกินและแนวชายป่า
8. เพื่อให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตลอดแนวชายป่าที่ช้างป่าออกมาในพื้นที่ทำกิน
9. เพื่อได้ข้อมูลประกอบการจัดทำแผนที่การเคลื่อนที่ของช้างป่าเพื่อการวางแผนด้านการเกษตรและการทำห้ำหุ้มชน

กิจกรรมการสำรวจพื้นที่และข้อมูลความถี่ช้างป่า

- นำเสนอข้อมูลที่สำรวจความเสียหาย พืชที่เก็ดเกิดเหตุ ตามแบบบันทึกข้อมูลความเสียหาย เพื่อช่วยกันวิเคราะห์และเห็นข้อมูลความถี่ของช้างป่าที่เข้ามาในพื้นที่เกษตรของชาวไร่ที่มีพื้นที่ทำกินติดกับแนวขอบชายป่า เนื่องจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมไม่ได้รับความเดือดร้อนจากช้างป่าในช่วงเวลานี้
- การลงพื้นที่สำรวจข้อมูลเกษตรกรที่ได้ผลกระทบจากช้างป่า ทีมวิจัยเลือกพื้นที่ ที่ได้รับผลกระทบเป็นประจำ เป็นพื้นที่ของสมาชิกที่ทำกิจกรรมเพื่อการบันทึกข้อมูลช้างป่า จากนั้นจะนำข้อมูลมาจัดทำเวทีเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ในการลงพื้นที่แต่ละครั้งจะมีการพูดคุย รับฟังปัญหาเบื้องต้นเพื่อให้เจ้าของแปลงได้ระบายความรู้สึกออกมาผ่านการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ และสอดแทรกแนวทางการปรับตัวหรือการหาทางเลือกเพื่อการอยู่ร่วมกันกับช้างป่า โดยฟังความคิดเห็นของชาวบ้านเป็นส่วนมาก
- การเก็บข้อมูลเรื่องพืชเกษตรที่ช้างป่าไม่รบกวนหรือรบกวนน้อย เริ่มจากการสังเกต สอบถามชาวบ้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือรูปแบบการปรับเปลี่ยนพืชผลทางการเกษตร แต่ละแปลงมีข้อมูลที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยในการทำการเกษตรของแต่ละบุคคล เช่น ปัจจัยทางสภาพภูมิศาสตร์ พืชที่ดึงดูดช้างเข้ามา ชนิดของพืช รูปแบบการปลูก การเฝ้าระวังของแปลงเกษตร

สรุปบันทึกการประชุม
กิจกรรมประชุมเพื่อทำความเข้าใจและเรียนรู้กระบวนการการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวก
ในการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า
วันที่ ๒ พฤษภาคม 2563
ณ ศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

วาระที่ ๑ เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

ตามที่โครงการฯได้ดำเนินการมา มีการเก็บรวบรวมข้อมูลความถี่ของช้างป่าที่ออกนอกเขตป่าเข้ามาในพื้นที่ทำการเกษตรของชาวบ้าน ทางโครงการฯกำหนดไว้ประมาณ 6 เดือนเพื่อนำข้อมูลไม่ดำเนินการกิจกรรมเพื่อวิเคราะห์วางแผนการจัดเรื่องพืชและการจัดทำห้ำเพื่อเฝ้าระวังช้างจากเดิมจะเป็นห้ำชุมชนที่เดียว แต่มีเหตุการณ์เรื่องความปลอดภัยในการเฝ้าระวังช้างป่าในพื้นที่การเกษตร จึงขอมติในการสร้างห้ำในพื้นที่ไร่ จำนวน 3 ห้ำและทางโครงการสนับสนุนห้ำละ 10,000 บาท ส่วนเงินเจ้าของไร่ออกเองร่วมด้วย

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

ไม่มี

วาระที่ ๓ เรื่องเสนอให้ที่ประชุมทราบ

๓.๑ นำเสนอข้อมูลความถี่ของช้างที่เข้ามาในพื้นที่เดือนเมษายน ๖๓

-เม.ย.6378 ครั้ง แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ -18.00น-00.00นจำนวน 42 ครั้ง

-00.00น-06.00น จำนวน 36 ครั้ง

ความเสียหาย

-มะม่วง 61 ต้นและ 14 กิ่ง -สับปะรด 660 ต้น

-พริก 10 ต้น -มะพร้าว 16 ต้น

-กล้วย 7 ต้น -มะละกอ 2 ต้น

-ท่อแตก 10 จุด -ลวดเสียหาย

-ลวดที่ใช้กันเสียหายทุกแปลง

อื่นๆ

-ได้ยื่นเสียจุดปลูกปรังทางฝั่งเขาน้อยมากขึ้น

-ในพื้นที่ไร่มีวิตกกังวลในเรื่องความปลอดภัย

-ช้างที่เดินผ่านโดยไม่ลายพืชเกษตรในพื้นที่

๓.๒ เรื่องการทดลองการปรับเปลี่ยนพืช

ตามข้อมูลเบื้องต้นที่ทางโครงการฯสำรวจในเบื้องต้น ให้หาข้อมูลเพิ่มเติม และนำมาประชุมในครั้งต่อไปเรื่องการปรับเปลี่ยนพืช และอยากให้มีการวางแผนเรื่องการแปรปรวนด้วย เพราะถ้ามีผลผลิตออกมาจะได้นำมาแปรรูปได้

วาระที่ ๓ ข้อเสนอแนะ/อื่นๆ

เรื่องความปลอดภัยในการเฝ้าระวังช้างป่า และสถานการณ์โรคติดต่อให้ดูแลตัวเอง และนัดประชุมครั้งต่อไปในวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ชูชาติ แนวนัน ผู้บันทึกการประชุม
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจบันทึกการประชุม

สรุปรายงานการประชุม กิจกรรมประชุมเพื่อศึกษาวางแผนการทำการทดลองการเปลี่ยนพืช
เพื่อความอยู่รอดของผู้ประสบตามแนวชายป่า
วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓
ณ ศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

การประชุมการทดลองการปรับเปลี่ยนพืช มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด ๔๐ ราย มี
รายละเอียดในการประชุมครั้งนี้ ดังนี้

๑. หัวหน้าโครงการแจ้งเรื่องมีงบประมาณสนับสนุนในการทำการทดลองเรื่องพืชเป็นค่า
วัสดุ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท
๒. แนวทางการทำการทดลองการปรับเปลี่ยนพืช ให้ช่วยการระดมความเห็นในการ
กำหนดรูปแบบการทดลอง
๓. ชนิดของพืชที่ต้องใช้ในการทำการทดลอง
๔. วางแผนการตลาด การแปรรูปรองรับเมื่อพืชได้ผลผลิตออกมาแล้ว

เรื่องเสนอ/แนะนำ

สมเดช	พืชที่ข้างไม่ยุ่งเกี่ยว ถ้าเราปลูกแล้วเราแปรรูปได้เอง ยังยากก็ขายได้
ปราณี/สำลี	อยากให้ปลูก ข่า,กระชาย
ชาวบ้าน	ในไร่ที่ปลูกขมิ้น ข่า ไพล ข้างไม่กินเดินเลยไปหักสับปรด กล้วย
จันจิรา	ในไร่ของน้ำฝน มีพืชหลากหลาย พืชหัวไม่น่าสนใจ เพราะมันมีอะไรที่สนใจ กว่า แต่ไร่บางคน ปลูกสับปรดอย่างเดียว
ชาวบ้าน	อยากปลูกให้หลากหลาย แต่งบประมาณมีไม่มาก เสนอให้แบ่งแปลงทดลอง เป็นแปลงเล็กๆ หลายแปลงเพื่อที่จะได้ดูแลได้ในเมื่อไม่มีค่าแรงในการดูแลให้
รองทิพย์	ไพล ขมิ้นอ้อย ขมิ้นชัน มีตลาดรองรับอยู่แล้ว ที่ รพ.หัวหินถ้าปลูกแล้วมี จำนวนมากพอการพืชถ้าอยู่ในรูปแบบกลุ่มก็เป็นแนวทางที่น่าสนใจ เพราะ ช่องทางการติดต่อ สถานที่รับซื้อ เราจะมีอำนาจในการต่อรอง
น้ำฝน	เริ่มสำรวจตามสถานที่จริงๆ ถ่ายรูป ทำแผนที่ เพื่อนำไปประชุมร่วมกับ คณะกรรมการหมู่บ้านและการประชุมในครั้งต่อไป

ชูชาติ แนววัน ผู้บันทึกการประชุม
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจบันทึกการประชุม

สรุปกิจกรรม

กิจกรรมสำรวจพื้นที่จริงตามจุดต่างๆและแนวชายป่า เพื่อเก็บข้อมูลการกระจายตัวของช้างป่า
วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุมศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๔๐ ราย

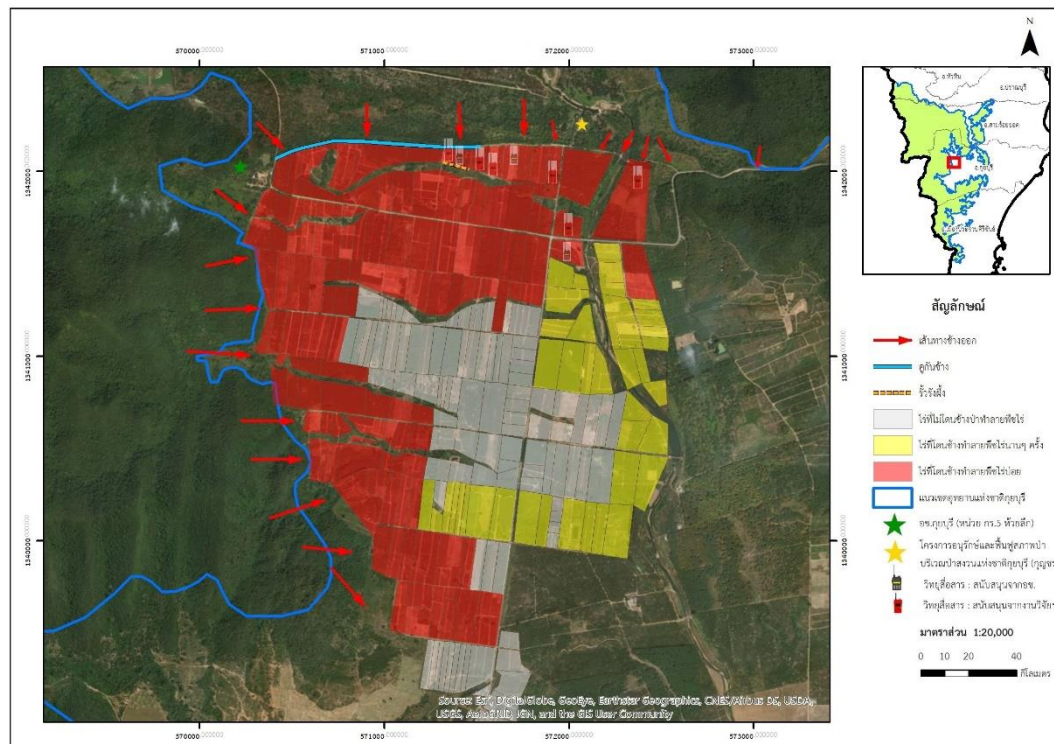
นำเสนอข้อมูลในการสำรวจพื้นที่และออกสำรวจพื้นที่จริงตามจุดต่างๆ ทั้งเรื่องพืชและ
ความเสียหาย ห้างฝักระวังช้างป่า

๑.กิจกรรมสำรวจพื้นที่ข้อมูลที่ได้ พื้นที่ติดแนวชายขอบป่าต่อจากเดือนที่แล้ว ตามรายละเอียด
ดังนี้

ตารางพื้นที่ของชาวบ้านผู้ได้รับผลกระทบจากช้างป่า ที่มีพื้นที่ติดกับแนวชายขอบป่าและพืช

แปลงที่	เริ่มต้น		สิ้นสุด		ผู้ครอบครอง ชื่อ - สกุล		พืช
	X	Y	X	Y			
1	0570735	1340319	0570695	1340304	นายไพศาล	นาททอง	ยางพารา
2	0570695	1340304	0570580	1340593	นายเคียว	เกษมสุขไพศาล	สับปะรด
3	0570580	1340593	0570448	1340725	นายสมมาศ	สุนทร	สับปะรด
4	0570448	1340725	0570330	1341038	นายอู๊ด	ปลื้สุวรรณ	ยางพารา
5	0570330	1341038	0570323	1341396	นางสมพงษ์	ศิรินิล	สับปะรด
6	0570323	1341396	0570242	1341602	นางบุญหุบ	ทิมประเสริฐ	สับปะรด
7	0570242	1341602	0570405	1342064	นายสมจิตร	วงษ์วรม	ยางพารา
8	0570405	1342064	0570517	1342112	นางวรวรรณ	คนสาลี	ยางพารา
9	0570517	1342112	0570598	1342137	นางอริย์	คงมัน	ยางพารา
10	0570598	1342137	0570763	1342158	นายประเสริฐ	รักดี	ยางพารา
11	0570763	1342158	0570858	1342155	นายจาวัว	นุชศิริ	ยางพารา
12	0570858	1342155	0571130	1342143	นายสุกิจ	คงมัน	สับปะรด
13	0571130	1342143	0571133	1342133	นายธนศิษฐ์	พิบูลย์วัฒนา	ยางพารา
14	0571133	1342133	0571524	1342142	นางลำลี	ทองสุข	สับปะรด
15	0571524	1342142	0571598	1342142	นางจันทร์จิลา	ภูมั่ง	สับปะรด
16	0571598	1342142	0571655	1342143	นายละมัย	เอมโอด	สับปะรด
17	0571655	1342143	0571732	1342141	นายอยู่	ล้อมวงษ์	สับปะรด
18	0571732	1342141	0571804	1342143	นายณรงค์	อรกักดี	มะพร้าว
19	0571804	1342143	0571888	1342143	นายแสง		ยางพารา
20	0571888	1342143	0571963	1342137	นายณรงค์	อรกักดี	สับปะรด
21	0571963	1342137	0572245	1342100	นางระเบียบ	สุนทร	สับปะรด
22	0572245	1342100	0572291	1342081	จำเริญ	คงเจริญ	ยางพารา
23	0572316	1342049	0572457	1342059		เอี่ยมสะอาด	มะพร้าว /มะม่วง
							กล้วย/ต้นไม้
24	0572457	1342059	0572731	1342006	นายพีระ(ก้านันต์)	สุกิจปราณี	สับปะรด

๒. แผนที่แสดงขอบเขตระหว่างบ้านรวมไทยและชายขอบป่าติดอุทยานแห่งชาติกุยบุรี

แสดงรายละเอียด ดังนี้

- ด้านที่ข้างใช้เข้า-ออก
- บริเวณที่ขุดคูน้ำ
- รั้วไฟฟ้า

๒. กิจกรรมสำรวจข้อมูลพืชท้องถิ่นที่ข้างไม่กิน หรือรบกวนน้อย .ในพื้นที่ของชาวไร่และพื้นที่โครงการพระราชดำริ ที่อยู่ในส่วนของป่า เราสามารถนำมาเป็นตัวอย่างเพื่อนำเสนอในเวทีเรื่องพืชได้

ดังนี้

ต้นชะพลู/ต้นกาแฟ

ต้นกระชาย

ต้นสมอ/ต้นกระท้อน

และพืชที่ไม่ได้รับผลกระทบอีกคือ กระชาย กาแฟ ขมิ้น ตะไคร้ สามสิบ ลำไย มะกรูด บอระเพ็ด สะเดา มักเฒ่า ลองกอง มะตูม ไพล มะนาว ข่า

มีการลงความเห็นให้ปลูกพืชหัว เนื่องจากง่ายต่อการจัดการแปลงเพราะงบประมาณไม่มากนักและสามารถนำไปแปรรูปต่อได้ มีตลาดรองรับเรื่องสมุนไพรที่สมาชิกทีมวิจัยสามารถประสานงานได้ อีกทั้งอยากให้ปลูกทันฤดูฝนด้วย พืชที่ต้องการ ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย ไพล ดำเนินการจัดซื้อและส่งพันธุ์พืช

นัดวางแผนการปลูกในการประชุมเรื่องพืชครั้งต่อไป

๓. นำเสนอข้อมูลความถี่ของช้างป่า เดือนเมษายน,เดือนพฤษภาคม ดังนี้

เดือนเมษายน 2563

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลช้างป่า	การผลักดัน	พื้นที่ไร่
2 เม.ย.63	20.21-20.46น.	ช้าง 2 ตัว เสียงเขย่ามะม่วงในโครงการฯ	จนท	โครงการฯ
	21.42น.	กระทิง 1 ตัว บริเวณต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	23.00น.	ช้าง 1 ตัว บริเวณต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน
3 เม.ย.63	19.00น.	ช้าง 1 ตัว เสียงเขย่ามะม่วงในโครงการฯ	จนท	โครงการฯ
	20.00น.	กระทิง 1 ตัว ท้ายไร่	ผลักดันเอง	น้ำฝน
	21.00น.	กระทิง 1 ตัว ท้ายไร่ต้นมะขาม	ผลักดันเอง	น้ำฝน

4 เม.ย.63	21.45น.	กระทิง 2 ตัว ท้ายไร่ บนถนน	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	00.4น.	ข้าง 5 ตัวข้างแหล่งน้ำท้ายไร่ กำลังข้าม	ผลักดินเอง	น้ำฝน

เดือนเมษายน 2563 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลข้างป่า	การผลักดิน	พื้นที่ไร่
4 เม.ย.63	03.25น.	ข้าง 1 ตัว แหล่งน้ำท้ายไร่ กำลังข้าม	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	03.40น.	ข้าง 1 ตัว ในไร่จำเขี้ยว	ไม่มี	จำเขี้ยว
5 เม.ย.63	19.00น.	ไม่เห็นตัว เข้ามะม่วงในโครงการฯ	จนท.	โครงการฯ
	21.00น.	ข้าง 1 ตัว ต้นมะขาม	ผลักดินเอง	น้ำฝน
8 เม.ย.63	04.30น.	ข้าง 2 ตัว เดินกลับทางต้นมะขาม	ผลักดินเอง	น้ำฝน
9 เม.ย.63	20.35น.	ข้าง 2 ตัว ในแปลงมะม่วง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	05.35น.	ข้าง 1 ตัว เดินกลับทางต้นมะขาม	ผลักดินเอง	น้ำฝน
10 เม.ย.63	01.00น.	ข้าง 3 ตัว หักมะม่วง 6 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	01.45น.	ข้าง 2 ตัว หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	03.00น.	ข้าง 2 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	04.00น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
11 เม.ย.63	02.00น.	ข้างหักมะม่วง 30 ต้น ไม่เห็นตัว	ออกเอง	น้ำฝน
12 เม.ย.63	19.00น.	ข้าง 1 ตัว ไม่เสียหาย	จนท.	น้ำฝน
	22.05น.	ข้าง 1 ตัว ไม่เสียหาย	จนท.	โครงการฯ
	00.08น.	ข้าง 3 ตัว ไม่เสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	02.48น.	ข้าง 1 ตัว ไม่เสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
13 เม.ย.63	00.56น.	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วง 6 ต้น	ผลักดินเอง และจนท.	น้ำฝน
14 เม.ย.63	19.48น.	ไม่เห็นตัว เข้ามะม่วงในโครงการฯ	จนท.	โครงการฯ
	22.47น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 10 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	03.00น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
15 เม.ย.63	20.00น.	ไม่เห็นตัว ข้างเข้ามะม่วงในโครงการฯ	จนท.	โครงการฯ
19 เม.ย.63	22.40น.	ข้าง 1 ตัว สับปรด 400 ต้น	ผลักดินเอง	สมพร
20 เม.ย.63	22.40น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 3 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	03.15น.	ข้าง 1 ตัว ไม่เสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	03.30น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 4 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน

	04.00น.	ช้าง 1 ตัว ท่อแตก 10 เส้น พริก 10 ต้น และมะละกอ 1 ต้น	ผลักดินเอง	ปราณี
--	---------	---	------------	-------

เดือนเมษายน 2563 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลช้างป่า	การผลักดิน	พื้นที่ไร่
20 เม.ย.63 (ต่อ)	21.00น.	ช้าง 2 ตัว ตันกำมปู(โครงการฯ)	ผลักดินเอง	โครงการฯ
	22.00น.	ช้าง 2 ตัว สับประรด 60 ต้น	ผลักดินเอง	สมพร
	04.00น.	ช้าง 2 ตัว ท้างไร่	ผลักดินเอง	น้ำรอด
21 เม.ย.63	22.15น.	ช้าง 1 ตัว หักมะม่วง 1 ต้น	ผลักดินเอง และจนท.	น้ำฝน
	23.20น.	ช้าง 1 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	23.40น.	ช้าง 1 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	00.50น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	03.15น.	ช้าง 1 ตัว หักมะม่วง 4 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	05.15น.	ช้าง 1 ตัว หักมะม่วง 3 ต้นและ 1 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	02.00น.	ช้าง 2 ตัว เดินท้ายไร่	ผลักดินเอง	ปราณี
	05.00น.	ช้าง 1 ตัว เดินชนลวด	ผลักดินเอง	สมพร
22 เม.ย.63	19.30น	ช้าง 5 ตัว เดินเข้าตรงต้นมะขามป่าสน	จนท	น้ำฝน
	22.40น	ช้าง 1 ตัว หักมะม่วง 1 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	23.30น	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	24.40น	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	01.20น	ช้าง 3 ตัว หักต้นมะม่วง 1 ต้น/ 1 กิ่ง	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	01.45น	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	น้ำฝน
	03.00น	ช้าง 3 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ผลักดินเอง	น้ำฝน
23 เม.ย.63	23.14น	ช้าง 2 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	จนท	น้ำฝน
	04.00น	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	ปราณี
	23.00น	ช้าง 1 ตัว สับประรด 100 ต้น	ผลักดินเอง	สมพร
	02.00น	ช้าง 1 ตัว สับประรด 100 ต้น	ผลักดินเอง	สมพร
	05.00น	ช้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดินเอง	สมพร

เดือนเมษายน 2563 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลช้างป่า	การผลักดัน	พื้นที่ไร
24/04/2563	03.00	ช้าง 2 ตัว หักต้นกล้วย 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
24/04/2563	03.30	ช้าง 1 ตัว หักมะพร้าว 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
24/04/2563	19.30	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
24/04/2563	20.00	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
24/04/2563	04.00	ช้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
24/04/2563	20.20	ช้าง 4 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
25/04/2563	21.00	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
25/04/2563	20.00	ไม่เห็นตัว ได้ยินเสียงเขย่ามะม่วง	จนท	โครงการฯ
25/04/2563	20.30	ไม่เห็นตัว ได้ยินเสียงเขย่ามะม่วง	จนท	โครงการฯ
25/04/2563	19.45	ช้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
25/04/2563	00.45	ช้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
25/04/2563	20.30	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
25/04/2563	22.40	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
25/04/2563	03.00	ช้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
26/04/2563	21.00	ช้าง 1 ตัว มะละกอ 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
26/04/2563	00.30	ช้าง 1 ตัว มะพร้าว 4 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
26/04/2563	02.00	ช้าง 1 ตัว กล้วย 5 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
26/04/2563	21.00	ช้าง 4 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
26/04/2563	23.00	ช้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
28/04/2563	20.00	ไม่เห็นตัว ได้ยินเสียงเขย่ามะม่วง	ผลักดันเอง	โครงการฯ
28/04/2563	22.00	ช้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย

เดือนพฤษภาคม 2563

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลข้างป่า	การผลักดัน	พื้นที่ไร่
04/05/2563	22.15 น.	ข้าง 1 ตัว หักต้นสน 4 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/05/2563	00.30 น.	ข้าง 4 ตัว หักต้นมะม่วง 8 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/05/2563	02.07 น.	ข้าง 5 ตัว หักต้นมะม่วง 8 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/05/2563	03.56 น.	ข้าง 5 ตัว หักต้นมะม่วง 5 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/05/2563	04.28 น.	ข้าง 1 ตัว หักต้นมะม่วง 7 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/05/2563	00.00 น.	ข้าง 7 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สำลี
04/05/2563	00.00 น.	ข้าง 1 ตัว ขนลวดขาด	ผลักดันเอง	สมพร
04/05/2563	03.00 น.	ข้าง 1 ตัว ขนลวดขาด	ผลักดันเอง	สมพร
05/05/2563	22.45 น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 3 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
05/05/2563	23.50 น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
05/05/2563	01.05 น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
05/05/2563	01.20 น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
05/05/2563	03.10 น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
05/05/2563	22.00 น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สำลี
05/05/2563	22.00 น.	ข้าง 1 ตัว ขนลวดขาด	ผลักดันเอง	สมพร
06/05/2563	19.15 น.	กระทิง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
06/05/2563	20.45 น.	ข้าง 2 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
06/05/2563	21.45 น.	กระทิง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
06/05/2563	22.00 น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
06/05/2563	04.45 น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 3 กิ่ง	จนท.	น้ำฝน
07/05/2563	19.10 น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
07/05/2563	21.45 น.	ข้าง 1 ตัว ขนลวดขาด	ผลักดันเอง	น้ำฝน
07/05/2563	01.50 น.	ข้าง 1 ตัว ขนลวดขาด	ผลักดันเอง	น้ำฝน
07/05/2563	22.00 น.	ข้าง 1 ตัว ขนลวดขาด	ผลักดันเอง	สมพร
07/05/2563	23.00 น.	ไม่เห็นตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
08/05/2563	23.50 น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
08/05/2563	00.05 น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
08/05/2563	02.05 น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน

เดือนพฤษภาคม 2563 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลข้างป่า	การผลักดัน	พื้นที่ไร่
08/05/2563	02.10 น.	ข้าง 9 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
08/05/2563	03.10 น.	ข้าง 9 ตัว หักต้นสน 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
08/05/2563	04.00 น.	ข้าง 9 ตัว หักต้นสน 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
08/05/2563	20.15 น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	รองทิพย์
08/05/2563	20.30 น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	รองทิพย์
08/05/2563	04.00 น.	ข้าง 1 ตัว เหยียบสับปะรด 200 ต้น	ผลักดันเอง	สมพร
08/05/2563	23.00 น.	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
09/05/2563	04.00 น.	ข้าง 1 ตัว ชนลวดขาด หักมะม่วง 3 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
09/05/2563	04.45 น.	ข้าง 1 ตัว (งายาว 1 ฟุต) หักต้นสน 8 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
09/05/2563	06.00 น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
09/05/2563	20.15 น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
09/05/2563	23.00 น.	ข้าง 1 ตัว เหยียบสับปะรด 1,000 ต้น	ผลักดันเอง	ละมัย
09/05/2563	05.00 น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
09/05/2563	20.45 น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
09/05/2563	01.00 น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สำลี
09/05/2563	01.00 น.	ข้าง 1 ตัว ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	สมพร
10/05/2563	22.30 น.	ข้าง 1 ตัว ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	น้ำฝน
10/05/2563	23.30 น.	ข้าง 2 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
10/05/2563	00.40 น.	ข้าง 2 ตัว หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
10/05/2563	01.45 น.	ไม่เห็นตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
10/05/2563	20.00 น.	ข้าง 1 ตัว เหยียบสับปะรด 100 ต้น	ผลักดันเอง	สมพร
11/05/2563	20.10 น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
12/05/2563	23.10 น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
12/05/2563	02.10 น.	ข้าง 1 ตัว ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	น้ำฝน
12/05/2563	04.25 น.	กระทิง 1 ตัว ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	น้ำฝน
12/05/2563	23.00 น.	ข้าง 1 ตัว ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	สมพร
12/05/2563	01.00 น.	ข้าง 1 ตัว ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	สมพร
12/05/2563	20.15 น.	ไม่เห็นตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	รองทิพย์

เดือนพฤษภาคม 2563(ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลช้างป่า	การผลักดัน	พื้นที่ไร่
13/05/2563	21.00 น.	ช้าง 2 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
13/05/2563	21.30 น.	ช้าง 2 ตัว หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
13/05/2563	23.00 น.	ช้าง 1 ตัว(ไม่มีงา) ขนลวดขาด	ผลักดันเอง	น้ำฝน
13/05/2563	23.25 น.	ช้าง 1 ตัว(ไม่มีงา) ขนลวดขาด	ผลักดันเอง	น้ำฝน
13/05/2563	01.00 น.	ช้าง 1 ตัว หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
13/05/2563	01.45 น.	ช้าง 2 ตัว หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
13/05/2563	23.00 น.	ช้าง 2 ตัว เขี่ยบัสปะรด 20 ต้น	ผลักดันเอง	สมพร
13/05/2563	03.00 น.	ช้าง 1 ตัว ขนลวดขาด	ผลักดันเอง	สมพร
14/05/2563	19.30 น.	ช้าง 2 ตัว ขนลวดขาด	ผลักดันเอง	สมพร
14/05/2563	19.00 น.	ช้าง 1 ตัว ขนลวดขาด	ผลักดันเอง	ละมัย
15/05/2563	23.00 น.	ช้าง 2 ตัว หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
15/05/2563	00.10 น.	ช้าง 2 ตัว ขนลวดขาด	ผลักดันเอง	น้ำฝน
15/05/2563	02.00 น.	ช้าง 2 ตัว ขนลวดขาด	ผลักดันเอง	น้ำฝน
15/05/2563	04.00 น.	ช้าง 2 ตัว ขนลวดขาด	ผลักดันเอง	น้ำฝน
17/05/2563	22.30 น.	ช้าง 2 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
17/05/2563	23.35น.	ช้าง 2 ตัว หักมะม่วง 3 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
17/05/2563	00.35 น.	ช้าง 2 ตัว หักต้นสน 4 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
17/05/2563	01.50 น.	ช้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
17/05/2563	21.00 น.	ช้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	รองทิพย์
17/05/2563	02.00 น.	ช้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	รองทิพย์
17/05/2563	04.00 น.	ช้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	รองทิพย์
17/05/2563	22.00 น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
17/05/2563	01.00 น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
17/05/2563	04.00 น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สมพร
17/05/2563	23.00 น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
17/05/2563	23.00 น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
17/05/2563	20.30 น.	ช้าง 2 ตัว ขนลวดขาด	ผลักดันเอง	สำลี
17/05/2563	22.30 น.	ช้าง 1 ตัว ขนลวดขาด	ผลักดันเอง	สำลี

เดือนพฤษภาคม 2563(ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลข้างป่า	การผลักดัน	พื้นที่ไร่
18/05/2563	19.28 น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
18/05/2563	20.20 น.	กระทิง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
18/05/2563	20.30 น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ลำลือ
18/05/2563	22.30 น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ลำลือ
19/05/2563	19.00 น.	ข้าง 1 ตัว ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	ละมัย
19/05/2563	21.00 น.	ข้าง 1 ตัว ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	ละมัย
19/05/2563	19.30 น.	ข้าง 1 ตัว ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	สมพร
19/05/2563	22.30 น.	ข้าง 3 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	จันทร์จิลา
19/05/2563	22.30 น.	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วงใหญ่ 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
19/05/2563	00.00 น.	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วงใหญ่ 4 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
19/05/2563	00.48 น.	ข้าง 3 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
19/05/2563	02.00 น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
23/05/2563	20.50 น.	ข้าง 3 ตัว หักมะม่วง 1 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
23/05/2563	20.50 น.	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
23/05/2563	21.30 น.	ข้าง 1 ตัว หักต้นสน 3 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
23/05/2563	03.00 น.	ข้าง 2 ตัว หักต้นสน 1 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
24/05/2563	00.05 น.	ข้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
25/05/2563	22.30 น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
26/05/2563	19.39 น.	ข้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
26/05/2563	20.19 น.	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
26/05/2563	23.20 น.	ข้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
26/05/2563	01.10 น.	ข้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
26/05/2563	03.00 น.	ข้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
26/05/2563	03.12 น.	ข้าง 10 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
26/05/2563	03.12 น.	กระทิง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
26/05/2563	23.00 น.	ข้าง 1 ตัว ชนลวดขาด	ผลักดันเอง	สมพร
29/05/2563	01.00 น.	ข้าง 3 ตัว หักต้นมะม่วง 3 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
29/05/2563	02.00 น.	ข้าง 3 ตัว หักต้นมะม่วง 6 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน

เดือนพฤษภาคม 2563(ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลช้างป่า	การผลักดัน	พื้นที่ไร่
29/05/2563	03.00 น.	ช้าง 3 ตัว หักต้นสน 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
29/05/2563	04.00 น.	ช้าง 1 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
29/05/2563	05.00 น.	ช้าง 1 ตัว หักมะม่วง 1 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
30/05/2563	03.00 น.	ช้าง 1 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
30/05/2563	04.00 น.	ช้าง 1 ตัว หักมะม่วง 3 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
30/05/2563	04.00น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ละมัย
30/05/2563	03.30 น.	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	สำลี
31/05/2563	00.30 น.	ช้าง 3 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
31/05/2563	00.30 น.	ช้าง 2 ตัว หักมะม่วง 3 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน

ช้างป่าเข้าทำลายพืชผลทางการเกษตรเดือนเมษายน 63 จำนวน 78 ครั้ง

แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ -18.00น-00.00นจำนวน 42 ครั้ง

-00.00น-06.00นจำนวน 36 ครั้ง

ความเสียหาย -มะม่วง 61 ต้นและ 14 กิ่ง -สับปะรด 660 ต้น

-พริก 10 ต้น -มะพร้าว 16 ต้น

-กล้วย 7 ต้น -มะละกอ 2 ต้น

-ท่อแตก 10 จุด -ลวดเสียหาย

หมายเหตุ -ลวดที่ใช้กันเสียหายทุกแปลงอ่างหินบ้านรวมไทย

-ไถยีนเสียจุดลูกปรังทางฝั่งเขาน้อยมากขึ้น

-ในพื้นที่ไร่มีวิตกกังวลในเรื่องความปลอดภัย

ช้างป่าเข้าทำลายพืชผลทางการเกษตรเดือนพฤษภาคม 63 จำนวน 121 ครั้ง

แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ -18.00น-00.00น จำนวน 63 ครั้ง

-00.01น-06.00น จำนวน 58 ครั้ง

ความเสียหาย -สับปะรด 1,320 ต้น -ต้นสน 24 ต้น

-มะม่วง แยกเป็น 74 กิ่ง 27 ต้น -ลวดขาด 25 ครั้ง/จุด

หมายเหตุ -ข้างออกมาในพื้นที่ทางการเกษตรมากขึ้นเนื่องจากในพื้นที่เป็นฤดูผลไม้ประจำปี คือมะม่วงและสับปะรดและในพื้นที่ไร่วิตกกังวลในเรื่องความปลอดภัย

สรุปรายงานการประชุม กิจกรรมประชุมเพื่อศึกษาวางแผนการทำทดลองการเปลี่ยนพืช
เพื่อความอยู่รอดของผู้ประสบตามแนวชายป่า

วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

ณ ศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

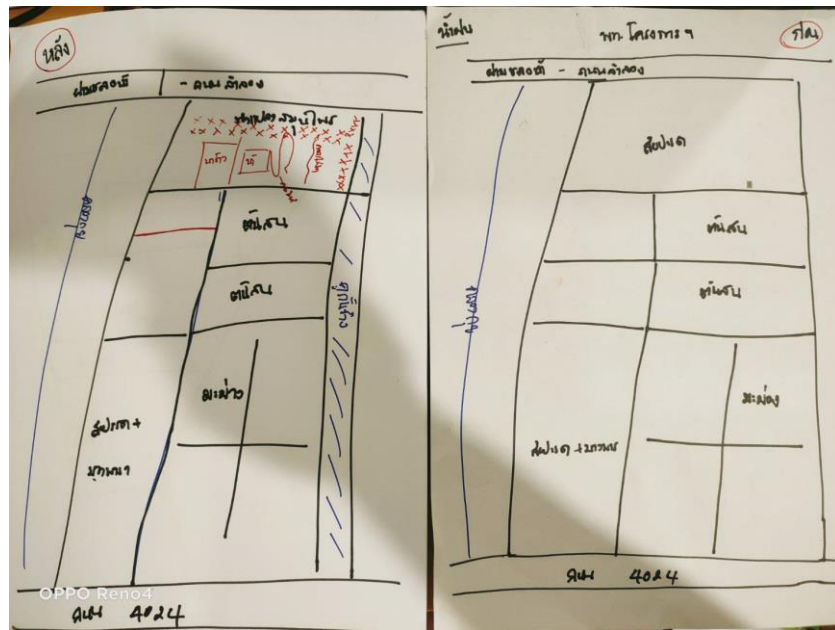
การประชุมการทดลองการปรับเปลี่ยนพืช มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด ๔๐ ราย มีรายละเอียดในการประชุมครั้งนี้ ดังนี้

๑. นำเสนอข้อมูลที่ได้สำรวจเรื่องพืชเมื่อเดือนที่แล้ว กับที่ประชุมรับทราบ
 ๒. นำเสนอเรื่องการปรับเปลี่ยนพืช โดยการออกแบบแปลงเกษตรของตัวเอง ถ้าได้พืชมาแล้วจะทำการปรับเปลี่ยนรูปแบบไหน เนื่องจากจะกระจายแปลงทดลองออกเป็น ๕ แปลง คือ
แปลง ๑	ทองม้วน(น้ำฝน) เอี่ยมสะอาด
แปลง ๒	ละมัย เอ็มโอด
แปลง ๓	จันทร์จิลา ภูซัง
แปลง ๔	ปราณี แจ่มแจ้ง
แปลง ๕	สำลี ทองแผ่น

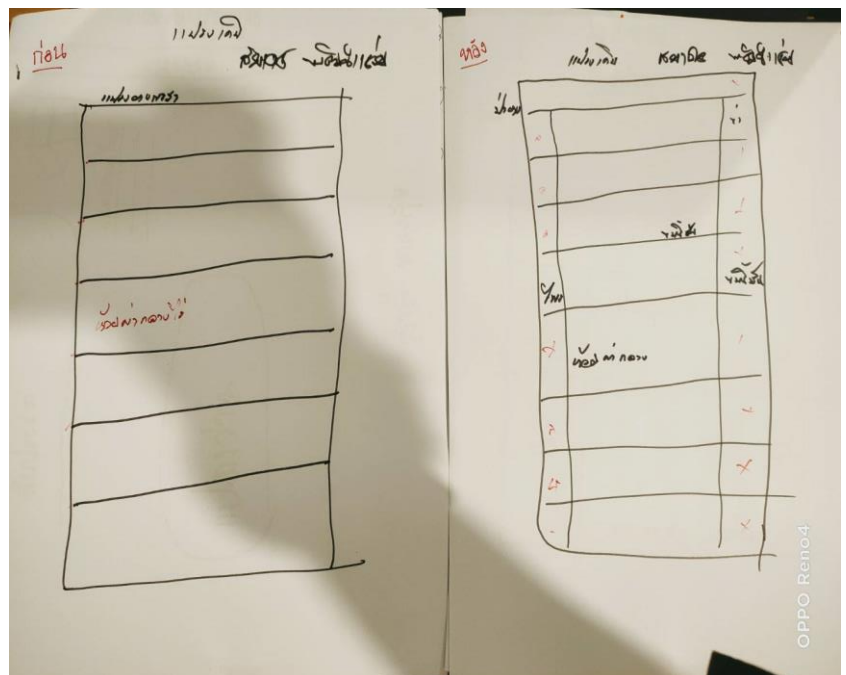
การดำเนินกิจกรรม

วางแผนการปลูกพืชในแปลงเกษตรของตัวเองด้วยเหตุผลใด และนำเสนอให้ผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อเป็นสร้างความสัมพันธ์และเป็นการทดลองทำการปรับเปลี่ยนพืช ให้เป็นแปลงตัวอย่างหรือถ้ามีผู้สนใจอยากเปลี่ยนพืชจะได้มีออกแบบแปลงและวางแผนการปลูก มีตัวอย่างดังนี้

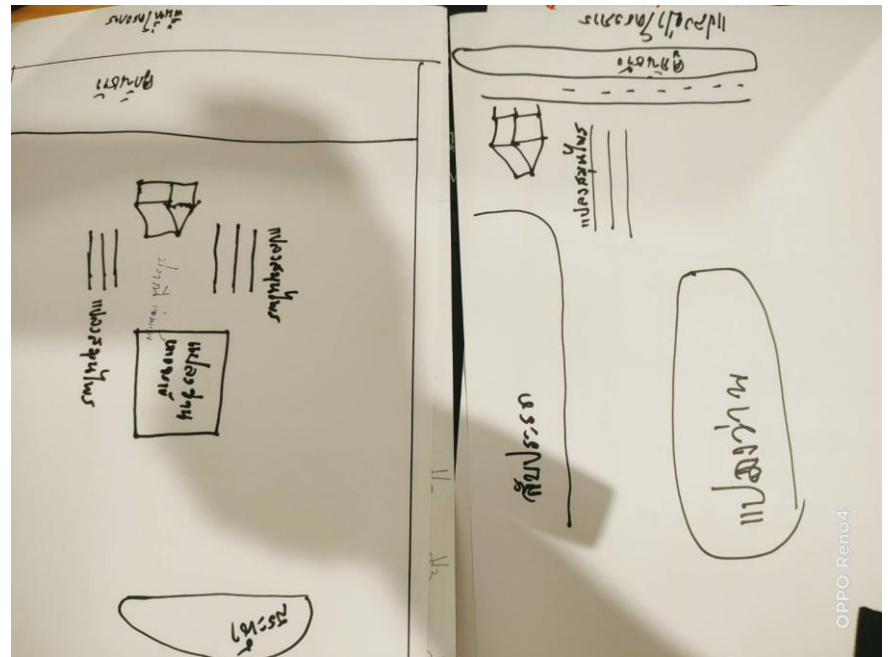
ตัวอย่างที่ ๑

ตัวอย่างที่ ๒

ตัวอย่างที่ ๓

ลักษณะการออกแบบจะแบ่งพื้นที่บางส่วนที่ข้างเข้ามาบอยเพื่อเปลี่ยนพีช โดยไม่ได้เปลี่ยนทั้งแปลง

สิ่งที่ได้เรียนรู้

- การสื่อสารและการสื่อความหมายให้ชัดเจน
- การปรับเปลี่ยนความคิด และกล้าที่จะปรับเปลี่ยน
- การตัดสินใจการเปลี่ยนบนข้อมูลที่สำรวจ
- เรียนรู้ในการแก้ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

- พี่ชมนุไพรเหล่านี้ถ้ามีผลผลิตออกมาแล้วจะทำอย่างไร อยากให้มีการสอนเรื่องการแปรรูปด้วย เพราะจะได้มั่นใจได้ว่าผลผลิตออกมาแล้วจะไม่เสียหายหรือเปล่าประโยชน์
- อยากให้ในการจัดอบรมครั้งต่อไปมีการสอนการแปรรูปด้วย

ชูชาติ แนววัน ผู้บันทึกการประชุม
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุม กิจกรรมประชุมเพื่อศึกษาวางแผนการทำทดลองการเปลี่ยนพืช
เพื่อความอยู่รอดของผู้ประสบตามแนวชายป่า
วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓
ณ ศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

เปิดการประชุม

-ได้รับความช่วยเหลือจากวิทยากร มาสอนการแปรรูปสมุนไพร เช่น ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย ไพล โดยทางชุมชนได้เตรียมวัตถุดิบไว้ เนื่องจากมีในชุมชนมีสมุนไพรอยู่แล้วบ้าง เนื่องจากพูดคุยกับวิทยากรและท่านก็เข้าใจวัตถุประสงค์ในการ จัดกิจกรรมในครั้งนี้

-อาจารย์ธรรมศักดิ์ สายแก้ว ได้รู้ข้อมูลว่ามีผู้ประสบภัยจากช้าง พยายามทดลองเรื่องการปรับเปลี่ยนพืชที่ช้างไม่กิน และตัวอาจารย์เรียนแพทย์ทางเลือก อยู่แล้วจึงสอนเรื่องการทำน้ำมันเหลือง และการทำครีมหม่องน้ำมันเหลือง เพื่อให้ชาวบ้านได้นำความรู้ไปต่อยอดในการแปรรูปได้มีการสอนการทอดน้ำมันเหลือง โดยใช้สมุนไพรที่เราทำการทดลองปลูกไว้ในแปลงทดลอง คือ ขมิ้นอ้อย ขมิ้นชัน ไพล

สิ่งที่ได้รับ

-ได้ความรู้
และสูตรไปต่อยอดใน
การแปรรูปสมุนไพร
เป็นสินค้าของกลุ่ม

- ได้เรียนรู้การใช้สมุนไพรและประโยชน์ของสมุนไพรแต่ละตัว
- ได้ผลิตภัณฑ์ตัวใหม่เพื่อขายต่อยอดรายได้

ชูชาติ แนวนวัน ผู้บันทึกการประชุม
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจบันทึกการประชุม

สรุปการประชุม

กิจกรรมประวัติศาสตร์ชุมชน ทบทวนเรื่องราวอื่นๆนอกเหนือจากช้างป่า ความเป็นมาของชุมชน
ในพื้นที่ตำบลหาดขาม และตำบลใกล้เคียงในพื้นที่ชายขอบป่าของอุทยานแห่งชาติกุยบุรี
วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ ศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประวัติศาสตร์ชุมชน จำนวน ๔๐ คน

วาระที่ ๑ เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

ประธานกล่าวเปิดกิจกรรม โดยผู้ใหญ่บ้านรวมไทย

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองที่ประชุม

ไม่มี

วาระที่ ๓ เรื่องเสนอให้ที่ประชุมทราบ

๓.๑ การจัดการกิจกรรมประวัติศาสตร์ชุมชน ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

-เพื่อให้คนในชุมชนบ้านรวมไทยและหมู่บ้านใกล้เคียงได้แลกเปลี่ยนเรื่องราว
ประวัติศาสตร์ของหมู่บ้าน

-เพื่อให้ชุมชนบ้านรวมไทยทำความเข้าใจถึงการสร้างรากฐานและรูปแบบของชุมชน
ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

๓.๒ ประชุมเวทีประวัติศาสตร์ชุมชน

-มีผู้ดำเนินรายการช่วยกันในการคุมเวที อีก ๓ ท่านและผู้ใหญ่บ้านช่วยบันทึก
ข้อมูลร่วมด้วย

-พูดคุยกับชาวบ้าน ตามหัวข้อที่เตรียมมา เพื่อบันทึกข้อมูลที่ต้องการ

-ให้ชาวบ้านที่เข้าร่วมประชุมแนะนำตัวเอง หมู่บ้านใกล้เคียงด้วย

-บอกเล่าเรื่องราวตั้งแต่เริ่มเข้ามาในยุคแรกๆ

-พูดคุย แสดงความเห็นร่วมกัน

ความคิดเห็นในเวที

-นายชอบ เข้ามาอยู่ตั้งแต่ตอนแรก ร่วมเป็นคณะกรรมการในการรับรุ่น ๒ เข้ามาอยู่ที่หมู่บ้าน และดีใจที่คนรุ่นหลังเห็นความสำคัญของเรื่องราวบ้านเรา

-นายเงิน อยากให้เราเห็นถึงรักและอยู่ร่วมกัน ไม่ว่าตอนนี้ปัญหาเรื่องช้างจะมากแค่ไหน แต่ยังมีคนรุ่นใหม่ที่ยังสนใจเรื่องนี้ ก็ดีใจที่ไม่ละทิ้งปัญหาแล้วเดินออกไปทำงานข้างนอก ปัจจุบันกับในอดีตแตกต่างกันสิ้นเชิง เวลาผ่านไปแค่ ๔๐ ปีมีการทำงานเรื่องนี้มากมาย อยากให้ทำต่อไป

-นายสิงห์ หมู่บ้านรวมไทย เกิดที่หลังหมู่บ้านย่านซื่อ แต่การพัฒนาและการทำงานต่างกัน การทำการประชุมแบบนี้ เห็นด้วย แล้วอยากให้เกิดขึ้นอีกที่ทำโดยคนในชุมชน ไม่ใช่ข้าราชการ เพราะเมื่อก่อนนักวิชาการมาทำข้อมูลอะไรมากมายเลย

วาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

นัดประชุมอีกครั้งในวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

ชูชาติ แนวนัน

ผู้บันทึกการประชุม

น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจรายงานการประชุม

กิจกรรมเวทีประวัติศาสตร์ชุมชน

ประวัติความเป็นมาและวิถิชุมชนบ้านรวมไทย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่มา/ระยะก่อตั้ง “หมู่บ้านรวมไทย”

ย้อนไปในราวปี พุทธศักราช 2521 ทางหน่วยงานราชการระดับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามนโยบายของรัฐบาลในสมัยนั้น คือ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี มีแนวคิดเปลี่ยนพื้นที่สีแดง ซึ่งเป็นพื้นที่ตั้งของฐานคอมมิวนิสต์ และเป็นพื้นที่หลบซ่อน ซ่องสุมกำลังพล ในการปฏิบัติการต่อต้านรัฐบาล บริเวณเทปน้ำตกดงมะไฟ บ้านย่านชุม หมู่ที่ 9 ตำบลหาดขาม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อ้างถึงแผนที่ โดยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยนายสนอง รอดโพธิ์ทอง ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในสมัยนั้น จัดสรรให้ราษฎรที่ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินและมีความต้องการเข้ามาตั้งรกรากในพื้นที่ เพื่อเปลี่ยนแปลงพื้นที่อ่อนไหวให้เป็นพื้นที่กันชน โดยใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ในความดูแลของกรมป่าไม้ โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ขออนุมัติใช้ประโยชน์ในพื้นที่ จำนวน 21,875 ไร่

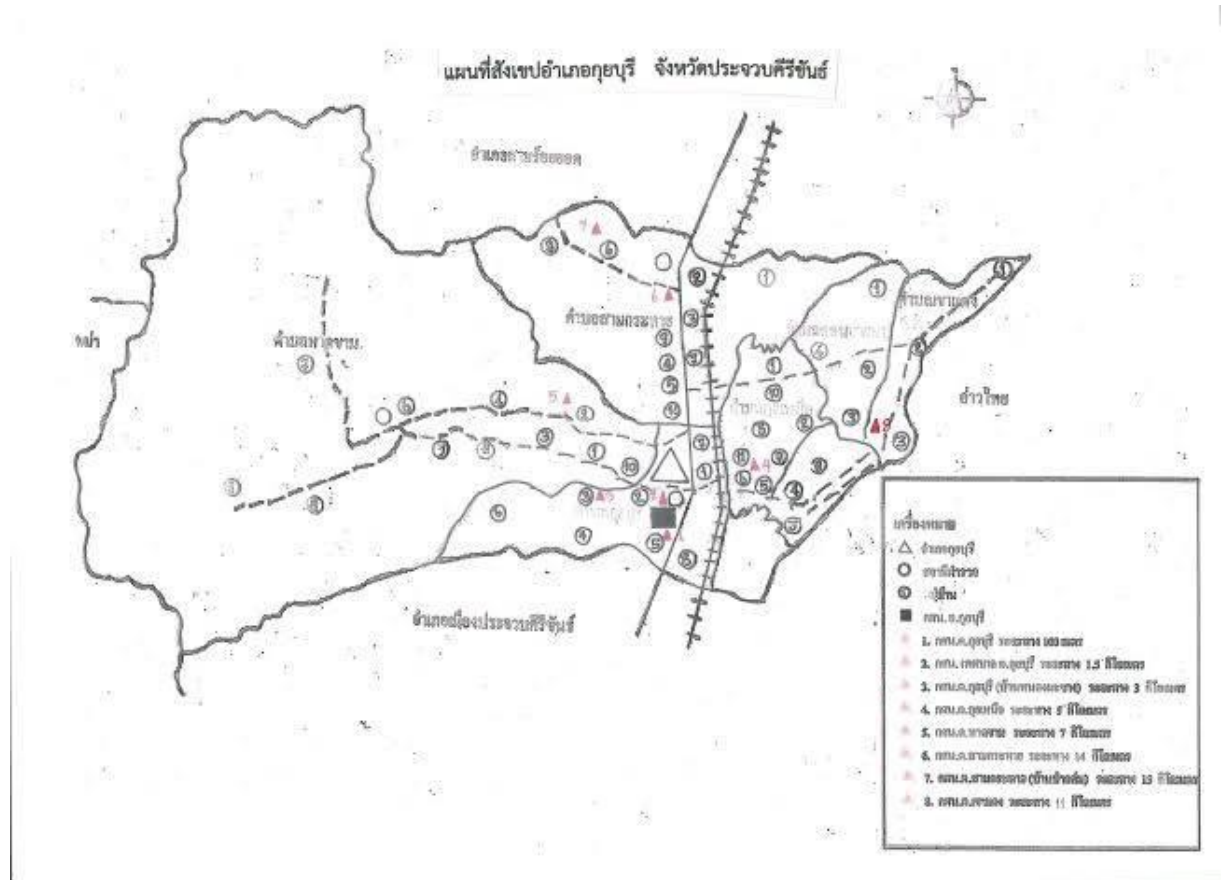

ทางจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้จัดโครงการ “หมู่บ้านตัวอย่าง” ในหลายพื้นที่ของจังหวัด อาทิเช่น พื้นที่ป่าละอูฯ หมู่บ้านรวมไทยก็เป็นหมู่บ้านหนึ่งที่เป็นเป้าหมายในการจัดตั้งหมู่บ้าน (ตามคำบอกเล่า นายบุญช่วย มณีวงษ์ อายุ 83 ปีและ นายบุญนาค เอี่ยมสะอาด อายุ 83 ปี) โดยให้ราษฎรมีฐานะยากจน ไม่มีที่ทำกินเข้ามาอยู่อาศัย โดยทางจังหวัดกำหนดเกณฑ์การรับสมัคร คือ ในครัวเรือนต้องมีแรงงานไม่ต่ำกว่า 4 คน ในตอนนั้นมีราษฎรที่สมัครเป็นสมาชิก ทั้งหมด 230 ราย โดยแบ่งเป็น 3 รุ่น โดยรุ่นแรกมีจำนวน 50 คน แต่มารายงานตัวเข้าพื้นที่จำนวนเพียง 31 รายเท่านั้น ชาวบ้านที่ได้รับสิทธิ์จะแบ่งกันเป็นกลุ่มเพื่อช่วยกันสร้างเป็นแคมป์ที่พัก ซึ่งเป็นเรือนนอนแถวยาว ลักษณะคล้ายแค้มป์ของคณงาน ทำด้วยไม้สมาชิกในรุ่นที่ 1 จะดำเนินการกันวัดพื้นที่ เพื่อจัดสรรเป็นที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน โดยจะมีที่ดินคนละ 23 ไร่ ซึ่งแบ่งเป็นที่อยู่อาศัย จำนวน 3 ไร่ และที่ดินทำกิน จำนวน 20 ไร่ โดยเตรียมความพร้อมเพื่อให้สมาชิกรุ่นที่ 2 และสมาชิก รุ่น 3 ตามลำดับ สมาชิกแต่ละรุ่นจะเข้ามาในพื้นที่ ระยะเวลาห่างกันประมาณ 2 เดือนเศษ ชาวบ้านในรุ่นที่ 1 จะทำงานด้วยกันเป็นกลุ่ม โดยแบ่งกันออกไปตัดไม้ เพื่อสร้างบ้านพักอาศัย(แค้มป์) มีลักษณะเป็นเรือนไม้ยกสูง แถวยาวทำการเกษตรหรือแม้แต่การดำรงชีวิตประจำวันอื่นๆ จำนวนราษฎรที่มารายงานตัวเพื่อเข้าอยู่อาศัยในหมู่บ้านรวมไทย ทั้งสิ้นจำนวน 150 ราย ต่อมาไม่นานนัก มีราษฎร จำนวน 1 ราย ขอสละสิทธิการเป็นสมาชิก อันเนื่องจากการ ไม่สามารถรับสภาพกับสภาพแวดล้อมของพื้นที่ในขณะนั้นได้ มีความ

กังวลที่อาจจะเผชิญต้องเจอกับผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ (ผกค.) เป็นเหตุให้สมาชิกที่อยู่อาศัยเพียง 149 รายเท่านั้น

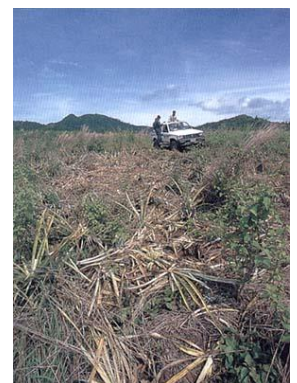
ก่อตั้งหมู่บ้านครั้งแรกในวันที่ 19 ตุลาคม 2521 โดยใช้ชื่อหมู่บ้านนี้ว่า “หมู่บ้านรวมไทย” ผู้ใหญ่บ้านคนแรก ชื่อ นายต้อย ดีตลอด , นายสุน์ หมวกเมือง , นายสมชาย มณีวงษ์ และนายนิติพัฒน์ แน่นแคว้น จนถึงปัจจุบัน

แผนที่ 2 แสดงที่ตั้งหมู่บ้านรวมไทย

หมู่บ้านรวมไทย (๒๕๒๑) เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ สังกัดกรมป่าไม้ในสมัยนั้น สภาพพื้นที่ในขณะนั้นเป็นป่าเสื่อมโทรม ทำเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ที่มียาทุนเข้ามาแผ้วถางทำการเกษตร โดยทำเป็นไร่สับปะรด ไร่ อ้อยอยู่ก่อนแล้ว

ในช่วงแรกที่สมาชิกที่ตั้งบ้านเรือน และทำกินในพื้นที่หมู่บ้านรวมไทย การเข้า – การออก ต้องมีบัตรประจำตัวบุคคล ที่ออกโดยอำเภอภูบงูรี กระทรวงมหาดไทย เพื่อแสดงตัวตนในการเข้าออกพื้นที่ของหมู่บ้านรวมไทย

โดยทางราชการในสมัยนั้นออกเพื่อป้องกันการแฝงตัวปะปนของผู้ก่อการร้ายในสมัยนั้น เพื่อ
 กักตุนเสบียงหรือความมั่นคงทางรัฐบาลในสมัยนั้น

สมาชิกในหมู่บ้าน ประกอบอาชีพทำการเกษตรและปศุสัตว์
 เป็นหลัก ปลุกนุ่น ปลุกพริก โดยในหมู่บ้านรวมไทย มีสหกรณ์
 ส่งเสริมการเกษตร วัด และโรงเรียน

หมู่บ้านรวมไทย หากย้อนกลับไปราวปี 2521 การเดินทาง
 ลำบาก มีเพียงถนนลูกรัง รถประจำทางมีเพียงแค่ 2 คันต่อวัน
 เท่านั้น การเข้าออกหมู่บ้านจะต้องผ่านด่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่
 ว่าจะเป็นทหาร ตำรวจตระเวนชายแดน ฝ่ายปกครอง มีป้อมที่
 ต้องผลิตเวรกันเข้าประจำการ ตรวจตราความสงบเรียบร้อยของ
 หมู่บ้าน เป็นหมู่บ้านเจียบๆ ถ้างกลางขุนเขาป่ากุ่มบุรี ไม่มีไฟฟ้า
 และน้ำประปา มีเพียงแค่แสงสว่างจากตะเกียงเท่านั้น น้ำที่ใช้
 อุปโภค บริโภค ก็เป็นน้ำจากธรรมชาติ หรือไม่กี่ไม่ชนจากบ่อ
 น้ำ มาใช้ก็ไม่ได้เจียบเหงาไปได้ตลอด ก็ยังมีความบันเทิงร่เริ่ม

เปิดวิก ฉายหนังกลาง มีข้าวของมาจำหน่ายในหมู่บ้านอยู่เหมือนกัน ในช่วงเทศกาลสงกรานต์
 หมู่บ้านจะมีประเพณี การละเล่นพื้นบ้าน ย้อนเวลาไปคิดถึงวันแรกที่เข้ามาอยู่ในรวมไทย และคง
 ไม่มีทางลืมเลือนคำบอกเล่า ของลุงช่วย ชายวัย ๘๐

“จากหลากหลายถิ่นที่มา แต่มาอยู่ด้วยกันในบ้านหลังใหญ่ ที่ชื่อว่า รวมไทย”

“ต่างพ่อ ต่างแม่ ต่างถิ่น แต่ความแตกต่าง ก็สามารถหลวมรวม ให้เป็นหมู่บ้านรวมไทยใน
 ปัจจุบัน”

สรุปบันทึกการประชุม
กิจกรรมประชุมเพื่อทำความเข้าใจและเรียนรู้กระบวนการการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวก
ในการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า
วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๓
ณ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (กุญชร)

ในการดำเนินงานมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1 เพื่อทำความเข้าใจระบบแนวคิดในเชิงบวกของการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า
- 2 เพื่อศึกษาพฤติกรรมลักษณะและระยะความถี่ของช้างป่าที่ออกมาจากป่าในพื้นที่ทำกินของชาวบ้าน

การประชุมสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกร่วมกันหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

โดยมีหน่วยงานอุทยานแห่งชาติกุยบุรี นำโดยหัวหน้าอุทยานแห่งชาติกุยบุรีและเจ้าหน้าที่ หัวหน้าชุดเฝ้าระวังป่ากุยบุรีที่ปฏิบัติงานในเวลากลางคืนเพื่อผลักดันช้างป่ากลับเข้าพื้นที่ป่า ผู้จัดการโครงการอนุรักษ์สัตว์ป่ากุยบุรี wwf ไทยแลนด์ ชุดประสานงานโครงการพระราชดำริ(ทหาร) ทีมวิจัยกุยบุรี ชาวบ้านในแนวพื้นที่อ่างหินบ้านรวมไทยที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่า ได้มีการพูดคุยและนำเสนองานวิจัยที่เราทำอยู่ในขณะนี้และอยากให้มีการร่วมกันหรือเชื่อมกันในการผลักดันช้างป่าเข้าพื้นที่ป่า ซึ่งระหว่างชาวบ้านที่เฝ้าไร่และเจ้าหน้าที่ยังไม่เคยมีการพูดคุยกันเลย ทางทีมวิจัยจึงได้จัดการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนในเบื้องต้นว่าตอนนี้ชาวบ้านต้องการอะไร ซึ่งชาวบ้านเองก็อยากให้เจ้าหน้าที่ผลักดันช้างแล้วไม่ทิ้งช้างไว้ระหว่างทาง เจ้าหน้าที่อุทยานที่ทำงานผลักดันช้างป่าทำงานกันอย่างไร ในการผลักดันช้างป่ามีชุดผลักดัน 4 คน และต้องคอยเฝ้าในพื้นที่กว้าง ในเบื้องต้นชาวบ้านและเจ้าหน้าที่ได้รับรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของตัวเอง

ในเบื้องต้นมีการพูดระหว่างเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทีมวิจัย ชาวบ้าน บริเวณบ้านรวมไทย-อ่างหิน และวางแผนการเฝ้าระวังช้างป่าเข้าพื้นที่การเกษตรร่วมกันโดยใช้อุปกรณ์สื่อสารและสำรวจข้อมูลเพื่อมาพูดคุยกันในครั้งต่อไป

ในการประชุมร่วมกันมีข้อสรุปร่วมกันเพื่อเตรียมข้อมูลมาคุยกันในครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อมูลของชาวบ้านที่เฝ้าพื้นที่ไร่/สวน ของตัวเอง พร้อมพิกัด ชื่อ เบอร์โทร อุปกรณ์ในการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่/คนอื่นที่ให้ความช่วยเหลือ
2. แผนที่ของแปลงไร่ และพืชที่ปลูกในช่วงนี้ (เพื่อวางแผนการเฝ้าระวัง)

3. ทางเจ้าหน้าที่ให้ความร่วมมือทุกอย่างและมีการประเมินทุกเดือนเพื่อทำงานร่วมกัน
หัวหน้าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี ผู้จัดการโครงการอนุรักษ์สัตว์ป่ากุยบุรี wwf ไทยแลนด์ ชุด
ประสานงานโครงการพระราชดำริและทีมวิจัยมีความเห็นเรื่องการให้มีการฝึกอบรมเรื่อง
ผลักดันช้างป่าไปในแนวทางเดียวกันระหว่างชาวบ้านและเจ้าหน้าที่อุทยาน เพื่อความเข้าใจกัน
ระหว่างเจ้าหน้าที่และชาวบ้าน

ชูชาติ แนวนัน ผู้บันทึกการประชุม
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจรายงานการประชุม

สรุปการประชุมนักวิจัยท้องถิ่นกับช้าง
โครงการการปรับตัวของเกษตรกรเพื่ออยู่ร่วมกันกับช้างป่าอย่างสันติ บริเวณชายขอบป่าอุทยาน
แห่งชาติกุยบุรี หมู่บ้านรวมไทย ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓
ณ ห้องประชุมศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว

๑. นำเสนอข้อมูลช้างความถี่ของช้างป่าเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลช้างป่า	การผลักดัน	พื้นที่ไร่
01/06/2563	ไม่ทราบ	พบรอยเท้า มะม่วงหัก 20 ต้น	ไม่ทราบ	น้ำฝน
01/06/2563	ไม่ทราบ	ไม่เห็นตัว ต้นสนหัก 4 ต้น	ไม่ทราบ	น้ำฝน
01/06/2563	ไม่ทราบ	ไม่เห็นตัว ท่อแตก 1 จุด	ไม่ทราบ	รองทิพย์
01/06/2563	ไม่ทราบ	ไม่เห็นตัว ท่อแตก 38 จุด	ไม่ทราบ	รองทิพย์
01/06/2563	20.30	ไม่เห็นตัว มะม่วงหัก 2 ต้น	ผลักดันเอง	สมพร
01/06/2563	21.30	ช้าง 2 ตัว มะม่วงหัก 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	สมพร
02/06/2563	20.30	ช้าง 2 ตัว มะม่วงหัก 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
02/06/2563	21.30	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
02/06/2563	22.30	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
02/06/2563	22.40	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
02/06/2563	23.30	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 1 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
02/06/2563	00.40	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
02/06/2563	01.00	ช้าง 5 ตัว ต้นสนหัก 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
02/06/2563	01.40	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 3 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
02/06/2563	01.50	กระทิง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	น้ำฝน
02/06/2563	02.00	ช้าง 5 ตัว มะม่วง 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/06/2563	00.00	ช้าง 3 ตัว มะม่วงหัก 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/06/2563	02.00	ช้าง 4 ตัว มะม่วง 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/06/2563	03.15	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 2 กิ่ง	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/06/2563	04.00	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 2 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน
04/06/2563	04.30	ช้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 3 ต้น	ผลักดันเอง	น้ำฝน

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลข้างป่า	การปลักต้น	พื้นที่ไร่
04/06/2563	00.00	ไม่เห็นตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	รองทิพย์
04/06/2563	ไม่ทราบ	ไม่ได้เฝ้า มะละกอหัก 10 ต้น	ไม่ทราบ	สำลี
04/06/2563	ไม่ทราบ	ไม่ได้เฝ้า สับปะรด 200 ต้น	ไม่ทราบ	สำลี
05/06/2563	00.30	ข้าง 20 ตัว ต้นสนหัก 2 ต้น,มะม่วงหัก 1 ต้น	ปลักตนเอง	น้ำฝน
05/06/2563	01.00	ข้าง 8 ตัว มะม่วงหัก 3 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
05/06/2563	04.00	ข้าง 2 ตัว มะม่วงหัก 4 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
05/06/2563	05.00	ข้าง 2 ตัว มะม่วงหัก 1 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
05/06/2563	21.00	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
05/06/2563	22.00	ข้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 3 ต้น	ปลักตนเอง	น้ำฝน
05/06/2563	00.00	ข้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 4 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
05/06/2563	00.30	ข้าง 5 ตัว มะม่วงหัก 2 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
05/06/2563	01.30	ข้าง 20 ตัว มะม่วงหัก 10 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
05/06/2563	02.00	ข้าง 2 ตัว มะม่วงหัก 2 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
08/06/2563	04.00	ข้าง 3 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
08/06/2563	05.00	ข้าง 3 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
09/06/2563	20.00	ข้าง 4 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
09/06/2563	20.30	กระทิง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
09/06/2563	20.40	ข้าง 8 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
09/06/2563	22.40	ข้าง 10 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
14/06/2563	00.00	ข้าง 2 ตัว สับปะรดถูกเหยียบ 1,000 ต้น	ปลักตนเอง	สำลี
15/06/2563	22.00	ข้าง 2 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ปลักตนเอง	น้ำฝน
15/06/2563	00.30	ข้าง 4 ตัว หักมะม่วง 1 ต้น	ปลักตนเอง	น้ำฝน
15/06/2563	04.00	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วง 7 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
15/06/2563	05.00	ข้าง 8 ตัว หักมะม่วง 12 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
16/06/2563	00.30	ข้าง 10 ตัว หักต้นสน 2 ต้น	ปลักตนเอง	น้ำฝน
16/06/2563	02.00	ข้าง 8 ตัว หักต้นสน 4 ต้น	ปลักตนเอง	น้ำฝน
16/06/2563	04.00	ข้าง 7 ตัว หักต้นสน 8 ต้น	ปลักตนเอง	น้ำฝน
16/06/2563	05.00	ข้าง 4 ตัว หักต้นสน 10 ต้น	ปลักตนเอง	น้ำฝน
17/06/2563	22.10	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
17/06/2563	22.30	ข้าง 6 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลข้างป่า	การปลักต้น	พื้นที่ไร่
17/06/2563	22.40	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
17/06/2563	23.00	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
17/06/2563	23.40	ข้าง 10 ตัว หักมะม่วง 4 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
17/06/2563	23.50	ข้าง 10 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
17/06/2563	00.15	ข้าง 4 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
17/06/2563	01.20	ข้าง 4 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
17/06/2563	03.20	ข้าง 2 ตัว หักต้นสน 2 ต้น	ปลักตนเอง	น้ำฝน
18/06/2563	00.40	ข้าง 7 ตัว หักมะม่วง 6 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
18/06/2563	02.00	ข้าง 6 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
18/06/2563	02.10	ข้าง 2 ตัว หักต้นสน 2 ต้น	ปลักตนเอง	น้ำฝน
18/06/2563	03.00	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วง 1 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
18/06/2563	03.40	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
18/06/2563	04.00	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
22/06/2563	00.00	ข้าง 1 ตัว ขนลวดขาด	ปลักตนเอง	น้ำฝน
22/06/2563	02.00	ข้าง 1 ตัว ขนลวดขาด	ปลักตนเอง	น้ำฝน
22/06/2563	02.30	ข้าง 3 ตัว ขนลวดขาด	ปลักตนเอง	น้ำฝน
22/06/2563	22.30	ข้าง 3 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ปลักตนเอง	น้ำฝน
22/06/2563	23.00	ข้าง 3 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ปลักตนเอง	น้ำฝน
22/06/2563	24.00	ข้าง 3 ตัว หักมะม่วง 4 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
22/06/2563	23.00	ข้าง 3 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ปลักตนเอง	น้ำฝน
22/06/2563	18.00	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	สมพร
22/06/2563	05.00	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	สมพร
23/06/2563	21.00	ข้าง 5 ตัว มีลูกด้วย หักมะม่วง 2 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	21.30	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วง 4 ต้น	ปลักตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	21.35	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ปลักตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	21.40	ข้าง 1 ตัว หักมะม่วง 2 ต้น	ปลักตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	22.00	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	22.20	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	22.30	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	22.58	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วง 4 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลข้างป่า	การปลักต้น	พื้นที่ไร่
23/06/2563	23.30	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	24.00	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	24.15	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	24.30	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	01.00	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	01.30	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	01.45	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	02.00	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	02.15	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	02.30	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	03.30	ข้าง 5 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
23/06/2563	22.40	ข้าง 2 ตัว เหยียบสับประรด 50 ต้น	ปลักตนเอง	สมพร
23/06/2563	05.00	ข้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	สมพร
24/06/2563	19.20	ข้าง 2 ตัว หักมะม่วง 10 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
24/06/2563	01.00	ข้าง 9 ตัว หักมะม่วง 2 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
24/06/2563	01.20	ข้าง 9 ตัว หักมะม่วง 5 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
24/06/2563	01.30	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วง 3 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
24/06/2563	01.40	ข้าง 5 ตัว หักมะม่วง 4 กิ่ง	ปลักตนเอง	น้ำฝน
24/06/2563	01.50	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	จนท	น้ำฝน
24/06/2563	02.30	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
24/06/2563	02.40	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
24/06/2563	02.50	ข้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
24/06/2563	03.00	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
24/06/2563	04.00	ข้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
25/06/2563	21.00	ข้าง 3 ตัว เหยียบสับประรด 1000 ต้น	ปลักตนเอง	ละมัย
25/06/2563	02.00	ข้าง 6 ตัว เหยียบสับประรด 1000 ต้น	ปลักตนเอง	ละมัย
25/06/2563	04.30	ข้าง 2 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	รองทิพย์
26/06/2563	21.00	กระทิง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ปลักตนเอง	น้ำฝน
26/06/2563	23.00	กระทิง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	จนท	น้ำฝน
26/06/2563	01.00	กระทิง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	จนท	น้ำฝน

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ข้อมูลช้างป่า	การผลักดัน	พื้นที่ไร่
26/06/2563	02.30	ช้าง 4 ตัว เหยียบสับประรด 200 ต้น	ผลักดันเอง	ละมัย
26/06/2563	03.10	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	รองทิพย์
27/06/2563	02.00	ช้าง 6 ตัว เหยียบสับประรด 1000 ต้น	ผลักดันเอง	ละมัย
27/06/2563	22.30	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	รองทิพย์
28/06/2563	02.00	ช้าง 4 ตัว เหยียบสับประรด 1000 ต้น	ผลักดันเอง	ละมัย
28/06/2563	05.00	ช้าง 4 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	รองทิพย์
29/06/2563	04.00	ช้าง 2 ตัว เหยียบสับประรด 500 ต้น	ผลักดันเอง	ละมัย
30/06/2563	02.00	ช้าง 14 ตัว เหยียบสับประรด 2000 ต้น	ผลักดันเอง	ละมัย
30/06/2563	22.00	ช้าง 1 ตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	ลำลี
30/06/2563	23.00	ไม่เห็นตัว ไม่มีความเสียหาย	ผลักดันเอง	รองทิพย์

สรุปความเสียหายที่เกิดขึ้นเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓

ช้างป่าจะเข้าทำลายพืชผลทางการเกษตร จำนวน 121 ครั้ง

แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ -เวลา 18.00น-00.00น จำนวน 50ครั้ง

-เวลา 00.00น-06.00น จำนวน 65 ครั้ง

-ไม่ทราบช่วงเวลาแล้วเกิดความเสียหาย จำนวน 6 ครั้ง

ความเสียหายที่ได้รับ -สับประรด 7,950 ต้น -ต้นสน 13 ต้น

-มะละกอ 10 ต้น -มะม่วง แยกเป็น 118 กิ่ง

77 ต้น

-ท่อแตก 39 จุด -ลวดขาด 3 ครั้ง/จุด

หมายเหตุ -ช้างออกมาในพื้นที่ทางการเกษตรถี่มากขึ้นเนื่องจากในพื้นที่เป็นฤดูผลไม้

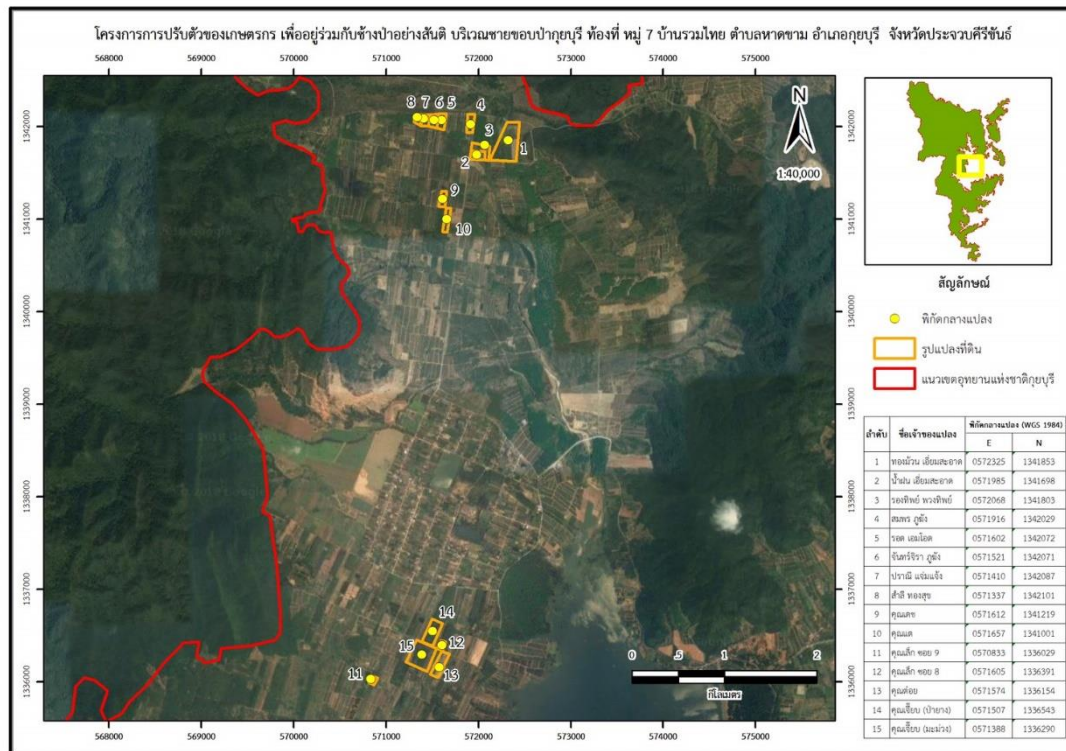
ประจำปี คือมะม่วงและสับประรดในพื้นที่ไร่มิติดก้างวลในเรื่องความปลอดภัย

-วันที่ 27 มิ.ย.63 มีเหตุชาวไร่ใช้อาวุธปืนยิงช้างเสียตายใกล้กับบริเวณที่คนถูก

ช้างเหยียบเสียชีวิต

สรุปข้อมูลความถี่ของช้างป่าที่ออกมานอกพื้นที่ป่าเป็นเวลา ๖ เดือนและจัดทำแผนที่ของชาวไร่ที่อยู่ตามแนวชายขอบป่า ด่านที่ช้างใช้เข้า-ออก ณ ช่วงเวลาที่สำรวจ และพื้นที่แปลงที่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อนำข้อมูลไปพูดคุยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แผนที่แปลงของชาวบ้านที่เข้าร่วมโครงการฯ

รายละเอียด ดังนี้

๑. ทองม้วน เอี่ยมสะอาด
๒. น้ำฝน เอี่ยมสะอาด
๓. รองทิพย์ พวงทิพย์
๔. สมพร ภู่ง
๕. รอด เอมโอด
๖. จันทร์จิรา ภู่ง
๗. ปราณี แฉ่มแจ้ง
๘. สำลี ทองสุข
๙. สมเดช พัฒน์เข้ม

๑๔. คุณเจียบ (ป๋ายาง)
๑๕. คุณเจียบ (มะม่วง)

๑๐.อรพินท์ ทองโชติ

๑๑.สมใจ คงสอน

๑๒.เล็ก กลิ่นหอม

๑๓.คำรณ

เตรียมเอกสารและข้อมูลความถี่ของช้างป่า เพื่อนำไปพูดคุยกับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ที่นัดประชุมในวันที่ ๓๐ กันยายน ๖๓ ณ โครงการพระราชดำริ เพื่อหาแนวทางร่วมกันในการแก้ไขปัญหา พุดคุยปัญหาร่วมหารือกันและหาแนวทางร่วมกันในการเมื่อช้างเข้ามาในพื้นที่การเกษตรของชาวไร่ เพื่อลดความตึงเครียดได้

ชูชาติ แนวนวัน ผู้บันทึกการประชุม
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจบันทึกการประชุม

บันทึกการประชุม

แลกเปลี่ยนข้อมูลงานวิจัยร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอในปรับตัว

วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓

ณ ศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวบ้านรวมไทย

เรื่องเสนอในที่ประชุม

๑. นำเสนอข้อมูลความถี่ของช้างป่าที่เข้ามาในพื้นที่การเกษตรของชาวไร่ ที่โครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้เก็บข้อมูลบริเวณอ่างหิน-บ้านรวมไทย ตั้งแต่ 15 ธันวาคม 2562 – 30 มิถุนายน 2563 ความเสียหายที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่มีการเก็บบันทึกข้อมูลในเวลา 6 เดือน มีมากถึง 427 ครั้ง ช้างป่าจะเข้าทำลายพืชผลทางการเกษตรและอุปกรณ์ทางการเกษตรของเกษตรกร แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ เวลา 18.00น-00.00 น. จำนวน 227 ครั้งและเวลา 00.00น-06.00น.จำนวน 194 ครั้ง ความเสียหายต่อพืชทางการเกษตรและสินทรัพย์ที่ไม่ใช่พืช เช่น ลวดที่ใช้กันช้าง ท่อน้ำที่ใช้รดพืชเกษตรในไร่ ทำให้ชาวบ้านมีข้อมูลที่ชี้ให้เห็นชัดเจนในการที่ช้างป่าเข้ามาในพื้นที่ทำการเกษตร

๑.๑ การได้มาของข้อมูลได้นำไปพูดคุยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางร่วมกันในการเฝ้าระวังช้างป่า เนื่องจากมีพื้นที่กว้าง ไม่คนเฝ้าทำให้เป็นจุดบอดในการเฝ้าระวังช้างป่า จึงมีข้อเสนอในการเฝ้าระวังร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ การใช้วิทยุสื่อสารในการเฝ้าระวังและเพิ่มความปลอดภัย และเสนอให้ตั้งจุดเฝ้าระวังช้างป่าเพิ่มอีก ๒ จุด

๑.๓ นำข้อมูลความถี่ของช้างป่ามาวิเคราะห์และดำเนินกิจกรรมอื่น ดังนี้

๒. การปรับศึกษาวางแผนการทำทดลองการเปลี่ยนพืชเพื่อความอยู่รอดของประสภภัยจากช้าง ดำเนินการปรับเปลี่ยนพืช และการแปรรูปสมุนไพร เป็นครีมหม่องเหลืองสมุนไพร

๓. การกำหนดการสร้างห้างเพื่อเฝ้าระวังช้างป่าเพื่อความปลอดภัย ได้ห้างที่เป็นตัวอย่าง ๓ หลัง อยู่บริเวณอ่างหิน-บ้านรวมไทย ในพื้นที่ของ คุณทองม้วน เอี่ยมสะอาด คุณรองทิพย์ พวงทิพย์ คุณจันทร์จิลา ภูซัง

ชูชาติ แนวนวัน ผู้บันทึกรายงานการประชุม
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจรายงานการประชุม

สรุปการประชุมกิจกรรม

จัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การอยู่ร่วมกับช้างป่าจากบุคคลรุ่นที่ ๑(ในพื้นที่)และ
นักวิชาการเพื่อเพิ่มเติมความรู้ให้กับทีมวิจัย เยาวชน
วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านรวมไทย

วาระที่ ๑ เปิดการ ประชุม โดย นายนิติพัฒน์ เน้นแคว้น ผู้ใหญ่บ้านรวมไทย

นางวงเดือน คชกฤษ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านรวมไทย

วาระที่ ๒ แนะนำตัวทีมวิจัยเพื่อชุมชน

- ทีมวิจัยรับหน้าที่เป็นพิธีกร ใช้กิจกรรมนันทนาการเพื่อสร้างความสัมพันธ์
ระหว่างผู้เข้าร่วมประชุมโดยใช้เกมส์ในการละลายพฤติกรรม ก่อนเข้ากระบวนการให้ความรู้โดย
ผู้เชี่ยวชาญด้านสัตว์ป่าจะ WWF ประเทศไทย

- ทีมวิจัยผู้พูดคุยกับเยาวชนเรื่องการอยู่ร่วมกับช้างป่าในปัจจุบัน

- นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ ให้ความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศในป่ากุยบุรี สัตว์ป่า
ลักษณะรอยเท้า ฯลฯ เกี่ยวกับป่าเพื่อเพิ่มความรู้ให้กับผู้เข้าร่วมอบรม

วาระที่ ๓ ถอดบทเรียน

ความรู้สึกรักของเยาวชนต่อช้างป่า

- ช้างป่าเข้ามาทำลายพืชในไร่

- พ่อไม่ได้นอนบ้านเลย ต้องไปเฝ้าไร่

- มีช้างก็มีการท่องเที่ยว มีนักท่องเที่ยวเข้ามา พ่อขับรถพาเข้าไปชมช้างป่า

- ตอนเย็นต้องรีบเตรียมตัวไปไร่กับพ่อ แม่ เพราะต้องไปเฝ้าช้าง

สิ่งที่ได้รับ

- ได้ความรู้เรื่องในป่า

- ได้เห็นสัตว์ในถ้ำใกล้ถ้ำ

- ได้รู้จักสัตว์ ช้าง กระทิง สมเสร็จ หมาใน ในป่ากุยบุรี

- ได้รู้ลักษณะของสัตว์ป่า การแยกลักษณะของช้าง กระทิง

- แยกหมาบ้าน กับหมาใน

ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำ

-ผอ.วงเดือน เป็นกิจกรรมที่ดีให้นักเรียนมีความรู้ที่หลากหลายและนำไปใช้
ได้เมื่อออกจากโรงเรียนและเป็นตัวอย่างที่ดี ที่มีคนในชุมชนเห็นความสำคัญในการอยู่ร่วมกับ
ช้างป่า

ชูชาติ แนวนวัน ผู้บันทึกรายงานการประชุม
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจรายงานการประชุม

สรุปการประชุมนักวิจัยท้องถิ่นกับช้าง

โครงการการปรับตัวของเกษตรกรเพื่ออยู่ร่วมกันกับช้างป่าอย่างสันติ บริเวณชายขอบป่าอุทยาน
แห่งชาติกุยบุรี หมู่บ้านรวมไทย ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วันที่ 30 กันยายน 2563

ณ ห้องประชุมศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว

สรุปการประชุม

1. สรุปและวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บมาตั้งแต่ วันที่ 15 ธันวาคม 2563 ถึง 30 มิถุนายน 2563
 1. นำแบบบันทึกข้อมูลที่เป็น Excell มาช่วยกันสรุปข้อมูลโดยให้นักวิจัยทุกคนทำความเข้าใจกับข้อมูลที่เก็บมาและสรุปเพื่อแยกความถี่ที่ช้างออกมาในพื้นที่ ช่วงเวลา ความเสียหาย และการผลักดัน
 2. ให้นักวิจัยที่ได้ข้อมูลนำเสนอข้อมูลกับเพื่อนร่วมทีมเพื่อความเข้าใจในตัวข้อมูลที่เก็บมาและนำวิเคราะห์ต่อได้ (มีนักวิจัยบางรายที่ยังไม่เข้าใจการสรุปข้อมูลต้องทำความเข้าใจและทีมต้องพูดคุยกันเกี่ยวกับการทำงานในเรื่องการสรุปให้มากกว่านี้)
2. เรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลความถี่ของช้างในช่วงแต่ละเดือนนำมาสู่การพูดคุยเรื่องพืชที่เป็นแรงดึงดูดช้างให้ออกมา
 3. ในช่วงเดือนที่ช้างเข้ามาในพื้นที่แปลงเกษตรที่มีการร่วมเก็บข้อมูลจะมีมะม่วง ปรระจำปี ที่ออกตามฤดูกาล ช้างชอบ และสับปะรดที่ออกมากกระจายทั่วพื้นที่ทำให้ช้างมีความถี่ในแปลงเกษตรมาก
 4. ช้างที่ออกมาในบางคืนไม่มีความเสีย วิเคราะห์ว่าเจอเจ้าของไร่ที่เฝ้าผลักดันออกไปทันเวลา

3. เรื่องแนวทางการผลักดันช้างป่าที่ออกมา โดยทางทีมวิจัยนำข้อมูลและแผนที่ที่เก็บมา นำไปพูดคุยกับทางอุทยานกุยบุรี และ ผู้จัดการโครงการ wwfประเทศไทย ผู้นำหมู่บ้านรวมไทย เพื่อหาแนวทางร่วมกันในการผลักดันช้างป่า โดยทางทีมวิจัยมีข้อเสนอ ดังนี้
 - 5 ในช่วงเวลา ประมาณ 18.00 น. ให้ จนท.อุทยาน นำโดรนมาขึ้นเพื่อผลักดันช้าง ก่อนในช่วงที่ชาวไร่ยังมาไม่ถึงไร่ของตัวเอง
 - 6 ไร่ที่มีคนเฝ้าจะช่วยแจ้งข้อมูลที่ช้างออกมากับเจ้าหน้าที่ชุดเฝ้าระวัง และผลักดัน ช้างกลับเองถ้าสามารถทำได้โดยไม่มีอันตราย
 - 7 จัดหาวิทยุสื่อสารเพิ่มให้กับชาวไร่ที่เฝ้าไร่ เพื่อเพิ่มการสื่อสารที่สมบูรณ์มากขึ้น
 - 8 การแจ้งอยากให้มีแม่ข่ายหลักที่อยู่ตลอดทั้งคืนเพื่อเชื่อมการแจ้งข้อมูล หัวหน้าทีมวิจัย รับข้อเสนอทั้งหมด ประสานหัวหน้าอุทยานกุยบุรี หัวหน้าชุดประสานงานโครงการพระราชดำริ(ทหาร) ผู้จัดการโครงการ wwf ประเทศไทย ผู้นำหมู่บ้านรวมไทย ชาวบ้านที่สนใจแนวขอบชายป่าอ่างหิน เพื่อมาพูดคุยร่วมกัน
4. การเปลี่ยนพืช และห้ำงเฝ้าระวังช้าง
 - 9 ติดตามและประเมินเบื้องต้นในแปลงตัวอย่างที่ปลูกพืช
 - 10 ตามตามความคืบหน้าการสร้างห้ำงเฝ้าระวังช้างต้นแบบ เพื่อความปลอดภัยในการเฝ้าระวัง
 - 11 ในการประชุมครั้งหน้าอยากทำปฏิทินพืชผลการเกษตรเพื่อนำมาวิเคราะห์ร่วมในเฝ้าระวังช้างป่า
5. เรื่องการแปรรูป “พลายบุรี”
 - 12 อยู่ในช่วงส่งส่วนผสมอื่นจากภายนอกและการออกแบบ โลโก้ ฉลากสินค้าและจะนำมาเสนอในการประชุมครั้งต่อไป

ภาคผนวก

ประชุมทีมนักวิจัยท้องถิ่นกุยบุรี โครงการการปรับตัวของเกษตรกร

วันที่ 30 กันยายน 2563

1. สรุปและวิเคราะห์

น้ำฝน ขอเปิดการประชุมทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่น

การพูดคุยในวันนี้อยากให้นักวิจัยได้เข้าใจในการทำงานวิจัยและเข้าใจการที่เราเก็บข้อมูลแล้วเราจะนำข้อมูลที่เรเก็บมาใช้แบบไหน แต่ก่อนอื่นนักวิจัยต้องเข้าถึงข้อมูลที่เรเก็บมาทั้งหมดนี้ก่อนข้อมูลทั้งหมดที่เก็บมาเป็นแบบไหน ที่ผ่านมาก็เคยพูดถึงหลายต่อหลายครั้ง แต่ครั้งนี้เราจะลองมาเริ่มกันอีกซักครั้งว่าข้อมูลใน “แบบบันทึกข้อมูล” ที่เราออกแบบกันมาหรือที่เรากรอกข้อมูลกันตลอดระยะเวลา 7 เดือนที่ผ่านมาทั้งหมด เรามาช่วยกันแยกช่วงเวลา แยกความถี่ แยกความเสียหายและการผลักดัน ให้นักวิจัยได้เข้าใจเพื่อนำมาวิเคราะห์ร่วมกับแผนที่เริ่มกันเลยใครมีคำถาม

ลุงเดช แล้วเราไปไม่ได้มาเฝ้า คือปิดหน้ายาง ในบางเดือนความเสียหายไม่ได้เก็บต้องสรุปใหม่

น้ำฝน สรุปตามแบบบันทึกที่น้ำเตรียมมาให้เพื่อแยกว่าในเดือนนั้น ๆ แต่ละคนความถี่ของช้างที่ออกมาเท่าไร แบ่งเป็น 2 ช่วงเวลาที่ คือ 18.00 – 00.00 น. และ 00.01-06.00 น. และความเสียหาย

การแยก
ข้อมูล

	ข้อมูล		รวม
	18.00-24.00	24.01-06.00	
1. ความเสียหาย	IIII I (6)	IIII (5)	รวม 11
2. น้ำฝน	IIII III (8)	IIII (4)	รวม 12
3. ความถี่	IIII III (7)	I (1)	รวม 8
4. จำนวน	I (1)		รวม 1
5. จำนวนช้าง	I (1)		รวม 1
6. จำนวนช้าง	I (1)		รวม 1

ทีมวิจัยเรียนรู้ในข้อมูลของตัวเองและคนอื่นที่เก็บข้อมูล พุดคุยประสบการณ์การที่ข้างเข้ามาในพื้นที่ตัวเองแต่ไม่มีการบันทึกข้อมูลทำให้ไม่มีรายงานการเข้ามาของข้างในพื้นที่ทางเกษตรกร

- น้ำฝน ในการเก็บข้อมูลอยากให้ทุกคนเห็นถึงความสำคัญเพราะ การที่เราจะไปพุดคุยถึงความเดือดร้อนกับหน่วยงาน หรือแม้แต่บุคคลภายนอกให้เค้าเห็นถึงความลำบากในการดำรงชีวิต เราต้องมีหลักฐานหรือข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ไปคุยกับเขา ถ้าพูดกันไปแบบไม่มีหลักฐานจะไม่มีใครเชื่อเราถึงแม้เราจะเดือดร้อนจริง ๆ (ให้นักวิจัย นำเสนอข้อมูลที่สรุปในแต่ละเดือน)
- อรพินท์ นำเสนอเดือนมีนาคม 63 ความถี่ที่ข้างเข้าทั้งหมด 27 ครั้ง ความเสียหายมะพร้าว 5 ต้น , ท่อน้ำ 13 เส้น สับปะรด 100 ต้น ต้นมะม่วงต้นใหญ่ 2 ต้น (ความเสียหายมีมากกว่านั้น)
- สมเดช นำเสนอเดือนเมษายน 63 ความถี่ที่ข้างเข้าทั้งหมด 57 ครั้ง เท่าไร แบ่งเป็น 2 ช่วงเวลาที่ คือ 18.00 – 00.00 น. 27 ครั้ง และ 00.01-06.00 น. 29 ครั้ง ไม่ทราบเวลา 1 ครั้ง ความเสียหายมะม่วง 161 ต้น 11 กิ่ง/ สับปะรด 661 ต้น/มะละกอ 1 ต้น พริก 10 ต้น

สรุป

ไต่สวน เมษายน 2563

1. ไต่สวนการอยู่ (จังหวัด/สภ.อ.ป.)	ช่วงเวลา 18.00 น. - 24.00 น. จำนวน 7 ครั้ง
ไม่พบความเสียหาย	
2. น้ำฝน (จังหวัด/สภ.อ.ป.)	ช่วงเวลา 18.00 น. - 24.00 น. * 17 ครั้ง
ช่วงเวลา 24.01 น. - 06.00 น. * 32 ครั้ง (พบความเสียหาย)	
ส.อ.อ. 16 ต้น / 11 กิ่ง	25.00 น.
3. ส.อ.อ. (จังหวัด/สภ.อ.ป.)	ช่วงเวลา 24.01 น. - 06.00 น. * 1 ครั้ง
4. ส.อ.อ. (จังหวัด/สภ.อ.ป.)	ช่วงเวลา 18.00 น. - 24.00 น. * 3 ครั้ง
ช่วงเวลา 24.01 น. - 06.00 น. * 3 ครั้ง	
ความเสียหาย ส.อ.อ. 16 ต้น	
5. ส.อ.อ. (จังหวัด/สภ.อ.ป.)	ช่วงเวลา 24.01 น. - 06.00 น. * 3 ครั้ง
ความเสียหาย ส.อ.อ. 1 + 83 ต้น 10 กิ่ง	
6. ส.อ.อ. (จังหวัด/สภ.อ.ป.)	ช่วงเวลา 18.00 น. - 24.00 น. * 3 ครั้ง
ความเสียหาย ส.อ.อ. 1 + 83 ต้น 10 กิ่ง	

(ฉบับ)

จันทร์จิลา ความเสียหายเดือนกันยายน 63 ความถี่ที่ข้างเข้าทั้งหมด 27 ครั้ง เท่าไร แบ่งเป็น 2 ช่วงเวลาที่ คือ 18.00 – 00.00 น. 16 ครั้ง และ 00.01-06.00 น. 11 ครั้ง เว้น 3 วันไม่ได้เข้า

ชื่อ	ช่วงเวลา		ความเสียหาย
	18.00 - 24.00 น.	24.01 - 06.00 น.	
จันทร์จิลา	20.30	กลับ 05.00	ชนลวด (มีต้นเสา)
	16 ครั้ง	11 ครั้ง	27 วัน/เว้น 3 วัน

รองทิพย์ นำเสนอข้อมูลเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ความถี่ที่ข้างเข้าทั้งหมด 35 ครั้ง เท่าไร แบ่งเป็น 2 ช่วงเวลาที่ คือ 18.00 – 00.00 น. 25 ครั้ง และ 00.01-06.00 น. 10 ครั้ง ความเสีย สับปะรด 500 ต้น, พ่อน้ำ 10 เส้น, มะละกอ 3 ต้น

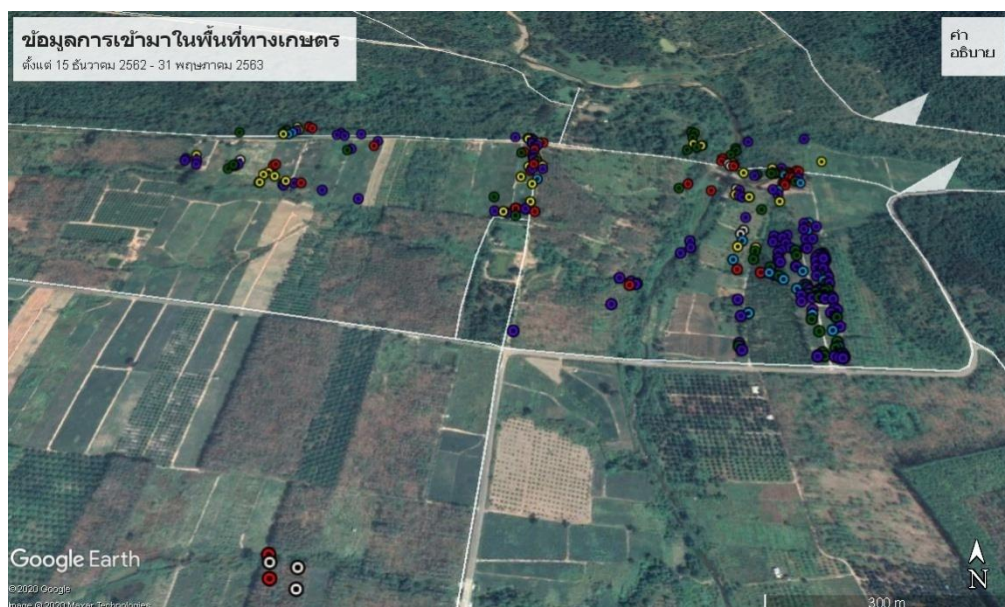
น้ำฝน

ข้อมูลในแบบบันทึกที่มีการเก็บข้อมูลต้องมาช่วยกันสรุปและนำเสนอกับหน่วยงานในครั้งต่อไป โจทย์ที่ให้ช่วยกันสรุปข้อมูลคืออยากให้นักวิจัยตระหนักถึงการเก็บข้อมูล ในบางช่วงที่แม่ข่าย คือตัวหัวหน้าโครงการฯติด

ภารกิจหรือวิฤตเสีย ก็อยากให้เก็บข้อมูลไว้ให้เพื่อนำมาบันทึกรวบรวมไว้ จากที่เราเก็บความถี่และความเสียหายเมื่อช้างป่าเข้ามาในพื้นที่ทำพวกเรามีข้อมูลเวลาไปพูดคุยกับอุทยานและตอรองในเรื่องการเฝ้าระวัง และเป็นการนำร่องในการเก็บข้อมูลในภาพกว้างที่มีชาวบ้านคนอื่นเห็นถึงความสำคัญของข้อมูล

2. การวิเคราะห์ความถี่ที่ช้างออกมา

- น้ำฝน จะเห็นได้ว่าจะข้อมูลที่เรากลับมาเมื่อนำมาลงพิกัดแล้วจะเห็นถึงจำนวนที่ข้าง
เข้ามาในพื้นที่
- การเกษตรของชาวบ้านจำนวนมาก จะแยกเป็นสี่แทนในแต่ละเดือน
- สมพร แล้วถ้าข้างไม่เข้ามาในพื้นที่แต่เห็นข้างไร่ ความเก็บไหม้
- น้ำฝน ถ้าเก็บได้จะดีมาก แล้วแจ้งตำแหน่งตอนเช้าเพื่อเก็บพิกัดไว้ นั้นแสดงว่าข้าง
ออกนอกพื้นที่
- ป่าแล้ว
- สมเดช แล้วถ้าเข้าไปไร่ตอนเช้าแล้วเจอความเสียหาย
- น้ำฝน ก็เก็บข้อมูลเหมือนกัน ลงว่าไม่ทราบเวลา นักวิจัยเริ่มเห็นถึงประโยชน์ของ
ข้อมูลแล้วใช้หรือเปล่า ว่าความสม่ำเสมอในการเก็บข้อมูลทำให้ในพื้นที่ทำให้
เราสามารถไปคุยกับหน่วยงานหรือคนภายนอกได้จริง
- น้ำฝน พี่ศีกดีลองวิเคราะห์ว่าเหตุผลอะไรที่ข้างป่าออกมาในพื้นที่ของเรา
- สมพร ก็มีสับปรดให้กิน ท้ายไร่มีไผ่ ข้างไร่มีมะม่วง อาหารที่ข้างชอบ
- น้ำฝน อย่างแปลงของน้ำที่ในช่วงที่ผ่านมาข้างเข้ามาเยอะ และถี่มากในแต่ละคืน คือ
หน้ามะม่วงปี พอเริ่มหมด ก็เบาลง ตอนนี่ที่เจอคือเดินผ่านเพื่อจะเข้าไปไร่ด้าน
ในที่มิของกินเยอะ เช่น ขนุน มะม่วง กล้วย สับปรด แล้วพื้นที่ของน้ำกว้าง
ทำให้การเฝ้าระวังยากขึ้นอีกและมีความเสี่ยงในการเฝ้ามากด้วย
- สมพร ทุกแปลงก็เสี่ยงพอกัน
- สมเดช แล้วพื้นที่ที่ว่าง คืออะไร แล้วจะทำยังงัยกัน
- สมพร ตอนนี้มีกำนันตีมาเฝ้าที่ตรงหัวโค้ง

- น้ำฝน ไ่ว้แะคุยกับกัำนันต์แะจะจ้งลุกน้งมเฝ้าทุกคนเพื่อป้องกันไม่ให้ช้างเข้าไปใน
พื้นที่ด้านในโดยให้ขับริดป้องกันตั้งแต่ด้านไฟฟ้าเก่าจนถึงสะพานท้ายไร่
และอยากจะคุยให้คนด้านในมาสับเปลี่ยนกันเฝ้า ตรงจุดนั้นโดยแะจะทำคุกัน
ช้างรอบพื้นที่ของแะและเลยมาพื้นที่ใกล้เคียงด้วย
- ปราณี ตอนนีแะคุดเกือบรอบแล้ว
- น้ำฝน ใช้คะ และเลยมาในพื้นที่ด้านชายขอบป่าของไร่ที่ตรงต้นมะขามที่เป็นด้าน
ช้าง เท่าที่คุดได้เพราะเป็นพื้นที่เนินเขาทางชันลงติดคลองกุย คุดเท่าที่คุดได้
ทำให้ตรงแนวทางด้านนั้นมีการป้องกันหนาแน่นขึ้น และจุดที่ช้างเข้ามาบ่อยทำ
ให้ช้างไม่สามารถข้ามไปได้เพราะมีคนเฝ้าเข้มขันทั้งคืน เลยเป็นห้วงว่าช้างจะ
กลับมาข้ามทางด้านไร่จำเขี้ยวและไร่ทางโซนหน้าโครงการพระราชดำริมาก
ขึ้นกว่าเดิมแล้วเราจะมีการวางแผนเพื่อวางระบบการป้องกันอย่างไร
- สมพร การเฝ้าช้างที่มาแล้วช้างอยู่ในพื้นที่แล้วคือช่วงเย็นที่กลับไปบ้านแล้วยังไม่มาคือ
เวลาตั้งแต่ประมาณ หกโมงเย็นถึงสองทุ่ม
- รองทิพย์ อุทยานฯมีโดนอยู่
- น้ำฝน แต่เจ้าหน้าที่ตั้งแต่ประชุมครั้งที่แล้ว วันที่ 23 ส.ค.63 จนท.จะเริ่มปฏิบัติงาน
ผลักดันได้ประมาณ หนึ่งถึงสองทุ่มนะ
- รองทิพย์ เราน่าจะลองประสานให้เจ้าหน้าที่มาใช้ไตรนก่อนในช่วงที่เราจะทำการทดลอง
ผลักดันนะ
- น้ำฝน เราจะให้เขาขึ้นตรงไหน
- รองทิพย์ ตรงพื้นที่ว่างที่ไม่มีคนเฝ้า
- น้ำฝน แล้วทางชุมชนที่เราประสานงานกับทางผู้ใหญ่บ้านไว้เพื่อขอสนับสนุนชุด ชรบ.
เพื่อการเฝ้าระวังร่วมกับ อช.ชุดผลักดันหละเราจะให้เค้ามาทำเลยมันอันตราย
เกินไป

- รองทิพย์ ถ้าอยู่ในพื้นที่ว่างของชาวไร่ จำเขี้ยวข้างออกบ่อยจริงแต่เป็นพื้นที่ไม่มีคนเฝ้าถ้าไล่ไปแล้วข้างไปทำลายต้นไม้อะไรจะมีปัญหากับเจ้าของไร่ได้
- สมพร ถ้าเฝ้าตรงถนนดำสี่แยกไร่พัฒนาที่เสียชีวิต ก็เปล่าประโยชน์
- น้ำฝน แล้วควรเฝ้าจุดไหน ตรงโค้งอ่างหินหรือหน้าไร่น้ำ ตอนนี้ไม่ต้องเป็นเป็นห่วงมากคือพอชุดคุยงพอกันได้ในช่วงแรกที่ยังไม่มีดินสไลด์ลงมาให้ต้นและยังมีไร่กำนันดีที่มีคนเฝ้าตลอด ลองวางแผนตั้งแต่สะพานไปก่อนและในไร่ที่มีพื้นที่ว่าง
- สมพร แล้วถ้าให้ไปเฝ้าในไร่จำเขี้ยวหะอยู่ตรงถนน
- รองทิพย์ ตรงนี้เป็นทางโค้งยืนจุดไหนก็มองไม่เห็นในระยะไกล ถ้าข้างข้ามก็มองไม่เห็นอีก
- สมพร อยากให้ได้มาเฝ้าในช่วงเย็นก่อน
- น้ำฝน ข้างที่หลุดออกไปในพื้นที่การเกษตรน่าจะมีสองจุดที่ไม่มีเจ้าของไร่ ณ ตอนนี้คือไร่จำเขี้ยว ไร่ลุงแสงของพี่ป๊อและตาอยู่ไซ้ไหม้
- สำลี ข้างไร่น้ำ ของโอ ธนจิตด้วย
- น้ำฝน มีเดวิดมาอยู่แล้วไม่ใช่หรอ
- สำลี ข้างยังข้ามอยู่เพราะข้ามคูที่ต้นและเดวิดกลับ
- รองทิพย์ คือถ้าข้างข้ามมาได้จะมาร่วมกันอยู่ตรงถนนดำไร่ดาบประเจียดที่ไม่มีคนเฝ้าหรือป่าไผ่ไร่ป่าพรข้างไร่เอคือถ้าข้ามมา จนท.จะมาผลักดันตรงนี้แต่ถ้าข้างหลุดออกมาแล้วไร่ที่อยู่ใกล้เคียงจะคอยดูและแจ้ง จนท.เพื่อช่วยผลักดัน
- สมพร แต่ถ้าให้ดีคือตอนเย็นถ้ามีคนมาเฝ้าก่อนให้จะช่วยชาวไร่ได้เยอะ
- น้ำฝน จั๊นมาสรุปว่าเราจะนำข้อเสนอเพื่อไปคุยกับเจ้าหน้าที่อุทยานฯเพื่อขอให้เค้าพิจารณาร่วมกับเราได้ว่าทาง จนท.จะรับข้อเสนอกับทางเราได้หรือไม่ และเรื่องการประสานงานการเก็บข้อมูลในการเป็นแม่ข่ายในการใช้วิทยุ
- 1 ในช่วงเวลา ประมาณ 18.00 น. ให้ จนท.อุทยาน นำโดรนมาขึ้นเพื่อผลักดันข้างก่อนในช่วงที่ชาวไร่ยังมาไม่ถึงไร่ของตัวเอง

2. ใครที่มีคนเฝ้าจะช่วยแจ้งข้อมูลที่ข้างออกมากับเจ้าหน้าที่ชุดเฝ้าระวัง และผลักดันข้างกลับเองถ้าสามารถทำได้โดยไม่มีอันตราย
3. จัดหาวิทยุสื่อสารเพิ่มให้กับชาวไร่ที่เฝ้าไร่ เพื่อเพิ่มการสื่อสารที่สมบูรณ์มากขึ้น
4. การแจ้งอยากให้มีแม่ข่ายหลักที่อยู่ตลอดทั้งคืนเพื่อเชื่อมการแจ้งข้อมูล

สมพร ได้แล้วนัดมาว่าเราจะคุยกันวันไหน

น้ำฝน รับประสาน หัวหน้าอุทยานกุยบุรี/ wwv ประเทศไทย/ชุดประสานงานโครงการพระราชดำริ (ทหาร) / หัวหน้าชุดเฝ้าระวังข้างและขอปิดการประชุมเพียงเท่านี้

ชูชาติ แนวนวน ผู้บันทึกรายงานการประชุม
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจรายงานการประชุม

สรุปบันทึกกิจกรรมการศึกษาดูงาน

โครงการการปรับตัวของเกษตรกรเพื่ออยู่ร่วมกับข้างป่าอย่างสันติ

บริเวณชายขอบป่าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี หมู่บ้านรวมไทย ตำบลหาดขาม

อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๓

ณ ท้ายไร่ อ่างหิน-บ้านรวมไทย

ถอดบทเรียนกิจกรรมศึกษาดูงาน วันที่ ๑๑-๑๒-๑๓ กันยายน ๒๕๖๓ ณ สถานีวิจัยสัตว์ป่าภูหลวง อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย

สิ่งที่ได้เรียนรู้

- ได้เรียนรู้การเลี้ยงผึ้ง ไว้ป้องกันพื้นที่เกษตรและเพิ่มเป็นอาชีพเสริม
- ได้เรียนรู้การเพาะนางพญาผึ้ง
- ได้เรียนรู้การใช้ผึ้งโพรงอิตาลีในการป้องกันนาข้าวและสวนผลไม้อย่างถูกวิธี
- ได้เรียนรู้กระบวนการเฝ้าระวังข้างป่า แต่ข้างที่ภูหลวงไม่เยอะเหมือนที่กุยบุรี
- ได้เรียนรู้การเพิ่มมูลค่าของชีข้างและการแปรรูปผ้าจากชีข้าง
- ได้เรียนรู้การวัดขนาดรอยเท้าข้างเพื่อประมาณอายุ
- ได้เรียนรู้การปรับเปลี่ยนพืชที่แปลงทดลองของ สถานีวิจัยที่ได้ผล
- ได้เรียนรู้ว่าข้างแต่ละที่ก็มีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน

- เรียนรู้การวางแผน การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบของพีวิทยากร
- ได้เรียนรู้ว่า การใช้ความรุนแรงไม่ใช่ทางออกของปัญหาข้างป่าเข้ามาในพื้นที่

ปัญหา/อุปสรรค

- การนั่งรถที่นานมาก ทำให้มีเวลาในการเรียนรู้ได้น้อย
- ระยะเวลาในการอยู่ดูงานน้อย มีสิ่งที่น่าสนใจให้เรียนรู้เยอะมาก
- อากาศเย็นมากและมีหาค

สิ่งที่ประทับใจ

- เป็นจังหวัดที่สวยงาม การทำนาแบบขั้นบันได
- ได้ความรู้ที่เห็นการทำจริง
- อากาศดี อาหารอร่อย

สิ่งที่นำมาปรับใช้จากการไปศึกษาดูงาน

- ปรับเปลี่ยนการปลูกพืชในแปลงเกษตรเป็นพืชที่ไม่ดึงดูดข้างป่า และเพิ่มการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลผลิตในแปลง
- ดูความเหมาะสมของพื้นที่ และพืชที่จะปลูก
- เรียนรู้การเลี้ยงผึ้งโพรงอิตาลีเพื่อนำมาปรับเลี้ยงในแปลง
- การเฝ้าระวังและการผลักดัน ต้องเป็นไปด้วยความเข้าใจกับภาวะอารมณ์ของสัตว์ป่าซึ่งจะทำให้ไม่เกิดอันตรายต่อตัวเองและสัตว์ป่า
- การเพาะผึ้งนางพญา

ชูชาติ แนวนวัน ผู้บันทึกการประชุม
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจบันทึกการประชุม

สรุปการประชุมนักวิจัยท้องถิ่นกับช้าง
โครงการการปรับตัวของเกษตรกรเพื่อยู่ร่วมกันกับช้างป่าอย่างสันติ บริเวณชายขอบป่าอุทยาน
แห่งชาติกุยบุรี หมู่บ้านรวมไทย ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓
ณ ห้องประชุมศูนย์โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว

สรุปการประชุม

๑. เรื่องการแปรรูปสมุนไพร สีน้าที่ได้แบรนด์ “พลายบุรี” ให้ความหมายคือ
พลาย คือ ช้าง , บุรี คือ เมือง และใช้รูปแบบฉลากสินค้า

๒. การดำเนินการสร้างห้างเฝ้าระวังช้างป่า ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในเดือนนี้
๓. พืชที่มีการปรับเปลี่ยน ต้องใช้ระยะเวลาในการเก็บเกี่ยวผลผลิต ให้ดูแลและขยาย
พันธ์เพิ่มเพื่อเป็นการขยายผลผลิต
๔. การเก็บข้อมูลความถี่ของช้างป่าที่ออกมา ให้อุทยานเป็นแม่ข่ายในการดำเนินการ
เก็บต่อเนื่องจากหัวหน้าโครงการ มีภารกิจในการดูแลคนปวยในครอบครัวทำให้ไม่
สามารถไปเฝ้าไรได้ จึงประสานกับอุทยานฯ ขอร่วมใช้ช่องสัญญาณด้วยเพื่อแจ้งเหตุ
๕. นัดการร่วมประชุมเพื่อสรุปผลการดำเนินโครงการฯ ที่อุทยานแห่งชาติกุยบุรี ใน
วันที่ ๑๗ ตุลาคม หัวหน้าโครงการเข้าร่วม เป็นการนำเสนอคืนข้อมูลร่วมกับ
อุทยานแห่งชาติกุยบุรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ชูชาติ แนวนวัน ผู้บันทึกรายงานการประชุม
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจรายงานการประชุม

รายงานการประชุมสรุปผลการดำเนินโครงการและคืนข้อมูลให้ชุมชน
โครงการการปรับตัวของเกษตรกรเพื่ออยู่ร่วมกับช้างป่าอย่างสันติ บริเวณชายขอบป่า
อุทยานแห่งชาติกุยบุรี หมู่บ้านรวมไทย ตำบลหาดขาม
อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๓
ณ หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติกุยบุรี ที่ กร.๕ (ห้วยลึก)

ผู้เข้าร่วมประชุม ๖๐ ราย

วาระที่ ๑ เรื่องที่แจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานกล่าวเปิดการประชุม

วาระที่ ๒ เรื่องเสนอให้ที่ประชุมทราบ

๒.๑ นำเสนอแนวทางการปรับตัวของเกษตรกรเพื่ออยู่ร่วมกับช้างป่าอย่างสันติ
บริเวณชายขอบป่าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี หมู่บ้านรวมไทย ตำบลหาดขามอำเภอกุยบุรี จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์

๑) การจัดทำรายงานความถี่ของช้างป่าที่ออกนอกพื้นที่แล้วเข้ามาในพื้นที่ของ
เกษตรกรในเวลากลางคืนที่ไม่ตรงกับข้อมูลของอุทยานฯ

๒) จัดทำแผนที่ และระบุช่องทางที่ช้างใช้เข้า-ออก โดยส่วนใหญ่เป็นไร่ที่ไม่มีคน
เฝ้าหรือไม่มีการทำการเกษตรแล้ว

๓) นำเสนอให้เพิ่มกล้องดักถ่ายแบบ real time เพิ่มในจุดที่ว่าง

๔) นำเสนอการปรับเปลี่ยนพืช และผลิตภัณฑ์แปรรูป

วาระที่ ๓ เรื่องเสนอให้ที่ประชุม

มุมมองของที่ประชุม

-พีระ สุกิจปราณีกิจ เสนอแนวทางให้เกษตรกรในพื้นที่รวมกลุ่มเพื่อช่วยผลักดัน
ช้างป่า โดยขอกำลังจากอุทยานฯร่วมด้วย ๑ คน

-อารีย์ คงมัน บริเวณท้ายซอย ๖ ช้างก็ออกมาเยอะเหมือนกัน อยากให้เพิ่ม
เจ้าหน้าที่เพราะชาวบ้านไม่ค่อยเฝ้า และแนวทางการปรับเปลี่ยนพืชเห็นด้วยเป็นนอยมาก ถ้ามี
โครงการฯสนับสนุนในอนาคต อย่างร่วมส่งเสริมด้วย

-บุญเกิด บริเวณทุ่งหญ้า ช้างก็ออกเยอะมาก

-จนท.อุทยานฯ ข้อจำกัดในการติดกล้อง เนื่องจากต้องใช้สัญญาณโทรศัพท์ทำให้เป็นไม่
สามารถหาจุดติดตั้งกล้องที่เหมาะสมได้

-นเรศน์ เสือทุเรียน เสนอว่าอุทยานฯจะเพิ่มกล้องดักถ่ายภาพอัตโนมัติ หรือเปลี่ยน
ตำแหน่งกล้อง เพราะช้างมักเปลี่ยนเส้นทางอยู่เสมอ

-สุพร พลพันธ์ (หัวหน้าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี) สรุปว่า ต้องมีการเพิ่มกล้องดักถ่ายภาพ
อัตโนมัติหรือเปลี่ยนตำแหน่งของกล้องดักถ่ายภาพอัตโนมัติในเส้นทางที่ช้างไม่ผ่านเนื่องจากมี
พฤติกรรมการเรียนรู้ ซึ่งหากแก้ไขปัญหาระยะไกล ๆ แล้วยังไม่ประสบผลสำเร็จอาจจะต้องมี
การประชุมหารือเพื่อวางแผนในการเฝ้าระวังช้างป่าอีกครั้งและอย่างสม่ำเสมอ และต้องขอบคุณ
ทางโครงการฯที่ทำให้มีการจัดประชุมในครั้งนี้

มติที่ประชุม

-น้ำฝน เอี่ยมสะอาด: เสนอแนะเพิ่มเติมถึงแบบบันทึกข้อมูลความเสียหายให้มีหัวข้อดังนี้

- 1.ควรมีการลงข้อมูลพิกัดของแปลง ลักษณะพื้นที่ ขนาดของแปลง พืชที่ปลูกและพืชที่เสียหาย
- 2.ทำการตรวจสอบช่วงเวลาเวลาที่ช้างป่าออกมาทำความเสียหายเบื้องต้น

-รองทิพย์ พวงทิพย์: ชี้แจงว่าได้จัดทำแบบบันทึกข้อมูลที่มีการบันทึกพิกัดของแปลง

ลักษณะ

พื้นที่ ขนาดของแปลง พืชที่ปลูกและพืชที่เสียหาย โดยจะทำการทวนข้อมูลชนิดพืชในแปลงทุก ๆ

3 เดือน

วาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

อยากให้พิจารณาเงินเยียวยาผู้เสียชีวิต จากที่เฝ้าไร่แล้วโดยช้างป่าทำร้ายเสียชีวิต มี
แนวทางการอย่างไรบ้าง

ปิดการประชุม

ชูชาติ แนวนวัน ผู้บันทึกรายงานการประชุม
น้ำฝน เอี่ยมสะอาด ผู้ตรวจรายงานการประชุม